

PÅ TUR I

Hamarøy ♦ Steigen ♦ Sørfold

Vilt ♦ Vakkert ♦ ♦ Velkommen!

PÅ TUR I

Hamarøy ♦ Steigen ♦ Sørfold

Tegnforklaring

- Badeplass
- Båtutleie
- Klatrefelt
- Gapahuk, rastebu, gamme (åpen)
- Utsiktspunkt
- Trimkasse
- Båtutsetting for fritidsbåt
- Gjestehavn for fritidsbåt
- Hurtigbåt, passasjerbåt
- Parkeringsplass
- Parkering vinter
- Rasteplass
- Toalett
- Jeger- og fiskerforeningshytte, ubetjent
- Statskoghytte, ubetjent
- Foss
- Grotte
- Attraksjon
- Låst hytte
- Tilrettelagt for rullestolbrukere

På tur i Hamarøy, Steigen og Sørfold er et samarbeidsprosjekt mellom Hamarøy kommune, Steigen kommune, Sørfold kommune og Salten Friluftsråd.

Redaksjon:

Kjell Fredriksen, Sverre Henriksen og Steinar Strand

Kartproduksjon: Mesterkart

Produksjon: K. Nordahls trykkeri AS, Sortland

Innbinding: AIT Otta

Bilde omslag: Kjell Fredriksen

ISBN

978-82-994448-2-8 (Hamarøy kommune)

978-82-994450-2-3 (Steigen kommune)

978-82-997949-2-3 (Sørfold kommune)

Kartgrunnlag: Statens kartverk - NE14256

	"Passer for"	Høydemeter	Antatt tid	Stitype	Stigningsgrad/eksponering
	Nybegynner Krever ingen ferdigheter Skal kunne gjennomføres av de fleste I hovedsak korte turer	Mindre enn 200m	Mindre enn 2 timer	Asfalt, grus, skogsvei og gode stier Jevnt underlag uten store hindringer	Moderate stigninger, men ingen bratte eller vanskelige parti.
	Nybegynnere Middels godt trentet turgåere Grunnleggende ferdigheter	Mindre enn 400m	Mindre enn 4 timer	Som grønn løype, men kan ha mer krevende partier	De fleste stigninger er moderate, men kan inneholde korte, bratte partier Kan ha moderat eksponering
	Erfarne turgåere God utholdenhet Krever godt turutstyr	Mindre enn 800m	Mindre enn 6 timer	Sti, åpent terreng, stein, ur og snauffjell. Kryssing av bekkefar, traversering av bratte helninger og lengre områder med løs stein og myr	Flere typer stigninger og utfordringer Flere eksponerte strekninger Kan inneholde tekniske utfordringer
	Erfarne fjellfolk God utholdenhet Krever godt turutstyr Kunnskap om kart og kompass	Ingen maks	Ingen maks	Lengre og/eller mer tekniske løyper enn rød	Typiske turer vil være lengre toppturer med bratte stigninger og ujevnt underlag. Kan ha partier som er meget eksponert. Smale egger, sva, ur, etc

En del av turene er vanskelige å definere, tid kommer mye an på den enkeltes ferdigheter og kondisjon. En del av de grønne løypene kan ha ujevnt underlag, men er korte og relativt greie å vandre på. De er mer vurdert ut i fra lengde og stigning, enn i fra løypetype.

Oversiktskart over kommunene med sirkler hvor turnummer er angitt finner du bak i boka. Steigen med gule sirkler, Hamarøy med orange og Sørfold med grønne sirkler.

Velkommen inn i turboka

Den lange, lange sti over myrene og ind i skogene hvem har trukket op den? Manden, mennesket, den første som var her. Slik begynner Knut Hamsun Markens Grøde, den romanen som nettopp er skrevet i disse trakter.

Nordlendingen har siden tidenes morgen vært vant til å vandre i sin mektige natur. Til å begynne med var det av nødvendighet for å skaffe mat og klær til seg og sine gjennom jakt og fiske. Meget senere ble det vanlig å gå til handel, for å besøke sin slekt i den andre bygda eller til kirken. Det ble en sti mellom bygdene. Så kom bilen og den bedre veien. En del av bygdene fikk ikke glede av denne veien og ble med ett så avsides, og naturen tok tilbake de far som gjennom generasjoner var merket der.

Også de gamle bygdene i Sørfold, Steigen og Hamarøy og den vestre siden av Tysfjord har fra gammelt av hatt god forbindelse. Selv om båten ble mye brukt, var det nesten galmannsferd å ro rundt de lange fjordene. Det var meget snarere å gå gjennom skar fra den ene fjorden til den andre. Og historien forteller om mange turer der kjærlighet eller ufred kunne være drivkraften. Svenske samer på handlerferd til Nord-Salten laget et lettgått far over grensa. Med moderne kommunikasjon ble disse stier og far mindre i bruk, og de fjerntliggende bygdene ga et for strabasiøst levebrød – en ku på båsen og en robåt i fjæra var ikke lenger nok. Grendene ble fraflyttet og ligger der som vakre minner om en svunnen tid. Stiene forsvinner og skogen tar overhånd. Vi synes det er trist at dette skal gå i glemselen og har beskrevet en del av de gamle bygdeveiene i denne boka.

For å få det store overblikket, kjenne blodet bruse i årene og føle storheten må en opp i høyden – fjellets topp ligger der for å bestiges. Der smaker nisten som aller best. Våre fjell kan ta pusten fra en, både i storhet og besværlighet, vi har derfor beskrevet turen til topps for deg på noen av de vakreste topper. Disse ruter har vært prøvd med hell, og vi anbefaler dem, men du vet at er en ikke forsiktig nok selv i den slakeste skråning, kan uhellet skje.

På våre kart er det en hel del samiske navn, disse er adskillig mer beskrivende enn de navn vi bruker. Samene kunne fra navnet få mer opplysninger enn det vi gjør. Kunnskap om de samiske navnene gir deg større naturopplevelse.

Den første turen på det våte element for nordlendingen var kanskje på en tømmerstokk. I dag kan du med kano og kajakk noe enklere oppleve det rene klare vatnet i dette området mens ørreten lar seg lure av sluken du byr den. Vi nevner noen turer der du kan leve og oppleve dette eventyrlige livet.

– Så gjenstår det bare å ønske deg velkommen ut eller inn i vår herlige natur, far med forsiktighet og ærbødighet, da blir turen større for deg og for dem som kommer etter deg.

Hjelp oss å holde naturen ren og bruk den forsiktig.

Redaksjonskomiteen.

Koffør sitt inne når alt håp er UTE

Salten Friluftsråd er et fast underutvalg av Salten Regionråd. Friluftsrådet utgjøres av en oppnevnt representant fra hver av de ni medlemskommunene og to representanter fra frivillige organisasjoner.

Salten Friluftsråd arbeider for økt forståelse for friluftslivets betydning, bedre friluftskultur og utbredelse av friluftslivet, på tvers av kommunene i Salten.

Salten Friluftsråd har, fra oppstart i 1992, særlig arbeidet med informasjon, utviklingsoppgaver og holdningskapende virksomhet. Eksempler er kartutgivelser, pedagogisk utviklingsarbeid i barnehage og skole, kartlegging og verdisetting av friluftsområder i medlemskommunene samt turbeskrivelser på nett.

Fra 1995 har Salten Friluftsråd engasjert seg i turbøker. Prosjekt Regionalt turbokprosjekt for Salten blei iverksatt. Ved å ta initiativ, formidle erfaring, samordne tiltak og bidra økonomisk, ønsker Salten Friluftsråd å fremme utgivelse av turbøker som omfatter alle kommunene i Salten.

Pr i dag omfatter turbokserien for Salten sju utgivelser med et samla opplag på ca. 25 000 eks.

Foto: Kjell Fredriksen

Temaartikler

- På tur i Bodø, utgitt av Bodø og Omegns Turistforening i 1996, nyutgivelse i 2003, ny bok planlegges utgitt i 2012.
- På tur i Hamarøy, Tysfjord, Steigen og Sørfold, utgitt 1997, revidert 1999, nyutgivelse 2011
- På tur i Beiarn, Gildeskål, Meløy og Skjerstad, utgitt i 1999
- På tur i Fauske og Saltdal, utgitt i 2001, ny bok er under planlegging

For mer informasjon om Salten Friluftsråd vises til nettstedet www.salten.no/friluftsrad.

På dette nettstedet kan du også kjøpe turkart utgitt av Salten Friluftsråd:

- Det store Saltfjellkartet. Kartpakke. M = 1:75 000, utgitt i 2007
- Turkart for Sjunkhatten nasjonalpark, Barnas nasjonalpark. Kartpakke. Omfatter Bodømarka, Kjer-ringøy, Valnesfjord og Røsvik. M = 1:50 000 og 1:25 000. Utgitt i 2010.
- Turkart Sulitjelma og Junkerdal nasjonalpark. M = 1:50 000. Utgitt i 2011.

Salten Friluftsråd tar høyde for å utvide karttilbudet med turkart over nord-Salten de nærmeste årene.

Tidligere turbokutgivelser har hatt med et utvalg temaartikler. Datateknologi gjør det i dag rasjonelt å heller vise til temaartikler på nett. Denne bokutgivelsen er derfor ei reindyrka turbok med kun netthenvvisninger til temaartikler. Vi sparer plass og legger til rette for oppdateringer uavhengig av bokutgivelsen.

Aktuelle tema du kan finne på Salten Friluftsråds nettsted www.salten.no/friluftsrad

Artiklene har ulike forfattere.

- Allemannsrett og allemannsvett. Om ferdsels-, oppholds- og høstingsrett.
- Geologi i Salten. Om bergarter og grunnlaget disse legger for landskapsformer, plante- og dyreliv.
- Reindrif i Salten. Opplevelsesmuligheter og hensyn friluftsutøvere bør ta.
- Friluftsliv på statsgrunn. På statsgrunn i Salten finnes både tilrettelagte områder og store områder med uberørt natur. Nettartikkel viser kortfatta oversikt.
- Blomstrende mat, sure bær og ugras til begjær. Sprelsk introduksjon til mat av planter – året rundt.

- Mat under fullmånen. På vårvinteren er blåskjellene på sitt beste. Da er også faren for giftige skjell minst. Eller kanskje du har lyst på strandsnegl?
- Aktivitetsbank. Forslag til aktiviteter til alle årstider i all slags vær. Hva med varmluftsballong en kald vinterkveld, eller lek med vinden en stormfull høstdag?
- Turplanlegger på nett. Interkommunale friluftsråd samarbeider med Stat-skog SF om utvikling av nettstedet www.godtur.no. Her finner du mange turtips i Salten. Her kan du også legge ut turer selv.

Over tid vil Salten Friluftsråd både oppdatere artikler og legge ut nye aktuelle artikler for friluftsutøvere.

Innhold

Velkommen inn i turboka	3	Tur 19: Hellevik; Gammel bygdevei	52	Tur 41: Kråkmotinden	104
Koffør sitt inne når alt håp e UTE	4	Tur 20: En turdag på Tranøy	54	Tur 42: Sjettevatnet	106
Temaartikler	5	Østre Hamarøy	56	Gjerdalen	108
Faktaopplysning Hamarøy	8	Tur 21: Storjord-Tiltvik	58	Tur 43: Kautulus	112
Ytre Hamarøy - Sørbygda	10	Tur 22: Tortenåsen-Hatten/Kleppen	60	Tur 44: Gaskacohkka; Topptur	114
Tur 1: Nærturer i Skutvik	12	Tur 23: Bjørnehiet i Tortenåsen	62	Tur 45: Hellemobotn/Vuodnabahta - Gjerdalen/ Jierddavuobme	116
Tur 2: Skutvik - Utaker	14	Tur 24: Svartåsen mellom Nordkil og Skarvika	64	Omtale Steigen	118
Tur 3: Utaker- Olebu, Salen rundt. Salen	16	Tur 25: Kråknesodden ved Sørkil	66	Engeløya	120
Tur 4: Langs Nesstraumen	18	Tur 26: Ulvsvågskaret	68	Tur 1: Alstad - Sætertind	122
Tur 5: Landstrykerstien med Skaftheia	20	Tur 27: Ulvsvågskaret-Presteid	70	Tur 2: Haug - Skjelterskjåen - Storsæter	124
Tur 6: Hestbakk-Nordskaret	22	Tur 28: Torpelvatnet	74	Tur 3: Mølleskog - Trohornet	126
Tur 7: Hamsund-Hansbakk-Egerdal-Hamsund	24	Tur 29: Varpa - Varpvågen	76	Tur 4: Mølleskog - Bø	128
Tur 8: Fikke-Straumhamn	26	Tur 30: Lappkjerka	78	Tur 5: Solheim - Prestkona	130
Tur 9: Fikke- Bremneset	28	Midtre og indre Hamarøy	80	Tur 6: Tivoli - Vollmoen - Steigen kirke	132
Tur 10: Kyllingmark-Selsøyodden	30	Tur 31: Notvatn - Stolo	82	Tur 7: Tivoli - Vesthornet	134
Sleppen klatrefelt	32	Tur 32: Notvatn - Stolo - Musken	84	Tur 8: Bø - Råsåsen rundt	136
Mellombygda med Nordre Hamarøy	34	Tur 33: Innhav-Veten	86	Tur 9: Brunes	138
Tur 11: Kjerstihellaren i Børra	36	Tur 34: Innhavet - Litlvasstuva	88	Nordre- og Midt-Steigen	140
Tur 12: Kirkestien fra Hamsund til Presteid	38	Tur 35: Gullskogheia	90	Tur 10: Skånland - Holkestad. Dronningruta	142
Tur 13: Lysløypa på Oppeid	40	Tur 36: Kirkestien over Botnheia	92	Tur 11: Bogen - Holkestad m/sykkel	146
Tur 14: Veten-«Veten Rundt»	42	Tur 37: Gapahuk ved Håkonhalsmølnvatnet	94	Tur 12: Markvatnet rundt med kano	148
Tur 15: Glimma rundt	44	Tur 38: Rota-Raudhella	96	Tur 13: Liland - Nonsvatnet	150
Tur 16: Tømmeråskongen	46	Tur 39: Tømmerneset - Gjetarholvatnet-Kalvtindvatnet-		Tur 14: Knedal en - Øverdalsvatnet	152
Tur 17: Brennvik - Brennvikklubban	48	Rota-Tømmerneset	98	Tur 15: Skihytta - Småtindan	154
Tur 18: Helland skole-Hellandsåsen	50	Tur 40: Langs Hoffmannselva	102		

Tur 16:	Sund - Alpøya	156	Tur 39:	Dypingspollen - Dypingsvatnet - mot Belkjosen	208	Tur 19:	Husmannsplassen Kjelvik-Kjelviksøyen	260
Tur 17:	Lund - Ersvika	158	Tur 40:	Straumfjord - Straumfjordvatnet	210	Tur 20:	E6-Sommarsetvatnet	262
Tur 18:	Sørskot - Sørskottinden (- Nordskot)	160	Tur 41:	Straumfjord - Forsanvatnet - Tømmerneset	212		Straumen og omegn	264
Tur 19:	Grøtøya på langs	162	Tur 42:	Forsan - Forsanvatnet	214	Tur 21:	Gyltvikvatnet	266
Tur 20:	Leinesfjord - Hellvika	164	Tur 43:	Lommeren - Storvatnet - Nøtnes	216	Tur 22:	Kvarv - Rismålsvatn - Faulvatn	268
Tur 21:	Leinesfjord - Daltinden	166	Tur 44:	Lund - Fløta	218	Tur 23:	E6 Kvarv - Kråktuva	270
Tur 22:	Kjølåsen - retning Marhaug	168		Omtale Sørfold	220		Rago Nasjonalpark	272
	Leinesområdet	170		Nordre Sørfold	222	Tur 24:	Lakshol - Storskogvatnet	274
Tur 23:	Åsjordmarka rundt	172	Tur 1:	Kobbvatn	224	Tur 25:	Storskogvatnet-Svenskegrensa	276
Tur 24:	Hellnessund - Feøya	174	Tur 2:	Mørsvikvasstinden	226	Tur 26:	Storskogvatn - Sølvskardet - Litlverivatn-Lakshol	278
Tur 25:	Tro - Ytterselvika	176	Tur 3:	Mørsvikvatnet	228	Tur 27:	Steinbakkan - Svartvatnet	282
Tur 26:	Brennvik - Skardbotn	178	Tur 4:	Sildhopen - Kollen	230	Tur 28:	Helland	284
Tur 27:	Brennvika - Stortinden	180	Tur 5:	Sildhopen - Sildhopvatnet	232	Tur 29:	Straumen - Straumklumpen	286
Tur 28:	Brennsund - Brennvik	182	Tur 6:	Tverrelvhaugen - Storeidet - Linhågen	234	Tur 30:	Straumvassbotn - Nedre Veiski-vatnet	288
Tur 29:	Laukvik - Brennsund	184	Tur 7:	Kobbelya - Nedre Veikvatnet	236	Tur 31:	Straumen-Harlifjell-Røyrvatn	290
	Nordfoldområdet	186	Tur 8:	Horndalsvatnet - Grovatn - Tennvatnet-Ytre Styrkesnes	238	Tur 32:	Seljeåsen	292
Tur 30:	Laukvik - Gammen	188	Tur 9:	Lappvika, Ytre Styrkesnes - Skardvatnet	240	Tur 33:	Valvatnet	294
Tur 31:	Kjærlighetškroken - Vallevatnet - Segelstein	190	Tur 10:	Fylkesvei - Vakkerlivatnet Styrkesnes	242	Tur 34:	Djupvik-Kvanngrova	296
Tur 32:	Håsand - Åsjord	192	Tur 11:	Fylkesvei-Kobbvatnan	244		Røsvik og omegn	298
Tur 33:	Nordfold - Einangen - Laksaa	194	Tur 12:	Grottekommunen Sørfold	246	Tur 35:	Sjunkhatten nasjonalpark - Barnas nasjonalpark	300
Tur 34:	Laksaa - Einangen - Reinkalytinden	196	Tur 13:	Hestmyra - Storkorken-Ørneskorken - Stauren	248	Tur 36:	Nes, Røsvika - Tortenvika - Hammervika	302
Tur 35:	Nordfold - Nordfoldvatnet - Marhaug	198	Tur 14:	Engan/Ørnes	250	Tur 37:	Røsvik-Bordstolvatnet	304
Tur 36:	Saga (Alvenes) - Hatten	200	Tur 15:	Rundtur ved Kobbely vertshus	252	Tur 38:	Røsvik - Gardstjellet	306
Tur 37:	Sandbakk - Helldalisen	202	Tur 16:	Sørfjordmoen-Sørfjordvatnet	254	Tur 39:	Færøyvalen	308
	Dypingområdet	204	Tur 17:	Sørfjordmoen - Langvatnet - Grensen	256	Tur 40:	Kirkestedet Rørstad	310
Tur 38:	Steinslandsvatnet	206	Tur 18:	Sørfjorden-Kati - Lakshol	258		Oversiktskart	316

Faktaopplysning Hamarøy

Til høyre: Hamarøy sett fra vest. Til venstre skimtes Straumvatnet, Hansbaktinden, Eldridtinden, Skaftet og Nordlandsfjellet i front. Under: En lystig gjeng på tur. Foto: Kjell Fredriksen

Fakta om Hamarøy Kommune: Sentralbord tel. 75765000 • www.hamaroy.kommune.no • Legevakt 75770202 • Medisinsk nødtelefon 113 • Vaktentral: 75 76 54 00 / www.ht-safe.no
Ruteopplysning: 177 / www.ht-safe.no • Legesenter: 75765080 • Legesenter Innhavet: 75785770 • Lensmann: 02800 • Kirke: 75771800 / www.hamaroy.kirken.no
Viking Hamarøy: 06000/481 08 830 • NAF og Falck Ulvsvåg: 47648800 • Brann: 110
Kart: Turkart for Hamarøy / M711 serien: 2230 III Linajåvvre / 2130 II Mørsvikbotn / 2130 IV Nordfold / 2130 I Innhavet / 2230 IV Vuodnabatha / 1231 III Hamarøya / 1231 II Ulvsvåg

Ytre Hamarøy - Sørbygda

Med en forrevet kystlinje mot Vestfjorden, ville, nesten ubestigelige topper, men samtidig vakre bygder, ligger ytre Hamarøy som en bastion mot storhavet. Tidligere gikk det ferdaveier mellom bygdene, disse er omtalt i boka «FERDAVEIER-vandringer i Nordland» utgitt i 2001, ISBN 82-7547-093-5. Du kan finne disse veiene i dag, og de kan være et godt utgangspunkt for turen for familien da de ofte er lett fremkommelige. Du finner mer eller mindre sammenhengende stier mellom bygdene Egerdal-Hamsund-Hansbakk-Hestbakk-Skottestad og Røsvik. Også Røsvik-Halsen-Sørdal og Nordland.

Skutvik er det største tettstedet på ytre Hamarøy, med sjøverts forbindelse med Lofoten og Bodø med ferge og hurtigbåt. Skutvik er også en gjestehamn for kysttrafikken.

Turopplevelser i nærområdet til Skutvik.

Mens du venter på ferge eller båt, anbefaler vi at du tar noen småturer i nærmiljøet. En vandring på veiene rundt omkring i Skutvik viser at det er langt flere hus enn du hadde regnet med. En tur forbi Skutvik Gjestegård og ut på moloen kan være virkelig så frisk, særlig hvis «sørvesten» står på. Du går da samtidig forbi «Stella Maris» et av Skulpturlandskap Nordland's skulpturer. Den ligger i fjæra tett forbi Skutvik Gjestegård. Vi anbefaler også en tur på den gamle bygdeveien til Utaker, beskrevet under tur to. På denne stien kan

du gjøre en avstikker til Jektvika, en badeplass og fint sommertursted like utenfor Skutvik. Litt lenger forbi bommen på turen til Utaker går det en sti opp til Stortuva. Her har du utsikt mot Lofoten, Steigen og midtre Hamarøy. Her kan du se ferga og hurtigbåten komme til Skutvik. I området rundt Stortuva, Rørvikmarka, er det et vanskelig turterreng, men følger du de gamle stiene kan du få det riktig så trivelig. En sti fører til en gapahuk laget av Skutvik I.L. Ellers kan vi nevne den gamle bygdeveien fra Skutvik til Øvereng og Støvran. Den starter ved den første gården du kommer til når du kommer med bil til Skutvik. Du kan gå opp til Støvran herfra. Ned igjen går du den nye fra Støvren til E81 – og på gang og sykkelvei tilbake til Skutvik.

Badeliv: Sommeren frister ofte til badeliv, og vi kan anbefale følgende steder: På Sannan, like nedenfor Skutvik Gjestegård, Jektvika på veien ut mot Utaker og på Utaker. Fjellvatnet er også en brukbar badeplass, men vatnet her kan være noe grumset. Ness Camping har laget et fint badebasseng som brukes mye av sørbygdas befolkning.

Fiske: I havet kan du stort sett fiske fra alle svaberg. Det er en del oppdrettsanlegg som en bør holde seg unna. Ferskvannsfiske kan du gjøre på følgende steder mot fiskekort: Steinslandsvassdraget, Lilandsvatnet, Kvanndalsvatnet og Buksvatnet.

*Noen av de syv strømmene
rundt Husøya.*

Foot: Kjell Fredriksen

Skutvik: Skutvik Gjestegård 75771117/Ness Camping 75771388/Skutvik Auto 75 77 12 98 • Kolonial, Elektro/installasjon, kiosk, regnskapskontor, lakseslakteri, blikkenslager (Ness), div. maskinentrepenører, dampskipsekspedisjon, venterom, slip, fergekai, gjestekai, forsamlingshus, skole, barnehage, fotballbane. • **Hamsund:** Mest kjent som Knut Hamsun`s barndomshjem; her er også en byste av dikteren. Her er et lite skolemuseum og et grendehus som brukes i forbindelse med guidingen på Knut Hamsun`s hjemgård. Fra Hamsund går det gamle stier til Hansbakk og Slettbakk. Nærturer Hamsund: Kirkestien, Sti til Hansbakk • **Buvåg:** Marina, båtmuseum, kai, systue. • Nærturer Buvåg: Bremnesodden, Gamle vei Fikke, Buvåg og Selsøyodden.

Tur 1: Nærturer i Skutvik

Står man i fergekø og har noen minutter eller kanskje timer til rådighet, kan en utforske nærområdet i Skutvik. En tur fra Skutvik Gjestegård, som ligger ca. 100 meter fra fergekaia, og ut på moloen kan være en koselig tur. Om stormen raser, kan dette være ganske heftig. Du følger veien mellom gjestegården og havet, og kommer etter et par hundre meter til moloen, som er ca. 350 meter lang. På det lille neset rett sør for Skutvik Gjestegård finner du en av skulpturene i Skulpturlandskap Nordland, «Stella Maris», laget av kunstneren Steinar Christensen.

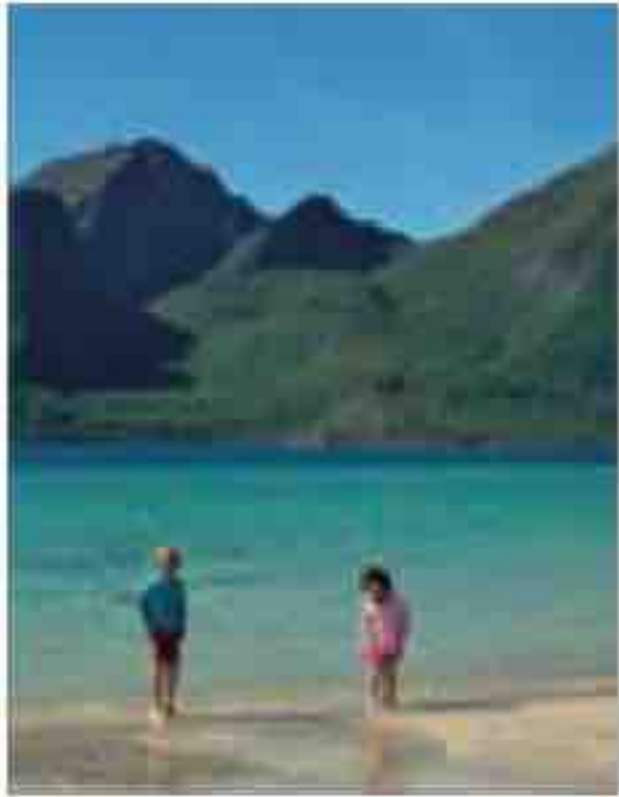
En vandring på Kystriksveien, som veien mellom fergekaia og dampskipkaia populært heter, og videre gjennom gamle Skutvik, opp til krysset og ned til fergekaia igjen, kan være en trivelig rusletur blant bygninger fra forskjellige tidsepoker.

En annen rask tur er turen opp til Stortuva, men da bør du ha minst en time til rådighet.

Med utgangspunkt i fergekaia, går du E 81 oppover ca. 400 meter til Skutvik-krysset. Her tar du av på asfaltert vei vestover (venstre), og følger denne så langt asfalten rekker. Du går videre rett frem og opp en ganske bratt bakke. Barnehagen ligger her på venstre side. Du går nå over på god grusvei og fortsetter over bakketoppen og rett frem ca. 300 meter. Her finner du en parkeringsplass hvor en gammel bygdevei går mot nord. Du går forbi en bom og videre over en bakketopp ca. 50 meter unna og noen meter ned på andre siden. Her ser du en sti ta av til høyre. Følg den i kriker og kroker og etter ca. 500 meter er du på toppen, 121 meter over havet. Her er god utsikt over Skutvik, med Sagfjorden og Steigen i sør, hele Lundøya i vest og Lofoten og noen av Vesterålstoppene i nord. Vi anbefaler at du holder deg til stiene, terrenget utenfor disse er besværlig å gå, mye einer og vier, stein og ur, gjør fremkommeligheten dårlig.

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong Barmark • Lengde 500 m–2 km • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Noe sti, fjellgrunn • Høyeste punkt 121 m • Laveste punkt 2 m
Høyde startpunkt 2 m • Attraksjon Utsikt • Parkering Fergekaia

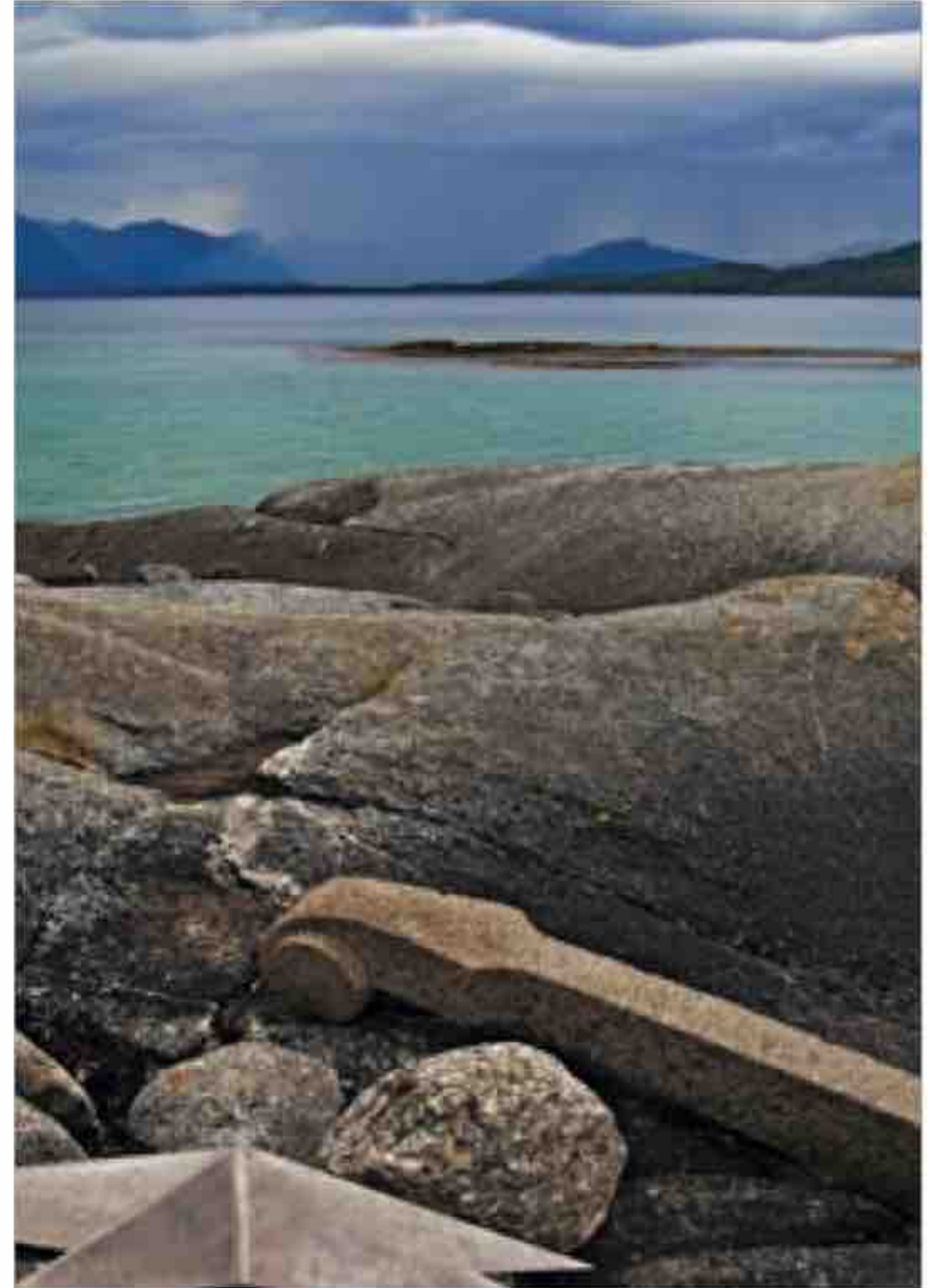
Badeliv i Sannan, nedenfor Skutvik Gjestegård. Foto: Kjell Fredriksen.

Gapahuken i Rørvikmarka. Foto: Kjell Fredriksen.

Utsikt fra Kystriksveien i Skutvik. Foto: Kjell Fredriksen.

Stella Maris. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 2: Skutvik – Utaker

Ønsker du å høre bølgedur og føle uvær, skal du legge turen til Utaker en stormdag.

Her kan du få oppleve skikkelige bølger. I finvær er stedet utrolig vakkert, og turen hit ut er en av de mest brukte turer blant befolkningen på Skutvik. Utaker er en gammel nedlagt gård hvor bygningene er blitt pent restaurert av private.

Ta av ved hovedkrysset i Skutvik ca. 400 meter ovenfor fergekaia og kjør vestover på asfaltert vei til barnehagen. Videre på opp bratt bakke og vestover på god grusvei. Like før du kommer til et oppdrettsanlegg, ser du en liten parkeringsplass på høyre side. Her er plass til 2–3 biler. Er det fullt her, kan du kjøre ca. 50 meter til og parkere på en liten slette. Fra den først nevnte parkeringsplassen og til Utaker er det meget god turvei.

Den går mye opp og ned og ligger lunt til i terrenget. På turen utover passerer du like ved et oppdrettsanlegg og en nedlagt gård som heter Utvåg. Like før du kommer til gården på Utaker, er det sti ned til stranda og et lite skur her. Inne i dette finner du trimkasse. På Utaker er det en meget fin sandstrand, og like ved moloen som du ser her, er det friskt å bade. - Da stien utover hit er god, egner turen seg også for mindre barn.

Til venstre: Bakken opp fra Utvåg. Foto: Kjell Fredriksen.
Øverst til høyre: Utaker sett fra Salen. Foto: Kjell Fredriksen.
Nede til Høyre: Vårdag i Utakersfjæra. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Hamarøy 1231III Turkart Hamarøy • Sesong Barmark. • Lengde: 5 km tur-retur • Vanskelighetsgrad Lett. • Terreng: Gammel bygdevei. • Høyeste punkt 70. • Laveste punkt: I fjæra
Høyde startpunkt 15. • Attraksjon Gammel gård, bading, utsikt. • Parkering Ved bom, se tekst.

Tur 3: Utaker– Olebu, Salen rundt. Salen

Når du kommer riksvei E81 til Skutvik, tar du til høyre i Skutvik-krysset, like før Søskenheimen, et forsamlingshus i Skutvik. Du følger den asfalterte veien så langt den går, og videre på grusvei opp en bratt bakke ved barnehagen, som ligger som siste hus på veiens venstre side. Du kjører utover og nesten ut til et laksoppdrett. Her finner du en merket parkering for Olebu like ved bom på bygdeveien som går ut til Utaker.

Du kan gjøre en liten pust i bakken nede på stranda på Utaker. En dukkert like innafor den lille moloen kan jo være forfriskende. Etter en god opplevelse på stranda, enten som bader eller tilskuer til stormen, fortsetter du videre til Olebu. Du følger stien som går like ovenfor fjøset på Utaker. Senhøstes kan den være noe utydelig på grunn av mye vegetasjon. Det er bare å følge stien videre oppover lemmene; den går på skrå oppover yttersiden av Salen. Tidvis er det noe bratt og kronglete, men relativt godt å gå. En stor del av materialene til Olebu, hytta som du kommer til, er båret opp etter denne stien.

Olebu ligger ved utløpet av Kvanndalsvatnet, og er en utleiehytte som Skutvik I.L. har bygd her, og som er ganske mye utleid. I vatnet er det fin ørret, og det er utleie av

kano. Stien går på ei lita bru og videre langs nordsiden av vatnet før den svinger opp dalen og til høyeste punktet Kverna. Sensommer er stien vanskelig å finne da blomen opp gjennom dalen er mannshøy. Fra Kverna kan du velge om du vil gå ned til Skutvik eller gå til høyre og opp på Salen på gamle sauestier. Du kan også ta til venstre og opp på Sørtinden. Stien ned til Skutvik er tydelig. Du passerer gårdene Hjelman og Støvren. Det går kjørevei ned til rikevei 81 fra disse gårdene og god sti ned til Skutvik fra gården lengst i sør.

For å komme på Salen, starter man som regel fra Skutvik og går motsatt vei. Fra Kverna, hvor en ser toppen av Salen, følger en gamle sauestier helt opp. Det vil også bli merket sti fra Olebu og opp på Salen.

Kart: Hamarøy 1231III • Sesong Barmark • Lengde: 10 km • Vanskelighetsgrad Middels • Terreng: Skogsti, noe vått og ur • Høyeste punkt 300m • Laveste punkt 10 • Høyde startpunkt 15
Attraksjon Utleiehytte, bading, utsikt, fiskeing • Parkering Ved bom vest for Skutvik

Til venstre: På tur opp Kvanndalen. Over: Utsikt fra Salen.
Motstående side: Olebu ved Kvanndalsvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 4: Langs Nesstraumen

Ønsker du et turforslag med både historisk og naturlig sus, er dette 6-ern. Parkering kan du gjøre ved Nesskaia (ikke blokkér snuplassen for buss) eller ved Ness Camping. Det er tidlig vår her; blomster har en funnet allerede i mars måned. Her er også et yrende fugleliv, og fisken kan bite villig i straumen.

Du starter turen ved kaia og følger fjæra stort sett hele turen rundt. Første odde du kommer til, er Kubergodden; kanskje tok de kuene i land her? Nå begynner du å merke suset fra Nesstraumen hvis den går. Det er jo en av de kraftigste straumer i Norge og kan bråke ganske heftig ved stormflo. Er det fjære sjø, kan du greit ta noen snarveier, men pass opp for leira, enkelte

plasser kan du synke ned. Dette området var en travel plass i vikingtiden. En stor del av trafikken langs leia gikk gjennom her, til Uteid eller Varpa hvor de dro over båtene til Presteid eller Drag for å fortsette sin ferd nordover. I dag finner en flere graver her fra denne tiden. Disse er merket. Når du kommer syd på neset, vil du finne en flott gapahuk bygd i en meget spesiell stil. Denne har siden den ble bygd, vært et yndet turmål og er en flott rasteplass. Etter en heftig pause her, fortsetter du på stien rundt neset. Når du har gått ca. 3 kilometer, er du på fylkesveien igjen, og så er det om lag 1 kilometer til du er tilbake på kaia.

Pinsegudstjeeste ved gapahuken. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Hamarøya 1231III • Sesong Barmark • Lengde t/r (evt rundtur) 2,5 km/4 km • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Fjære, berg og sand. • Attraksjon: Flott straum, gapahuk
Parkering: Nesskaia

Heftig vannføring i Nesstraumen. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 5: Landstrykerstien med Skaftheia

Ta av fra riksveg 81, ca. 7 km fra Skutvik, hvor skilt anviser vei til Hamarøyskaftet og Halsen. Fra Halsen til parkeringsplassen på Vassenga er det bomvei. Her starter stien ved nordre ende av parkeringsplassen ved skilt som markerer Landstrykerstien. Gå opp til Skaftheia på god sti, videre ned til Straumvatnet og langs vatnets vestre side. Her går stien over noen myrer og et stykke oppe i lia fra vatnet. Dette for å unngå problemer med ulendt terreng langs vatnet. Pass på å snu deg og nyt utsikten til det området du nettopp har forlatt. Hamarøyskaftet står som en stolt bauta midt i dette ville og forrevne landskapet. Du forlater vatnet og går mot passet øverst i Nordlandsdalen. Like før dette passet er det merket sti ned til Straumhamn; en særdeles vakker plass. Fra Straumhamn kan du gå videre til Buvåg (Se denne turbeskrivelsen).

Landstrykerstien fortsetter over passet og ned Nordlandsdalen. Her anbefaler vi en liten avstikker ned til havet hvor du finner skikkelig forrevne berg med små huler og de merkeligste steinformasjoner. En trivelig plass for en kafferast. Tilbake på stien igjen, går du videre sørvestover til den gamle kystbygda Nordland og så til Sørdal. Her var det i gammel tid flere gårder

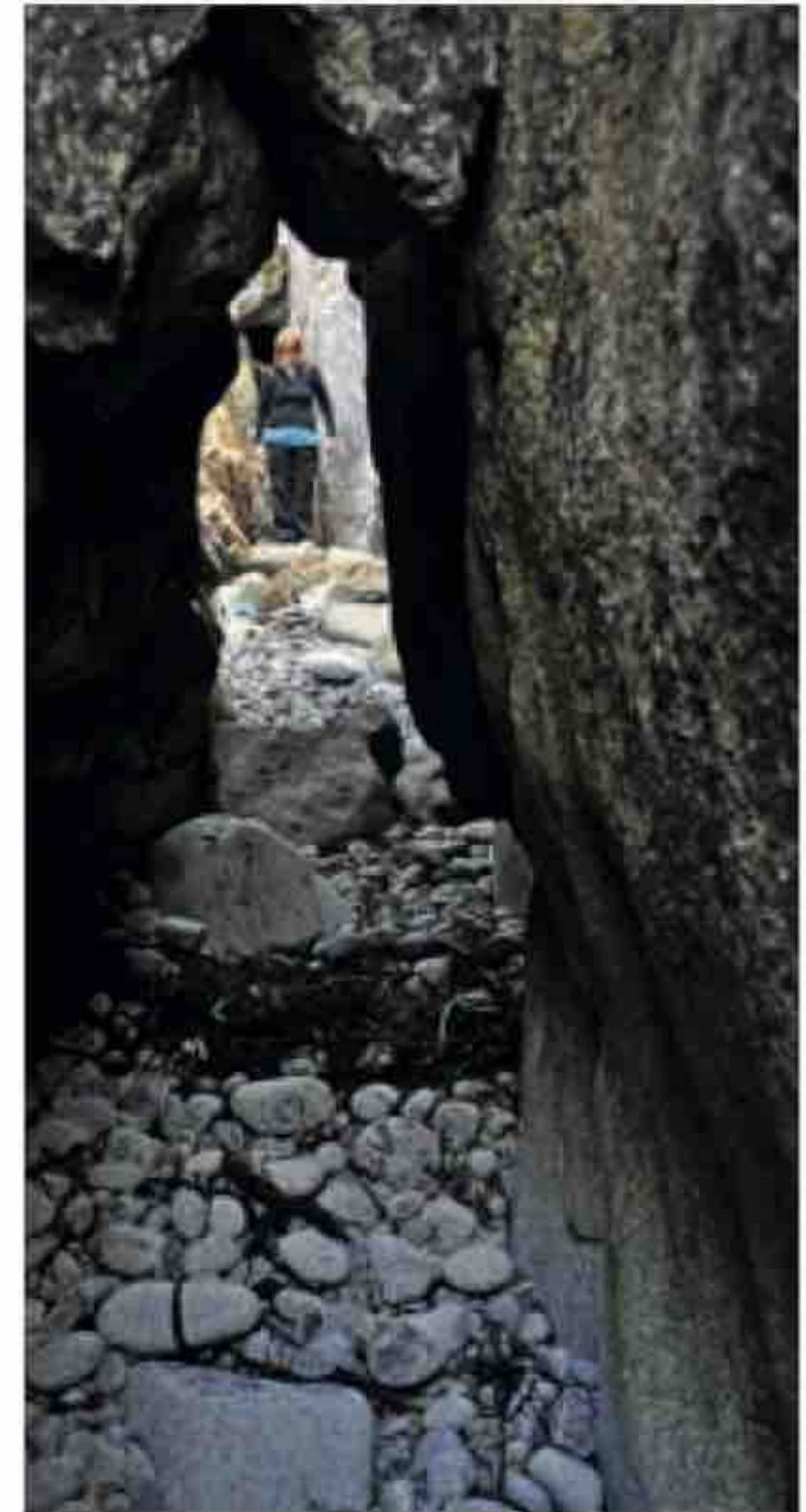
og skole. Det var her filmingen av «Landstrykere» etter boka av Knut Hamsun fant sted. En idyllisk perle i fjordbunnen. Stien går opp gjennom lia og du finner en flott rasteplass med bord og benker - en stille plass for meditasjon og for å ta seg igjen etter en lang tur. Opp til Vassenga er det ca. 2 km på god skogsvei. Turen rundt er ca. 1 mil, og da turen er ganske krevende, bør du regne 4–5 timers gangtid.

Over: Kaffe må man ha. Over til høyre: Ordførerens tur på Skaftheia. Høyre: Rasteplass før nedstigningen til Sørdal.
– Se flyfoto side 9 Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Hamarøya 1231III • Sesong Barmark • Lengde rundtur: 10 km • Vanskelighetsgrad Middels • Terreng: Skogsti, noe vått og ur • Høyeste punkt 375m • Laveste punkt 1 m
Høyde startpunkt Ca. 200 m • Attraksjon Bading, utsikt • Parkering Parkeringsplass Vassenga

Over til venstre: Hester på Safftheia. Over: Grotte i Nordlandsdalen.

Tur 6: Hestbakk–Nordskaret

Kommer du kjørende fra Oppeid mot Skutvik, tar du av til høyre ca. 9 km før Skutvik, mot Hestbakk. Der er i dag merket med Leirduebane. Du kjører ca. 500 meter opp til kryss mellom Hoffmannsfjell og Hestbakk, og parkerer her. Du går opp de slakke bakkene til øverste nordre gården Eideslia i Hestbakk. Du må gjennom tunet på denne gården, som i dag er fraflyttet. Du er nå på den gamle bygdeveien mellom Hestbakk og Hansbakk, og fortsetter på denne oppover markene. Den er meget synlig i terrenget. Når du forlater grasvollene og skal til å gå inn i skogen øverst på vollene, tar du av der bygdeveien dreier mot høyre, og fortsetter rett frem og en tanke mot venstre opp gjennom et granfelt. Denne stien er også meget godt synlig. Du fortsetter på åsryggen oppover til du er ved foten av Eldridtinden. Her er det mange gamle sauestier. Greiest er å fortsette rett frem på sti, og oppover Eldridtinden et stykke slik at du vinner høyde allerede nå, og fortsetter på nord-østsiden av tinden stort sett i høyde med Nordskaret, til du er fremme i skaret.

Nordskaret ligger som en stor flate mellom tindene, og er et flott turmål. Vestfjorden med Lofoten skues i vest, mens en god del av bygdene på ytre Hamarøy

kan betraktes hvis du vender 180 grader om. På nord-siden av skaret finner du en trimkasse skrudd fast i en stein. Nedturen kan du gjøre i skarbotnen. Her er også sauestier, men der er en god del vier og kratt et stykke ned i skaret. Ta sikte på å finne stien der du begynte stigningen opp Eldridtinden.

Denne turen kan også være en fin vintertur, om enn noe strevsom.

Kart: Turkart for Hamarøy/M711 Kart Hamarøya 1231III • Turens lengde: Ca. en vei 3 km • Høyde startsted: 70 m • Laveste punkt: 70m • Høyeste punkt: 500 m
Parkering: Kryss Hestbakk/Hoffmannsfjell • Løype: Grusvei, sti, sautråkk • Vanskelighetsgrad: Noe krevende • Attraksjon: Utsikt, bær

På Nordskaret. Eldridtinden i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen.

Straumvatnet med Lofotveggen i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 7: Hamsund–Hansbakk–Egerdal–Hamsund

Fra Knut Hamsuns barndomshjem kan en vandre i den marka som dikteren selv gikk i. Den gamle stien fra barndomsheimen hans og til den nye gammen i Hansbakk er merket der en mener at dikteren gikk. Den nye gammen står på den tomte «diktergammen»sto, og den er åpen slik at en kan ta en rast her. Parkér nedenfor barndomshjemmet på parkeringsplassen, og gå opp til gården, følg stien forbi fjøset og videre sørover. Her er noe myret, men det er til å begynne med god sti. Du følger merkingen videre skråningen opp til høyden ovenfor Hansbakk, og går så nedover samtidig som du dreier vestover. Det er ganske frodig her, så sommertid kan det være vanskelig å se stien i graset.

Om litt kommer du til diktergammen, som ligger i skogkanten ovenfor husene på nordsiden av Hansbakk. Du fortsetter ned til veien som går opp gjennom dalen, kommer over på en skogsvei som går nordover oppover dalen. Her på høyeste punkt får du utsikt over Vestfjorden igjen. Du fortsetter på skogsveien som ligger meget tydelig i terrenget mot Egerdalen.

Anbefaler at du tar en avstikker opp på Klekshågen, en høyde til venstre ovenfor den skogsveien du går på. Ovenfor gårdene i Egerdal står det også en flott

gamme, reist av tidligere gjestgiver Martin Pedersen. For å komme til denne må du ta en avstikker vestover fra stien. Denne er også åpen, og kan gi god livd i dårlig vær. Herfra har du en flott utsikt mot nordre Hamarøy med Vestfjorden. Det går sti fra gammen og ned til Egerdal, og så er det bare å følge veien inn til Hamsund igjen.

Diktergammen i Hansbakkan. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Hamarøy 1231III • Sesong: Hele året • Høyde startpunkt: 4 m • Laveste punkt: 4 m • Høyeste punkt: 260 m • Lengde rundtur: Ca.9 km, med Klekshågen og gamle ca.10 km
Vanskelighetsgrad: Middels • Terreng: Sti, myr skogsti • Attraksjon: Dikterens gjengrodde stier, gapahuker • Parkering: Hamsund, se tekst

Løypa går under fjellrekka i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen.

Rast ved gammen i Egerdalen. Foto: Kjell Fredriksen.

Utsikt fra gammen i Egerdalen. Foto: Kjell Fredriksen.

«Det begynte å bli ingen nat, solen dukket såvidt skiven ned i havet og kom så op igjen, rød, fornyet, som om den hadde vært nede og drukket.»

Knut Hamsun kunne like gjerne ha gått her da han formulerte den nydelige skildringen i setningen over. En sommerdag med midnattsol og blankstille sjø kan jo nesten lokke tårene fram pga den vakre naturopplevelsen.

Når du kommer til Buvåg, tar du av ved Fikke og kjører så langt som veien går. Her kan en finne parkering for 3-4 biler like før en kommer ned til Hopsleira. Er det fjære sjø, kan en korte veien ved å gå over fjæra. Er det floa, må en kroke oppom Hopan. Så er det bare å følge stranda vestover. Når du kommer til et naust, kan du begynne å gå litt opp. Her skal du snart finne en sti som går omlag 50 m over strandkanten og som loser deg forbi det første litt vanskelige stedet. Ved fjære sjø kan en passere den bratte knausen helt nede ved havet. Du kommer etter hvert til en rullesteinsfjære med store steiner. Her går stien ovenfor alle steinene og følger mosekanten på svabergene bort mot elva som renner ut av Bjørndalen. Like vest for elva er det noen prektige jettegryter som anbefales

et fotobesøk. Tett forbi disse er det også et litt vanskelig punkt. Ved flo sjø, er det noen berg i personhøyde som kan være noe krøkkete å forsere, men hjelper en hverandre, går det bra også her. Det er dessuten mulig å gå ovenfor bergene, her er et dyretråkk som starter der elva går sammen fra 2 løp til ett, ovenfor den lille fossen like ovenfor havet. Men det er en lang omtur. Når du er kommet forbi dette området, blir det rullesteinsfjære igjen. Her går du ovenfor rullesteinene på mosekledte småsteiner. Når du nærmer deg skaret er det lurt å trekke litt opp fra fjæra, slik at du tidlig finner den stien som loser deg gjennom. En liten varde på en av de store steinene viser hvor du skal ta opp for å komme inn på stien, det står også i dag en ganske stor kjepp like ovenfor varden. Stien følger østsiden av fjellfoten og fortsetter langs en ganske lang myr. Du følger myra på østre side, her er stien. Midt etter myra kan det i våte somre være ganske bløtt. Du kan også gå på høyresiden av myra. I starten av myra på denne siden, finner du

en slags heller hvor du kan søke ly, om du trenger.

I enden av myra ser du en liten topp. Ta peiling på denne, for når du kommer opp på denne toppen får du en av de beste utsikter vi har i Hamarøy. Hamarøyskaftet er vel så flott fra denne side. Anbefaler turen ned til utløpet av Straumsvatnet. Denne ligger rett nedenfor den lille toppen. Ta ikke kaffevatn i Straumsvatnet, det er nemlig brakkvatn–floa går opp i vatnet når det er storflo. Man kan få mange av de vanlige saltvannsfisker i dette vatnet.

Nå kan du returnere til bilen, eller fortsette videre mot Landstrykerstien 1,5 km mot sør. Du går over elva som går ut av Straumsvatnet, krysser elva som går ut av Røykvatnet, og kommer om litt inn på Landstrykerstien. Se denne turen.

Denne turen egner seg ikke i regnvær. Du går på steiner store deler av tiden, og da er det best at det er tørt. Bruk også fottøy som sitter godt på berg, og som støtter foten.

Over: Jettegrytene nederst i Bjørndalen. Under: Hopleira med Hamnestinden i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Hamarøy 1231III • Sesong: Barmark • Lengde t/r: 8 km • Vanskelighetsgrad: Litt krevende • Terreng: Fjære, rullesteiner • Høyeste punkt: 65 m
Laveste punkt: Fjære • Attraksjon: Utsikt, fisking • Parkering: Enden av vei til Fikke

Utsikt mot Straumvatnet og «Skaftet». Foto: Kjell Fredriksen.

Kveldsstemning mot Lofotveggen. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 9: Fikke–Bremneset

Dette er en tur som er like flott vår, sommer og høst. Det er kanskje ett av de mest væreharde steder på Hamarøy, og oppleve dette stedet i skikkelig storm er en meget frisk opplevelse.

Ved Hamsund tar du av til Buvåg og kjører til kryss ved Fikke, like før du kommer til Buvåg. Det er litt vanskelig å finne parkering, men en mulighet er ved busskuret ved avkjørsel til Fikke, eller på veiskulder nedover langs bygdeveien. Gå så forbi det gamle hvite nordlands- huset og følg sjøveien ned til havet. Er det flo sjø, må du gå over den gamle steinbrua like nedenfor, og følge osen ned på sørsiden. Er det fjære sjø, kan du bare fortsette og krysse den flotte fjæra lenger ned. Når du er kommet ca.50-60 meter nenden-

for naustet, forlater du fjæra og går gjennom det lille passet til venstre. På andre siden her er det en liten dam, denne kan du passere på begge sider. Du fortsetter utenfor (på fjordsiden) av de knausene du ser, og om litt dukker steinkjerringa på Bremnesodden opp. Du går opp på sti på nordsiden av Bremneset. Her er det greit å gå. Her er en flott plass å nyte sin medbragte niste mens en beskuer Lofotveggen og de vakre fjellene på yttersiden av Hamarøy.

Denne siden og nede på motstående: Seilingspunktet «Steinkjerringa» på Bremneset. Oppe til høyre: Vinterstemning ved Bremneset. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Hamarøy 1231III • Sesong: Barmark • Lengde t/r: 4 km • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Fjære, rullesteiner • Høyeste punkt: 50 m • Laveste punkt: Fjære • Attraksjon: Utsikt
Parkering: På Fikke

Tur 10: Kyllingmark–Selsøyodden

Skal du på en tidlig vårtur med havbris som rusker friskt i håret, eller en sommertur i midnattssol og blikkstilte; uansett er en tur ut til Selsøyodden en deilig tur. Når snøen ligger råttent, og det er dårlige turforhold ellers i marka, er Buvågområdet et godt turalternativ.

Selsøyodden ligger nordøst av Buvåg, og stikker som en landtunge nordsøstover. Kjør E 81 fra Presteid mot Skutvik og ta av til Buvåg i Hamsund. Ta så av mot Kyllingmark i kryss like før kaia på Buvåg. Kjør forbi de første gårdene og opp en bratt bakke. Her kan du parkere på høyeste punkt (Skottheia) Herfra kan en finne en slags sti ned mot Selsøyvalen. Nu kan du følge stranda på inner-sida (østsida) og ut til Selsøyodden eller vandre etter høydene utover. På den lyse årstid er her et vell av blomster, og det er flere ganger arrangert botanikkturer til dette området.

Her er flere hvite sandstrender og

trivelige små gressflekker hvor en kan raste. Det er fin utsikt til nordre Hamarøy. Her kan være et yrende fugleliv.

Vær oppmerksom på at hvis det er stor flo, så kan eiet ved Selsøya flø over, og det er vanskelig å komme over uten å vasse.

I Skottheia, som blir på sørsiden av der du parkerte bilen, kan en finne en hule fra steinalderen.

Åpningen er mot vest.

Stranda på Selsøyodden. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Turkart for Hamarøy: Hamarøy 1231 III • Sesong: Barmark • Lengde t/r (evt rundtur): 4 km • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Sti, fjellgrunn fjære • Høyeste punkt: 50m
Laveste punkt: 0 • Høyde startpunkt: 50 • Attraksjon: Utsikt/bading/blomster • Parkering: Høyeste punkt på vei til Kyllingmarka

Blomsterparadis med blant annet Reinrose. Foto: Kjell Fredriksen.

Rast i vårsola på Selsøyodden. Foto: Kjell Fredriksen.

Flotte sandstrender på Selsøyodden. Foto: Kjell Fredriksen.

Sleppen klatrefelt

Vil du øke opplevelsene og drive med styrke- og smidighetstrening, anbefaler vi en tur til det nye Sleppen klatrefelt like ved Skutvik.

Klatrefeltet Sleppen ligger luftig til med god utsikt mot fjell og vann. Du kjører ca.3 km fra Skutvik, langs Rv 81. Ta av til venstre fra veien like ved Sørvåg og kjør til parkeringsplass ca.100 meter fra veien. Derfra må du gå om lag 250 meter inn til klatrefeltet; på turen inn går du forbi utedoen. Hovedveggen ligger helt i vannkanten og er om sommeren en glimrende plass å kombinere klatring, bading, fiske og grilling. Feltet er vendt mot sørvest, så det er sol fra tidlig formiddag til sent på kvelden. Ønsker du å padle, er det fantastisk fine forhold for det i vassdraget.

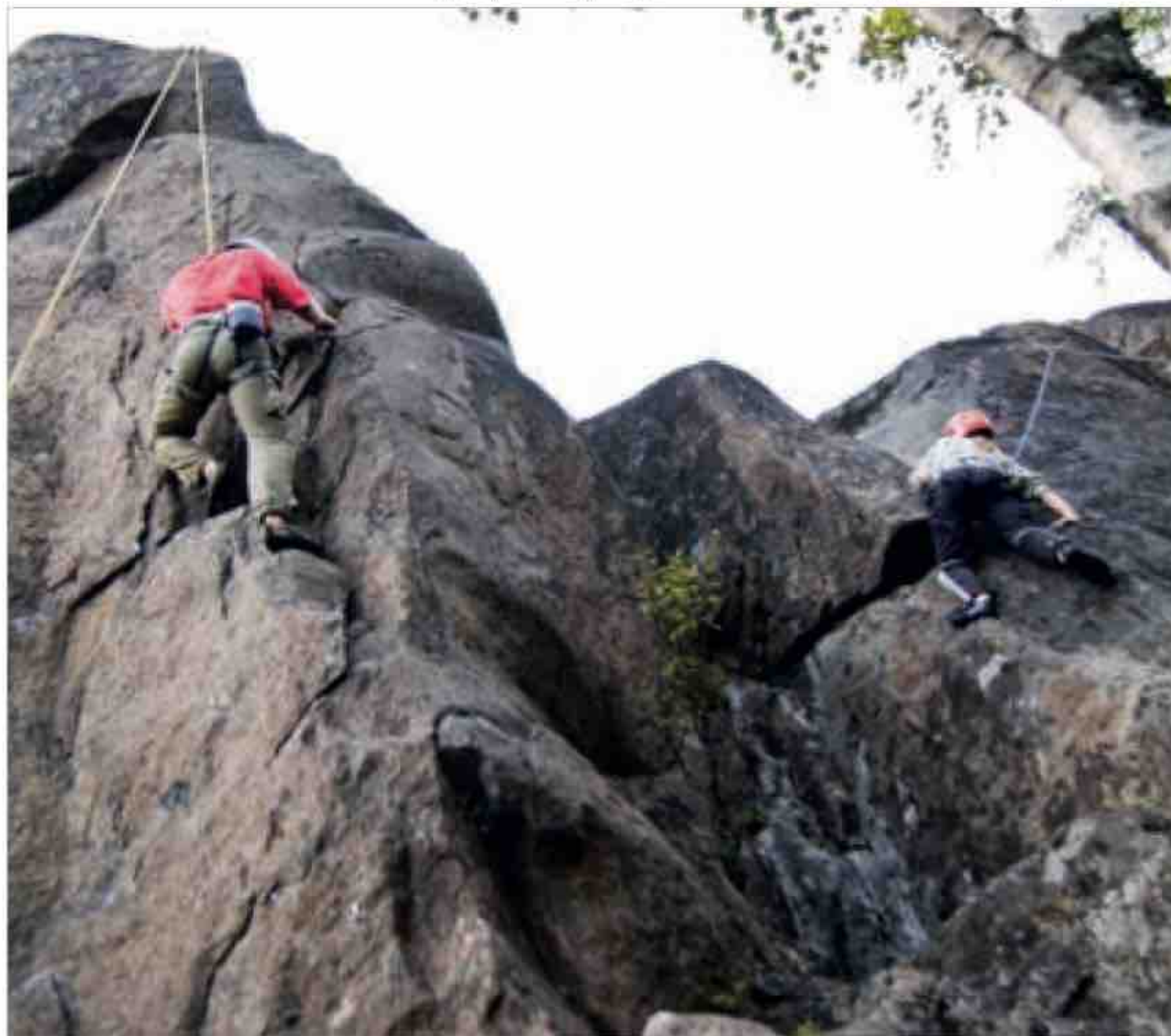
Rutene på Sleppen ligger i forkanten av et platå, høyden på rutene varierer fra 8 til 25 meter. Feltet er spesielt egnet for nybegynnere, barn og unge. Det er 16 ruter fra 3+ til 5+ og 19 ruter fra 6 til 9 med hovedtyngden på 6+ til 7+. Feltet ble klart for klatring i 2007 og har vært et populært klatrefelt for klatrere fra hele landet. Feltet er tilrettelagt for funksjonshemmede, og i 2009 fikk klatregruppa tilgjengelighetsprisen for den flotte tilrettelegginga. Ønsker du mer info, kan du sjekke www.hamarøyklatreklubb.no eller kjøpe klatreføreren Climb Norway.

Gapahuken på Sleppen klatrefelt.

Adkomsten til topptaufester via egen sti for dem som ikke vil klatre opp tauet selv. Foto: Kjell Fredriksen

Mellombygda med Nordre Hamarøy

Dette kaller vi området fra Hamsund og Oppeid i sør, til Tranøy i nord. Mot øst grenser Tuvatoppene. I dette området finner vi bygdene Finnvik, Kalstad, Djupvik, Kulen, Hesskog, Brennvik, Nokvik, Helland, Skogvoll, Steinsos, Tranøy, Hellandsås, Leirvåg, Hamlot og Vassbotn. Området har småkupert landskap med mye furuskog, det er godt egnet til turer hele året. Mot vest mellom Hamsund og Brennvik finner en små lune poller og sund. Dette er fine turmål, spesielt om våren, både til fots og med kano og kajakk. Lenger nord ligger Tranøy fyr som er et spesielt turmål. Tranøy er tettstedet i den nordre delen av området.

En rusletur rundt på Tranøy er interessant. Tettstedets storhetstid for en del år siden vises i de fine og store husene. En tur oppom loshytta gir god utsikt til nordre Hamarøy og Vestfjorden. Ellers anbefaler vi vandringer i småbåthavna og opp til det gamle vannbassenget. Gjennom de siste årene har folk med kjærlighet til stedet gått sammen om å kjøpe skulpturer som er satt opp rundt omkring på Tranøy. En vandring mellom disse skulpturene er en festlig opplevelse.

På Helland, som var skolestedet for nordbygda, er det en fin lysløype. Badeplassen om sommeren er Brennvikvatnet, og stranda i Brennvik. Men en har gode muligheter fra svaberg og sandstrender rundt i hele området. På Helland finner du også et ridesenter.

På Sommersel er det flere hytteområder. På sørsiden av disse er det flere fine skogstier.

En avslappende tur innom Hamarøy Bygdetun er å anbefale. Videre kan en vandre på gang- og sykkelstien ovenfor bebyggelsen mellom Presteid og Oppeid. Ovenfor Videregående skole og Hamarøyhallen er det lysløype. Turer i nærmiljøet er topptur til Veten og Glimma rundt.

Badeliv

Ønsker en å bade en varm sommerdag er dette mulig i Glimma (se turen Glimma Rundt) eller ved Brennvikvatnet 7 km nord for Oppeid.

Fisking

Lesma, strømmen mellom Glimma og Presteidfjorden, har i de senere årene vært et yndet sted for laksefiske. *Fiskevann er: Brennvikvatnet, Røsnesvatnet og Kulvatnet.*

Gamle bygdeveier

Gamle bygdeveier i denne delen av bygda har vi mellom Kulen og Hamsund, og Kulen og Langvollen, (en av de siste gårdene på høyre side når du drar fra Oppeide mot Hamsund.) Den gamle Kalstadveien mellom Presteid og Kalstad er meget brukt, og den er i dag del-

vis merket. Videre er det god vei i dag fra Tømmeråsen til Vassbotn, og videre herfra til Hamlot. Den er godt egnet til litt tøff sykling. Fra Brennvik til Hellandsåsen var det i gammel tid god sti. Det samme var det fra Brennvik til Helland over Nordåsen. Godt gåbar er den veien som ble laget fra Brennvik til Røsnes, og fra Røsnes til Formo gjennom Tverråskogan. Fra den gamle Hellandskolen var det vei til Sommersel, Steinsosen og Skogvoll. En sti som brukes i dag, er stien fra krysset ved Steinsosen og til Hellevika; omtalt som egen tur.

Tranøy: Bepising/overnatting: Edvardas Hus, overnatting og spisested, tlf 75772182 / Holiday Sommersel Feriesenter, overnatting tlf 75772195 / Svolværingen, en gammel hvalskute som er tatt på land og er nå spisested / Dorotheas Fryd. Kafe/spisested/steinovnsbakeri, tlf 75772200 / Regina Spa (Spasenter) / Tranøy Fyr, Spisested og overnatting, tlf 997 04 499 / Nærbutikk, Hamsungalleri, Tranøy Galleri, gjestekai, skulpturpark. **Oppeid/Presteid:** Oppeid er kommunesenter og har foruten kommuneadministrasjonen mye å by på / Hamarøy kommune, tlf 75765000 / Eldresenter, Kiosk m/post, bensinstasjon, nærbutikk, bank, byggemateriell, frisørsalong, spasenter, blomsterbutikk, rutebilselskap. vaktentral, helsesenter med lege, tannlege og fysioterapeut. Hamarøy Internasjonale Senter med kafé / Hamsunsenter, Hamarøy Galleri, Mormors Galleri, Bygdetun, Husflidsstue, sykehjem, kirke, videregående skole, barne- og ungdomsskole, barnehager / Fotballbaner, idrettshall, bibliotek / Hamarøy Fiskecamping, 75770395

Tur 11: Kjerstihellaren i Børra

Dette er en relativt lett tur som kan gås av de aller fleste. Det er noe stigning på slutten, men tar en det med ro, så makter en også dette. Parker ved steinbruddet en liten kilometer før du kommer til Hamsund fra Oppeid langs E81. Gå på den gamle bygdeveien opp til Slettbakk og helt til toppen av grenda. Der veien gjør en U-sving, tar du til høyre opp gjennom småskogen. I skrivende stund er her merket med røde og blå tremerker, og det er også en synlig sti i terrenget. Du går mot Børra, åsen du har i øst, og om litt over myrene på stien til du kommer på nordsiden av Børra, og begynner oppstigningen som er ganske bratt, men god å gå. Når det begynner å flate ut, er du straks ved Kjerstihellaren. Det er en hule under noen store steiner. Du finner den godt merket.

Sagnet sier at en samejente søkte sin tilflukt her med sitt barn på 1600-tallet. Det er ufattelig at noen kunne overleve under disse steinene. Ikke rør noe, det er ingenting å lete etter; Tromsø Museum har gjort utgravinger her, og det er funnet rester etter noen som har bodd her over lengre tid.

Øverst: Børra utsikt mot Hamsundfjella. Under: Inngangen til hellaren. Til Høyre: Inne i Kjerstihellaren. Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy/M711 Kart Hamarøy 1231III • Turens lengde: Ca.4 km tur-retur • Høyde startsted: 20m • Høyeste punkt: 200m • Parkering: Steinbrudd ved Hamsund
Sesong: Barmark, ski • Attraksjon: Fornminner • Løypa: Grusvei, sti. Noe myret

Tur 12: Kirkestien fra Hamsund til Presteid

I gamle dager, før E81 kom, og folk fra Hamsund og Buvåg skulle til kirke, gikk de en annen vei enn der hvor E81 går i dag. De valgte å gå lenger opp, og kanskje noe tørrere enn der hvor veien går i dag.

Kjør E81 fra Oppeid og til Hamsund og videre 500 meter mot Buvåg. Her finner du gamle Hamsund Skole og muligheter til å parkere. Stien begynner ved parkeringsplassen. Langs denne stien er det satt opp tavler med Hamsunsitater, så turen blir ikke bare en naturopplevelse, men også en litterær opplevelse.

Du går rett østover og over den lille bekken ved skola og fortsetter bortover rabbene mot Slettbakk. Stien kan være noe småvåt her enkelte plasser i fuktige år. Du kommer inn til Slettbakk ved de øverste gårdene og følger gårdsveien nedover til høyre et lite stykke. Deretter dreier du til venstre og følger stien i sydlig retning oppunder fjellknausen Børra. Ved østre kant av Børra får du en bråkrok tilbake igjen og oppover før du igjen går i sørøstlig retning. Så går turen under Høgåsen og sørom Lomtjønna før du kommer inn på løypa «Veten Rundt». Du går nå rett østover og kommer så inn på traktorstien opp til Veten, går denne ned til riksveien til Tranøy. Nå kan du gå asfalten til kommunesenteret Oppeid, men vi anbefaler at du krysser veien, går ovenfor bygdetunet og på sti opp til boligfeltet Fløyåsen.

Her kommer du til Hamarøyhallen, fortsetter på oversiden av denne og går lysløypa ned til kirkegården på Brekka rett ovenfor kirka. Her sto den siste tavla med Hamsunsitater. Du går ned til kirka, og hva med å avslutte turen nede på Hamarøy Fiskecamping og nyte en kaffekopp med utsikt over Glimma mens du planlegger neste tur «Glimma Rundt».

Lomtjønna. Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong: Barmark/Ski • Lengde: 7 km en vei • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Vei, sti, myr • Høyeste punkt: 200 • Laveste punkt: 10m
Høyde startpunkt: 10m • Attraksjon: Utsikt, litterære innslag

Litterære godbiter underveis.
Foto: Kjell Fredriksen

Stien synes velbrukt i skogen. Foto: Kjell Fredriksen

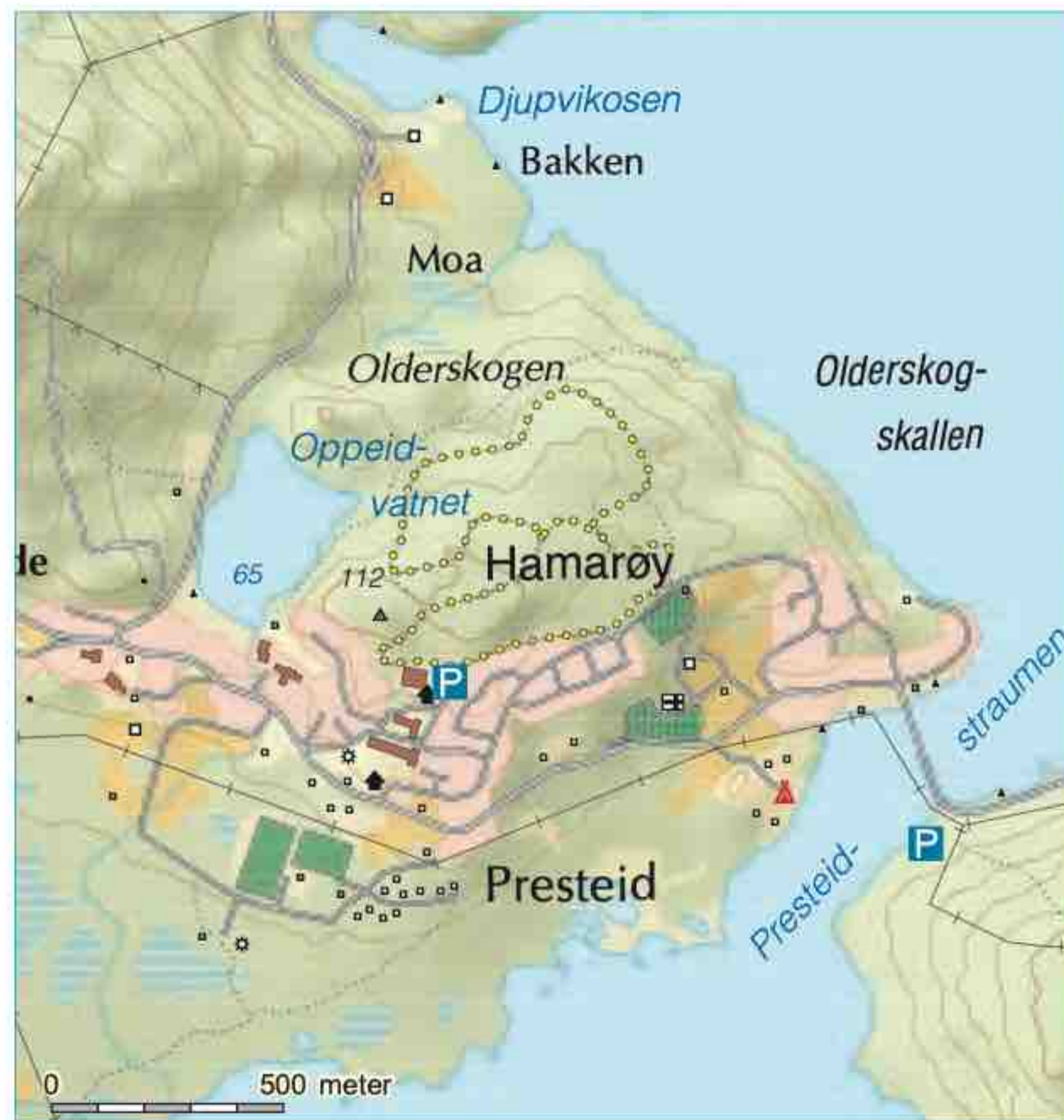

Tur 13: Lysløypa på Oppeid

Er du i kommunesentere og trenger en lett og tilrettelagt luftetur, hvor det er lett å gå, endog i mørke, kan vi anbefale en tur i lysløypa. Her kan du gå på beina, eller på ski når det er snø i de ofte velpreparerte løyper.

Du finner oppkjøringen til skolene like nedenfor krysset på Oppeid. Her kjører du inn, forbi skolene og opp til Hamarøyhallen. Det står skilt hvor du skal forlate riksveien. Her oppe ved hallen er det godt med parkering. Du går rett ut av bilen og inn i løypa. Denne lysløypa har to sløyfer, én på 2 km og én på 3 km. Går du fra hallen og østover i slak unnaføring, dreier du nordover like etter kirkegården. Etter et kort stykke får du da valget kort eller lang løype. Ønsker du å gå den korte løypa, må du ta til venstre. Her kommer du snart til en gapahuk hvor du kan ta en liten rast, før du fortsetter inn til hallen igjen.

Valgte du den lengre løypa, får du en tur ned mot Olderskogen og langs østsiden av Oppeidvatnet, før du kommer inn på 2-kilometeren igjen. Hvis du hadde småbarn med deg, og de ikke hadde lyst på denne rundturen, så er det flotte muligheter i akebakken like ved Hamarøyhallen.

Kart: Turkart for Hamarøy/Hamarøya 1231 III • Sesong: Barmark/Ski • Lengde: 2 km (3 km) • Vanskelighetsgrad: Lett
Terreng: Velpreparert lysløype • Høyeste punkt: 100 • Laveste punkt: 60 • Høyde startpunkt: 80 • Attraksjon: Trim, Utsikt

Øverst: Det er trimtavler rundt lysløypa. Over: Løypa er også fin til sommerturer. Til høyre: Akebakke ved Lysløypa. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 14: Vetten-« Vetten Rundt»

Er du på Oppeid, og kroppen verker etter en tur i skog og mark, er enten toppturen til Vetten, eller «Vetten rundt», to gode alternativer. Vetten er høyden nord for Oppeid, og det er traktorvei helt opp. Omlag 70 m på veg mot Tranøy fra krysset på Oppeid, finner du en grusvei som går opp til venstre. Følg den oppover, og etter noen hundre meter kommer du til en bom, gå forbi denne og videre. Da er det bare å følge den gode grusveien helt opp, det er noen stier som krysser her og der, men det er beste veien du skal holde. Oppe har du flott utsikt mot store deler av ytre Hamarøy.

«Vetten rundt» er en løype som er merket, og er blitt brukt mye i turmarsj-sammenheng, men den gode stien viser at det er mange som trasker rundt. Velger du å bruke hele løypa, starter du med Hamarøyhallen, den store flerbrukshallen som ligger ovenfor Knut Hamsuns Videregående skole. Start på stien ovenfor hallen og gå ned ovenfor Hamarøy Sykehjem mot Hamarøy Bygdetun, en stor ansamling av gamle bygninger sentralt på Oppeid. Gå videre på sti nord for tunet, forbi pumpehus mot riksvei, og du kommer inn på den før nevnte traktorstien opp til Vetten. Men like ovenfor bommen når veien flater litt ut, skal du nå ta av på merket sti til venstre. Du følger blå

merker på god sti ganske rett vestover, passerer Lomtjøna på sørsiden, og kommer inn på sti fra Langvollen. Du er nå også inn på den gamle Kirkeveien mellom Hamsund og Presteid. Men den deler seg her tett sør for Børra, høyden du har i front. Kirkestien går videre vestover på sørsiden av Børra, mens du skal ta til høyre og følge de blå merkene på nordsiden. Etter en stund kommer du opp på Børra og kan nyte en utrolig utsikt i alle retninger, fra Lofotfjella i vest til Steigenfjella i sør. Etter en liten rast er du på tur tilbake igjen, men følger nå en annen rute. Du går ned på

nordsiden av Børra og noe tilbake. Du er nå på nordsiden av Vetten, og skal gjennom en mektig granteig før du klatrer opp i en u-sving til vestsiden av Vetten. Etter å ha nytt utsikten her, begynner du å gå traktorveien ned til Oppeid. Du kan følge denne helt ned, eller følge de blå merkene som tar av til venstre i en av de øverste svingene, og følge stien som krysser riksveien nord for Oppeidvatnet, følger nordsiden av vatnet og kommer om litt inn på lysløypa der og du følger den inn til Hamarøyhallen. Da har du vandret en skikkelig lang tur og fått mange gode minner.

Kart: Turkart for Hamarøy/1231III • Sesong: Barmark • Lengde: 15 og ca. 2 km • Vanskelighetsgrad: 15 km noe krevende - 2 km siste del; tung • Terreng: Bra sti, skog, myr og grus
Høyeste punkt: 275 • Laveste punkt: 65 • Høyde startpunkt: 80 • Attraksjon: Utsikt • Parkering: Hamarøyhallen eller ved Oppeidkrysset

Venstre: Stien går gjennom granffelt. Øverst: Utsikt mot Hamsund fra Børra.
Over: Utsikt mot Oppeid fra Vetten. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 15: Glimma rundt

Glimma kalles det innhav som ligger innenfor Presteidstrømmen. Glimma ligger idyllisk til, og en dagstur rundt her er et ypperlig turforslag. Den er grei å gå for barn helt ned til 6–7 års alderen hvis en legger inn gode pauser. Det er flere plasser det er fint å bade underveis, spesielt i nærheten av Tuvagården.

Turen rundt Glimma kan gjennomføres langs flere trasèer. Et alternativ er å gå opp Bleiåsen, og ta til høyre ved skilt ca. 1 km fra åskanten. Løypa er merka, men går på noe utydelig sti gjennom skogen i hellende terreng til en er nede ved gårdene i Tuva, som plassen innerst i Glimma heter.

Alternativ to er å følge fjæra hele tiden. Starter man ved broen på Presteid og går med klokka, vil man på den første strekningen følge havstrømmen Lesma. På fjæra sjø ser den ut som en stri elv, mens på flo sjø er den betydelig roligere. Når vatnet er på det laveste, kan en oppdage spennende «tanghytter», dannet av lange tangklaser som henger over skråstilte steiner. Skjell og smådyr av forskjellig slag finnes også her. Ikke sjelden ser man hegra som står i strandkanten på jakt etter mat. Like innenfor straumen ligger det en sandstrand. På grunn av bevegelsene i vannmassene,

oppnår man aldri den høye badetemperaturen her, men stranda er for øvrig av ypperste kvalitet for sandlott-arkitekter. Rundt neste odde ser man inn i Bøbukta. I steinete lende kommer man dit. Videre innover mot botn av Glimma, vil strandsonen gå mere over i svaberg. Her er det fine badeplasser. Mellom Bø og Tuvagården er det et område med særdeles grov ospeskog. Dette ansees som et viktig naturområde. Her bør en spesielt vise varsomhet når man ferdes. Videre passerer en den fraflytta Tuvagården. Her bodde det folk til i begynnelsen av 60-tallet.

I botn av Glimma kan en skrå oppover Glimheia, hvor en får fin utsikt over Kaldvåg fjorden og Finnøya som ligger rett over fjorden. En er nå kommet inn på den gamle kirkevegen. Denne turen er beskrevet et annet sted i boka. Et alternativ til å gå fjæra er å ta stien under Grønnåsen til «Kalstadveien» og følge den til utgangspunktet. En bør imidlertid gjøre en stopp ved Dragseidet. Her finnes det rester etter et gammelt båtdrag, hvor lunner er nedsunket i myra. For å unngå en farefull ferd i åpent hav, foretrakk folket i eldre tid å bruke eidet som båtdrag (Hamarøy bygdebok nr.2).

Ved Glimmadammene kan en sommerstid møte på

beitende sau. NB! Vær oppmerksom på båndtvangen! Dammene egner seg godt til skøytebane vinterstid. På Glimma er det også muligheter til å ferdes med båt. Hamarøy Fiskecamping har robåter og kanoer til leie.

Kart: Hamarøy 1231II Ulvsvåg • Sesong: Barmark • Lengde rundtur: Ca.12 km • Vanskelighetsgrad: Middels • Terreng: Skogsti, noe berg • Høyeste punkt: 200 m • Laveste punkt: om Høyde startpunkt: 0 • Attraksjon: Kystsamisk boplass, bading, utsikt • Parkering: Ved Presteid bru

Oppe til venstre: Tuvagården innerst i Glimma. Nede til venstre: Gjennom tettgranskog øst for Tuvagården. Øverst: Flotte lyngmoer med små tjern. Nede: På bergene nedenfor Tuvagården er det flott å raste. Foto: Kjell Fredriksen.

- Se flyfoto side 35

Tur 16: Tømmeråskongen

Skal du møte noen av Hamarøys eldste, skal du besøke denne kongen, storfurua i Tømmeråsen. Den er så vid rundt rota at to store karer ikke greier å favne rundt henne. Furu er så absolutt verdt et besøk.

Ca. 3 km nord for Oppeid, på vei mot Tranøy fra Oppeid, ved Hesskogen, tar du av på vei mot Tømmeråsen. Ved siste hus i Hesskogen er det bompengekasse. Ca. 2 km fra kassen kommer du til det første huset i Tømmeråsen, det ligger nedenfor veien. Her kan du parkere på øversiden. Like ved parkeringsplassen går det en traktorvei på skrå oppover. Du kan følge denne, og når denne slutter, går du ca. 30-40 meter til venstre (vestover), og kommer inn på den gamle stien til Tømmeråskongen. Den gamle stien starter ca. 50 meter før parkeringsplassen, men er i begynnelsen mindre synlig. Etter 150-200 meter går stien mer rett opp, og etter nye 50 m dreier du rett østover og går hele tiden i samme høyde. Etter 70-80 meter fra du dreier, står den store kjempen. Den skal være over 3 meter i omkrets ved roten.

Kart: Turkart for Hamarøy/M711 kart Ulvsvåg 1231II • Sesong: Barmark • Lengde t/r: 1 km • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Sti, utmark • Høyeste punkt: 120m • Laveste punkt: 40m
Høyde startpunkt: 40m • Attraksjon: Stor furu

Til høyre og venstre: Barna forsøker å nå rundt Tømmeråskongen. Under: Blåbærterreng like ved. Nederst: Utsikt ved Tømmeråskongen. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 17: Brennvik - Brennvikklubban

Vil du gå gjennom furuskog og kjenne kvaeduften sive inn fra tett kystfuru? Da er en tur til Bjørndalsklubban, eller Nordåsen, som den også kalles, den rette plassen å dra til. Det er en ås rett nord-øst for Brennvik, på turen ut til Tranøy. Dette er en av de høyeste punktene på nordre Hamarøy og gir en fin utsikt over samme sted.

Du har 3 muligheter for å gå til toppen. Parker på utkjørselen ved siste huset i Brennvik. Det går sti så å si helt til toppen fra dette huset. Stien går rett opp de første hundre meterne for så å dreie litt mot venstre. Omlag halvveis opp er det en «kvilestein». Herfra går stien tett på nedsiden av steinen og videre til venstre på skrå oppover. Etter en stund kan det være vanskelig å følge stien videre, men det er bare å gå oppover, så er du like på toppen. Rett mot vest er det et stup. Går du ned under stupet langs et sandrap, finner du en hule. Kanskje dette var bjørnehiet? Fra toppen er det fin utsikt mot sør, vest og nord. Denne turen er en lett og grei tur, som gir stort utsiktsutbytte.

Du kan også starte ved Helland Skole; følg så stien fra barnehagen og opp til Trollvatnet og gå på sti fra Trollvatnet og vestover til toppen. En tredje mulighet er å stoppe 500 meter nord for Brennvik Lykt og gå rabbene

oppover. Det er litt kratt imot toppen, men er også en meget grei rute.

Ta deg tid til å beundre utsikten fra toppen. Tenk tilbake på den tiden da dalen under stupet fikk sitt navn - Bjørndalen. Da var det kanskje ikke så trygt å ferdes her i marka. Nesten helt på toppen, på nordsiden, er det en heller som kan være trivelig for barn å leke i. Klubban, som den er kalt på turkartet, er et meget brukt trimturmål for befolkningen på Nordbygda. Turen egner seg for barn fra 5-6 års alder og oppover - hvis de er litt turvant.

Kart: Turkart for Hamarøy: M711 kart Ulvsvåg 1231II • Sesong: Barmark • Lengde t/r: 4km • Vanskelighetsgrad: Middels • Terreng: Sti, fjellgrunn • Høyeste punkt: 160m • Laveste punkt: 10m
Høyde startpunkt: 10m • Attraksjon: Utsikt

Til venstre: Kaffen smaker godt i kveldsola. Over: Kveld på Klubban, Hamsundfjella i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 18: Helland skole–Hellandsåsen

Kjør fra Oppeid og nordover til Tranøy. Ta av ved Helland, og kjør et par hundre meter til første hus på høyre hånd. Det var Helland skole og barnehage. Her er det god parkeringsplass.

Denne turen egner seg både på ski og til beins. Du følger langs barnehagens gjerde til du kommer inn på god sti, og videre på god skogsvei. Du følger denne opp til Trollvatnet, drikkevannskilden til store deler av Nordbygda. Tett før du begynner stigningen opp til Trollvatnet, deler skogsveien seg; du holder her til høyre. Ca. 30 meter før du kommer opp til Trollvatnet, tar veien av til venstre. Du følger denne over en liten knaus, og tar så av fra denne veien som tar til venstre og bortover myrlendt område. Men du fortsetter rett frem på stien som går rett opp åsen. Helt på toppen her er det en trimkasse. Like etter trimkassen går stien litt ned og langs åsryggen østover. Du dreier etter noen hundre meter litt nordøstover og om litt åpner terrenget seg, og du har en flott utsikt mot Ofotfjorden, Tilthornet og fjellene i Østre Hamarøy. Hvis du ønsker det kan du gå ned til gårdene i Hellandsåsen og veien tilbake til Helland.

Over: Høst i Hellandsåsen.
Under: Utsikt mot Tilthornet fra Hellandsåsen.
Høyre side: Hellandsåsen.
Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong: Barmark/snø • Lengde t/r: 5 km • Vanskelighetsgrad: Middels • Terreng: Skogsti, noe myr • Høyeste punkt: 192m • Laveste punkt: 35m
Høyde startpunkt: 40m • Attraksjon: Utsikt • Parkering: Ved Helland Skole

Tur 19: Hellevik; Gammel bygdevei

Oppe: En av de mange lune vikene. Nede: Skilt for Annystien. Foto: Kjell Fredriksen

Gammel og småvokst kystfuruskog går du mellom hvis du tar denne turen. Området ble i sin tid vurdert som mulig verneverdig p.g.a. denne skogen. Kommer du landeveien til Tranøy, kan du ta av fra veien ca. 100 meter før du kommer til Steinsosen, som ligger et par kilometer før Tranøy. Det er plass til et par biler på avkjørselen, og da er du på begynnelsen av turstien. Du følger nordsiden av en myr stort sett hele turen. Veien er for det meste tørr og fin; du går i skog langs småknauser og små joter i vestlig retning. Etter ca. 1 kilometer kommer du ned til sjøkanten. Her har du i alle fall to muligheter. Du kan gå sørover mot gården Hellevik. Da følger stien videre gjennom et lite skogholt over en sjøstrand, så er du der. Herfra kan du følge den nyere bygdeveien fra Hellevik gjennom Skogvoll og opp på riksvei 81, og så gå tilbake der du startet. Du kan også dreie nordover og følge fjæra frem til Tranøy Fyr. Dette er en litt lengre tur, men en nydelig vårtur med fuglelyder. Det blir mye viker ut og inn. Fra fyret kan du ta kjøreveien tilbake til Riksvei 81 og tilbake til bilen.

Kart: Turkart for Hamarøy;/M711 kart Ulvsvåg 1231II • Sesong: Barmark/Ski • Lengde t/r (evt rundtur): 3 km (4 km) • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: vei, sti, fjellgrunn, myr
Høyeste punkt: 40m • Laveste punkt: 0m • Høyde startpunkt: 30m • Attraksjon: Utsikt, bading

Under: Fin sti mellom småfuruene. Høyre: Hellevika. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 20: En turdag på Tranøy

Tranøy har sus av fordums storhet, og en vandring mellom de gamle, ærverdige huse-
ne gir en inntrykk av gammel velstand.

Vi anbefaler at du parkerer nede ved kaia. Rett ovenfor hvalskuta «Svolværingen», som er tatt på land og fungerer som restaurant, bare denne er en severdighet i seg selv, kan du finne en sti som går vestover og opp til det gamle vannbassenget for Tranøy. Det ligger ca. 200 meter fra «Svolværingen». I dette vannbassenget ligger en kopi av Krogh-gården, den store gården på Tranøy, som senere ble aldershjem. Rundt vannbassenget er det flere benker hvor en kan sitte og kose seg i romantiske omgivelser mens

en søker ly for vinden som av og til kan være sur på Tranøy. Fortsetter en vestover i den naturlige dalsenkningen, får en tre valg. Rett frem fører inn på privat område, så dit skal vi ikke gå, men dreier du til høyre oppover rabbene, får du straks nyte en flott utsikt over Tranøy. Du kommer til «Den Hellige Dorotheas Kapell» som ligger vakkert til på nordsiden av haugen. Her kan du gå ned og til nærbutikken der du plukker turorienteringskart i en av boksene på veggen og gir deg ut i Tranøys lett tilgjengelige natur. Da kommer du, etter å ha besøkt vannbassenget som en av de første postene, inn på det tredje valget i dalsenkningen og får en flott tur vestover og om litt langs kyststripa nord på Tranøy og tilbake igjen.

Tranøy er jo også blitt kjent som skulpturbygda i Nord-Salten, og vi anbefaler en vandring langs skulpturene. Du kan godt begynne ved kaia. Kaster du et blikk utover småbåthamna, ser du første skulpturen på en liten holme. Den kalles «Storskarven». Selv om det egentlig ikke er noen skulptur, så ta en titt på det store

ankeret som ligger ved kaia, –kraftige gamle saker det. Like utenfor «Tranøy Galleri», på nordsiden, ligger «Stjerner som fisker i himmelen» av Harald Bodøgaard. Litt lenger opp fra kaia ligger «Disse altfor mange ting jeg ville». Noen meter lenger opp står et litt uvanlig parkeringsskilt, dette er også en av skulpturene. Nedenfor det før nevnte «Den Hellige Dorotheas Kapell», ligger «Grenseland». Fortsetter du så til Heimerhamna, den naustklyngen som ligger nord i Tranøy, finner du to skulpturer, den ene, «Stor Fisk», ligger øst for naustene, og vest for naustene like ved sandstranda ligger «Skrift på stein» med sitat av Knut Hamsun.

Rett utenfor dette igjen, ute på bergene nord for Heimerhamna er det foto/grafikkutstilling som står ute hele året. Dette kan være en flott opplevelse mot den friske Vestfjorden. Titusener av mennesker har hittil tatt turen langs bergene her nord på Hamarøy. Skal du ha en kaffetår eller en matbit, får du det på «Tranøy Galleri», «Svolværingen», «Edvardas Hus» og «Hamsungalleriet», og proviant er det på nærbutikken. Dorotheas Fryd, er bakeri med servering og utsalg.

Kart: Turkart for Hamarøy:/Hamarøy 1231 III • Høyeste punkt: 30m • Laveste punkt: 0m • Offentlig kommunikasjon: Buss fra kommunesenteret • Attraksjon: Skulptur–historie- kunst
Parkering: Rundt i bebyggelsen

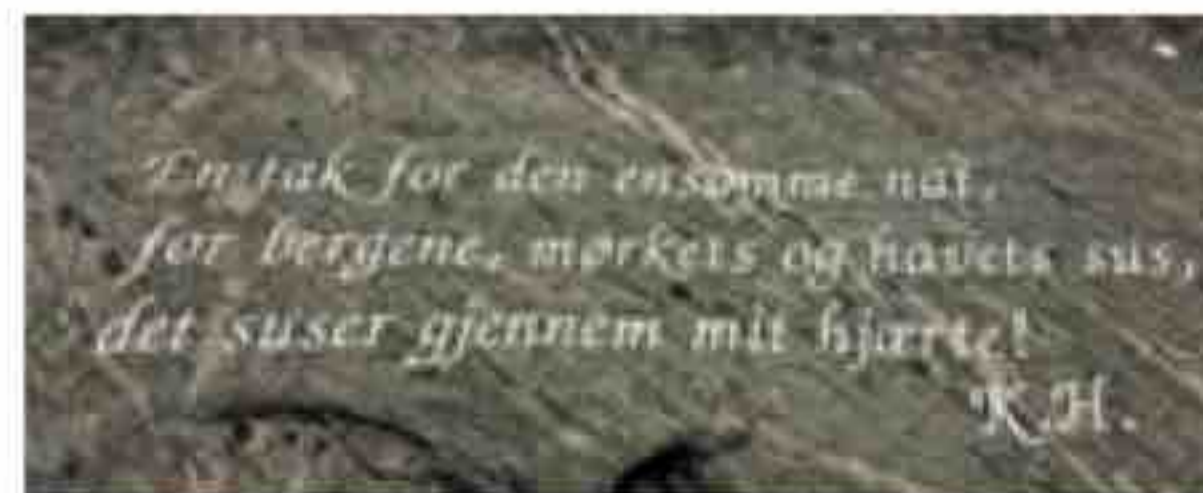
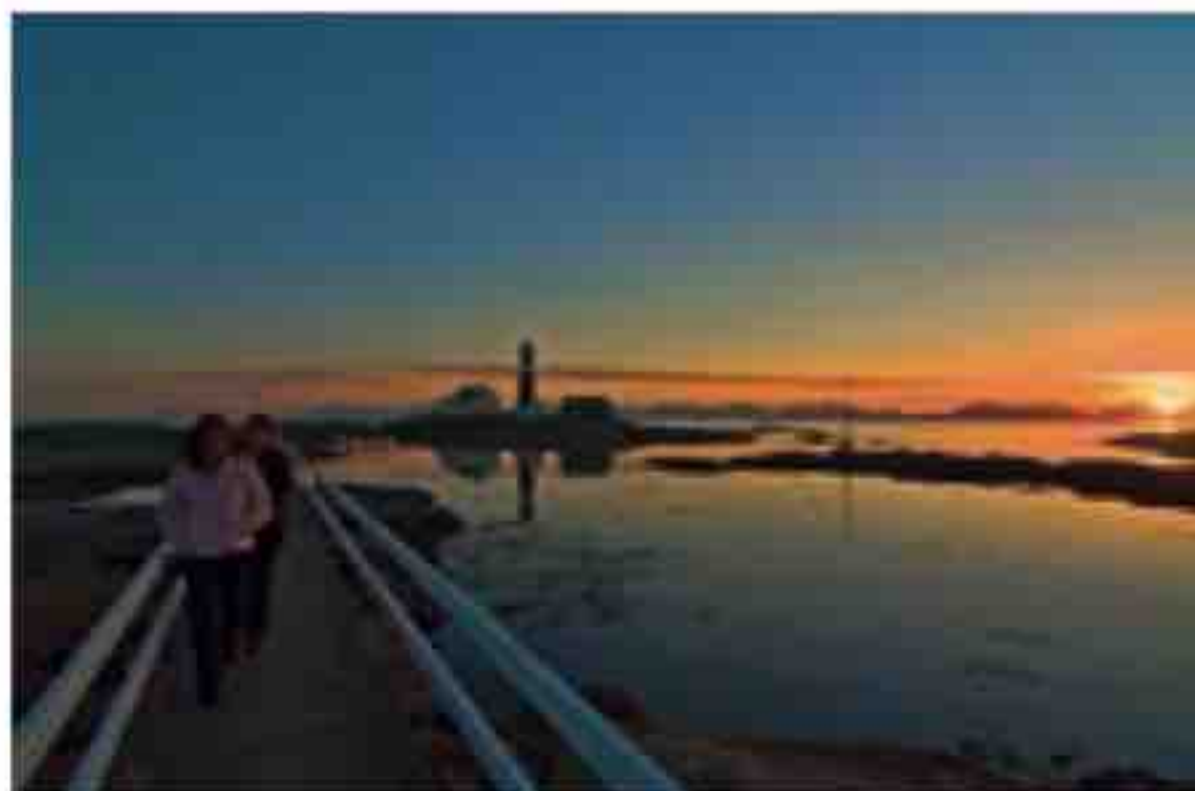
Til sist anbefaler vi en tur ut til «Tranøy Fyr». Det er en litt lengre gåtur fra Tranøy, ca. 3,5 km fra kaia, så bilen må kanskje brukes igjen. Du kjører ca. 1,5 km etter E81 fra Tranøy og tar av på merket vei ut til «Tranøy Fyr». Her er det parkeringsplass. På fyret er det servering.

En turdag på Tranøy kan være den helt store opplevelsen.

Motstående side: Skulptur. Venstre: Statue. Under: Fotoutstilling på bergene. Nederst: Midnattsol ved Tranøy fyr. Øverst til høyre: Tekst av Knut Hamsun i berget. Høyre midten: Heimerhamna badestrand. Høyre bunn: Østre Tranøy.

Foto: Kjell Fredriksen

Østre Hamarøy

Østre Hamarøy er området øst for Tuvatoppene og til grensa mot Tysfjorden. Mot sør har vi Varpavassdraget som grense. Området har slake åser som er relativt lettgatte, sommer som vinter. I nord har vi Tiltvikfjella med Tilthornet, Hatten og Bjønnkjeften som de høye fjell i området. Bak denne fjellrekka ligger idylliske Tiltvika, nå en fraflyttet bygd. Tannøya ligger i havet utenfor området og er også et spennende turmål. I Østre Hamarøy har vi foruten tettstedet Ulsvåg, bygdene Jørenvik, Sørkil, Nordkil, Tortenås, Skarvik, Skilvassbakk, Grunnvåg og Kalvåg.

Ulvsvågskaret Skisenter er det store skisenteret i Hamarøy og Nord-Salten. Det er asfalterte lysløyper som egner seg godt til rulleski sommerstid. Anlegget er også merket for bevegelsehemmede. Fra Ulsvågskaret kan du gå på lange skiturer i nær sagt alle retninger. Du vil nesten bestandig finne gode løyper her. Det kjente skirennet «Grytarennet», går av stabelen her.

Presteidfjorden - bassenget mellom Østre og Nordre Hamarøy, egner seg godt til padleturer og roturer. Området er også fiskerikt.

Bassenget mellom Tranøy og Sørkil/Skarvika sett fra Hatten. Tannøya midt i bildet. Foto: Kjell Fredriksen

Badeliv

Bade kan du gjøre fra svaberg og fine sandstrender. Men det er først og fremst Kaldvågvatnet og Skilvatnet som brukes som badeplass. I Grimsosen, like vest for Ulsvåg, kan du også bade.

Ellers er Skilvassbakkvatnet et fint utfluktsområde for bading og annen kos.

Fisking

Havfiske: Presteidfjorden og «Pundan» i det mer åpne havstykket mellom Tranøy og Tilthornet.

Ferskvannsfiske: Skilvassbakkvatnet, Varpa (fiskekort).

Gamle bygdeveier

Endel gamle bygdeveier finner du også i dette området. En sti går fra Skilvassbakk til Jørenvik/Hjertuslot. Her var det trafikk når det var arbeid på klippfiskbergan. Sti var det også fra Kallvågen til Kalstad over Glimheia. Fra Kvannskogon gikk det vei til Korsvika og Kløtran. Fra Skilvassbakk finner du idag sti til Torpelvatn. Og vei er det fra Sørkil til Kilneset. Fra toppen av Tortenåsen er det sti til Langåsen.

Det er også en gammel ferdavei fra Nordkil til Tiltvik. Fra Ulsvåg går det en gammel vei til Ulsvågskaret, hvor den kommer inn på dagens vei. Denne ligger på østsiden av dalen, og gikk i sin tid til Skilvassbakk. Denne gamle veien kan være et godt turalternativ hvis du har stopp i Ulsvåg.

Ulvsvåg: Bepising/overnatting: Sørkil Fjordcamping 75771660 / Ulsvåg Gjestgiveri og Camping 75771573. Bilverksted: Nord Salten Auto, Ulsvågskaret Skisenter, barnehage, barneskole. bensinutsalg, nærbutikk, kiosk. Maskinentreprenør. Nord Salten Kraftlag, Nord Salten Veidrift.

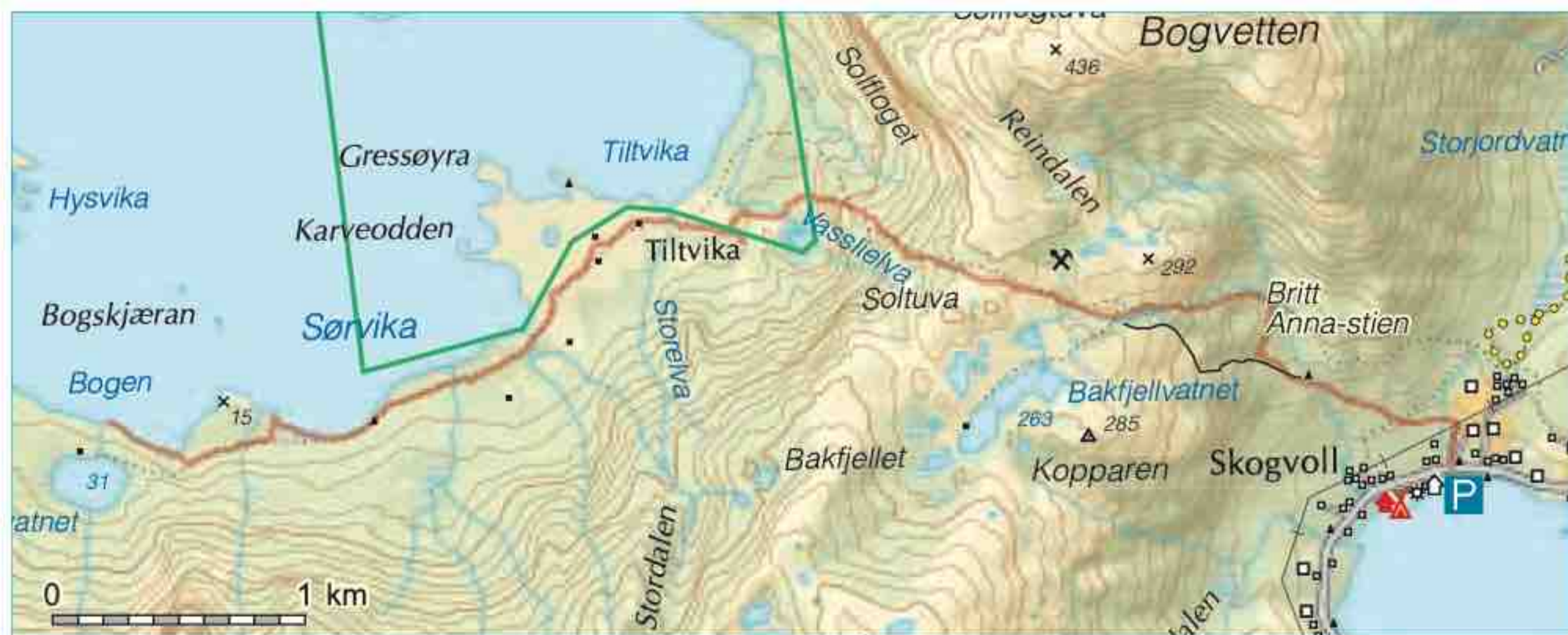
Tur 21: Storjord-Tiltvik

Kjører du nordover på E6, kan du ta av ved siste vei til venstre før Tysfjord Turistsenter og kjøre opp til vannverket, som ligger oppe i dalen. Hvis du har en bil som er lav under, så anbefales det å parkere ved Tysfjord Turistsenter.

Like ovenfor vannverket står det røde treskilt som anviser stier til bl.a. Tiltvika. Velg Britt Anne-stien som går til høyre, og som etter ca.100 meter kommer inn

på den gamle stien til Tiltvika. Den er enklest og best å forholde seg til. Da er det bare å starte marsjen. Stien går over aksla og kan til tider være noe myrete og bløt i fuktige tider. Noen merker og små steinvarder finner du her og der. Det er viktig å holde rette stien ned til Tiltvika, eller så kan nedstigninga bli vanskelig. Ta det med ro på nedstigninga, for her er det forholdsvis bratt, men greit å gå, selv om vi ikke vil anbefale turen

i våtvær. Når du kommer ned, går du mot nærmeste hus og finner stien som går mellom husene og vestover. Her kan du vandre videre hvis du ønsker å gå til kaia og Mølnvatnet som ligger under Tilthornet. Fra siste hus er den meget godt synlig i terrenget. Du følger denne fra bebyggelsen og mot telefonlinja som går fra Tiltvika og vestover.

Kart: Turkart for Hamarøy/M711 Kart Ulsvåg 1231 II • Turens lengde: 4 km en vei • Høyde startsted: 5m • Høyeste punkt: 250m • Parkering: v/vannbasseng eller Tysfjord Turistsenter (se tekst) • Løypa: Sti, berg myr

Motstående side: Høstfarger i fjellet. Venstre oppe: Du kommer ned til noen sanddyner. Venstre midt: Pause i nedstigninga til Tiltvik. Venstre nede: Gamle landbruksredskaper gir gode sitteplasser. Høyre oppe: Uttsikt ned mot Storjord. Høyre nede: Fjellet ovenfor Tiltvika. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 22: Tortenåsen–Hatten/Kleppen

Å finne et bedre utsiktspunkt i Nord-Salten enn Hatten, tror vi ikke er mulig. Fjellet sees fra stort sett alle steder i Nord-Salten der det ligger tett ved kommunegrensen mellom Hamarøy og Tysfjord. Toppen er på 850 meter, og i og med at den ligger langt fra andre fjell, så har man en utrolig utsikt til alle kanter. Hatten, eller Kleppen som den også kalles alt etter hvor en bor, er en grei topp å komme seg opp på. Den er den høyeste toppen i den flotte fjellrekka med Bjønnkjeften i øst, og Tilthornet i vest.

Du finner en utkjørsel på høyeste punkt på E6 like ovenfor gårdene i Tortenåsen. Parker her, og følg så skogsvei på østsiden av Fjellvatnet og like under fjellfoten. Nå begynner det raskt å stige. Fra E6 ser denne toppen noe ufremkommelig ut, men det skal vise seg at stien er grei å gå på selv om den er bratt. Du går opp i skaret mellom Bjønnkjeften og Hatten, følger så ryggen opp til toppen. De siste 20 meterne er de verste, men det er jo ikke nødvendig å gå helt opp. Du kan imidlertid gå opp på nordsiden i en klippe her, eller du finner stigen på sørsiden; det er også mulig å komme seg opp på vestsiden. Det verste for noen er å komme seg ned. På toppen har det vært en bok inne i var-den hvor en kan skrive seg opp. Det viser seg at denne toppen er et populært turmål. Du har her utsikt til Ofoten, Lofoten, Steigen, Grensefjella og Tysfjord og den er utrolig god!! På nedturen kan du ta en liten tur bortom Bjønnkjeften, et luftig turmål.

Kart: Turkart for Hamarøy/M711 kart Ulvsvåg 1231II • Sesong: Barmark • Lengde: 6 km tur–retur • Vanskelighetsgrad: Noe krevende • Terreng: Sti, fjellgrunn • Høyeste punkt: 859m
Laveste punkt: 160m • Høyde startpunkt: 160m • Attraksjon: Utsikt • Parkering: Like ved høyeste punkt på E6 ved Tortenåsen

Motstående oppe: Tiltvika fra Hatten. Motstående nede: Tilthornet ytterst mot Vestfjorden.
Under: Utsikt mot Tysfjorden og Bjønnkjeften. Stetinden i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen. Flyfoto side 57.

Tur 23: Bjørnehiet i Tortenåsen

Bjørn var det en del av i Hamarøy helt til sent på 1800-tallet. En av dem holdt til i Tortenåsen, og var sist sett her i 1875. Vi skal nå ta en tur til hiet her. Dette er en relativt lett tur, og selv om det helt på slutten er litt småbratt, burde dette være en helt grei tur også for smårollinger. Kan tro at det er lett å sette fantasien i sving på historiesultne barn når en forteller at her levde det bjørn for relativt kort tid siden.

Når du kommer sørfra på E6, parkerer du ved garasje ved begynnelse på u-sving i Tortenåsen. Gå langs skille mellom innmark og utmark rett opp og nordover ca.100 meter til du kommer til rester av en gammel port. Hold helt i kanten her i vekstsesongen, da dette er dyrket mark. Fra porten fortsetter du svakt til høyre på sti opp gjennom lia. Etter hvert begynner det å flate ut, og du kommer til et treskilt med: «Bjørnehiet» på. Du dreier her til høyre og følger merket sti (røde merker på buskene) oppover til toppen. Stien går over toppen og litt ned på sørsiden av denne. På sørsiden er det noe bratt, men her er det spent tau mellom trærne så det er greitt å gå. Tauet fører nesten helt frem til bjørnehiet. Her er det lunt å sitte, og du kan velge å ta kaffeskvetten i selve hiet eller utenfor, lunt og godt er det uansett.

Bjørnen som lå her, hadde god utsikt over Tortenåsen og de dyrene som beitet her.

Kart: Turkart for Hamarøy/M711 Kart Ulvsvåg 1231 II • Turens lengde: Ca.3 km tur-retur • Høyde startsted: 120m • Høyeste punkt: 217m • Parkering: Ved garasje på utkjørsel i Tortenåsen
Løypa: Sti, noe stigning

Til venstre: Skilt som viser vei. Midten og høyre: Bjørnhiet fra inn- og utsiden. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 24: Svartåsen mellom Nordkil og Skarvika

Ca. 3,5 km nord for 60-sonen i Sørkil kommer du til Nordkilsvingen. Her tar du til venstre og vestover midt i svingen og kjører ned til Nordkil. Du fortsetter forbi de første gårdene, over den lille elva og ca. 50 m på den veien som går nord og oppover bakken. Her parkerer du og begynner å gå på den gode grusveien oppover og mot Skarvika. Veien slynger seg i skarpe svinger oppover. Tett før toppen kan du finne den gamle stien

mellom grendene Nordkil og Skarvika. Du går inn på denne og følger den til østsiden av Svartåsen. Da er det bare å begynne på stigningen oppover til toppen. Det er småbratt, og kan hende du må ta en pust i bakken her og der. Gamle sauetråkk fører til toppen. Fra høyeste punkt er det vidsyn i alle retninger så nær som nordover, her stoppes blikket av den vakre fjellrekka med Tilthornet i vest og Bjønnkjeften i øst.

Under: En av gårdene i Skarvika. Høyre oppe: Utsikt mot Tannøya - Hamsundfjella i det fjerne. Høyre nede: Tilthornet fra Svartåsen. Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy/M711 Kart Ulsvåg 1231 II • Turens lengde: Ca. 3,5 km tur-retur • Høyde startsted: 10m • Høyeste punkt: 30 m/303 m • Laveste punkt: 10m
Parkering: Begynnelse av vei til Skarvika • Løypa: Grusveg, sti og skog

Tur 25: Kråknesodden ved Sørkil

Dette er en enkel tur som passer for alle. Kommer du sørfra, kjører du forbi Ulvsvåg og til Sørkil, gjennom denne bygda, og til svingen like før 60-sonen oppheves. Parker på utkjøringen i svingen. Gå over autovernet og følg veien mellom de første husene. Etter ca.100 meter vil du se veien som går ned til småbåthamna. Du følger denne veien ned til strandkanten, og går denne videre utover neset. Her er godt å gå på svabergene på tidvis godt synlig sti. Du kommer snart til en liten tange som du passerer. Stien følger nå høydedraget videre utover neset. Du ser langs stien etterlatenskaper fra krigstiden; tyskerne hadde stilling her. Ytterst på neset er det en fin fiskeplass, og når kveldsola skinner over Vestfjorden, er det en flott opplevelse. Herfra har du flott utsyn til Tilthornet i nord og grensefjella mot Nordre Tysfjord.

Over: Du passerer en liten tange. Høyre side: Kveldsol på Kråkneset.
Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy • M711 Kart Ulvsvåg 1231 II • Turens lengde: Ca. 2 km tur-retur • Høyde startsted: 30m • Høyeste punkt: 30 m • Laveste punkt: 1m
Parkering: Parkeringslomme i stor sving Sørkil • Løypa: Sti og svaberg, meget lett

Tur 26: Ulvsvågskaret

Ulvsvågskaret er Hamarøys skiarena, men er et utmerket turmål sommerstid også. Skaret ligger ca. 3 km sør for Ulvsvåg langs E6, og her er opparbeidet parkeringsplass. En kan også parkere på lommer langs riksveien. Her er asfalterte løyper, som er utmerket til rullestolbrukere, og som er godt preparerte om vinteren til skigåing. Om vinteren er det som regel preparerte løyper innover til Kaffesteinen, endepunktet for lysløypa. Rundt påsketider arrangeres Grytarennet, et turrenn som har vært arrangert i ca. tretti år. Liker du å gå på ski utenom preparerte løyper, så har du også her utallige muligheter, både mot øst og vest.

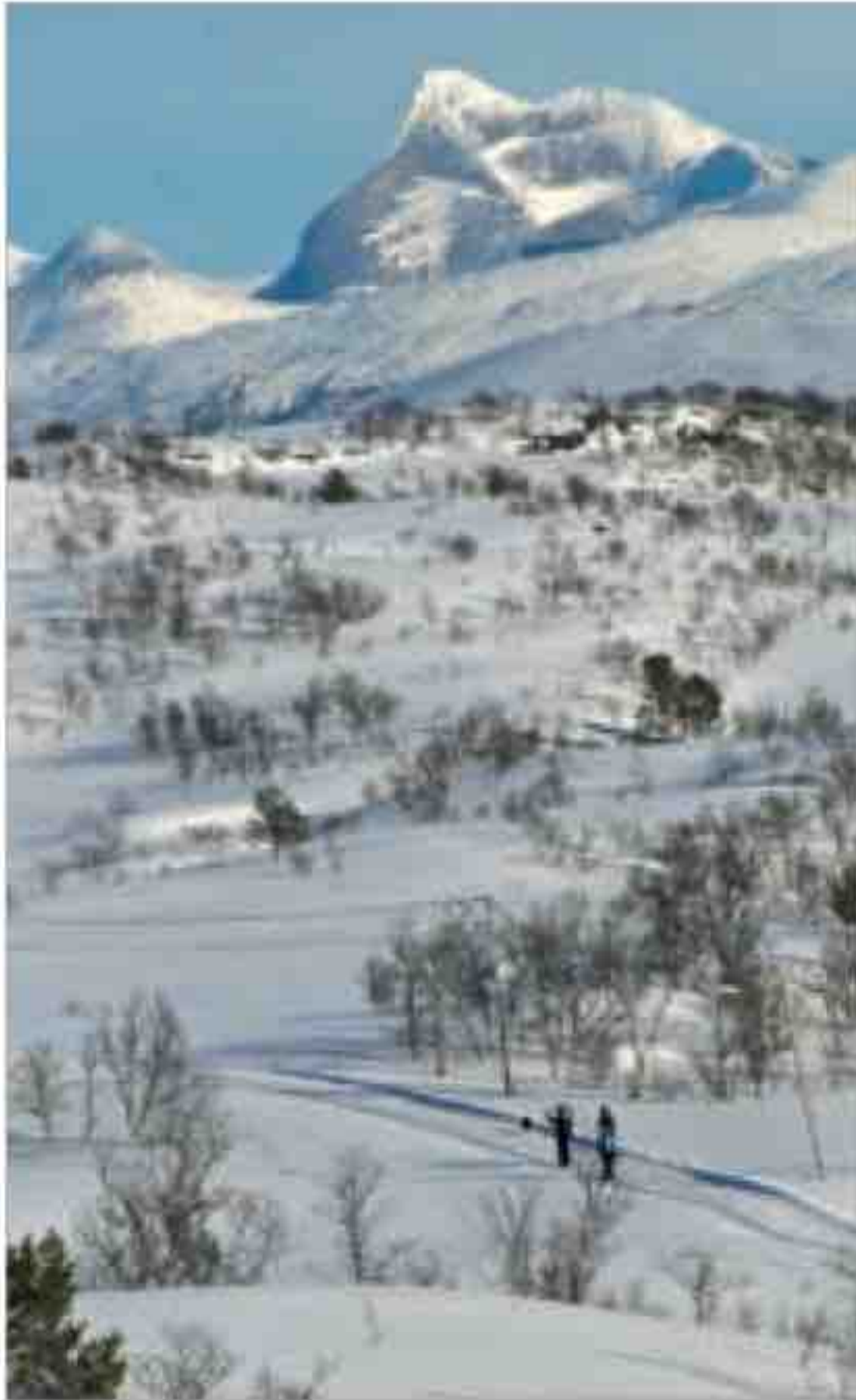

Ulvsvågskaret er et utmerket startsted for turer mot øst. Rett opp fra parkeringsplassen går en sti østover i et meget flott turterreng - Jensvasskollen. Vestover har vi beskrevet tur til Presteid over fjellryggene. Se tur nr 27.

Nord-Salten Turlag har bygd en flott gapahuk ved den asfalterte løypa. Den kan være et flott turmål hvis du har en liten tass i barnevogn eller pulk.

Kart: Turkart for Hamarøy • Ulvsvåg 1231II • Høyde startsted: 230m.

Venstre: Du treffer ofte folk i løypene. Over: På ski med Stetind som fjern nabo. Høyre: Gapahuken til Nord-Salten Turlag. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 27: Ulsvågskaret–Presteid

Dette er en klassiker i Hamarøy–både sommer og vinter. Den går gjerne fra Ulsvågskaret mot Presteid–mot sola. I påska og på ski kan dette gi frisk brunfarge, da turen tar noen timer.

Parker ved bru som går over E6 ved Ulsvågskaret Skisenter. Hvis du så går 150–200 meter mot Skilvassbakk langs E6, vil du se en sti som tar av til høyre opp gjennom lia. Her begynner en dagstur på 12 km som er en av de flotteste i Hamarøy. Stien er grei til å begynne med, men ved foten av Jørenvikfjellet kan en like godt begynne å ta

sikte på toppen, og forlate stien. En kommer stadig inn på nye stier, det er antagelig gamle stier etter sauens vandringer, som går på kryss og tvers i marka. Terrenget er lettgått og behagelig, og bedre jo høyere en kommer. På toppen av Jørenviktuva, som er høyeste punkt på turen (420 m), er det en naturlig rasteplass–vind og vær har gjennom tidene skapt bord og stoler.

Etter pausen og nytelsen av den flotte utsikten i alle retninger–Ofotfjorden i nord, Lofoten i vest, Steigen i sør, grensefjella og Tysfjordfjella i øst, fortsetter vi lia

ned mot skogen i vest. Følg den naturlige ryggen så langt den går–sauestier også her. Når det begynner å flate ut, dreier du over Nygårdsheia mot Finvikheia.

På turen over Nygårdsheia er det mange valg en kan gjøre, det er dessuten fint bærterreng så turen kan bli deretter. Du har nå en rygg foran deg som kalles Pollfjellet, det er lurt å ta oppstigningen noe til venstre–østenfor midten og gå litt på skrå vestover. Dette er en noe krevende stigning og en må kanskje lete litt etter den beste traséen.

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong: Barmark/ski • Lengde: 14 km • Vanskelighetsgrad: Grei, men ganske langt • Terreng: Sti, fjellgrunn, myr • Høyeste punkt: 420 m • Laveste punkt: 5 m
Høyde startpunkt: 210 m • Attraksjon: Utsikt, bær • Parkering: Ulsvågskaret

Vel oppe på fjellet, kommer man til noe trivelige småtjønner, som kan være deilige til sommerdukkeren. Om vinteren er her storslått skiterreng, og turen bortom Kaldvågtuva er en ikke uvanlig omvei. Fotturen fortsetter imidlertid helst rett vestover, langs og over Finnvikheia (395m) og ned til Finnvikvatnet. Her er det lurt å holde seg på de mosekledte lyngrabbene så lenge som mulig og komme ned på traktorveien som går fra Finnvikvatnet og ned til Riksvei 81. Et valg er å gå ned her, eller du kan fortsette på sti fra hytta ved vatnet og videre til Presteid. Stien følger delvis den gamle telefonlinjetraséen og går på østsiden av Bleivatnet. Du kommer inn på stien til Tuvatoppen, og om litt så er du fremme på Bleiåsen. Siste stykket ned her er kanskje det dårligste på turen da det er noe steinete og litt ekkelt å gå—men det er ikke lange biten før en er nede ved Presteidbrua og en turopplevelse rikere.

Venstre øverst: Jørenviktuva, utsikt mot Finnøya. Midten: Utsikt fra Jørenvikfjellet. Bunn: Jørenviktuva med små vannpytter.

Høyre øverst: På tur ned fra Finnviktuva. Høyre nede: Viser siste del av ruten mellom Ulsvågskaret og Presteid. Foto: Kjell Fredriksen

På toppen av Jørenviktuva. Foto: Kjell Fredriksen

Jørnenviktuva, utsikt mot Tilthornet. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 28: Torpelvatnet

Ca. 6.5 km sør for Ulvsvåg langs E6 finner du en avkjørsel mot øst ca. midt i Skilvassbakk. Her står det gamle bedehuset, og du kan parkere og begynne turen på den gode skogsveien.

Du passerer straks en bom, og veien buker seg slakt videre. I en dump står det en oppslagstavle med et vakkert dikt på. Rett ned av dette skiltet og litt til østover ligger en flott gapahuk med bål plass nede ved vatnet. Det er en flott rasteplass med bademuligheter. Denne bør du besøke og ta en rast. Men vi kan gå videre; fra tavla og videre innover veien, passerer du en stor snuplass, du passerer denne og kommer om litt til en snuplass til. Nå er du like ved bautaen av Hans Pålsa. Den står tett ved og på nedsiden av veien.

Hans Pålsa er behørig omtalt i Årbok for Hamarøy 1989 av Sverre Harald Eriksen. (Sider 18 og 19) Her er han blant annet inne på tanken om at Hans Pålsa godt kunne være Isak fra Selanrå i Knut Hamsuns diktning. Historien forteller at Hans Pålsa var på sildefiske i Kaldvågen, og her hadde de gjort et godt varp. Det var matmangel og sult i Torpelvatnet, og Hans tok ei tynne på ryggen og vandret hjem. Da han så heimgården, fikk han dårlig samvittighet fordi han hadde tatt tynna og snudde og bar tynna ned igjen til Kaldvågen. Når en vet at det er ca. 1 mil å gå og ganske myrete før veien kom, og at tynna veide 200 kg, så kan en nok ane at denne karen må ha vært en kraftkar. Da han kom tilbake med tynna, så syntes eieren synd på karen så han fikk tynna og kunne «lettet» bære den heim igjen. Bautaen viser Hans Pålsa med tynna på ryggen.

Kart: Turkart for Hamarøy • Turens lengde: 5 km tur-retur • Høyde startsted: 60m • Høyeste punkt: 85m • Laveste punkt: 60m • Parkering: Ved bedehus avkjørsel til Torpelvatnet • Løypa: Grusvei.

Venstre: Infotavle ovenfor gapahuken.
Under: Bauta til minne om Hans Pålso.
Høyre: Gapahuken nede ved vatnet.
Foto: Kjell Fredriksen

Tur 29: Varpa - Varpvågen

Dette er en natur- og turperle i flere sammenhenger. Varpavassdraget har vært et yndet laksefiskeområde, og mang en flott laks er halt på land både fra elva og vatnet. Parkér enten ved trafostasjonen ved E6, 200 meter nord for Dragskrysset, eller som det ofte gjøres, i sving ca. 100 meter nord for denne trafostasjonen. Følg sti som går til høyre nedover gjennom granfeltet og videre over myrene nedover. Stien deler seg om litt, den til venstre går direkte til en bru vi skal over, mens den til høyre kommer til det gamle vadestedet, og herfra må du da følge elva nedover til brua hvis du da ikke vasser over.

Vel over brua følger du stien langs Varpvatnet. Den forlater bredden flere plasser for å gå snarveier og for å unngå myrlendte områder. I utløpet av vatnet er det en herlig rasteplass med bord og benker. De blankspurte bergene med noen moseflak her og der og med krokete furutrær inni- mellom, er flotte kulisser til en kaffestopp. Vi anbefaler at du fortsetter nedover langs elva som her gjør en høyresving. Går du inn i skogen igjen nord for rasteplassen, kommer du igjen inn på stien, men du kommer også inn på den ved å følge elva videre. Vi anbefaler også varmt en videre tur langs Varpvågen utover og helt til ytterste odden her. Det går sti langsetter høyeste ryggen utover. På østsiden av vågen nesten helt ytterst er det den vakreste rasteplass en kan tenke seg. På østsiden av Varpvågen ligger Trollpollen naturreservat. Og fra ytterste neset kan vi skimte Hamarøyskaftet på ytre Hamarøy.

Kart: Turkart Hamarøy • Sesong: Barmark/Vinter • Lengde t/r: 6 km • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Skogsti, noe vått, svaberg • Høyeste punkt: 50
Laveste punkt: 0 Høyde startpunkt: 50 • Attraksjon: Bading, utsikt, fiskeing • Parkering: Ved E6 eller ved trafostasjon Dragskrysset

*topp: Flott rasteplass på vestsiden av Varpvågen. Bunn: Rasteplass ved Varpelva.
Foto: Kjell Fredriksen*

*topp: Høstsolen forgyller bergene nede i Varpvågen. Bunn: Vårvandring langs bergene nedi i Varpvågen.
Foto: Kjell Fredriksen*

Tur 30: Lappkjerka

Ta av fra E6 til Kaldvågen ved Skilvassbakkan som ligger syd for Ulvsvågskaret, og kjør ca.4 km vestover mot Kaldvågen. Like vest for høyeste punkt, ovenfor Skjevågen, kan du parkere bilen og begynne å gå rett sydoover myrdraget og mot greieste rute opp høyden du har foran deg. Er det veldig vått, må du litt lenger ut til høyre for å komme over myrdraget.

På toppen flater det ut og terrenget blir meget lett-gått. Du passerer det lille vatnet nord på Skarpheia på

vestre side, og går mot høyeste punkt på Skarpheia. Her er rester etter et landmålingsmerke e.l. Du går videre mot syd og kommer inn på et elgtråkk litt nede i skråningen. Dette passerer like nedenfor Lappkjerka, en stor og flott heller. Like før du kommer til denne, er det noe bratt, men her er mye skog så det er lett å få feste for både bein og armer. Hellingen er stor og mektig med åpning mot sørvest.

Kart: Turkart for Hamarøy • Turens lengde tur retur: ca.5 km • Høyde startsted: 90m • Høyeste punkt: 204m • Parkering: Langs kommunevei til Kaldvåg

Venstre side: Fotografert ut åpningen, vidvinkel innsnevrer den. Stort bilde over: Innover Lappkjerka. Innfeldt: Utsikt mot Stolo og indre Hamarøy. Foto: Kjell Fredriksen

Midtre og indre Hamarøy

I midtre og indre Hamarøy har vi det rolige fjellandskapet. Store deler av fjellet er uberørt natur, noen steder vil du finne at vatnene er regulert i kraftsammenheng. Dette har ført til at terrenget ikke lenger stemmer med de gamle kartene. Også på de nye kartene vil det, ved stor oppdemning, ikke alltid stemme like godt overens. I store deler av dette området kan du gå på ski langt utover våren, og august er vel den beste sommermåned å vandre i. Fra Varpavassdraget og inn til svenskegrensen kaller vi midtre og indre Hamarøy. Finnøya regner vi også med til dette. Her finner vi alt fra kystnatur til fjellvidder inne ved grensa. Lavlandet følger Sagvassdalen helt opp til Sjuendevatnet. Her begynner terrenget å stige, og vi er ganske snart på høyfjellet. De 7 vatnene i dalen ligger som perler på en snor og egner seg godt til padling.

Innhavet er tettstedet her. Ellers har vi bygdene Tømerneset, Strinda, Sandnes og Kråkmo. På andre siden av vassdraget ligger gårdene Djuplasti, Rota og Kirkfjell. På Finnøya har vi gårdene Røttang, Karlsøy, Karlsøybotn, Klingenberg, Fikkestad, Øverås og Finnøy.

Opp mot Litlvasstuva, like nord-øst for bebyggelsen, har Innhavet et fint nærturområde. Se beskrivelse. Området rundt Karpollen og ut til Klubben er også et fint nær-område å vandre i. Du kan gå gjennom Grønnskogen og opp mot E6. Du finner en del gamle veier fra krigstiden.

I Strømsnes-sagfossen, like ved Notvann Camping, er

den gamle saga som en gang sto der, restaurert. Dette er bygdehistorie på sitt likeste og interessant å beskue. For den som ikke er så veldig sprek til beins, vil en tur ned til kaia på Innhavet være et turalternativ. Du kommer dit ned ved å gå sør for butikken. Her har en lokal kunstner utsmykket tomten sin med morsomme treskulpturer. Normalt vil det være utsatt benker og bord ved kaia. Rett ovenfor hotellet og bassenget finner du lysløypa og en slalåmbakke. Her er det også noen stier til sommerbruk. En tur opp på Veten er en frisk og god tur med stort utsiktspotensiale. Området østenfor Innhavet er et fint skiterreng; en tur opp til Storvatnet og inn til Sørbotn og opp på Strindfjellet, ned Tverråsen og Vetefjellet tilbake til Innhavet er en fin dagstur. En annen tur er opp den gamle skogsveien opp Svartvassdalen til Svartvatnet. Elva i dalbotnen bruser kraftig hvis du er der i vårløysinga.

Badeliv

Fine badeplasser er Sandvika på østsiden av Straumsnesøya og stranda mellom Røttangsholmene og Roparneset på østsiden av Finnøya. Karpollen er også en fin bade-plass. I tillegg til dette har vi svømmehallen på Innhavet.

Fisking

Fiske kan du gjøre i de fleste vatn i området, noen har fiskekort, andre ikke. Ved Sagfossen står det ofte laks,

det samme i Varpvågen. I disse to områdene må de lokale fiskebestemmelsene følges og fiskekort kjøpes. *Fiskevatn med fin fisk*: Slunka, Rekvatnet, Lille Rekvatnet, og Linna hvor statskortet må brukes (I salg hos Statsskog og jeger- og fiskerforeningene). Varpa, Svartdalsvassdraget, Krokvatnet, Stolo, Storvatnet, og vatnene opp Sagvassdalen har private fiskerkort som fås kjøpt bl.a på campingplassene.

Gamle bygdeveier

Gamle ferdaveier i området har vi blant annet på Finnøya. Her var en gammel vei fra Karlsøya over til nordsiden av øya ved Mølnbukta. Her gikk ferdselen når de skulle til kommunesenteret i gammel tid. Se beskrivelse om Kirkestien. Fra Mølnbukta dro de med båt til Hella sør for Glimmheia og så videre til beins til Presteid.

En gammel ferdselsvei gikk opp gjennom Sagvassdalen. Den går omtrent hvor den nye E6 går i dag. Og en kan enkelte plasser finne rester av den. Det er også en del samiske far i dette området. Vi har et fra Hopen i Nordfold over Strinda til Kuvatnan og ned til Musken. Et annet fra Strinda og inn i Sverige. Fra Slunka gikk der et til Hellmobotn, og et gikk fra Rekvatnet til Gjerdalen. Fra Sjuendevatnet var der et far til Kobbvatnet.

Innhavet er servicesentret i denne del av Hamarøy • Innhavet: Hamarøy Hotell tlf: 75765500 • Notvatn Camping tlf: 75772536 • Tømmerneset Camping tlf: 75772955 • Hilling Shell Service tlf: 75772561 • Kolonialbutikk, trelast, manufaktur, drosje, sanitær, • transportfirma, lokalavis, post, bankfilial, krigsmuseum, • svømmehall, skole, barnehage, ungdomshus, slalåmbakke.

Tur 31: Notvatn - Stolo

For mange er terrenget rundt Stolo den vakreste plassen på jord. Å våkne en morgen og se sola skinne på et blikkstilte vatn inne mellom de høge fjellene, er virkelig sjelebot. I tillegg er det fin fisk å få. Fiskestanga bør være med når en starter turen fra Notvatn Camping. (Husk fiskekort.) En går av E6 tett ved brua ca. 4 km nord for Innhavet, og følger den godt synlige stien sørøstover. Etter en tid på flatt terreng får du stigning opp til elva som kommer fra Krokvatnet. Denne krysses, og turen går videre oppover berg-rabbene. Etter en stund flater det ut, og du får en lett tur videre innover til Krokvatnet. Det er bare et par litt våte partier. Våtere blir det imidlertid når du skal gå langs Krokvatnets sørvestside. Motsatt side er ful å gå, så du må nok følge stien på sørvestsiden. Er det en riktig våtsommer, er nok gummistøvler det eneste riktige fottøyet her. Når Krokvatnet er passert, følger du stien som går videre sørøstover. Når du er kommet opp på høyden og så langt at Stolo syns mellom furukronene, kan du bøye til venstre og gå mot nordenden av vatnet. Du kan fortsette på stien;

den går helt til Musken om du vil, og prøve deg på fiske langs vatnets vestsida. Turen Musken - Notvatn er beskrevet langs denne stien.

Gode rasteplasser finner du i begge ender av vatnet, det er straks vanskeligere å finne god telttomt langs sidene av vatnet.

Hjemturen kan du legge langs elva ned til Svartvatnet, følge vestsiden her og videre veien ned Svartvassdalen. Da må du gå 2,5 km på asfalt tilbake til bilen. Men aller flotteste hjemturen blir over Krokfjellet og ned til Notvatnet. Da begynner du oppstigninga i nord, rett ved nordre ende av Stolo og holder ryggen helt opp på fjellet. Du fortsetter nordvestover på ryggen og går ned mens du nyter den vakre utsikten mot Sagfjorden og nordre Hamarøy. Når du kommer til høyspentlinja som krysser fjellet, kan du enten følge stien under denne ned til Notvatn Camping, eller du kan fortsette videre nordvestover og ned til krysset der du kjører ned til Hillingan. Siste biten her er noe ulendt, og har du tung sekk er det best å ta det litt med ro. Så er det bare å følge E6 et lite stykke til Notvatn Camping

Kart: Innhavet 3130 I • Sesong: Barmark/ski • Lengde t/r: 10 km • Vanskelighetsgrad: Middels • Terreng: Lettgått sti med jevn stigning. Noen våte partier
Høyeste punkt: 300 m • Laveste punkt: 10 m • Høyde startpunkt: 10 m • Attraksjon: Fisking/bading/utsikt • Parkering: Ved Notvatn Camping

Venstre: Langs elva fra Svartvatnet til Stolo. Høyre oppe: Stolo.
Høyre nede: Stolo i vinterdrakt. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 32: Notvatn - Stolo - Musken

Denne delen er en fortsettelse av tur 31: Notvatn–Stolo.

Når du kommer så langt at du ser Stolo, holder du stien ned til høyre og går østover langs sørsiden av Stolo. Stien her er godt synlig, men da der er ur noen steder langs vatnet, er det noe knotete å gå. Siste biten, før du når indre ende av Stolo, er grei, men en del røtter gjør at du må gå aktsomt. Her på denne siden av Stolo går det ofte ras i snøsmeltinga om våren, det ser du fort med et øyekast oppover lia hvor forvridde busker ligger. Så det er ikke lurt å ta ut på denne turen om våren.

Ved østbotn av Stolo, er det flott rasteplass, og det passer godt med en pause før en begynner oppstigningen langs dalbotn til Øvre Stolo. Kanskje det passer med et bad i det forfriskende vatnet? Du må i alle fall gå langt for å komme til

knærne, da det er utrolig langgrunt her. Stien videre er mer utydelig nå, men du følger stort sett dalbunnen opp gjennom lia. Øvre Stolo er greiest å gå på vestsiden og videre over rabbene for så å følge draget mot nedgangen til Ruossavágge (Hestdalen), dalen som fører ned til Musken. Det er lurt å gå nesten frem til Nedre Kuvatn der du kommer inn på den stien som kommer opp fra Musken.

Øverst i Rossavágge ligger snøen ganske lenge, her kan det være rasfarlig, så det er lurt å vente til langt utpå sommeren før en tar denne turen. Ved nedre ende av Ruosvágjávrrer er det bra rasteplass. Så følger du stien ned til utmarksgjerdet like ovenfor skolehuset i Musken og så videre ned til kaia. Egentlig er denne turen greiest å ta andre veien slik at du tar hurtigbåten inn til Musken og gå over til Hamarøy.

Kart: Innhavet 2130 I • Turens lengde: ca. 20 km • Høyde startsted: 5 m • Høyeste punkt: 530 m • Laveste punkt: 5 m • Parkering: Notvatn Camping eller Hurtigbåtkaia Drag
Løype: Krevende. Sti noe myret, noe ur • Fiskemuligheter underveis.

Over: Stolo i høstdrakt. Høyre:
Kommer du ned fra Svartvat-
net kan Hillingpollen være slik.
Ytterst til høyre: Musken. Foto:
Kjell Fredriksen

Tur 33: Innhav-Veten

Ønsker du vidsyn utover Sagfjorden, Innhavet og fjellene rundt, er Veten ovenfor Innhavet et flott turmål. Parkér ved pumpehus ca. 200 meter nord for rundkjøring ved Innhavet og tett før du kommer til Litjvatnet. Begynn å gå på sti ganske rett sørover. Stien følger nordkanten av myrdraget til du når stigningen oppover mot Veten. Da er det bare å ta fatt på stigningen, det er sti hele veien opp; noe myret her og der, men er det tørrvær, berger du i joggesko. Stien følger nordre rygg og gir god utsikt hele veien. Dette er også en fin vintertur og brukes mye av befolkninga på Innhavet.

Kart: Turkart for Hamarøy • Turens lengde t/r: 6,2 km • Høyde startsted: 30 m • Høyeste punkt: 488 m • Laveste punkt: 30 m • Parkering: Ved pumpehus nord for Innhavet
Løypa: Sti, noe myr, lyng og berg

Venstre oppe: Sagfjorden. Venstre nede: Innhavet fra turen opp. Over: Utsikt mot Finnøya. Innfeldt: Utsikt mot Austerbotn i Storvatnet. Foto: Kjell Fredriksen. Se flyfoto s. 81

Tur 34: Innhavet - Litlvasstuva

Er du på Innhavet og føler trang til litt mosjon, er dette turen for deg og resten av familien. I tillegg får du fin utsikt til det indre av Sagfjorden, Innhavet og Karpollen. Se forøvrig beskrivelsen: Indre og midtre Hamarøy.

Du starter enklest ved Innhavet Barnehage, som ligger i boligfeltet ovenfor veien til Finnøya. Det er mulig du må spørre deg frem til denne, men en liten rundkjøring i boligfeltet vil sikkert føre deg frem til den. Her kan du parkere, for så å rusle stien som går til venstre ved porten til barnehagen. Du går på god sti oppover mot Tuva, og kommer til det øverste huset i boligfeltet. Her tar du til høyre, og etter ca. 100 meter bøyer du av til venstre og følger den gode stien oppover til toppen av Litlvasstuva. Stien er god å gå på og meget synlig i terrenget, da toppen er et yndet turmål for barnehage, skole og befolkningen ellers. Det vil også bli merket sti fra siste hus på venstre hand når du kjører nordover fra Innhavet.

Omentrent halvvegs finner du en gapahuk og lekeplass hvor det er greit med en liten pause slik at eventuelle barn kan få en liten avreagering på lekeapparatene. Når du er kommet halvveis opp, finner du en del merking, men du vil også se at stien vises godt i terrenget. På toppen er det trimkasse, her kan du skrive deg inn og fortelle at her har også du vært.

Høyre: På toppen av Litlvasstuva.
Motstående side: På tur opp til Litlvasstuva.
Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy/Innhavet 2130 I • Sesong: Barmark • Lengde t/r: 3 km • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Sti, fjellgrunn • Høyeste punkt: 150 m • Laveste punkt: 30 m
Høyde startpunkt: 30 m • Attraksjon: Utsikt • Parkering: Ved barnehage

Tur 35: Gullskogheia

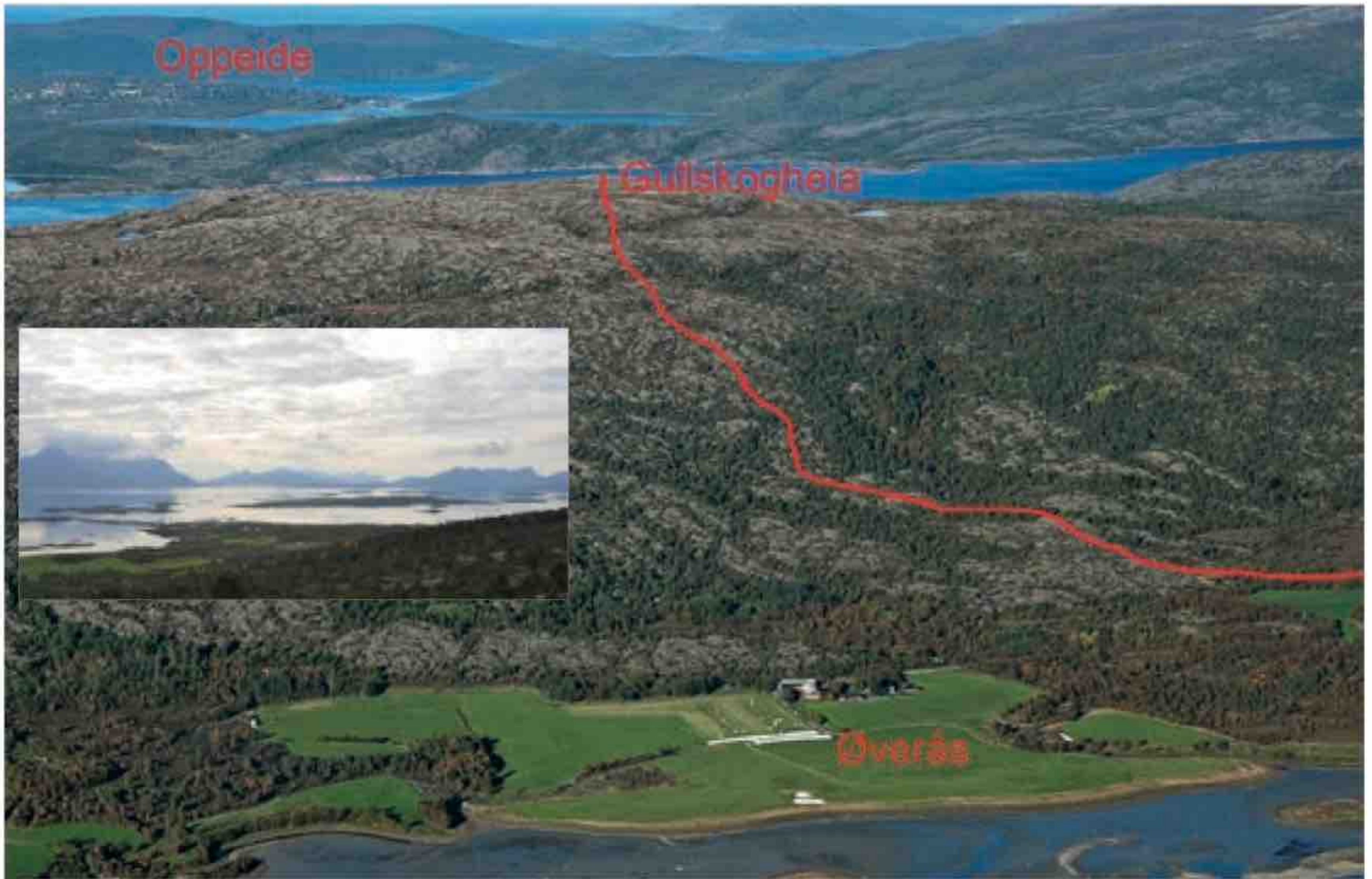
Turen starter på skogsvei på Øverås, ca. 70 m forbi siste gård på oversiden av fylkesvei, 21 km fra Innhavet. Et skilt viser hvor stien begynner.

Du kan parkere i veikant. Etter ca. 200 meter på traktorveg, krysser du dyrket mark på høyeste punkt, og følger denne på øversiden utover øya et lite stykke, før du dreier oppover furulia langs rabbene. I dag er det gulgrønne merker oppover. Det er ganske god stigning, så ta deg tid til å puste og beundre den flotte utsikten mot Sagfjorden og Steigen. Etter hvert flater det ut og du ser et trigonometrisk målepunkt på toppen. Du går ca. 200 meter forbi dette og nordover til en steinvarde, her er fineste utsikten. Her har du flott utsikt mot Innhavet, Sagfjorden, Steigen, Sørbygda og Oppeid med omland.

Venstre: Skilt. Over: Mot Hamarøyskaftet. Motstående side innfeldt: Utsikt mot Steigen. Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong: Barmark/snø • Lengde t/r: 5 km • Vanskelighetsgrad: Middels • Terreng: Skogsti, berg, noe myr • Høyeste punkt: 250 m • Laveste punkt: 30 m
Høyde startpunkt: 30 m • Attraksjon: Utsikt • Parkering: På veikulder Øverås

Tur 36: Kirkestien over Botnheia

Den gamle Kirkestien, også kalt Prestveien, er navnet på en av de gamle ferdselsveiene/stiene over Finnøya i Hamarøy. Stien går mellom kirkestedet Karlsøy og Mølnbukta ved Kaldvåg fjorden. Fra rundkjøringa på Innhavet tar du av fra E6 mot Finnøya, kjører over brua ved Røtangstraumen og videre om lag 9 km til Karlsøy. Ca.100 m nord for brua i Karlsøy, på høyre side av veien, står skiltet «Kirkestien». Parkeringsmulighet på venstre side av veien. Her starter den gamle Kirkestien over Botnheia til nordsida av Finnøya.

Folk i forgangen tid brukte denne ferdselsveien når de som bodde i Sagfjorden skulle til «kjerka», lensmann, prest og kommunens senter - og ville slippe den lange roturen rundt Finnøya.

Stien fra Karlsøy til Mølnbukta er ca. 3,5 km lang. Den er merket med gule merker som i hovedsak er festet til trærne/buskene langs veien. Omtrent midtveis, oppe på heia, finner du en ny torvskjå oppført i gammel stil. Dette er et flott skjul og en utmerket plass for en kafferast. Videre bærer det ned mot Mølnbukta etter at du har krysset en skogsvei. Midtveis nede i lia, ser du at stien er opparbeidet og går over til å bli en kjerrevei. Ingen vet når dette er blitt gjort, men «veien» synes

tydelig i terrenget og den fortsetter ned til sjøen og Mølnbukta, ved utløpet av Mølnvatnet.

Herfra rodde de veifarende til Hella på nordsiden av Kaldvåg fjorden og tok seg videre over til Kalstad eller Tuva. Tuva er beskrevet under en annen tur i boka.

Fra 1886 ble det kirke i Karlsøy, og for presten med følge som måtte dra fra Presteid til Karlsøy, var det heller ikke særlig fristende å legge ut i båt rundt Finnøya og inn Sagfjorden. Presten ble derfor rodd fra Hella eller Kalstad og over Kaldvåg fjorden til Mølnbukta. Turen gikk så opp den gamle stien/veien fra sjøen, over Botnheia videre ned til Karlsøya. Veien har derfor fått navnet Kirkestien eller Prestveien.

HISTORIE

Etter at kirken på Presteid ble flyttet til Karlsøy i 1886, ble det behov for en bedre sti/vei mellom Mølnbukta og Karlsøy. Presteskyssen gikk den gang fra Uteidsjøen eller Hella ved Kalstad til Mølnbukta, og herfra gikk presten til fots over heia til Karlsøy kirke. Terrenget var til dels ulendt, og for at presten med følge skulle kunne gå mest mulig bekvemt når de skulle til og fra Karlsøy, ble det satt i gang en utbedring av stien fra Mølnbukta og nesten helt opp på heia. Fra sjøen og et stykke opp i lia fikk denne stien en «standard» som kjerrevei. Sannsynligvis ble det benyttet «offentlig sysselsetting»-kirkens penger - til finansiering av denne kjerreveien. Hvorfor veiarbeidet stoppet, vet vi ikke noe om.

Fra gammel tid så langt som man kan «bla tilbake» i historien, var det både bumenn og samer som gikk opp denne stien, og de andre stiene mellom Karlsøybotten og Mølnbukta - når de skulle ferdes mellom Sagfjorden og Kaldvåg fjorden. Senere, fra (ca. 1700) ble veien også hovedferdselsåre, til og fra nordre del av kommunen, med Presteid og Oppeid, som allerede den gang kunne betegnes som kommunens senter.

Den første kirken i Hamarøy ble bygd på Presteid i 1650. Dette medførte at folket som bodde i området Sagfjorden og Sagvatnan ofte benyttet disse ferdselsveiene når de skulle til kirke og ellers utføre ærend/tjenester i forbindelse med «det offentlige». Stiene ble også benyttet av øvrigheta og andre når de skulle til Sagfjordområdet, eller Rotanger som det het i gamle dager.

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong: Barmark • Lengde t/r: 7 km • Vanskelighetsgrad: Middels • Terreng: Skogsti, berg, noe myr • Høyeste punkt: Ca.200 m • Laveste punkt: 5 m
Høyde startpunkt: 5 m • Attraksjon: Utsikt/restaurert torvskjå • Parkering: På veiskulder, se tekst

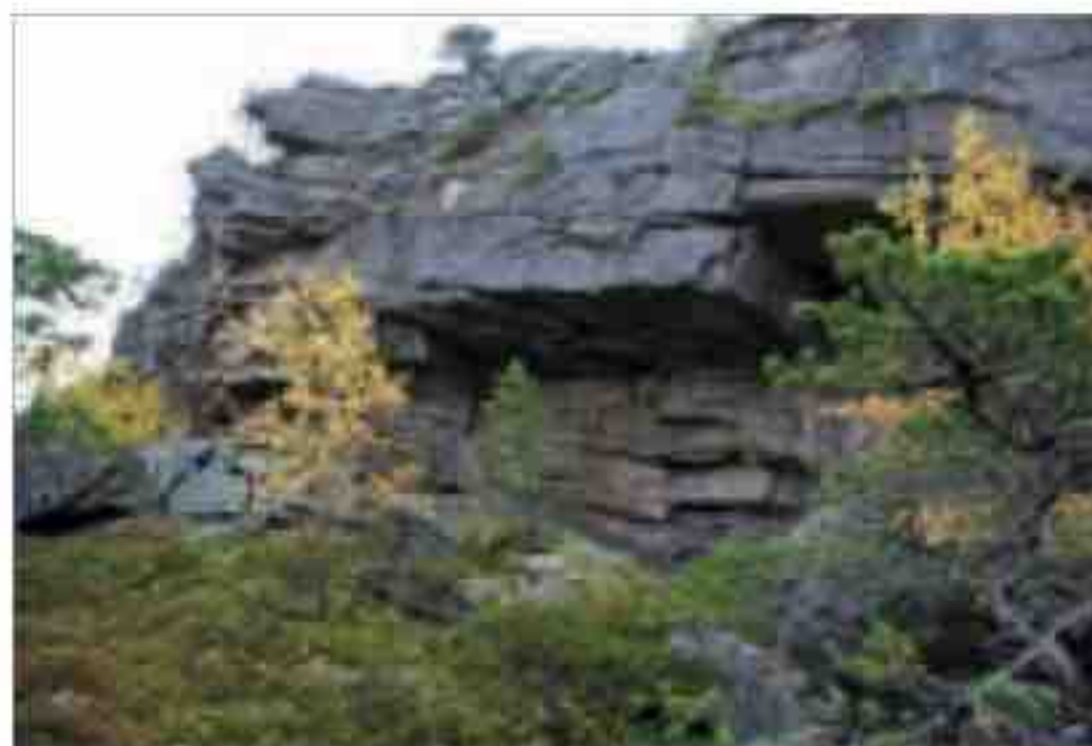
Topp venstre: Skilt til Torvsjåen. Topp høyre: Skilt for Kirkestien ved Karlsøy. Over: Kafferast ved Mølnvatnet.
Foto: Kjell Fredriksen

Tur 37: Gapahuk ved Håkonhalsmølnvatnet

Grunneierlagene på Finnøya har flere steder lagt godt til rette for ferdsel i utmarka. Ved Mølnvatnet, tett før Fikkestad, har de satt opp en flott gapahuk, og laget sti ned til fylkesveien som går utover Finnøya.

Ta av fra E6 ved Innhavet og kjør ca.16 km utover Finnøya, forbi krysset ned til Håkonhals og ca.800 meter videre. Parkér på oversiden av veien ved et lite skur som tilhører vannverket på Finnøy. Det er også merket med skilt i veikanten. Her begynner stien og følger myrdraget oppover. Den drøyt 700 meter lange stien er godt synlig i terrenget opp til vatnet. Der stien kommer opp til vatnet, har som sagt grunneierlaget anlagt grillsted og gapahuk. Gapahuken er stor og flott, og på benkene i den kan man godt overnatte. Er du lysten på en dukkert, så ligger vatnet og venter på deg.

Pålhellereen ligger ca.400 m i sørvest.

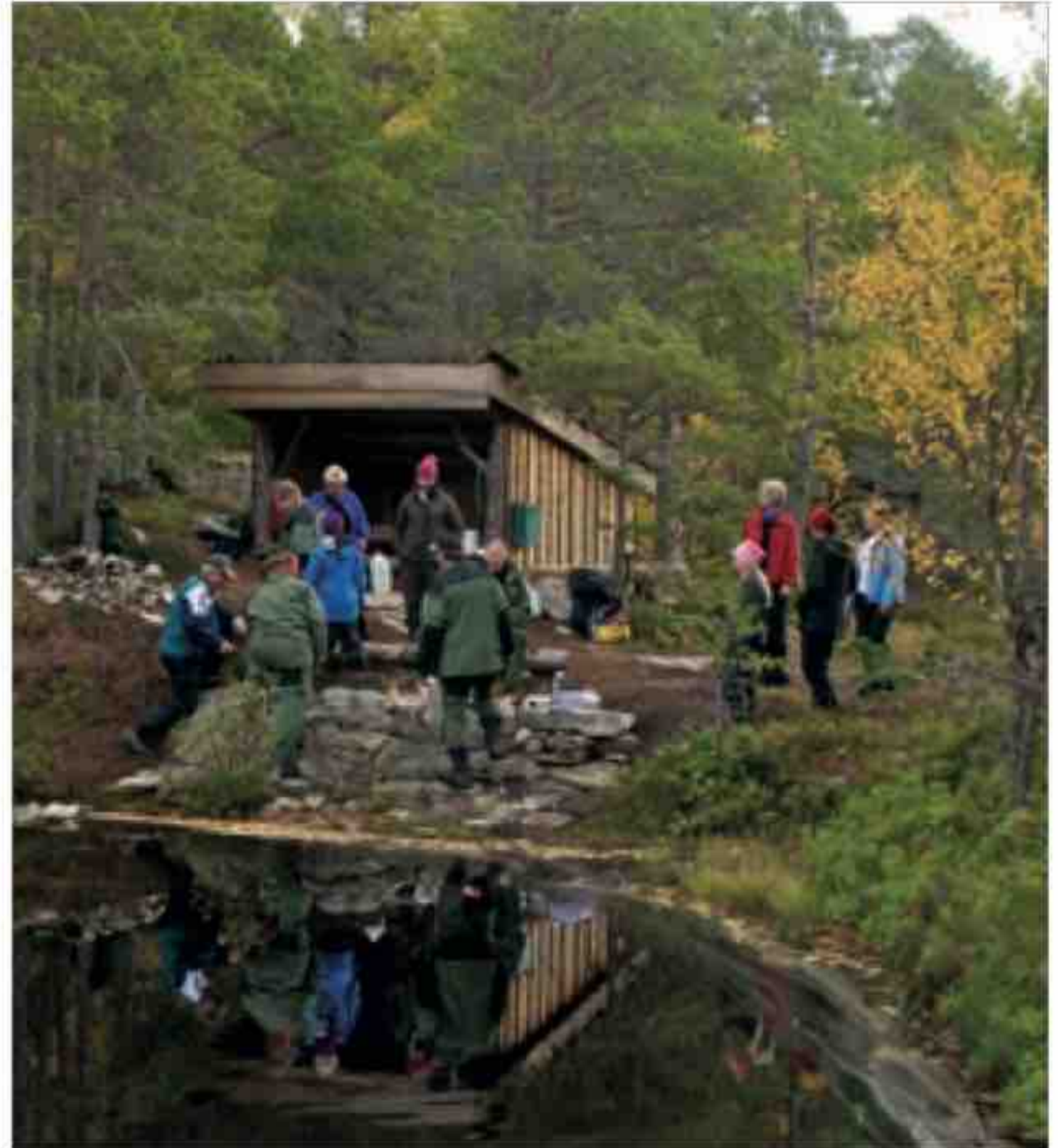

Pålhellereen. Foto: Kjell Fredriksen

Ved Pålhellereen. Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong: Barmark • Lengde t/r: 1,5 km • Vanskelighetsgrad: lett • Terreng: Skogsti, berg, noe myr • Høyeste punkt: Ca.100 m • Laveste punkt: 20 m
Høyde startpunkt: 20 m • Attraksjon: Gapahuk • Parkering: Utkjøring på vei, se tekst

Venstre topp: God servering på åpningsdagen. Venstre: Åpningstalen. Over: Åpning av den nye gapahuken. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 38: Rota–Raudhella

Ta av fra E6 ved Steigenkrysset, og kjør et par hundre meter til veikryss mot Rota. Kjør til Rota og videre gjennom bomstasjon og ca. 1200 meter hvor du kan finne en utkjørsel med plass for en bil eller to.

Da er det bare å gi seg i klyvinga opp lia mot nord-vest. Til å begynne med er det lyng og myr, forholdsvis tungt å gå, men når du kommer opp og dreier nord mot Raudhella, har du flott fjellterreng. Det er jevn stigning opp mot toppen hvor du kan nyte utsikten opp mot Sagvassdalen og en del av de 7 vannene som ligger her.

Har dere to biler er det lurt å parkere en på Djuplasti, gården like etter du har svinget inn fra Steigenveien. Da kan du fortsette fra Raudhella og nord mot Svarthammaren og Raudhellvatnet. Du følger så elva og opplever den flotte fossen ut av Raudhellvatnet, krysser elva fra Lielvatnet og komme innpå stien fra Forsanvatnet og så gå ned til Djuplasti. Elva fra Lielvatnet kan være vanskelig å komme over ved stor vannføring. Liker du ikke bratta ned fossen kan du fortsette i høyde med Raudhellvatnet mot Lielvatnet og krysser elva ved utløpet. Du går rett mot høyspentlinja som kommer opp lia, og følger stien under den ned til Djuplasti.

Velger man å gå nordover fra Raudhella finner man denne fossen ut av Raudhellvatnet. Foto: Kjell Fredriksen

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong: Barmark/ski • Lengde: 5 km • Vanskelighetsgrad: Middels • Terreng: Myr, lyng, fjellgrunn • Høyeste punkt: 465 m • Laveste punkt: 120 m
Høyde startpunkt: 120 m • Attraksjon: Utsikt • Parkering: Ved vei 1200 m fra Rota

Topp: Utsyn nordover fra Raudhella. Bunn: Utsikt fra Raudhella. Foto: Kjell Fredriksen

Topp: Nisten smaker under toppen. Bunn: Utsikt vestover. Foto: Kjell Fredriksen

Topp: Raudhella klippetanga settes opp. Bunn: Utsyn østover fra Raudhella. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 39: Tømmerneset - Gjetarholvatnet–Kalvtindvatnet–Rota–Tømmerneset

Dette er en rundtur som må planlegges litt, ellers så kan det bli mye gåing på vei. Parker like ved nordre åpning av Steigentunellen, der er det på østre side av veien en liten parkeringsplass.

Følg sti til opparbeidet anleggsvei og fortsett på denne oppover lia. Når du kommer opp på flatt lende, og får øye på Lielvvatnet, går du dit elva renner ut av vatnet og over her. Du ser en flott liten foss hvor et 5-minutt smaker godt på kroppen. Vel over elva går du den slake stigninga vestover opp mot Gjetarholvatnet. Prøv å komme opp i lia på nordre side av elva så slipper du en del krattskog, og turen blir lettere. Etter ca. 3 km gange, er du opp ved vatnet; et skikkelig trolsk vatn om du spør. Det er fin rasteplass på odden øst i vatnet. Turen videre går opp bratta i sørøst.

For å komme til Lysverkvatnet må du opp 60 meter, og du kan enklest og like godt ta det med en gang. Her er sauestier overalt og greit å gå. Det er egentlig best å komme litt over Lysverkvatnet slik at du slipper å gå i brattene mellom vatnene. Så går du ned mot Lysverkvatnet og mot utløpet her. Du kommer til en utrolig flott plass. Lysverkvatnet var vannmagasin for gårdene i Rota.

Fra Lysverkvatnet er det lurt å gå opp til kote 720 slik at du får lett gåterreng til Løelvvatnet. Se kartet. Her er også sauetrokk overalt. Fra Løelvvatnet er det på nytt lurt å vinne høyde slik at du kommer på de litt flatere områder over Snyhola og Slottlifjellet. Så går du lia ned til vatnet i Nordkalvtinden. Her er mektige formasjoner. Også dette vatnet må du passere ved utløpet før du fortsetter mot Kalvtindvatnet. Du passerer nå grensa mellom Hamarøy og Steigen ved å vasse over Skilelva. Terrenget videre byr på noe steinur, men relativt greit å gå; noe bratt opp siste biten opp til Kalvtindvatnet, men følg sauetrokkene også her.

Kalvtindvatnet er kanskje det mektigste av vatnene. Ei elv på ca. 2 meter renner ut av vatnet før den kaster seg ut i en foss på kanskje 30 m. Et fantastisk skue. Du må passere over denne elva. Isen ligger ut i vatnet her til langt utpå sommeren. Skal du videre er det lurt å gå litt opp og sørover før du følger lia ned mot veien mellom Rota og Hopen. Her er det lurt å gå rett sørover til du nesten kommer til Kollen, da får du et slakere og mer gangbart terreng ned fra fjellet. Så er det bare å ta sikte på høyeste punkt på den før nevnte grusveien og på den lange fotturen tilbake til bilen. Men hadde

du planlagt godt, så har du enten kjørt sykler hit først, eller du plasserer en bil også her.

På denne turen har du hele tiden vakker utsikt mot Sagvassdalen og indre Hamarøy, samt fjellene i Tysfjord og noe av Steigen

Straks ved Løelvvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Turkart for Hamarøy • Sesong: Barmark • Lengde rundtur: 15 km fjellterreng og 12 km på grusvei • Vanskelighetsgrad: Tung, lang • Terreng: Berg og mose, fjellgrunn
Høyeste punkt: 760 m • Laveste punkt: 40 m • Høyde startpunkt: 40 m • Attraksjon: Utsikt

Koselig med sauer på turen. Foto: Kjell Fredriksen.

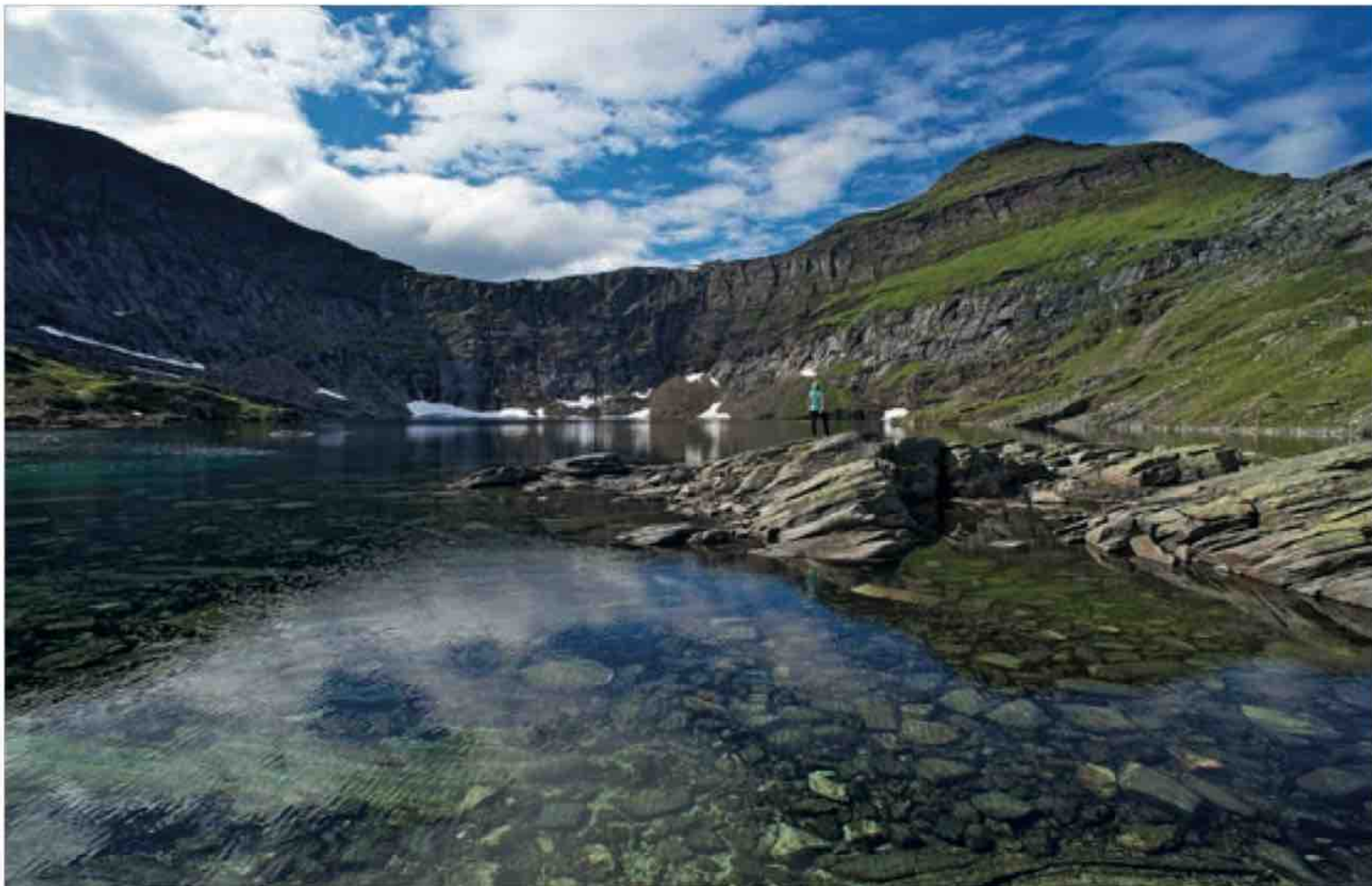
Kalvtindvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Venstre: Rast ved Kalvtindvatnet. Over: Fossen ut av Kalvtindvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Flott fjellvandring. Foto: Kjell Fredriksen.

Lysverkvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 40: Langs Hoffmannselva

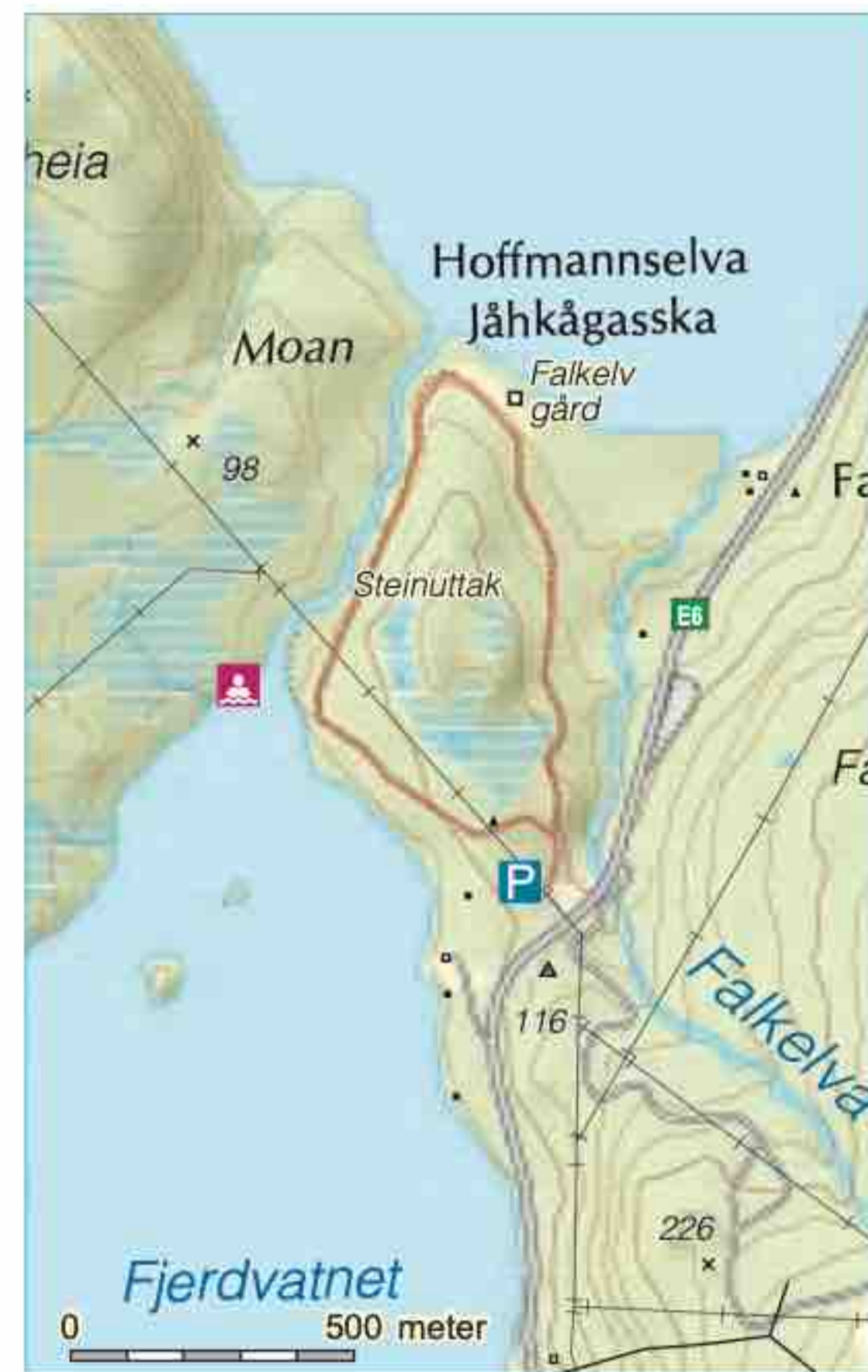
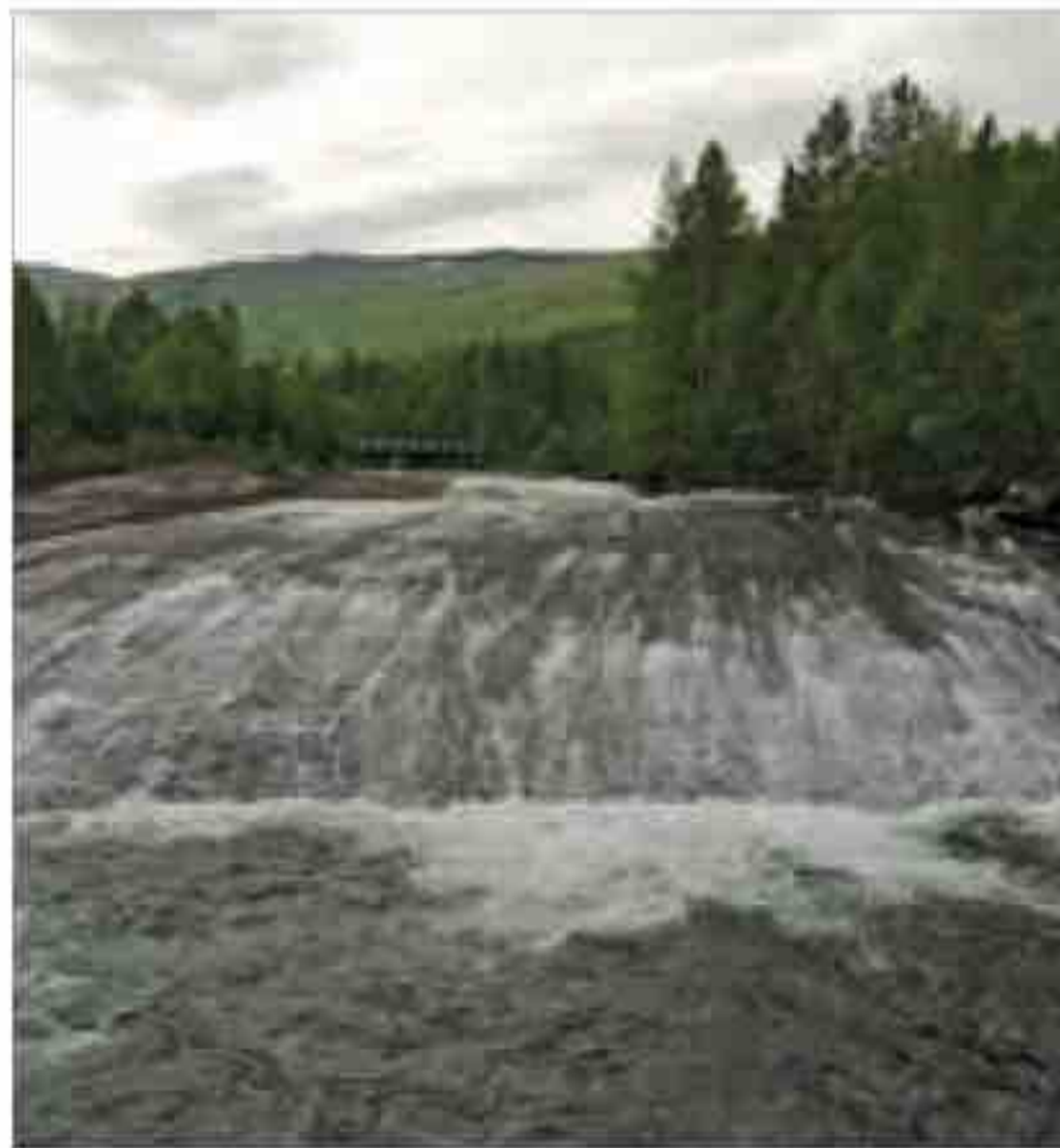
Turen starter ved Nord-Salten Kraftlags trafostasjon på plataet mellom Fjerdevatn og Sandnesvatnet. Når du kjører E6 sørover, er det tett før Rekvatn kraftstasjon og rett over der du tar opp til Rekvatnet. Her er det god parkeringsplass. Ned mot Fjerdevatn og Hoffmannselvas utløp går du på en traktorveg, en tidligere anleggsveg fra krigens dager. Her sto det russiske minnestøtter over krigsfanger som endte sine dager i Norge. Støttene er nå flyttet ned til kirkegården ved Tømmernes kirke.

Tett før du kommer ned til brua som krysser elva, går det en sti ned til høyre langs elva. Denne må du følge. På andre siden av brua, til venstre, er det en flott badeplass. Er du på vårtur/forsommertur, vil du høre kraftig sus fra elva som går i flotte stryk nedover mot Sandnesvatnet. Langs stien vil du se steinbrudd. Disse er også fra krigstiden.

Etter en hyggelig tur langs elva og blant flotte furutrær, kommer du ned til gården Hoffmannselv eller «Mejlla elven» som folk sa før i tiden, da denne gården ligger mellom Falkelva fra Rekvatnet, og Hoffmannselva. Det er nå ikke mye igjen av gården som ligger flott til ovenfor Sandnesvatnet. Forfallet har satt

sine dype spor, og gården synes vanskelig å redde. Den var ment å være en del av Hamsunsatsingen; en så for seg et Sellanrå her.

Returen kan du enten ta samme veien, eller du kan ta stien fra oversiden av fjøset og opp gjennom furulunden. Det er en flott sti som fører deg tilbake til trafostasjonen og parkeringsplassen.

Kart: Hamarøy 2130 I • Sesong: Barmark/snø • Lengde t/r (evt rundtur): 3 km (rundtur 2 km) • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Traktorsti, skogsti
Høyeste punkt: 110 m • Laveste punkt: 50 m • Høyde startpunkt: 110 m • Attraksjon: Utsikt, bading • Parkering: Ved E6 trafostasjon.

Begge sider: Hofmannselva går flott i vårløsninga, og gir fin vårstemning. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 41: Kråkmotinden

En populær topp som viser området hvor Markens Grøde av Knut Hamsun ble til, skal du nå erobre. Kjør opp til Rekvatnet på asfaltert anleggsvei. Denne starter like ved trafostasjon ovenfor den gamle campingplassen ved Falkelv. Oppe ved vatnet finner du parkeringsplass ved naustene ved vestre ende av Rekvatnet.

Den delvis merka løypa starter ved naustene og følger sørvestsida av vatnet til du er på høyde med toppen av Tverrberget. Her skråer ruta oppover lia mot skaret mellom Tverrberget og Kråkmotinden. Ruta tar av fra Rekvatnet i et åpent område. Når du nærmer deg tregrensa, kommer du til ei elv, herfra er løypa merket med varder videre i samme retning. Merkinga har vært noe dårlig, men tar du det med ro, kan du finne den.

Du går oppover bergene til «nakken» på 818 m.o.h. Her følger ruta vestsida av fjellet fram til selve toppen, og videre framover til stupet ovafor Kråkmogårdene.

Vintertur: Denne ruten passer også som topptur om vinteren. Anleggsveien fra E6 blir ikke brøytet, men der er som oftest oppkjørt snøscooterspor opp til vatnet. Rekvatnet er regulert, så isen kan derfor være usikker langs land. Det er i alle fall sikrest å gå inne på land selv om isen ligger. Vær spesielt oppmerksom ved

tunnelinntaket, ca.500 m søraust for demningen.

Du kan også starte ved Kråkmogårdene. Turen starter på en umerket, men tydelig sti som tar av gjennom utmarksgjerdet ved E6, rett overfor gården Kråkmo. Parkeringsplass er det ved den gamle brøyttestasjonen sør for gården, ca.300 meter langs E6. Stien er tydelig i bratta opp fra gården, men taper seg på myrene oppe i Tindkråga.

Du kan gå på nylig opparbeidet skogsvei som starter like før du når Rekvatn kraftstasjonen når du kommer sørfra. Denne går opp til myrene før Tindkråga. Du krysser disse myrene og går i retning mot skaret mellom Tverrberget og Kråkmotinden. På toppen treffer du den merka ruta fra

Rekvatnet, og følger den opp til toppen. (Du kan også gå fra Sjettevatnet via Sjuendevatnet og opp til Kråkmotinden, se tidligere turbøker.)

Kart: Turkart for Hamarøy • Turens lengde tur/retur: Ca. 15 km (Langs Rekvatnet) • Høyde startsted: 275 m • Høyeste punkt: 923 m • Laveste punkt: 275 m
Parkeringsplass: Ved naust vestre ende av Rekvatnet • Løypa: Til å begynne med myret, så skog og til slutt fjell • Sesong: Sommer og vinter.

Topp: Sandnes med Kråkmotinden. Over: Kråkmotinden i høstprakt. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 42: Sjettevatnet

Turen til Sjettevatnet er en ren utfluktstur, da du kan kjøre helt frem. Ønsker du en liten gåtur, kan du kjøre av fra E6 ved avkjørselen til Femtevatnet, parkere her og starte gåturen. Du finner avkjørselen rett vest for Kråkmotinden, ca. 1 km etter Kråkmogårdene når du kommer nordfra. Det er ca. 700 meter opp til Femtevatnet og 2,5 km opp til Sjettevatnet. Det er god vei oppover langs elva, og dette gjør turen til en fin spasertur under vestsiden av Kråkmotinden.

Ved Sjettevatnets nordre ende har Statskog anlagt en gapahuk med bål plass. Her

er også fin badestrand. I Sjettevatnet kan du fiske. Det går sti langs vatnets østside opp til Sjuendevatnet og Hamarøy Jeger og Fiskerforening sine utleiehytter.

Høyre: Voksne damer på rotur på Sjettevatnet. Under: Gapahuken ved Sjettevatnet.
Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Turkart for Hamarøy • Turens lengde: ca. 5 km tur-retur • Høyde startsted: 140 m • Høyeste punkt: 148 m • Laveste punkt: 140 m • Parkering: Enten helt oppe ved Sjettevatnet eller ved E6
Løypa: Grusvei

Gjerdalen

Sørfold og Hamarøy deler et stort og flott friluftsområde i Gjerdalen. Det grenser opp til den store nasjonalparken Padjalanta i Sverige. Mot nord ligger Tysfjord kommune.

Tidligere var det gamle ferdselsårer øst-vest, som den gang for det meste var brukt av samene på norsk og svensk side. Disse farene er kommet til hevd igjen i dag og er delvis merket. Også nord-sør var her tidlig ferdsel.

Tråkket mellom Hellemobotn og grendene i Sørfold gikk her. Denne stien er også delvis merket. Utbygginga som Statskraft gjorde rundt 1987 har gjort det mye enklere å komme opp på fjellet i Gjerdalen. Du kjører av fra E-6 ved Kobbvassgrenda og kan kjøre om lag 2 mil på den gode anleggsveien. Den er imidlertid sperret med bom et stykke opp i Gjerdalen, og veien er kun åpen mellom 15. juli og fram til ca. midten av oktober.

Ved Gjerdalsvatnet har Statsskog etablert ei brygge som er tilrettelagt for bevegelseshemmede. Fauske og Sørfold Jeger- og fiskerforening har hytte her som også er tilrettelagt for bevegelseshemmede. For leie av denne samt andre hytter og båter som leies ut av foreninga, henvendelse til tlf 901 45 922 eller 907 36907.

Gjerdalen er et flott utgangspunkt for turer, og vi

kan nevne topptur til Gaskacohkka, det høyeste fjellet i Hamarøy, turen inn til Sveriges nasjonalpark Padjalanta og nordover til Hellemobotn i Tysfjord. Dette er lengre turer. Små dagsturer kan legges til Kautulus, østover til de små vannene Juoksá- og Jierdajávri, eller en liten tur nedover svabergene til Jorbajávri (Gropvatnet) hvor Hamarøy jeger og fiskerforening har en nausthytte.

Ved fossen som går ned til Gjerdalsvatnet er det laget en flott rasteplass, og en tur ned langs fossen til Gjerdalsvatnet er også en lett og fin dagstur. Ved denne rasteplassen er det laget terskler slik at elva som før rant ned gjennom dalen ikke er tørr, men ligger vakker som små vann nedover dalen.

Nede i Gjerdalen kan en finne rester etter tyskernes etableringer under krigen og bruer til den planlagte jernbanen til Narvik sees godt i terrenget. Gjerdalen er også et spiskammer for bær og fiskeglade mennesker.

Om vinteren er veien ikke brøytet, men det er god scooterløype inn til nord-østsida av Kautulus. Man må parkere nede i Kobbvatn ved brua som går over Gjerdalselva, og her kan det være trangt om plassen. Området er mye brukt, og det er fint, slakt terreng som egner seg veldig godt for familier med små barn.

Topp: Tavle som forteller om krigsminner. Bunn: Med barnevogn i Gjerdalen. Foto: Kjell Fredriksen.

Topp venstre: Nederst i Gjerdalen ligger Kobbvatnet. Topp høyre: Fossen ned til Gjerdalsvatnet. Bunn venstre: Fossen ned fra Stillelva og til Gjerdalsvatnet. Bunn høyre: Vinter i Gjerdalen. Foto: Kjell Fredriksen.

Topp venstre: Hulder i Gjerdalen. Topp høyre: Kos ved Jierdájávri. Bunn venstre: Avslapning til tusen. Bunn høyre: Vinter Gaska. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 43: Kautulus

Gjerdalen er vakker, og god oversikt over denne har du når du står på Kautulus. Dette er en tur som egner seg for barn, da den er ganske lettgått, og en god del av turen er på fjellgrunn.

Kjør anleggsveien som starter ved Kobbvatnet, og opp Gjerdalen i Indre Hamarøy. Når du begynner å nærme deg tregrensa, som ligger et stykke nedenfor Reinoksvatnet og demninga, kommer du til ei lita bru. Herfra får du den første skikkelige syn mot Gaskatjåhkka, høyeste fjell i Hamarøy og Sørfold. Du parkerer like nedenfor brua på en liten utkjøring. Så begir deg noenlunde rett vestover mot skaret mellom Kautulus og den lille toppen som ligger nordøstenfor og noe nærmere deg. Holder du noe til venstre og det er tørt, kan du gå opp noen svaberg. Oppe i skaret ligger noen

idylliske små tjønner. Herfra er det bare å ta peiling på den toppen du ser i vest. Det er ikke selve toppen du ser, den er nok like bortenfor. Det er lett å gå, men hold ikke for langt ut mot kanten mot selve Gjerdalen for da får du problemer når du nærmer deg toppen. Da det er noen benker som kan være leie å forsere. På toppen har du en fin utsikt nedover Gjerdalen, mot Gaskatjåhkka, og innover mot Reinoksvatnet. Er du i rette tid, så kan du finne molter på turen.

Over: Utsikt mot nord og Kirkfjell fra oppstigningen til Kautulus. Høyre: Gjerdalen nedgjennom fra Kautulus. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: Turkart for Hamarøy/eller Sørfold • Sesong: Barmark • Lengde t/r: 5 km • Vanskelighetsgrad: Lett • Terreng: Berg og mose, litt myr • Høyeste punkt: 737 m • Laveste punkt: 500 m
Høyde startpunkt: 500 m • Attraksjon: Utsikt

Tur 44: Gaskacohkka; Topptur

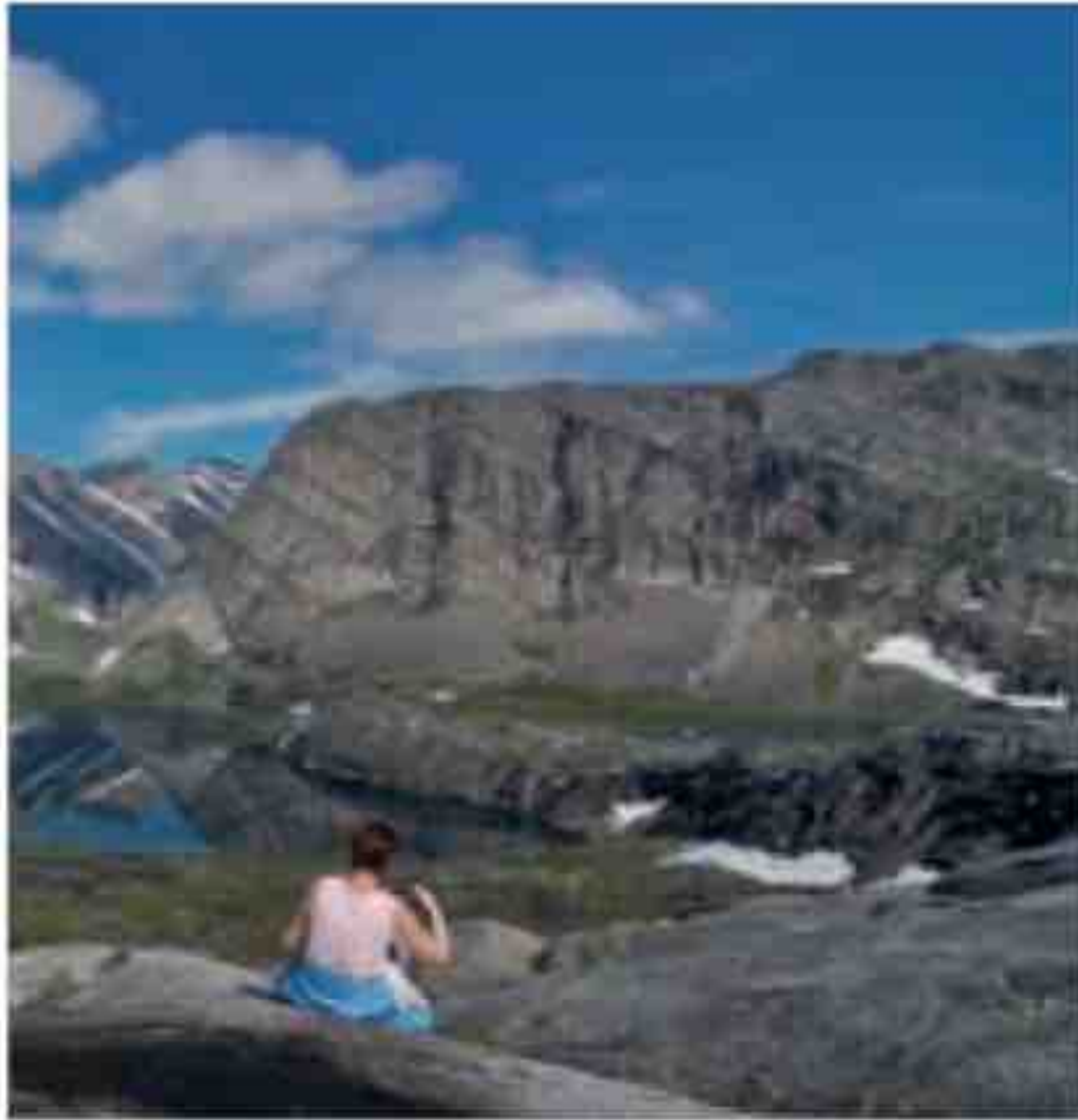
Gaska, som vi sier i dagligtale, er det høyeste fjellet i Hamarøy. Det ligger akkurat på grensen mellom Sørfold og Hamarøy slik at kommunene deles om denne staute toppen. Heldigvis er den forholdsvis enkel å komme seg opp på. Det trengs bare godt vær og god tid.

Det er en god dagstur å bestige Gaska, men da er du en stor opplevelse rikere. Du parkerer på flatene ca. 200 meter nedenfor bommen til Reinoksvatnet, og går sørøstover, men på østsiden av Jierddajávri. Gå så opp på ryggen mellom dette vatnet og Juoksajávri før du dreier mot Gaskacohkka og tar peiling på skaret vest for Gaskavarri. Opp til dette skaret er det noe bratt, men greitt å gå. Tidlig i sesongen er det ofte snø her. Du fortsetter på vestsiden av Haljejavri, mot bergryggen i enden av vatnet. Her kan du også gå på andre siden, men det er litt brattere og mere kupert. Du går oppover bergryggen med kurs mot isbreen. Her har du god stigning, men det er relativt greit å gå. Når du kommer til breen, går du på skrå østover og oppover denne. Gå litt langt opp før du krysser den. Vær oppmerksom på at den kan være iset, og da er det ikke å anbefale å krysse den uten isbrodder. Flere organiserte turer har stoppet her pga glatt bre. Holder du for meget til høyre og vestover før du krysser breen, kommer du i bratt og farlig terreng.

Etter noen hvilepauser, vil vi tro, er du oppunder toppen. For å komme dit må du dreie vestover igjen. En må være forsiktig når en er oppe; det er stupbratt ned mot vest. Men vel oppe og med kaffekoppen i hånden, kan du kose deg med et flott rundskue hvis du er heldig med sikten. Du vil se langt inn i Sverige og ut mot kysten.

Kart: 2130 II Gjerdalen II • Parkering: ca. 200 m nedenfor bommen til Reinoksvatnet • Turens lengde: Ca. 9 km en vei • Høyde startsted: 550 m • Laveste punkt: 550 m • Høyeste punkt: 1517 m
Løype: Berg og morenegrunn • Vanskelighetsgrad: Lettgått motbakke, med flere bratte og lange stigninger • Attraksjon: Utsikt •

Blikk på tilbakeveien. Foto: Kjell Fredriksen.

Rast ved Háljejavri nedenfor toppen. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 45: Hellemobotn/Vuodnabahta – Gjerdalen/Jierddavuobme

Fra lang, lang tid tilbake har det vært trafikk fra Hellemobotn til Sverige og til Gjerdalen.

Turen til Sverige ender i Vaisaloukta, og det er stor trafikk på denne ruta. Men vi velger den turen som går til Gjerdalen i Hamarøy og Sørfold.

Denne turen er en klassiker og det er mange som går her. Hva som er best av å starte i Hellemobotn eller Gjerdalen, er vanskelig å si. En kan ta hurtigbåten inn fra Drag og starte turen med en gang. Men da får en bratte stigninger tvert. Starter en fra Gjerdalen har en allerede mye høyde når en går ut av bilen, og det er lettere å ta nedstigninga fra høydene ovenfor Hellemobotn. Her må en også ta i betraktning at veien opp til Gjerdalen er åpen for biltrafikk fra 15. juli til 15. oktober. Ellers må en beregne én ekstra dag på vandringen bare gjennom Gjerdalen. Men har en da vært litt uheldig og brukt lengre tid enn beregnet, så kan det bli noen dager å vente på hurtigbåten fra Hellemobotn og ut fjorden.

Vi velger å starte i Hellemobotn. Her er to brukte stier for å komme seg opp på fjellet. En går over brua til Njallarheim – hytta til Tysfjord Jeger- og Fiskerforening – går over ny bru til vestsiden av Draugelva/Rávvgajáhká og følger sti nedover nesten frem til Biedáluokta. Etter om

lag 200 meter deler stien seg, og den som går til venstre fører oppover fjellet på nordsiden av Draugelva/Rávvgajáhká. Det blir fort bratt men du kommer raskt og greitt opp. Vel oppe går du på østsiden av Juobmoridvárre og langs Sørelva mot skaret mellom Livsevárre og Girkkovárre Kirkefjellet. Her kommer du inn på den andre løypa som vi kommer til om litt.

Alternativ to: Fra Hellemobotn tar du nå den stien som går mot øst og Sverige. Du får en liten kneik til å begynne med, men vel oppe på denne flater det ut, og det er lett å gå. Du krysser Njallajáhká (Stabburselva) på bru, og om litt får du ei ny lita bru. Her begynner stigninga, og veien deler seg – en til venstre mot Sverige og den andre mot Gjerdalen. Du tar rett opp og mot sør. Her kan du følge noen stiger,

eller følge den gamle stien noen hundre meter til venstre og der gå på de tyske trappene. Når du nærmer deg flatene, krysser du den samme elva på nytt og kurser sørvestover. Du har nå jevn og grei stigning på din tur opp mot Tjudehárro og Gierrisluoppal nederst i Ruonasvágge som du krysser

Kart: Turkart Hamarøy eller 2230 • Laveste punkt: om • Høyeste punkt: ca. 800m • Starthøyde: 0 eller ca.380 m • Lengde: ca.3 mil • Terreng: Stein og berggrunn, noe myr. Vading
Parkering: Drag fergekai eller ved anleggsvei Gjerdalen.

helt i nerenden. Der er en grei vade plass over Rávggajáhká/ Draugelva såfremt ikke elva går stri mot Sørrelva. Å finne en god plass å krysse denne kan være vanskelig hvis den går stri, men du får bare gå oppover dalen et stykke og prøve. Men det går normalt bare greit. Så tar du sikte på det før nevnte passet og går på østsiden av det hjerteformede vatnet 785 og gjennom passet - av lokalbefolkningen kalt Løytnanta gurra/ Løytnantskaret. Her ligger nå 2 høvelig runde vatn foran deg i Stærovágge. Du kan gå på begge sider av det nederste vatnet og så videre mot Livsejávrrre. Du har i sør mektige Reinoksfjellet/Hierggevárre. Du går langs Livssejávrrre sørside og må krysse flere bekker som kommer fra breen i sør. Her kan det være lurt å holde god høyde. Så er det å fortsette ned til Slædovakkjávrrre, gå på østsiden av dette og ned til ei lita demning. I bakken nedenfor står det også ei hytte. Herfra gikk den gamle løypa ned gjennom dalen på vestsiden av elva Livsejáhká og langs Stillelva/Jierddavuomjáhká. Nå er det tydelig anleggsvei fra demninga og på østsiden av dalen langs elva til den gode anleggsveien som går opp gjennom Gjerdalen. Du kommer inn på denne veien der høyspenten krysser veien like nedenfor skoggrensa. Da er du på bilvei ned til Kobbvassgrenda. Den er som før nevnt åpen mellom 15. juli til 15. oktober.

Ta med fiskestang, det er fisk i Stærovágge og i Gierrioluoppal

Topp: Stien til Hellemobotn går langs den nå nesten tørrlagte elva fra Livsejávrrre som du ser her i bakgrunnen. Midt: Hellemobotn – stien til Gjerdalen går over fjellryggen til høyre. Bunn: Det kan til tider være folksomt på kaia i Hellemobotn. Foto: Kjell Fredriksen.

Løytnanta gurra fikk navnet etter den tyske løytnanten Fritz Gressel som ledet et kompani på 2000 mann som skulle hjelpe tyskerne i kampene om Narvik i mai 1940. Dette var den såkalte Bøffelmarsjen. det gikk så hen at tyskerne tok feil, og kom ned til Hellemobotn (de skulle ned i Rombaken) der de etter hvert ble hentet av tyske tropetransportskip. Til historien hører med at lensmann Kokkaas i Kjøpsvik sendte to menn fra Nordbukt for å speide etter dette kompaniet som nå var på tur nedover mot Hellemobotn. Disse ble litt lenge borte, og derfor beordret lensmannen Nils Knutsen fra Leirelv innover med den lille skøyta si for å se etter disse to. Da skøyta, med familien om bord, nærmet seg Hellemobotn, ble de beskyttet av tyskerne. Nils ble skadeskutt. I en tysk rapport er denne hendelsen beskrevet som at den tyske hær åpnet ild mot det norske sjøforsvar!

Omtale Steigen

«Veit dere egentlig, dere som bor her, hvor flott, storslått og vakkert det er i Steigen?»

Ordene kom for ei tid siden fra en innflytter. En innflytter som er full av begeistring over den naturen og de mulighetene Steigen kan gi til dem som ønsker å oppsøke naturen vår.

Ja, ofte er det slik at vi som bor her, blir blaserte og ser ikke hvilke gudegaver som ligger rett utenfor stuedøra vår. Noen utenifra må åpne øynene våre.

Steigen er en kommune med rike tradisjoner og en historie som mange misunner oss. Det er nok å nevne bronsealder, vikingetid, lagmannstid. Stedet var et maktsentrum som var betydningsfullt i hele det nordenfjelske. Gunstig geografisk beliggenhet og kloke mennesker la grunnlaget for dette. Ifra nyere tid er Batteri Dietl et minnesmerke om krig og redsel.

Idag er kommunen mest kjent for å være en stor jordbrukskommune. Samtidig er oppdrettsnæringen i kraftig vekst. Kulturen er idag fortsatt rik med Sagaspill, korps, taekwoondo, tradisjonell idrett.

Og så naturen... Ja, den er storslått og variert. Dramatisk og mild. – Det er denne kommunen du vil bli bedre kjent med i denne delen av boka.

Steigen er som ei stor hand. Og denne handa gir på en naturlig måte inndelinga av de ulike områdene i kommunen. Innfartsåra pr. bil er riksvei 835. Ut av Steigentunnellen og du møter på Dypingslandet. Ankomst Skjelvareid og du gjør et valg: Nordover til Engeløya, Bogen, Holkestad. Eller sørover: I Saurfjord kan du kjøre utover til Nordskot, eller du drar videre sør, passerer kommunesenteret Leinesfjord til du er ved et nytt veidele, Botn. Her kan det bære utover til Leines. Eller du velger å kjøre østover til Nordfoldområdet eller videre til Stamsviklandet. På andre siden av fjorden skuer du Helldalisen.

Ei vandring i Steigen betyr kart. Mange kart. Steigen kommune har gitt ut et turkart. Det kom ut siste gang i 2002, og er i målestokken 1:75 000. Trenger du flere detaljer, er Statens kartverk sin M 711-serie den beste. Du trenger 6 kart (!) for å dekke hele kommunen. De fleste kartene er ifra 2008/09.

Steigen ligger for mange litt bortgjømt utenfor E6 og Hamarøy. En kommune der det fortsatt finnes ugåtte stier. Et sted der man fortsatt kan finne gjemmesteder, skatter som få veit om. – Dette skal vi glede oss over.

Samtidig skal vi også glede oss over at det stadig blir flere å se på våre stier. Også nye ansikter. Ja, i Steigen er det en voksende kultur for å gå ut i naturen, på en rusletur med barna eller i lange kliv opp mot en topp. Turbøker legges ut på nye poster og de fylles med navn. Organisasjonene som Barnas turlag, idrettslagenes turgrupper, FYSAK, melder om økende oppslutning om sine arrangement.

Nye ruter blir gått opp, røde T`er blir malt på stadig flere steder, og det settes opp skilt. Steigværingene er i ferd med å bli turglade innbyggere.

God tur til både de fastboende og gjester!

Fakta om Steigen: Folketall (2011): 26519 • Areal: 1012,8 km² • Kommunesenter: Leinesfjord, tlf: 75 77 88 00 / fax 75 77 88 31 / postmottak@steigen.kommune.no / www.steigen.kommune.no
Legevakt: 75 77 92 02 • Brannvesen: 75 55 74 05 • Røde Kors Hjelpekorps: 99 49 75 10 • Politi: 02800 • Ruteopplysning Nordland: 177 • Kartdata: Turkart for Steigen / M711 serien: 2030 I Steigen / 2030 IV Nordfold / 2030 I Innhavet / 2130 III Helldalisen / 2030 II Kjerringøy / 2030 IV Engelvær / 1231 III Hamarøya

Motstående side: God tur. Over: Ei hand å holde i. Foto: Sverre Henriksen.

Engeløya

«Vasse i kulturminner». Ja, det er det du kan gjøre på Engeløya. Gravhauger, bautaer, hus, hager. Du finner dem overalt. Antageligvis er Engeløya den plassen i Nord-Norge der du kan finne flest fornminner samlet på et sted.

De fleste er ifra jernalder og vikingetid. Spesielt i området fra Gjerde og rundt til forbi Bø kan du støte på disse. Hagbartholmen, Sigardshaugen, Langsteinen ligger på rekke og rad. De fleste av disse er merket med skilt og plakater.

Juvelen i dette er nok «Fotefar mot nord». Her beveger du deg over Steigskaret, gjennom Vollmoen og til Steigen kirke i et landskap der stiene er meget godt merket med tavler og skilt. Her får du historien nært innpå livet.

Er du så heldig å legge turen til en sommer det er Steigen sagaspill, kan du virkelig fornemme rikdom og makt når du passerer husene på Vollmoen.

Prestegårdshagen på Laskestad er vel verd et besøk med sine praktfulle og sjeldne trær. De forsvunne blomsterbedene er i ferd med å oppstå igjen ved inngangen til Bygdetunet.

Bygdetunet, ja. Dette er et landsens museum der du kan fornemme noe av historiens sus ifra ulike vinkler og tidsepoker. – Oppe i lia på Laskestad finner du hasselnøttskogen, verdens nordligste av sin art.

Drar du vestover, passerer du Steigen kirke, ei nydelig middelalderkirke bygd i stein.

Rundt Steigberget, og du er i Bø. En avstikker til Batteri Dietl må du bare ta. Krigens minner og gruskjenner du på når du besøker museet der eller vandrer langs kanonfundament og ruiner.

Mye mer behagelig er en dukkert på Bøsanden; 800 m med kritthvit sand og klitter.

På Skagstad ligger «gammelskola», et skolehus fra omlag 1880.

Hakvåg, Røtnes og Haug kan skryte av gallerier av ulik art. Her kan du gjøre et varp eller bare nyte.

Ni turer finner du her ifra Engeløya. Det er både topp-turer som f.eks til Prestkona, langtur (Mølleskog – Bø), og rusleturer som turen ned til Brunnes.

Flere av stiene er merket og ryddet. Store turtavler viser vei. Bl.a. er det ei god tavle på Ålstadkrysset.

Det finnes flere brosjyrer og bøker som også kan være til hjelp. Spør på servicekontoret på rådhuset i Leinesfjord etter dem, eller på overnattingsstedene og bygdetunet. Slappe av med en matbit kan du gjøre på Engeløystua hotell, - som snart er bare kafé og ikke

hotell, og på Steigen sjøhus. Nyeste tilskudd er kaféen «LefsPia» i Hakvåg. En liten sommerkafé finner du også på Bygdetunet.

Overnattingsstedene er samlet på Røssøya: Nevnte Steigen sjøhus og Steigen tur har romslige og flotte hytter der du også kan leie båt eller kajakk. I tillegg er det flere hytter og hus du kan bo i.

Steigen booking (tlf. 47 37 22 37, post@steigenbooking.com), har oversikt over hva som er ledig.

Under: Kveldsstemming på Røssøya.

Til høyre: Napoleonsprofilen. Begge foto: Sverre Henriksen.

Bestillinger av overnatting, turer m.m: Steigen booking tel. 47 37 22 37, post@steigenbooking.com • Overnatting og bespisning: Engeløystua hotell tel. 75 77 95 00 / Steigen sjøhus tel. 47 89 16 60 / Steigen tur tel. 99 56 03 08 / LefsPia tel. 99 10 95 13 • Butikk og bensin: N. Svendsen/Joker tel. 75 77 78 41

Tur 1: Ålstad – Sætertind

Leter man etter en enkel og grei topptur, er Sætertind et godt valg. En topp som ikke krever at du er i toppform, men der du etter noe strev oppover skråningen, vil få som lønn en praktfull utsikt ut over deler av Nord-Steigen.

Parkering gjøres på Ålstadkrysset. Et skilt på oversiden av veikrysset viser retningen. Du går veien opp til gården som ligger ovenfor krysset, videre bak fjøset, og du er inne på en god skogsvei.

Denne veien følger du et langt stykke. Husk å lukke porter. Underveis passerer man et lite skur. Der tar veien til venstre. Oppover bakkene går det i sikksakk, inntil du ser et nytt skilt på en granlegg. Drei der mot venstre igjen og videre opp en bratt bakke. Fortsatt på en meget god og tydelig sti. Stien er delvis merket. Over deg troner en portal av gamle graner.

Langt om lenge kommer du over granskogen, inn i bjørkeskogen, og så er du over tregrensa.

Stien er også lett å følge her. Nå først kan du snu deg og begynne å glede deg over utsikten. Og glede deg til mer på toppen.

Nå bærer det slakt oppover på gressbakker og på berg. Her er det godt å gå.

Når du nærmer deg den siste stigninga, er det to veier du kan velge: Den til venstre eller stien som går litt mot høyre og oppover. Er du litt engstelig for høyder, er den siste stien et naturlig valg.

Noe småklatring opp igjennom ura, og snart er du oppe ved 3 varder. Der finner du ei turbok du kan skrive navnet ditt i. Så er det bare 10-20 m igjen, og du er oppe på toppen.

Derifra kan du nyte utsikten: Mot Hamarøy m/Skutvik, Lundøya, Lofotveggen og mot Steigens fastland. Vakkert, vilt og storslagent!

Noen har prøvd å gå fra Sætertind og til nabotoppen, Hammarstinden. Dette er ei meget utfordrende rute, og er ikke å anbefale.

Ønsker du imidlertid en annen og samtidig trygg rute ned, kan du ta til høyre når du er kommet ned til ura godt nedenom toppen. Der går du gjennom småbjørkeskogen i kupert terreng, og over eidet ovenfor Trollvatnet til du kommer til Skjeltuva. Stier er det lite av her, men det er likevel lett å se hvor turen skal ende. Etter ei slak stigning er du oppe på Skjeltuva. Herifra er det sti rett ned mot Mølleskog eller til venstre ned til Bergsdalen. (Se tur nr. 2).

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Ålstadkrysset • Terreng: Grusvei, sti • Lengde: Ca. 3,5 km • Høyde startsted: 20 m • Høyeste punkt: 560 m • Laveste punkt: 20 m

Venstre topp: Glade barn nyter utsikten. Venstre midt: På vei mot toppen. Venstre bunn: Noen kyr er ingen hindring. Høyre topp: Utsikt mot Ålsted med Bogen. Alle foto: Sverre Henriksen

Tur 2: Haug – Skjelterskjåen – Storsæter

Skjelterskjå, hva er nå det? Gamle folk veit det. De har kanskje sjøl bygd en slik, men yngre personer har neppe hørt navnet.

Skjelterskjå blir kalt for den nord-norske varianten av gapahuk. Helt rett er det ikke da den opprinnelige skjelterskjåen mer var ei løe der man hadde tørrhøy, hesjestaurer m.m. Imidlertid, den moderne utgaven kan godt lignedes med en gapahuk da det er et «hus» som gir ly, der du kan fyre opp et bål, og der du også kan overnatte. Trekkfullt er det, men flott som et turmål.

Det er bygd en slik skjelterskjå på Haug på Engeløya. Denne kan du nå lett, - også med barnevogn.

Turen starter på Haug. Sett bilen på busslommen. Er det vinter, passer denne turen ypperlig med ski på beina. Lett terreng og ofte preparerte løyper.

Vi går imidlertid på beina, først langs hovedveien mot Røtneskrysset. Etter ca. 300 m tar du av opp mot høyre. Du er inne på en bred sti. Stien er egentlig en del av den gamle ferdselsveien mellom Haug og Røtnes. For noen år siden ble veien ryddet for trær og kratt, delvis gruset og står nå fram som en flott ferdselsåre for ski, beina, sykkel, hest og barnevogn.

Etter å ha vandret ca. et kvarter, er du framme ved

Skjelterskjåen. Her kan du gå inn, fyre opp bålet og ta deg en kvil. Velger du å være ute, står det en benk oppe til høyre.

Herifra har du to valg. Går du mot høyre, drar du videre på den «brede» stien. Snart er du oppe ved veien som fører til Røtnes. Nå kan du enten følge veien mot høyre til Røtnes, krysse veien og gå over åsen ned til Røtnes eller ta til venstre på veien ned bakken.

Nede i bakken ved elva støter du på det andre alternativet ifra Skjelterskjåen, en litt smalere sti som gå nedover mot venstre. Nede på Røtnesveien kan du, - hvis du vil ha en lengre tur -, gå opp til Røtneskrysset, ta til høyre på hovedveien til du kommer til Storsæterveien. Denne følger du så oppover mot fjellfoten. Ta til venstre i neste veikryss, passér gjennom tunet på en gård, og du ser skihytta til Steig IL på andre siden av et jorde. Hytta er alltid åpen og klar for en rast. Går du videre, (men da uten barnevogn), tar du lysløypetraséen enten mot venstre (raskest) eller mot høyre. Begge veiene møtes der lysløypa har ei markert sløyfe. Midt i sløyfa går det så en sti langs furuskogen sørover. Snart ser du utover Haug, du passerer en port, trasker inn på en god skogsvei, og så er du nede på Haug, ved utgangspunktet.

Bilder motstående side: Venstre topp: Bål i Skjelterskjåen. Venstre bunn: Friskt snøvær er også turvær. Høyre topp: Skjelterskjåen. Høyre bunn: Skihytta. Alle foto: Sverre Henriksen

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Fylkesveien Haug • Terreng: Sti, myr, lysløype • Lengde: Ca. 5 km • Høyde startsted: 20 m • Høyeste punkt: 60 m • Laveste punkt: 20 m

Tur 3: Mølleskog – Trohornet

Trohornet er Engeløyas høyeste topp, 649 m over havet.

Dette er en topp selv mange «innfødte» ikke har prøvd seg på. Noe rart da det er en ganske enkel topp å komme opp på, - om enn turen kan virke noe lang.

Parkering kan skje ved busslommen på Mølleskog. Derifra følger man stien i den retninga skiltet ved hovedveien peker, nemlig opp mot venstre. I begynnelsen går man på en litt gjengrodd skogsvei. Snart er man imidlertid over på en god sti. Stien er merket med rødt.

Oppover lia er det ganske bratt, men det er ikke lenge før man er oppe på ei lita slette. Ta så mot venstre, og man er snart oppe på en bergrygg. Stien går langs ryggen. Denne følges gjennom ganske tett bjørkeskog til man plutselig er over tregrensa. Da er man kommet til Skjelltuva.

Herifra er det å finne en sti mot venstre som etter hvert går på skrå oppover mot toppen. Mister man stien underveis, er det bare å huske på at man skal opp mot ryggen/toppen, og ikke «vase» ned i lia/bratt-henget. På ryggen vil man finne igjen stien som her er tydelig og god. Videre går man forholdsvis midt opp på ryggen vestover. Man passerer litt nedenfor Klekkstinden, og etter ei stund går det nedover en liten dal. Man

er nå kommet til starten av ei stor steinur.

Følg merket løype gjennom ura! Den går skrått oppover mot venstre til man er oppe på selve ryggen. Da er det bare å følge den på tydelig sti mot toppen.

De siste metrene kan være noe luftig for noen.

På selve Trohornet er det en varde med ei bok som man kan skrive i.

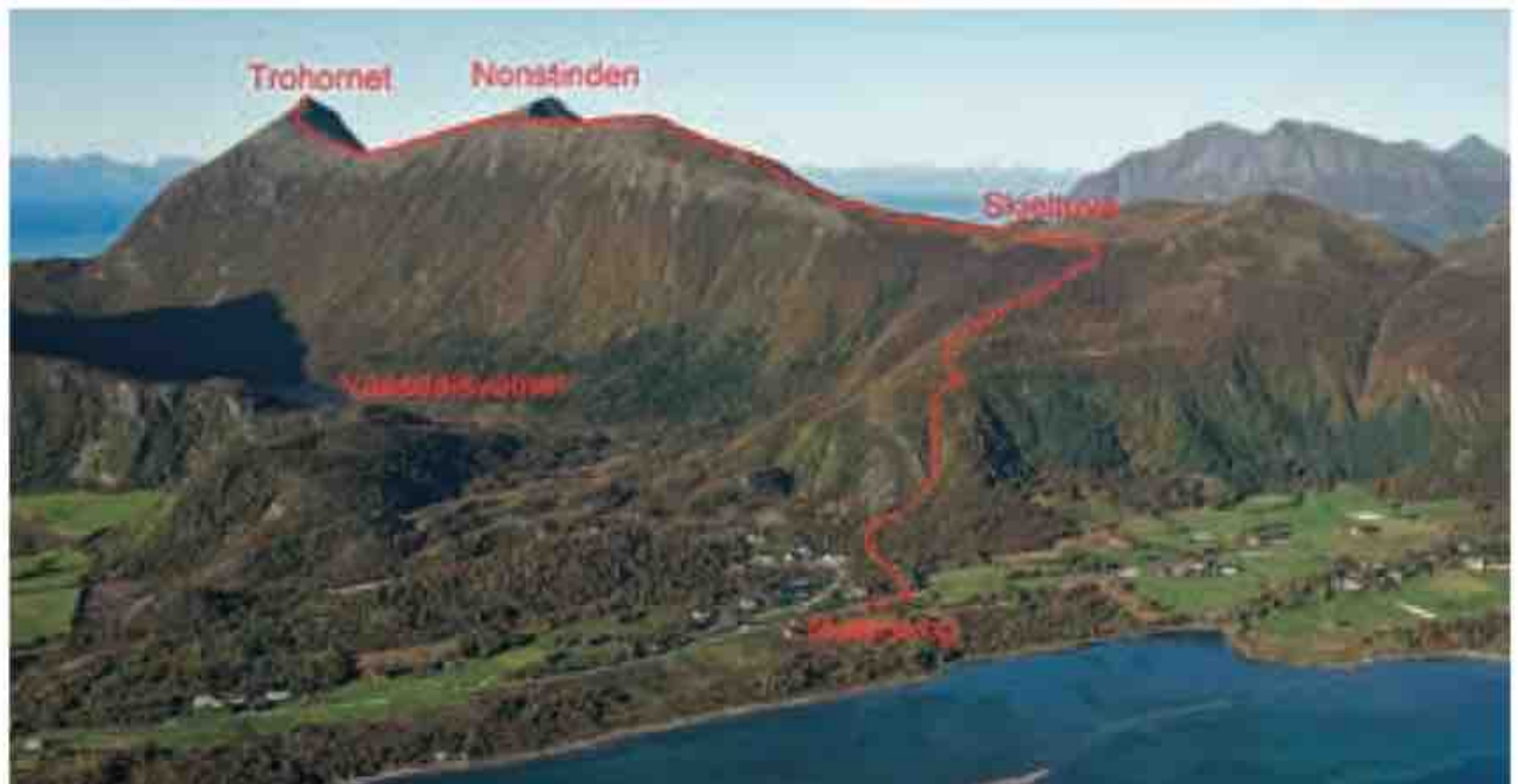
Utsikten fra toppen er ubeskrivelig: Hele Vestfjorden med Lofotveggen bak kan beskues mot vest. Mot nord ser man Lundøya og Hamarøy, og i sør troner Prestkona.

Nedturen går samme vei, men når man er kommet til Skjelltuva, kan man, - hvis ønskelig, velge en litt lengre rute videre. Da går man rett fram mot øst, finner en sti som går langs åssiden, og etter hvert er man nede i Bergsdalen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Busslomme Mølleskog • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca.5 km • Høyde startsted: 20 m • Høyeste punkt: 647 m • Laveste punkt: 20 m

Bilde motstående side: Siste etappe før toppen. Under: På toppen i tåke. Bunn: Utsikt mot Bøsandene. Høyre: Nedover lia. Ytterste høyre: Sol over Lillesæter. Alle foto: Sverre Henriksen

Tur 4: Mølleskog – Bø

Engeløyas størrelse gir ikke rom for lange turer, men denne turen er likevel den lengste.

En tur der du får en liten følelse av å kunne lange ut langs vann og over myrpartier.

Turen starter i Mølleskog. Du parkerer lettest hvis du tar av fra hovedveien ved Engeløy hotell, kjører veien forbi hotellet til veis ende. Der kan du sette bilen. Ved hotellet står det ei tavle der du kan studere kartet over løypa.

Så starter turen: Du går på en kjørbær vei opp en bakke, tar til høyre ved et pumpehus som ligger på bakketoppen, og du er inne på stien.

Stien kan være noe fuktig på regnværsdager. Da finner du en parallell sti oppe på berget.

Gå innover dalen, over noen myrer, opp en liten bakke og så videre på en god sti til du snart er ved Vassdalsvatnet.

Vassdalsvatnet er drikkevann for store deler av Nord-Steigen. Ta hensyn til det hvis du raster i området.

Stien fortsetter til venstre langs vatnet. Den er ganske lett å finne der den krongler seg fram. Over myrer er det lagt klopper, og stien er nå godt merket. Kommet nesten innerst i vatnet ved noen berg, tar du av opp lia på skrå mot høyre. Du ser ei kløft oppe i åsen som du skal nå. Også her er det en sti.

Oppe på åsen er det fin bjørk og imellom dem blinker et lite tjern. Her kan du ta en rast.

Eller du tar en avstikker opp mot høyre til et enda mindre tjern. Herifra har du flott utsikt over Bø, Vestfjorden og Lofotveggen.

Etter rasten går du videre rett fram på stien, og snart er du nede i en bratt åsside. Stien går delvis på store steiner. Dette er restene etter Tyskertrappa; ei trapp som ble bygd under 2.verdenskrig for å komme seg lett opp på åsen. Under siste del av krigen var hele Bø avsperrert for sivile.

Ned av åsen og du passerer nok et vannverk. Så er du inne på en liten skogsvei. Snart er du ved ei grillhytte. Den er alltid åpen, og du kan gå inn for å ta deg en hvil.

Resten av turen følger du skogsveien over flere myrer og langs dyrket mark helt til du kommer ned til hovedveien. Så er det bare å haike seg tilbake til Mølleskog.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Mølleskog, forbi hotellet • Terreng: Sti, myr, grusvei • Lengde: Ca.7 km • Høyde startsted: 40 m • Høyeste punkt: 170 m • Laveste punkt: 20 m

Øver: Vassdalsvatnet i kveldslys. Bunn venstre: Tyskertrappa. Høyre: Vassdalsvatnet.
Høyre bunn: Grillhytta i Bø. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 5: Solheim – Prestkona

«Nydelig tur!», er superlativet som oftest brukes om denne turen når man er kommet vel ned.

Oppstigninga er bratt, og det kjennes i lår og knær, men gevinsten er stor når man står på toppen og skuer utover Vestfjorden.

Du parkerer bilen ved butikken på Solheim. Til venstre for butikken er det skiltet med «Prestkona», og stien som går inn her, følger du. Snart er du kommet til ei stor slette, Hestsletta. Der finner du både gapahuk, bål plass og benker.

Stien videre til fjells fortsetter på oversida av sletta. Nå går det snart bratt oppover. Hvilepause kan tas midt i lia ved «Kvilesteinen». Allerede nå aner du hva slags utsikt som venter deg lenger oppe.

Du går videre oppover, og snart er du oppe på kanten. Landskapet skifter karakter. Framfor deg ligger en slak, gressvokst dal. Følger du stien innover litt til venstre i dalsiden, kommer du over til en ny kant der du har flott utsikt ned mot Bø.

Vår sti går imidlertid mot høyre oppover ei skogkledd li. Stien er lett å følge. Etter ei stund er du gjennom skogen, og nakne fjellsida ligger ovenfor deg. Det er nå at den lange stigninga begynner. Stien kan

underveis dele seg litt, men hovedstien slynger seg oppover på høyresida av fjellet. Bakken er gressvokst, og du har godt fotfeste.

Etter å ha pustet og peset i sikksakk oppover fjellsida, er du kommet opp til høyre kant av egga.

Klatringa er over. Du følger egga mot venstre til du snart er ved varden.

Målet er nådd, 646 meter over havet. Her oppe er det luftig, og det er bratt til «alle kanter». Utsikten er imidlertid formidabel: Hele Vestfjorden ligger badet foran deg, og bakenfor den kneiser Lofotveggen ifra Værøy til Lødingen!

Ser du sørvestover, skimter du øyer utenfor Bodø, og mot øst skuer du mot Hamarøy, også fjell i Tysfjord kneiser i det fjerne.

Skriv deg gjerne inn i turboka som ligger i varden før du begir deg på nedstigninga. Ta deg god tid. Selv om stien er trygg, kan man falle når man er sliten.

Vel nede ved butikken er det lov å utbryte: «Dette var en nydelig tur!».

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Solheim v/butikken • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca. 5,5 km • Høyde startsted: 10 m • Høyeste punkt: 646 m • Laveste punkt: 10 m

Topp venstre: Bare noen meter til toppen. Topp midt: Utsikt over Laskestad. Topp høyre: Prestkona er som en pyramide. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 6: Tivoli – Vollmoen – Steigen kirke

Liker du historie? Vikingtid, middelalder, krigsminner? «Fotefar mot nord» er da et sikkert førstevalg.

Denne turen er ikke bare en vanlig gåtur, men like mye en opplevelse for store og små, en kulturhistorisk vandring der du fornemmer en svunnen tid. Vandring gjennom tidsepoker som har vært av stor betydning for Engeløya og Steigen. – «Fotefar mot nord» er en del av Steigen fortidspark. Dette er et kulturminneprosjekt som på en aktiv og deltagende måte skal vise oss litt av Engeløyas historie. Langs hele løypa er det skilt plassert i bakken som på en god måte forklarer hva man ser der man da står. Det er lagd et hefte «I jernalderhøvdingens innerste rike», som er nyttig å ha med seg på turen.

Du kan egentlig velge forskjellige startpunkt for turen. Steigen kirke er et greit utgangspunkt: Der er det parkeringsplass, toalett (!), og ruta er enkel å finne. Mange liker å begynne ifra hovedveien like før man kommer til Steigberget. Der står det et skilt med teksten «Vollmoen». Har du barnevogn eller små barn, kan det være nok å gå herifra på en god vei opp til selve Vollmoen. Langs denne veien blir muligens Steigens historiske senter bygd.

Vi velger imidlertid å starte på Tivoli. Da er man kom-

met til andre siden av Steigberget, - på starten av Bø. Her er det ei informasjonstavle og god plass å sette bilen.

Gå noen meter tilbake langs hovedveien til du finner det første «Fotefar mot nord-skiltet». Skiltet er karakteristisk, et avtrykk av en fot som ser ut som Nord-Norge. Du er nå inne på en tydelig sti. Denne følger du langs småskog, over noen trapper, og snart er du oppe i stigninga. Stedet kalles for Steigskaret. Du går nå på den gamle kirkeveien for dem som kom ifra Bø, Skagstad og Lundøya.

Vel oppe på skaret kan du se deg tilbake. Du ser mot Festninga i Bø, stedet der det ble anlagt Nord-Europas største festning under 2. verdenskrig. Et sted fylt med redsel, død og grusomheter.

Du vender deg andre veien, mot sør, og ser nå rett ned på Vollmoen. Stien slynger seg nedover ura, og etter ei kort tid er du nede på sletta. Vollmoen er det stedet der Steigen sagaspill blir satt opp hvert andre år. Selve spillet foregår på sletta mens publikum sitter vaglet oppover naturens eget amfi. En opplevelse å få med seg dette spillet hvis det klaffer slik.

Mot enden av sletta ser du tydelig i bakken konturene etter ringtunet. Ringtunet stammer fra jernalderen, og besto av 8 hus i en oval ring. Informasjonstavlene sier deg mye om hva dette var.

Du går snart videre mot sørøst, gjennom en port, og du er inne på en tydelig sti igjen. Denne stien følger du langs furuskogen, gjennom nye porter, oppover trapper og så er du oppe på Dunberget. Herifra har du en flott utsikt utover skjærgården, selve Steigen og ned på Steigen kirke.

Steigen kirke er ei flott middelalderkirke der den eldste delen er ifra 1150. Like ovenfor kirka lå i si tid lagmannsgården. Herifra regjerte lagmennene i over 400 år. Lagmannen var den øverste domsmyndigheten for hele det nordenfjeldske.

Du går ned på baksiden av Dunberget, langs et gjerde og er snart ved kirka. På høyresiden av kirka kan du gå opp på Sigardshaugen, Nord-Norges største gravhaug.

Runder du kirka og vandrer oppover hovedveien mot venstre, passerer du bysten av Christian Magnus Falsen, Grunnlovens far. Går du videre på denne veien, ser du snart en bautastein, også den Nord-Norges største.

Fra kirka kan du også velge å gå nedover veien mot høyre til du ser et skilt som peker mot Hagbartholmen. Gå ut på moloen eller langs den, og du er ute på en holme med flere gravfelt og mindre bautasteiner ifra vikingtiden.

Nå er ringen omtrent sluttet, og du er blitt klokere og er mange nye opplevelser rikere!

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Fylkesvei Tivoli v/skilt • Terreng: Sti • Lengde: Ca. 3 km • Høyde startsted: 5 m • Høyeste punkt: 120 m • Laveste punkt: 5 m

Under: Slike skilt finnes i hele løypa. Bunn: Steigen kirke. Høyre:
På vei ned fra Steigskardet. Ytterst høyre: Skolebarn i farta.
Alle foto: Sverre Henriksen.
- Se kart side 134

Tur 7: Tivoli – Vesthornet

Engeløya har mange fjell og mange topper. Vesthornet er en av disse, men samtidig en av fjelltoppene som er lettest å bestige. Turvante barn kan godt bli med sine foreldre på denne turen.

Det er flere steder du kan ha som startpunkt. Vi velger å starte fra Tivoli. Da er du akkurat kommet rundt Steigberget mot Bø. Der finner du ei stor slette med god plass for å parkere bilen. I sommersesongen er det plassert ut bord og benker på denne sletten.

Nå er det å finne en brei sti/smål skogsvei. Den starter på oversiden av sletten, - til venstre.

Stien følger du innimellom bjørk og småskog. Innimellom kan det være vanskelig å finne stien, men går du langs gjerdet, finner du fram.

Etter ei stunds vandring er du kommet til ei trapp som fører deg over gjerdet. Stien går nå rett vestover til under fjellfoten der stien begynner å stige.

Tråkket oppover er lett å finne, og selv om du kjenner det godt i beina, tar det ikke lenge før du er opp på et platå. Du er over skog-

grensa, og landskapet har skiftet karakter. Flere sier at det her oppe virker litt kaldt og skummelt. Kanskje skyldes det ei hytte som ligger her for seg sjøl? Hytta var tidligere en del av et militært område, og nå er vinduer og dører delvis igjenspikret.

Oppe i åsen på andre siden av myra ser man litt av dagens militære anlegg. Dvs. det er bare ei dør i berget som skjuler det som er innenfor. Ikke rart man kan få litt småfrysninger?

Vi skal imidlertid til toppen. Siste stigning begynner rett bak hytta. Det er bratt oppover, men helt greit å gå i den gresskledd lia. Etter en kort marsj er du oppe på Vesthornet, - 351 meter over havet.

Utsikten er flott: Rett ned ser du på Vollmoen og Stegen, og videre utover skuer du mot Røssøya, Lauvøya og langt der ute storhavet.

Det er tid for en lang rast.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Fylkesvei Tivoli v/utkjørsel • Terreng: Sti • Lengde: Ca.3 km • Høyde startsted: 5 m • Høyeste punkt: 351 m • Laveste punkt: 5 m

Venstre: Spennende å titte ned. Under venstre: Utsikt mot Hanekammen m Prestkona. Under: Utsikt over Vollmoen. Alle foto: Sverre Henriksen

Tur 8: Bø – Råsåsen rundt

Bø på Engeløyas vestsida har mange turmuligheter. Flere går langs kystlinja og noen stiger opp mot toppene av fjellene som omkranser Bø.

Vi vil imidlertid denne gang vandre innover flatlandet i Bø, gjennom småskog og over myrer, en vei som ikke er så mye brukt, men som passer godt dersom du vil ha deg en rolig søndagstur på et par timer. Har du småbarn, er disse «ingen hindring». - Ta av fra hovedveien omtrent midt i Bø der det står et skilt merket «Russerstøtta». Kjør litt opp fra hovedveien og parker i et slags veikryss. Ta gjerne turen først bortom Russerstøtta. Den ble satt opp like etter 2. verdenskrig til minne om de hundrevis av russiske krigsfanger som mistet sitt liv her.

Så er det å starte på vår vei. Ifra krysset går det en god skogsvei sørover. Følg den. Du går ikke langt før du passerer grunnmurene etter flere brakker. Her bodde mange av russefangene under krigen. - Veien er lett å følge der den snor seg mellom bjørkeskog og ei og anna gran. Snart får du ei lita stigning. På toppen av denne stigninga ser du til høyre mot et belte med mange steiner, et ra. Steiner lagt igjen etter ei istid. På enden og nedenfor dette raet er det funnet rester av en av de eldste bosettinger i Steigen. Sannsynligvis så gammel som for 10.000 år siden.

Du er nå oppe under Råsåsen. Veien er fortsatt lett å gå. Rett framfor deg stiger Hanekamtindens baksida opp. Du runder Råsåsen, kommer til et gjerde som du følger videre. Nå er veien smalnet til en sti. Følg gjerdet over høyden og nedover bakken på andre siden. Du skimter Bømyrene mellom trærne.

Ikke lenge etter er du nede på selve Bømyrene, store myrområder som er delvis dyrket opp. Nå er stien igjen blitt til en skogsvei. Snart er du ved et veiskille. Går du mot høyre, kommer du til ei grillhytte og videre til Bø vannverk og stien over mot Vassdalsvatnet.

Vi går andre veien, mot venstre. Nå er det bare å følge den til du snart er nede ved hovedveien.

Søndagsturen er over for denne gang.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Bø v/Russestøtta • Terreng: Skogsvei, sti, grusvei • Lengde: Ca.3 km • Høyde startsted: 20 m • Høyeste punkt: 100 m • Laveste punkt: 20 m

*Motstående side: Rester av fangebrakker fra krigen. Stort bilde: På vei opp fra Bø.
Lite bilde: Barn på vei opp mot Råsåsen. Alle foto: Sverre Henriksen.*

Tur 9: Brunes

Tjeldens «e bit, e bit» nede i fjæra. Storspovens svingende triller mot himmelen. – Det er vår!

Selv om snøen ligger noen steder ennå, - svart og råttent i nordhellingene -, kjenner alle at den lyse årstid er på frammarsj. Man vil ut!

Da er Brunes den rette plassen, et av de stedene på Engeløya der våren først viser seg, et sted der du først møter på vårfuglene og vårblomstene.

Kjører du på fylkesveien på Engeløya, tar du av i veikrysset på Mjelde og kjører nedover den kommunale veien. Helt til veis ende bærer det. Der støter du på en bom over veien. Sett bilen godt til side, men heller ikke inne på gårdsplassen.

Nå tar du beina fatt. Den første strekninga er på god vei. Etter kort gåing stopper også denne veien, og du er kommet ned til sjøen. Du har nå 2 valg: Er det fjære sjø, kan du gå fjæra og følge landkanten mot høyre. Du runder et nes; fjæra er stor, og det er bukter både til høyre og venstre. Gå imidlertid omtrent rett fram. Da kommer du opp på ei gressvokst mark. Gå over den, og du støter snart på et nybygd naust. Da er du nede på stranda som er foreløbig stopp på turen.

Er det imidlertid flo, har du ikke annet å gjøre enn å gå inn på en sti mot høyre ifra der «gåveien» ender. Stien går inn på ei mark. Herifra kan du velge å følge marka til du snart ser et nybygd nordlandshus framfor deg. Drei da mot venstre ned mot sjøen. Hold høyden sånn noenlunde, passér ovenfor noen hytter, og så er du nede ved det nybygde naustet.

Du kan også gå en sti opp fra marka, over noen knauser og ned mot naustet.

Vel nede i fjæra er det tid for en rast.

Rett framfor deg ser du ei stor, flott brygge. Etter kvilen kan du gå forbi brygga og ut på yttersia av Brunes. Du ser nå utover holmer og skjær med Lofotveggen langt borte i horisonten. Kanskje finner du stien. Følg den rundt åsen, og du er snart på sørsiden av halvøya.

Så er det bare å vandre videre den veien du kom. Flo eller fjære bestemmer hvilken.

Pust inn den gode og skarpe vårlukta. Det kjennes så godt!

Vårtur i fjæra. Foto: Sverre Henriksen

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Brunes v/enden av veien (bom) • Terreng: Sti, fjære • Lengde: Ca.1,5 km • Høyde startsted: 10 m • Høyeste punkt: 20 m • Laveste punkt: 1 m

Topp venstre: På vei over til nordsiden av Brunnes. Midt: Mange båter har brukt dette landfestet.
Høyre: Barns møte med dyr er alltid vellykket. Brygga i Brunnes ligger flott til. Høyre: På vei mot endepunktet for turen; brygga. Alle foto: Sverre Henriksen.

Nordre- og Midt-Steigen

Noen kaller denne delen av Steigen for kjedelig. «Det er jo bare lange, endeløse strekninger!» – Da tenker man kun på den rette veien over Knedalsmyrene.

Midt-Steigen inneholder jo så mye, mye mer: Høge tinder, noen av de beste fiskevann vi har i Steigen, stier som dronninga valgte ut. Dette og mye mer finner vi her. Midt-Steigen gir deg gode turopplevelser.

Begynner vi i nord er «Dronningruta» eneren. Stien

over Fløya er blitt en «høydare». De som har gått der i midnattssol eller en skarp høstdag, glemmer ikke så lett landskapet og utsikten.

Her finner vi også flere vann som innbyr til et besøk: Markvatnet er ideelt for de som vil utprøve kanolivet. Lett å sette ut kanoen og flotte viker. Nonsvatnet ved Liland er et sikkerstikk for dem som vil ha en sprellende fisk på kroken.

Drar vi noe sørover til «utskjelte» Knedalsmyrene, er det avstikkerne som gir deg opplevelsene. Mannslagervatnet har et dystert navn, men er et yndet utfartssted for småbarnsfamilier og dem som ellers ikke har lett for å komme seg ut i naturen. Her er det tilrettelagt for de fleste. – På andre siden av dalen kneiser Småtindan med sitt landemerke; Steigensenderen. 859 lettgåtte høydemeter, og så en fantastisk utsikt som dessert.

Utover til Nordskott skifter landskapet. Det blir mer berg og furu. Ersvika er typisk i så måte. Også en av de mange lettgåtte turene. Toppturen i dette området? Jo, selvfølgelig Sørskot-tinden.

Snart blir Kystlagets museum på Nordskot ferdig bygd. Dit drar du!

Kommunesenteret ligger i Leinesfjord. Rådhus, skoler, Steigentunet er plassert der. I kommunens midte. Den enkleste av alle turer finner du også her, på planker ned til Hellvika. Hit er flere enn ei barnevogn blitt trillet.

Steigen vertshus er blitt det naturlige stedet for en matbit og overnatting dersom du vil være i Leinesfjord. Ute på Nordskot er det sommerkafé på brygga.

Steigen booking (47 37 22 37) hjelper deg gjerne hvis du vil vite mer om overnatting og om turer.

Venstre: Tåka kommer fort. Foto: Sverre Henriksen.

Motstående side: Kveldslys ved Liland. Foto: Sverre Henriksen.

Opplysninger: Steigen kommune, servicetorget, 75 77 88 00 • Overnatting og bespisning: Steigen vertshus, 75 77 73 00 / Ytre Skotsfjord feriehus, 91 15 41 81 / Bogøy feriehus, 41 25 86 74 / Feskbruke Nordskot • Butikk og bensin: Bunnpris, Bogøy dagligvarer, 75 77 72 07 / Shell, Bogøy bil og landbruksverksted, 75 77 71 45 / Coop Leinesfjord, 75 77 81 03 / Leinesfjord kiosk og bensin, 75 77 81 89 / Ninas dagligvarer, Nordskot, 75 77 98 07

Tur 10: Skånland – Holkestad. Dronningruta

Dronning Sonja har gått den, - 2 ganger. Derav navnet. Hundrevis av andre turgåere har gått den.

Og alle er samstemte; dette var litt av en turopplevelse.

Ja, Dronningruta gir deg mye: Fantastisk utsikt, lett-gått terreng, bading (hvis du vil). Og legger du turen til natta og vandring i midnattssol, - da er du solgt.

Ikke rart turen er blitt en «slager».

Selv om turen er litt lang, - ca. 10 km -, er dette ei strekning som godt kan vandres av turvante småbarn. Stien er nå godt merket og ryddet.

Du kjører fra Bogen i retning Holkestad, men tar av etter ca. 3 km mot Skånland. I veikrysset på selve Skånland, tar du til venstre og kjører ca. 200 meter. NB! Dette er den nye traseen. Den «gamle» stien og parkeringa skal ikke brukes lenger.

Kjør til skiltet «Dronningruta» som peker opp mot en gård. Her er det også ei tavle med et kart over ruta. Parker bilen. Stien er merket opp veien, bak gården, over et gjerde og så inn i skogen. Stien går nå skrått østover. Etter hvert blir det litt brattere. Følg denne stien til du kommer inn på den «gamle stien».

Du er nå på den bratteste delen av turen. Litt and-pusten og skjelven er du oppe på kanten, og den første

«åhhh» kan komme. Du ser rett mot Engeløya: Våg, Sandvåg og også østover mot Ålstad. En utsikt som gjør at du lengter mot toppen: Du vil se mer...

Stien er lett å finne. Du stiger slakt oppover på berg og mose. Ca. 20 min gåing og du er ved varden på det høyeste punktet. Ikke bare Engeløya kan du beskue, men nå ligger også Vestfjorden og Lofotveggen rett framom deg. I midnattssol er synet ubetalelig! Og mot øst og sør kneiser fjell i Steigen: Småtindan, Hatten, og mot vest aner du målet: Holkestad.

Etter en god rast, er det bare å vandre videre. Nedover, nedover. Du går mye på berg, men også inne i skog. Stort sett er stien meget lett å finne. Noen få steder kan du bli usikker, men ved å følge ryggen og merkinga kommer du vel videre.

Du har nå kommet langt ned i lia og skimter et lite vann nede mot venstre. Dette er det øverste av Trollvannene. Her er det fint å ta en ny rast, - og et bad, - hvis lysten er der.

Gå gjerne videre rundt vatnet til venstre. Snart er du inne på hovedstien igjen. Skogen kan være noe tett noen steder, og litt småklatring må til på noen berg. Om litt er man nede på noen myrer. Derifra stiger du

litt oppover ei li, og du er ved det siste veiskillet, en grønn postkasse. Skriv deg gjerne inn i turboka, og gå så rett ned mot høyre. God sti, noe bratt, men ikke skummel. Nede i den lille dalen går det litt oppover igjen, og så er man rett ovenfor Holkestad.

Nå er det bare å følge stien godt mot høyre nedover bergene til du er nede på stranda ved ei rekke med naust. Målet er nådd og du kan smile fornøyd og si «Dette var litt av en turopplevelse».

Og har du ikke fått nok, er det bare å bade igjen. Denne gang i salt sjøvann....

Holkestad i tidlig morgensol. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Skånland v/skilt m/kart • Terreng: Sti, berg • Lengde: 10,2 km • Høyde startsted: 40 m • Høyeste punkt: 360 m • Laveste punkt: 1 m

Utsikt mot Laskestad. Foto: Sverre Henriksen.

Utsikt østover mot innlandet. Foto: Sverre Henriksen.

Rast ved Øvre Trollvatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Midnattsol over Fløya. Foto: Sverre Henriksen.

Holkestad. Foto: Sverre Henriksen.

På vei ned fra toppen i midnattsol. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 11: Bogen – Holkestad m/sykkel

Liker du å sykle? Da er det mange gode alternativer i Steigen. Og her er et av dem: En rundtur i nærmest flatt terreng og samtidig variert. Det er bare å feste sykkelhjelm!

Vi starter i Bogen. Parkeringsplassen utenfor Bogen skole er en grei plass: Her kan du sette bilen din.

Så triller du nedover bakken gjennom «sentrum» av Bogen. Snart kommer du til hovedveien, krysser den og kjører rett fram. Du er inne på Holkestadveien. På god asfaltvei bærer det fort av gårde, forbi lagerbygninger, gårder og hager. Om ikke lenge er du kommet til et nytt veikryss. Også her kjører du rett fram dit Skånlandsskiltet peker. Nå er du inne på grusvei. Veien går langs sjøen. Flere fine hus og steder passerer, opp en lang bakke og du ser et hvitt hus i enden av veien.

Vi er kommet til Skånland. Noen er kjent med stedet fra tidligere: Det er nemlig her man starter Dronningruta over Fløya.

I krysset sykler vi veien til venstre. Noen gårder ligger opp mot lia, og ved en av dem ser vi skiltet som peker opp mot Dronningruta. Gårdene passerer gjennom en port (må lukkes etter deg), og videre bærer det inn på en skogsvei.

Veien er god å sykle på, en god «gammeldags» kjerrevei med gress i midten. Nede mot venstre skimtes Skånlandsvatnet. Har du tid og lyst, er det bare å ta en avstikker ned til vatnet og hive ut fiskestanga. Eller å bade.

Sauer både ser du og hører du, og veien kan være dekt av saueskitt. Granskogen er tett enkelte steder, men det går greit videre. Etter en god etappe ser du igjen en gård oppe til høyre. Nå har du syklet langs hele Fløya, og du er inne på hovedveien igjen. Inne på fylkesveien tar du til høyre. Asfalten er tilbake. Rundt neste sving, og du er på Holkestad. Flott bygd med flere veldrevne gårder. Der nede blinker havet. En fin sommerdag er det bare å range av seg nedenfor naustene og hoppe ut i det våte element.

Heimturen starter. Nå er det asfalt hele veien. Du sykler tilbake, fortsetter langs beitemarker, myrer og kommer til Skotsfjord, en lang fjord som skjærer seg innover i landskapet. På andre siden av fjorden ser du mot Ersvika.

Det ligger mange flotte og spennende hus langs veien, hus som både vitner om værgudenes herjinger og eiernes glede og lyst med farger og utspring. Stadig noe

nytt bak neste sving. Lenge er veien flat og lett-trødd, men så møter du på noen bakker. Oppover den første, og du ser et skilt som peker til Liland. En avstikker dit er «krydder».

Videre fram er det nye bakker, men snart bærer det utfor igjen. Du passerer veien som går til Markvatnet, og så er du nede ved veidelet der du for et par timer siden kjørte grusveien til Skånland. Nå svinger du imidlertid mot høyre. Om ikke lenge er du tilbake i Bogen, sår i baken, men glad for en flott tur på to hjul.

Bogen i sikte. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Type tur: Sykkel • Parkering: Bogen v/skolen • Terreng: Asfalt, grusvei, skogsvei • Lengde: Ca.38 km • Høyde startsted: 35 m • Høyeste punkt: 80 m • Laveste punkt: 1 m

Skånlandsveien er flott til sykkeltur. Foto: Sverre Henriksen.

I god fart ned bakken. Foto: Sverre Henriksen. – Se kart side 143

Tur 12: Markvatnet rundt med kano

Kano er blitt svært så populær som framkomstmiddel på tur. En kano er stødig, du får med deg flere personer og mye bagasje, og de moderne typene er ganske lett-håndterlige, selv i litt strie elver.

Mange som ikke har prøvd kano før, vil helst ha jomfruturen på et vatn. Markvatnet, - eller Gynnelvatnet som det også kalles -, er et flott sted for nybegynnere i sporten. Imidlertid er det også nok av utfordringer for de mer vante.

Du kjører fra Bogen mot Holkestad, men tar av noen hundre meter ovenfor Skånlandskrysset, like ved ei ferist. Veien går opp mot høyre, og du fortsetter innover skogen bortimot en kilometer.

Kveldsstemming. Foto: Sverre Henriksen.

Du ser en noe bratt bakke ned til venstre. Her svinger du ned. Forsiktig hvis du har kano på henger!

Snart er du nede ved selve vatnet.

På fine sommerdager kan det være mye folk her og dermed også mange biler. Parkering kan være vanskelig, og du må ikke stenge for dem som er fastboende her.

Når kanoen er kommet vel på sjøen, er det bare å ta padleåra fatt. Markvatnet er ganske langt, noe over 2 km, men du ser omtrent til enden av vatnet. Legg turen langs land. Noen småbekker kommer ut, og her kan det stå småfisk. Du kan også støte på andefugler, og kanskje står det en elg i skogbrynet?

Det er mange flotte rasteplasser langs Markvatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Når du har padlet nesten mot enden av vatnet, begynner det å bli litt mer «spennende». Her er det nemlig flere små vikler som du, - nysgjerrig som du er, - gjerne padler inn i. Det er også en god del siv her inne. Artig for barna å pløye seg inn i en «sivskog» og se hva som hender. Innerst i Markvatnet finner du utløpet av vatnet. Her starter Hasselbakkkelva.

Du må selvfølgelig på land og raste. Det er bare å velge og vrake. Hold deg imidlertid unna de få hyttene som er i området. Vil du fiske, er odden Sandnes et greit valg.

Så bærer det på heimturen. Den andre siden av vatnet velges. Litt sliten i skuldrene, men god og avslappet. Slik blir man etter en rolig kanotur.

På vei inn mot stranda. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Type tur: Kano • Parkering: Markvatnet v/bredden mot øst • Terreng: Vann • Lengde: Ca.6 km • Høyde startsted: 28 m • Høyeste punkt: 28 m • Laveste punkt: 28 m

Å padle i sivskogen er artig. Foto: Sverre Henriksen. – Se kart side 143

Tur 13: Liland – Nonsvatnet

Er du glad i å fiske?

– Da er denne turen midt i blinken for deg.

Nonsvatnet er et av de bedre fiskevatn i Steigen. Det er også lett å komme dit. Så lett at man kan ta seg en liten ettermiddagstur dit uten de store forberedelser. Kanskje det er her ei lita jente eller gutt vil legge grunnlaget for en gryende sportsfiskeglede?

Du tar av fra Holkestadveien der skiltet viser Liland. Kjør så helt til veiens ende. Du er nå kommet nesten innerst i Lilandsfjorden. Skal du fiske, må du huske å

kjøre fiskekort. Sjekk på en av de siste gårdene langs denne veien.

Du parkerer og går nå innover dalen på en god skogsvei. Etter ei lita stund kommer du til en port. Noen få titalls meter bortenfor tar en sti av til høyre og ned mot sjøen. Stien kan være vanskelig å finne da det er tett med trær og kratt her.

Nå er du innerst i fjorden. Framfor deg er det berg, små vannpytter og gressbakker. Du går videre rett vestover langs vannkanten. Stien kan forsvinne nå og da, men du

finner likevel lett ei lita elv som renner ned i fjorden. Over den er det bygd ei lita bru. Følg så stien som går rett fram. Den bukker seg mellom trær og fuktige områder.

Snart ser du Nonsvatnet blinke mellom trærne. Du kan velge om du vil gå til venstre eller høyre. Mot venstre må du ta en liten omvei for å komme deg over småelver/deltaer. Litt enklere mot høyre. Du er nå ved vannkanten. Da er det bare å gjøre klar fiskestanga.

Litt lenger innover langs vatnet er det flere bålplasser. Nystekt røye og bålcaffe! Kan livet være herligere?

Disig. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Liland v/ enden av veien • Terreng: Skogsvei, sti, myr • Lengde: Ca.1,5 km • Høyde startsted: 30 m • Høyeste punkt: 30 m • Laveste punkt: 1 m

Morgentåke. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 14: Knedalen – Øverdalsvatnet

Ikke alle turer behøver å være så lange. Hvorfor skal man tyne turgleden? Spesielt når små barn er med?

Denne turen er slik lagt at den byr på flere korte etapper, naturlige stopp og spennende oppdagelser underveis. Og så kan du kjøre barnevogn langt, langt...

To veier fører fram. Du kan velge: Enten å plassere bilen på den store utkjørselen midt i Knedalen og så gå et lite stykke sørover på riksveien før du kommer inn på en liten sidevei til venstre. Denne veien følger du så over ei elv, kanskje er bommen nede, og så videre oppover en vei forbi noen hytter i sørøstlig retning.

Eller du kan starte litt lenger sør i Knedalen: Ta av fra hovedveien på neste avkjørsel mot venstre. Ta så av til venstre igjen nede i bakken, og parker ved ei skilt-tavle. Herifra er det bare å følge veien oppover gjennom et gardstun, svinge så hardt til høyre i neste veikryss, og du er inne på samme veien som under valg nr. 1.

Etter ei kort vandring er du oppe ved Mannslager-vatnet. Navnet er dramatisk. Det sies at en mann ble slått ihjel og gravlagt i ura på andre side av vatnet. Imidlertid glemmer du slike historier når du er kommet til vannkanten: Et idyllisk stykke Steigen, duvende siv, ei sildrende elv som forlater vatnet, og du får lyst

til å bade. Det kan du da også gjøre. Kanskje hoppe ifra den lille brygga, som er bygd der for at også de som har problemer med å gå, kan komme seg fram til vannkanten. Fisking blir da et nytt stikkord.

Etter en rast er det bare å vandre videre. Nå går det oppover noen bakker og gjennom flere svinger på en vei som egner seg meget godt for små føtter. Etter å ha begynt å gå i nordlig retning, kommer du til et veikryss. Går du rett fram, vil du snart se et skilt som viser deg opp til noen ruiner oppe til venstre. Her lå det i sin tid en samisk boplass, en idyllisk, bortgjømt plass. Kanskje en ny matbit kan inntas her? Og samtidig mimre seg inn i en forgangen tid?

Tar du til høyre i veikrysset, må du snart parkere barnevogna. Du er inne på en sti. Den er litt vanskelig å følge, og det er noe myrlendt her, men du er snart kommet til andre enden av Øverdalsvatnet. Her er det en gapahuk, og det er tid for ny rast.

Stien går videre langs vatnet, og så er du kommet tilbake til veien.

Et nytt sted kan noteres i din turdagbok. Turgleden for barnet er økt.

Fossen fra Mannslager-vatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Kommunal vei Knedalen v/skilt • Terreng: Grusvei, skogsvei, sti • Lengde: Ca. 2 km • Høyde startsted: 15 m • Høyeste punkt: 100 m
Laveste punkt: 15 m

På vei mot Øverdalsvatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Høststemning ved Mannslager-vatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Rester etter samisk boplass. Foto: Sverre Henriksen.

Mannslager-vatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 15: Skihytta – Småtindan

Småtindan er ikke så små som navnet skulle tilsi. 859 m over havet måles det høyeste punktet til.

Stigningen er stor, men samtidig er turen å regne som lett: Du går på vei helt opp! På toppen kneiser nemlig ei svær TV-mast, Steigensenderen. Hit fører veien deg. En vei som er bygd for å få opp forsyninger og utstyr til masten.

Selv om det er fullt mulig, får du ikke anledning til å kjøre opp. Du må nemlig pent sette ifra deg bilen på en parkeringsplass like ved bommen. Da har du tatt av fra riksveien i Knedalen for å kjøre opp til Nakken, skistadionet i Saurfjord. Du passerer den og ender opp ved nevnte bom.

Nå er det bare å hive sekken på ryggen og gi seg i gåinga. Underlaget er godt, men sugende, og du kjenner det etter hvert godt i beina. Imidlertid er det lett å finne flere hvilepunkter underveis. Noen steder er det satt ut benker med hyggelige påskrifter. Uansett hvor du stopper, blir du betatt av en storslagen utsikt mot øst: Daltinden nærmest og langt der borte selveste kongen, Helldalisen.

Ca.1/3 del av strekninga er unnagjort, og da kommer du til Lille Bjørndalsvatnet. Her er det flott å ta en matbit og kanskje dyppe stortåa i vatnet.

Veien går videre med mange svinger. Det er bra, for enkelte steder ville det ha vært bratt uten disse.

Du ser her og der lange staker satt ned i bakken. De viser vinterveien for «snømus» når den skal frakte noe til masten. Dette er også samme vei som skiløperne bruker en fin vinterdag. Det er mange som gjerne går denne lange veien opp for så å nyte gleden av å sette utfor i «Svindalstil».

Vi fortsetter imidlertid på føttene, den siste knappe svingen er unnagjort, og nå er det bare slake veien oppover til Steigensenderen.

Selve masten står på et stort hus. Du kan selvfølgelig ikke komme deg inn her, men hva gjør vel det? Gå heller opp på haugen rett ovenfor masten, og du har en fantastisk utsikt til alle retninger: Mot Lofotveggen, sørover forbi Bodø, nordover mot Hamarøy og øst mot fjellmassivene i Nordfold og Sørfold. Er været ok, er det bare å sitte her lenge.

Vil du forlenge turen, kan du gå i Dronning Sonjas fotspor. Hun har nemlig vært her også.

Da passerer du forbi masten, går i sørvestlig retning, runder noen småtopper og skråner forsiktig nedover mot nordvest til du ender oppe på ryggen Mulen. Da er det bare å surfe ned til Ersvikvatnet og Ersvika. Dette er ikke ei enkel rute, og aller helst bør du ha med deg kjentmann.

Motstående side:

Øverste rad: Vinterlys.

Midten: Dramatisk lys over Smtindan.

Høyre: Utsikt mot Leinesfjord.

Midten: På vei mot Steigensenderen.

Bunn: Kvilebenk for folk og dyr. Alle foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Parkeringsplass v/bom v/skihytta • Terreng: Grusvei, fjell • Lengde: Ca.7,5 km • Høyde startsted: 75 m
Høyeste punkt: 873 m • Laveste punkt: 75 m

Tur 16: Sund – Alpøya

Har du lyst på en rolig tur? Kanskje med småbarn? Møte våren?

Da kan denne turen være aktuell for deg. En tur uten de store utfordringer. En tur der du kan rusle rolig helt ned i fjæra.

Grenda Sund ligger på fylkesveien midt mellom Saurfjord og Nordskot. I det første veikrysset i Sund ser du en vei som fører ned til venstre. Denne veien mellom Sund og Alpøya er godt kjørbart, og for dem som bare vil være i fjæra, er det greit å kjøre ned så langt som man kommer. Dvs. ned til husene i Alpøya.

Vi starter imidlertid rusleturen vår fra veikrysset i Sund. Du går på en god vei, forbi hus og gårder og passerer åkrer og beitemark. Snart er det slutt på hus, og veien slynger seg mellom småskog og bergrabber.

Det er ikke lenge før du er nede på Alpøya. Her er det noen hus som ligger fint til på bakketopper og mot skogen. Fjæra kan lett nås herifra, - det er bare å gå rett fram og ned bakken. Her kan barna boltre seg med stener og skjell mens grillbålet gjøres klart. Et enkelt og flott valg.

Du kan også velge å ta av til venstre ved busskuret på Alpøya. Følg langs kanten av marka. Den første biten

er på dyrkamark, men snart er du over på et jorde der gresset kan være ganske høyt om sommeren. Du ser fjæra framfor deg, og snart står du ved vannkanten.

Fjæra er alltid et yndet sted for store og små, men Alpøya har mer å by på: Jordsmonnet er kalkrikt, og dette fører til rike blomsterenger. Bla. finnes det flere orkideer i området. Disse kan sees, men ikke plukkes! Orkideer er som kjent fredet hos oss.

Ifra bukta kan du vandre videre mot venstre på en delvis skjult vei/sti, over bergrabber og gressbakker. Stien forsvinner snart, og det kan være ulendt for små føtter. Fortsetter du imidlertid, kommer du etter ei tid til et par hytter. Her tar du av til venstre til du er inne på Alpøyveien igjen.

En rolig søndagstur er til ende.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Sund v/fylkesvei • Terreng: Grusvei, sti, mark, myr • Lengde: Ca.3 km • Høyde startsted: 15 m • Høyeste punkt: 25 m • Laveste punkt: 1 m

Rester etter vei. Foto: Sverre Henriksen

Fjæra på Alpøya. Foto: Sverre Henriksen

Leting etter smådyr. Foto: Sverre Henriksen. Høyre: Strandlek i fjæra. Foto: Sverre Henriksen

Tur 17: Lund – Ersvika

En koselig søndagstur med familien, eller en kjapp kveldstur. Turen til Ersvika passer til mange anledninger. Det er en kort tur, ingen stigninger, - ja, bare avslappende.

Vil du gå litt lenger, setter du bilen på hovedveien på Lund. De fleste velger imidlertid å kjøre Lundveien til veis ende. Da tar du altså av i krysset på Lund, svinger til høyre og kjører på en vei som blir smalere og med dypere spor etter hvert som du kommer innover. Ikke passende vei for en sportsbil, men det går for de fleste andre typer.

Du parkerer, og nå er det bare å rusle innover på en bred og god sti. Etter ei kort vandring kommer du til Lundvatnet. En liten perle, - duvende siv og en liten bekk der du kanskje kan se småørreten som piler til gjemstedet under gresskanten.

Stien går videre på venstre side av

vatnet. Her kan det være bløtt, og du må kanskje ta avstikkere fra stien for å komme deg tørrskodd videre. Imidlertid er det ikke lenge før du kommer på tørre svaberg. Du er framme i Ersvika, nordvendt, men lunt. Man forstår godt at noen av de første innbyggerne i Steigen slo seg ned i dette området for omtrent 6.000 år siden.

Du kan sitte på bergene, skotte opp på Skotstindene som kneiser over deg eller over mot Kvalneset på andre siden av Skotsfjorden, eller gå ned til stranda og plukke skjell. Vil du forlenge turen, er det ifra stranda du går, nemlig rett oppover lia. Snart er du ved et lite vatn, Ersvikvatnet. Enda en liten idyll. Har du med deg fiskestanga, er det bare å prøve. Kanskje får du napp? Fisken er av det mindre slaget, men du verden så godt den smaker etter en runde på stekepanna!

Over: På veien mot Lundvatnet. Høyre topp venstre: Kaffepause ved Lundvatnet. Høyre topp: Ersvika. Høyre: Utløpet av Lundvatnet. Ytterste høyre: Lundvatnet.
Alle foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Lund v/enden av privat vei • Terreng: Sti, myr • Lengde: Ca.1,5 km • Høyde startsted: 10 m • Høyeste punkt: 20 m • Laveste punkt: 1 m

Tur 18: Sørskot – Sørskottinden (– Nordskot)

Vil du ha utsikt utover skjærgården uten at fjell hindrer deg? Se hele Lofotveggen bade i sollyset? Eller skue langt nedover leia til sør om Bodø?

Ja, da må du bare komme deg opp på Sørskottinden. Fjellet ligger ytterst på Nordskothalvøya og riktig innbyr til en skikkelig utsiktstur.

Du parkerer bilen på Sørskot et lite stykke nord for kirkegården. Ved en garasje til høyre ser du et skilt. Der starter du på turen din.

Den første delen går gjennom småskog og kratt. Snart støter du på noen murrester. Dette er minner fra ei bygdeborg bygd på 6-700 tallet. Du har nå gått i tilnærmet østlig retning. Stien er lett å finne der den snor seg videre gjennom småskog og langs kanten av flog. Denne delen av ruta kan oppleves som noe «luftig», men det er trygt å gå her.

Etter ei lita stund er du kommet over skoggrensa. Kommet over en liten høyde ser du et lite vann: Det er Sørskotvatnet. Kanskje passer det med en liten rast?

Så bærer det videre oppover. Stigninga kjennes på beina, men denne strekningen er grei å gå.

Om ikke lenge står du på toppen og kan begynne beskuinga av herligheten framfor deg.

I en stille godværsdag er det bare å sette seg ned og la blikket fare. Se på fjell, hav, kanskje en lastebåt som siger forbi langt der ute, ei ørn som sirkler oppe på den blå himmelen...

Da er det godt å være..

Kanskje du vil gå mer? Kanskje du vil komme deg ned til Nordskot? Bygda du ser nede mot nordvest.

Ja, da må du først komme deg et stykke lenger ned i fjellsiden. Ned til Sørskotvatnet igjen.

Herifra går du omtrent i rett nordlig retning i samme høyde til du er framme på en nut som kalles Hansnuken. Da går du rett ned i sørlig retning til du er kommet under bratthenget. Så dreier du i nordøstlig retning og ned mot Nedre Nordskotvatnet. Herifra er det sti på begge sider av vatnet og ned til selve Nordskot.

Synes du at denne ruta kan bli vel luftig, er det bare å gjøre som mange før deg: gå omtrent ned til bygdeborgen der et skilt peker mot «Trollskaret». Følg stien rett nordover opp ei noe slak li, rund lia og så til slutt rett ned til et av Nordskotvatnene.

Og vil du drøye turen enda mer, er det bare å ta seg en avstikker opp til Øvre Nordskotvatn. Kanskje er det fisk å få?

Veien ned til Nordskot er lett, gjennom småskog og større skog til du er nede, - innerst i Nordskotvika. Flott tur! Ikke sant?

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Sørskott v/utkjørsel før kirkegård • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca.3,5 km • Høyde startsted: 15 m • Høyeste punkt: 608 m • Laveste punkt: 15 m

Over: Oppstigninga fra Sørskot. Under: Utsikt mot Sør-Steigen. Fjellrype. Høyre topp: Utsikt mot Nordskot. Midt: Sørskot med skjærgården. Bunn: Sørskotvatnet. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 19: Grøtøya på langs

Øyhopping er blitt populært i de siste årene. Det betyr at man går på ei øy og «hopper» videre til neste øy ved å bruke båt imellom. Så går man videre på denne øya.

Grøtøya på langs er ei øyhopping der man kan legge inn flere varianter: Enten kan man holde seg til å kun vandre på Grøtøya, eller man kan utvide turen til også å omfatte Burøya og Måløya. Denne siste varianten blir bl.a. arrangert av Kystlaget på Nordskot om somrene.

Du er avhengig av båt for å drive med øyhopping. Idag går det ikke fast båtrute mellom Nordskot og Grøtøya, men ved å spørre seg for er det store muligheter for at noen av innbyggerne på Nordskot sier seg villig til å frakte deg over sundet. Har du egen båt, er problemet løst. Da kan en tøffe langs øyene til neste hopping mens de andre går.

Kjør til kaia på Nordskot og sett bilen der. Så er det å sette seg ned i båten. Idag bruker man som regel å gå med båt til brua mellom Naustholmen og selve Grøtøya. Der er det lett å komme seg i land.

Grøtøya er et kjent handelssted som bl.a. er omtalt i Johan Bojers «Siste viking». Hovedbygningene og de andre husene vitner om fordums rikdom. En rikdom som fikk en brå slutt da så mange handelshus gikk konkurs i mellomkrigstiden. Alle husene på øya, - også

hovedhuset -, er idag i privat eie. Det er derfor ikke mulig å få omvisning i bygningene. Imidlertid er det flott å bare beskue de ytre delene av husene. Her er det sirlige utskjæringer, nydelige vinduer; - detaljer som viser at byggeherrene skulle vise utad at her «står det ikke på penger». Et av de vakreste og mest spesielle husene ligger ovenfor de andre: «Villa Haugen». Nåværende hus er et nybygg som er satt opp som tro kopi av det gamle huset. Gammelhuset ble i sin tid revet og deler ble bl.a. sendt til Lyngen.

Følg veien mellom husene mot sørvest, og du kommer inn i en nydelig alle`. Vel gjennom den og du er inne på en god sti. Stien er en del av gammel slåtte-mark og om sommeren blir gresset på stien som regel slått. Snart er du inne i en ny alle` før du så stiger opp på en liten åsrygg. Her går du på rester av ei trapp ifra siste krig. Her oppe har du flott utsikt utover havet, nordover mot Engeløya og østover mot Leinesfjellene.

Gå nå rett sørvest bortover berg og gressbakker. Så er du på sørenden av Grøtøya. Nå kan du enten gå tilbake til start eller «hoppe» over til neste øy: Burøya.. Vår tur stopper imidlertid her. Det er bare å rusle tilbake til båten. Til «start»».

Over: Villa Haugen. Foto: Sverre Henriksen.

Topp: På vei innover Grøtøya. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen/2030 IV Engelvær • Parkering: Nordskot v/butikken • Terreng: Sti, fjære, båt • Lengde: Ca.2,5 km • Høyde startsted: 3 m
Høyeste punkt: 52 m • Laveste punkt: 1 m

Over: Sørenden av Grøtøya.
 Topp venstre: Husene på Grøtøya. Topp høyre: Utsikt mot Nordskot. Alle foto: Sverre Henriksen

Tur 20: Leinesfjord – Hellvika

Lettere tur kan du ikke finne. Hele turen går jo på en vei lagd av treverk. En vei bygd for noen år siden for å lette adkomsten til Hellvika. For funksjonshemmede eller andre som er avhengig av rullestol og småbarnsforeldre med barnevogn, er veien et must. Bortover plankeveien og vips så er du i fjæra, - «langt unna hus og larm».

Ved rådhuset i sentrum av Leinesfjord kan du parkere bilen. Eller om nødvendig kjøre mot høyre forbi noen butikker, holde mot venstre, passere flere hus før du så er ved barnehagen. Her kan du ihvertfall sette bilen.

Du ser en stor overbygd port. Den går du igjennom, og du er på plankeveien. En ganske bred vei som fører deg gjennom småskog før du så er ute på ei slette. Du er kommet til Hellvika.

Hellvika er mye brukt av lokalbefolkninga, barnehagen og sentralskolen. Både for sin enkle adkomst, men også fordi det her er bygd en flott gapahuk med grillplass og flere benker. Det er bare å finne fram pølsene og pinnebrøddeigen!

Like nedenfor sletta ligger ei flott strand. Flott å

leke på for ungene, og flott å bade fra for dem som er «hæringe».

De spreke kan bevege seg opp på høyden ovenfor gapahuken og få utsikt innover fjorden.

Eller man kan bare sitte ved gapahuken, la sola varme seg mens minstebarnet blir gynet i søvn...

Venstre: Inngangen til Hellvika. Foto: Sverre Henriksen.

Under: Gangveien mot Hellvika. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Leinesfjord v/barnehagen • Terreng: Plankevei, sti • Lengde: Ca. 0,3 km • Høyde startsted: 10 m • Høyeste punkt: 10 m • Laveste punkt: 1 m

Tur 21: Leinesfjord – Daltinden

Leinesfjord er kommunesenteret i Steigen. Her har du foruten ca. 200 innbyggere, rådhuset, skoler, Steigentunet, vertshus og flere butikker. Vil du beskue tettstedet fra oven, er Daltinden førstevalget.

Ta utgangspunkt i Rådhuset. Her kan du plassere bilen. Gå så bortover hovedveien mot sørøst (retning Nordfold). Etter ca. 400 m tar du av på en vei mot venstre. Denne veien fører opp til boligfeltet ovenfor der du nå står. Følg denne veien. Oppe på platået passerer du noen hus til du kommer til et rødt hus med rød garasje. Gå så over gårdsplassen, gjennom en flott port lagd av greiner, og du er inne på stien.

Stien er tydelig, og den svinger snart mot venstre over bergrabber og på gressbakker. Du stiger langsomt i begynnelsen, men snart går det brattere. Noen steder synes du kanskje at det kan være vel luftig, men farlig er det ikke hvis du følger stien. Du passerer gjennom tett skog, kratt og noen litt åpne partier. Snur du deg, ser du at utsikten allerede er utmerket.

Etter ei stund er du over skoggrensa, terrenget blir litt slakere, og du er oppe ved en varde. Her finner du en postkasse med ei der bok du kan skrive din bevitelse på at du har vært her.

Vi skal imidlertid videre. Nå kan stien være litt vanskelig å finne, og den deler seg også. Uansett om du velger til venstre litt ned i et lite dalsøkk eller mot høyre slakt oppover, kommer du snart til foten av selve Daltinden. Det er bratt, men langt fra uoverkommelig. Du ser en varde oppe på høyden, passerer den og slaker ut før du snart er på selve toppen, 700 m over havet.

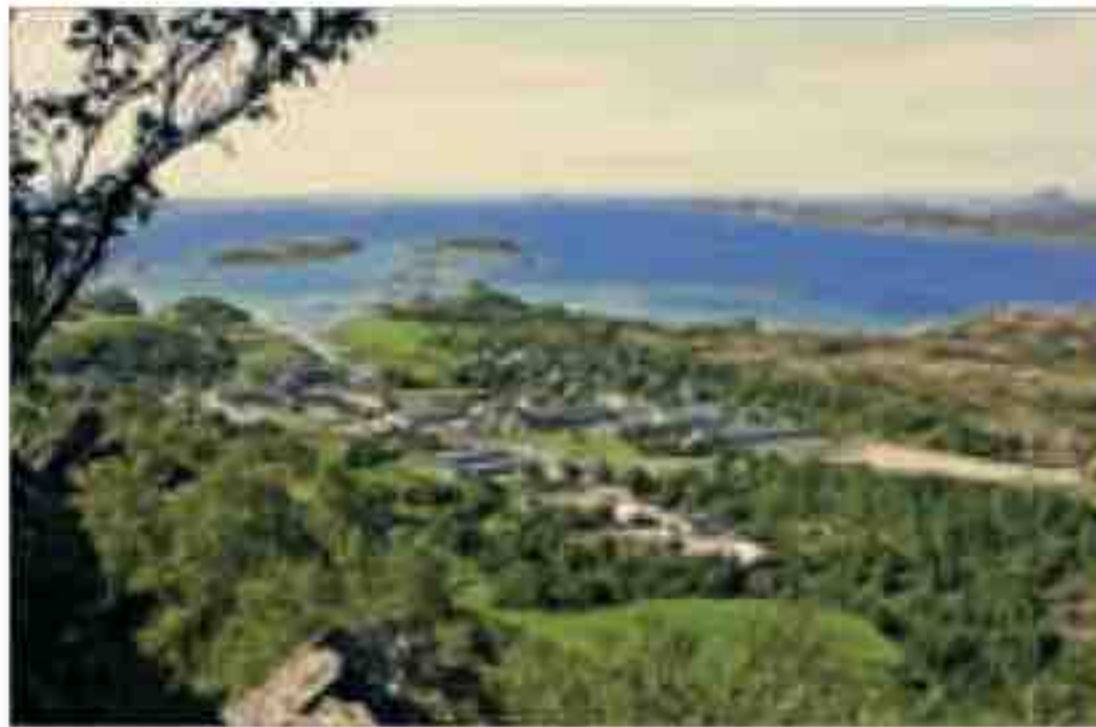
Belønninga? Utsikten! Rett sørvest utover Leines-

fjorden mot Leines, vest mot Småtindan, nord mot Engeløya og øst mot Nordfold og Stamsviklandet. Er været i rett lune, er det bare å la rasten vare lenge og bruke kikkerten og fotoapparatet mye. Eller bare slappe av og nyte....

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Leinesfjord vei boligfelt ovenfor tettstedet • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca. 4,5 km • Høyde startsted: 30 m
Høyeste punkt: 700 m • Laveste punkt: 30 m

Venstre: Leinesfjord.
Midt: Mot Sommarnes. Høyre:
Utsikt mot Saur. Under: Utsikt
sørvestover.
Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 22: Kjølåsen – retning Marhaug

Liker du å gå på en god skogsvei, er dette en tur for deg. Omtrent hele strekningen er gruset, - det er bare en del der du går på gress og steiner. Derfor egner denne turen seg også for deg som vil sykle eller bruke barnevogn. Skjønt; - det er mange oppoverbakker i begynnelsen av turen.

Du starter nede ved grustaket i Kjølåsen. Kjølåsen ligger ved enden av Stormyra øst for Leinesfjord.

Ta av fra hovedveien like bortenfor grustaket og sett bilen på den første avkjørselen til høyre. Her står du ikke i veien for dem som kjører fra/til grustaket.

Så begynner turen. Du går rett opp en god grusvei og følger den slakt oppover mot høyre. Snart begynner bakkene. Det er mange av dem. Det kjennes godt i lårene. Så flater veien mer ut, og du er nå kommet langt opp i lia. Det er ganske mye skog omkring deg, og spesielt på nedsiden av veien er det stor granskog. Det kan derfor være vanskelig å finne de gode utsiktspunktene. Innover veien vil du imidlertid etter hvert kunne beskue fjellene mot øst: Helldalisen, Grøntind m.fl.

Du passerer flere skilt underveis. Disse bærer de gamle stedsnavnene, satt opp for at ettertiden ikke skal glemme disse navnene som forteller om hendelser, karakteristiske steder m.m.

Etter hvert som du går innover, og landskapet har flatet ut, støter du på flere myrpartier. Granskogen viker for furua. Nå kan du innimellom trærne skimte hus på Marhaug. Du er altså kommet ganske langt innover dalen, omtrent rett ovenfor Botn.

Veien/stien gjør nå en skarp sving mot øst og nedover bakkene. Etter hvert blir dekket også mer grus igjen, og du støter på nytt på stor granskog.

Nede i lia kan du ta en avstikker mot venstre i retning Marhaug. «Hovedveien» bøyer mer mot sør, blir

slakere og følger åsen nedover. Innimellom finner du tydelige spor etter skogsdrift. Etter ei stunds vandring er du nede ved riksveien. Så er det å innta asfalten. En halvtimes marsj langs veien, og du er tilbake til utgangspunktet: Kjølåsen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Kjølåsen v/vei grusuttak • Terreng: Grusvei, skogsvei, asfalt • Lengde: Ca.5 km (m/retur) • Høyde startsted: 40 m
Høyeste punkt: 200 m • Laveste punkt: 10 m

Over: Kveldsstemming. Under: Geitrams foran Kjølåsen. Foto: Sverre Henriksen.

Over: Opp bakkene fra Kjølåsen. Under: Utsikt mot Botn. Foto: Sverre Henriksen.

Leinesområdet

Fra de rolige skoger i Åsjordmarka til ville tinder på Kråktinden. Dette er ytterpunktene i Leinesområdet. Og innimellom har du fjæra, badestrand og rolige rusleturer.

Dette området strekker seg fra Botn og ut til Brennsund. Du kjører på fylkesveien og tar de mange avstikkerne. Skal du imidlertid til Brennsund, fører ingen vei deg dit. Da tar du båt fra Helnessund.

Eller du tar beina fatt slik det er beskrevet i denne boka.

Helnessund er fisk og fiske. Her kjenner du den skarpe og gode lukta av fisk og fiskeredskaper. Her kan det yre av liv på kaia når båter kommer med fangst. Et tett lite samfunn. Kanskje det eneste stedet i Steigen som minner deg litt om en småby?

Leines har skole og kirke. Sistnevnte er ei staselig bygning, utradisjonell i formen og gulmalt. Stor og prektig.

Brennviksanden: Bare navnet gjør at steigværingene tenker på sol og varme. Uten forkleinelse for noen, denne stranda er den fineste du kan oppdrive i Steigen. Og den største. Sydenfølelsen kommer der du ligger på kritthvit strand mens sola varmer kroppen.

Og toppene bakenfor: Taggete fjellrekke med hvite elver nedover fjellssidene. Her kan du virkelig få prøvd ut om du har høydeskrekk. Kråktinden og Stortinden

er de store utfordringer. Eller du kan ta ei lettere rute og ende opp i Skarbuva, hele Leines sitt eksklusive utfartssted.

Vi hoppet over Åsjordmarka. Lettgått blant store grantrær, stille vann og brusende elv. Inni storskogen kan kanskje elgen stå og gløtte ned på deg. Småbarna elsker dette området.

Vinter og sne. Da er Botnfjellet et sikkerstikk. Eller du kanskje skal besøke naboen; gå over fjellet fra Åsjord og til Stamsvikområdet. Hellgatarennet kalles det populære turrennet som går her på ettervinteren.

Vi må ikke glemme perlene fra Helnessund og langs veien østover mot Tro. Korte avstikkere til Feøya, Ytterselvika. Bading, grilling og avslapping blir nøkkelordene. Eller du tør la klærne falle på Klefallsanden...

Ønsker du å overnatte, tar du kontakt med Vestfjord brygge. På Helnessund er det også mat å få på Feskarkroa.

Også her kan du få hjelp av Steigen booking (47 37 22 37).

Over: Snø, masse snø, er artig

Høyre: Utsikt mot Brennvika. Begge foto: Sverre Henriksen.

Opplysninger: Steigen kommune, servicetorget, 75 77 88 00 • Overnatting og bespisning: Vestfjord brygge, Leines, 91 72 46 80 / Feskarkroa, Helnessund, 75 77 85 40
Butikk og bensin: Coop Leines, 75 77 84 34 / Steigen oljeservice, Helnessund, 75 77 86 70

Tur 23: Åsjordmarka rundt

Dette er ikke av de lengste turene, men samtidig en tur med mange kvaliteter: Terrenget er lettgått, det er flere sitteplasser, vakkert og ikke minst: Dette er ei løype for barna.

Vi lager en rundtur. Det gjør turen spennende og mer variert.

Parker bilen ved hovedveien der veien tar en skarp sving, ved siden av en grønn garasje.

Så begynner gåturen. Gå oppover hovedveien til neste sving. Like ovenfor svingen bryter du av til venstre inn på en grusvei. Følg den et godt stykke, over ei bru til du kommer til neste husklynge. Rett før husene bøyer du av til høyre inn på en skogsvei. Denne veien følger du over noen myrer, inn i granskogen, og så er du plutselig nede ved vatnet: Åsjordvatnet. Ei lita perle. Klar blåfarge, skarpt grønt siv og ovenfor deg kneiser selveste Kråktindene.

Om vinteren går Hellgataløypa her. Den løypa fortsetter over vatnet og opp over skaret rett i sør. Lysløypa til Leines idrettslag går oppe i skogen på begge sider av skogsveien vi nettopp har trasket på.

Nede ved vatnet er det benker og bord som innbyr til en rast. Vi velger imidlertid å fortsette turen. Nå går

vi til venstre langs bukta, kommer inn på en sti og er snart over ei myr. Det er lagt ned planker flere steder som berger oss fra å bli våte. Litt lenger framme hører du fossedur, og snart ser du ei flott bru som er bygd rett over en foss. Eventyrstemninga er der. Skimtes et trollhode nede ved elvekanten?

Over på andre siden svinger du til høyre. For rett fram ser du ei lita sekskantet hytte, bygd for vandrere som trenger et tak over hodet. Nedenfor hytta er det flotte svaberg og mange smådammer som innbyr til lek. Et lite eldorado for små barn. Hovedrasten må bli her.

Ferdig med brødskiva, og heimveien starter. Gå noen meter tilbake den veien du kom, og så er du inne på en ny skogsvei. Denne følger du bortover sandmoer, over ei ny bru, og så ser du noen hus rett i front. Nå svinger du mot venstre, passerer noen hus, og så er du nede ved den grønne garasjen.

En opplevelse rikere.

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Åsjord v/start lysløype • Terreng: Grusvei, skogsvei, sti • Lengde: Ca.4,5 km • Høyde startsted: 20 m
Høyeste punkt: 50 m • Laveste punkt: 5 m

Under: Barnas Turlag ved grillhytta. Bunn: Hva finnes her. Foto: Sverre Henriksen.

Under: Forsiktig vassing. Bunn: Spennende med vann. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 24: Hellnessund – Feøya

Det er den gamle badeplassen vi nå skal besøke. En badeplass der man hadde store planer: Man ville bygge murer og sluser slik at vatnet kunne stenges inne. Slik skulle Feøya bli et yndet badested. Imidlertid gikk det ikke som planlagt. Noe ble bygd, og restene kan vi betrakte den dag idag, men vatnet fikk strømme fritt slik det har gjort til alle tider.

Idag er det ei ny bygging på gang, denne gang hyttebygging. Ei storstilt utbygging som vil skape sine spor i terrenget. Om dette vil føre til begrensninger i turmulighetene, gjenstår å se.

Det er snakk om korte avstander på denne turen. Så ønsker du å lage en litt lengre tur, er det greit å sette bilen i Hellnessund og vandre langs veien innover.

Velger du å kjøre litt til, er det én km vei innover fjorden før du kan svinge ned til høyre. Her er det ei lita slette. Stedet heter Bjørsvika.

Så bærer det oppover en god sti, delvis traktorvei. Oppe på høyden er du kommet inne i skogen. Noen rester etter bygninger passerer, og du vandrer gjennom tett skog. Det tar ikke lang tid, - selv for små barneføtter -, før du ser sjøen framfor deg. Du er nede i «Badeland». Inne i bukta er det flere steder du kan slå deg ned. Mange velger

å gå til venstre og ut på bergene. Så er det bare å slippe ungene løs: Fin sandbunn og langgrunt gjør at her bader de minste trygt.

Ønsker du dypere vann, må du gå litt til. Flere små vikar gjør at du har flere muligheter til å finne «din plass».

En varm sommerdag blir du her lenge....

Vårtur til Feøya. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Bjørkvik utkjørsel v/kommunal vei • Terreng: Sti, fjære • Lengde: Ca.0,8 km • Høyde startsted: 5 m
Høyeste punkt: 20 m • Laveste punkt: 5 m

Over: Ned mot badeplassen på Feøya. Høyre: Ett gløtt av Helnessund i vest.
Unde: Bare restene av den gamle badedemninga står igjen. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 25: Tro – Ytterselvika

Har du lyst på en liten formiddagstur? En kort tur med ungene? En tur som passer små barneføtter? Da er dette et godt valg. Er det slik at du fort vil møte våren, er det ikke noe å tenke på: Her er våren tidlig.

Du kjører gjennom Hellnessund og på yttersida av Leinesfjellet. Langs fjorden går det, og etter mange svinger kommer du til Tro. Det ligger noen hus på begge sider av veien. Du kan sette bilen langs veien, eller du kan ta opp til høyre opp en liten bakke og sette bilen på ei lita slette. Rett framfor deg ligger et gammelt hus inne blant stor trær. Stedet heter Selvika.

Ei fin bukt ligger framfor deg, men du svinger rundt huset og inn i skogen i sørvestlig retning. Det er en god sti som er lett å følge. Et stykke inne i skogen ser du ei stor steinur oppe til høyre. Dette kan være ei vikingegrav.

Stien går videre, landskapet åpner seg, og du ser Ytterselvika framfor deg. Du er inne på ei stor slette med noen berg oppe mot høyre. Et flott sted å anlegge et bål og å slå seg ned på. Mens kaffekjelen koker opp, er det bare å rusle ned i fjæra sammen med ungene og begynne lekinga. Skjell og vakre steiner er det mange av. Og de er gratis! Kanskje kan du også beundre rødsildren der den lyser mot deg på berget. Kos dere!

Veien forbi Selvika. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Tro utkjørsel v/kommunal vei • Terreng: Sti, fjære • Lengde: Ca. 0,8 km • Høyde startsted: 5 m • Høyeste punkt: 25 m • Laveste punkt: 1 m

Over: Ei vikingegrav. Venstre: Pølse må til. Topp: Nysgjerrig hund. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 26: Brennvik – Skardbotn

En klassiker. Ja, det er ikke mange ifra Leinesområdet som ikke er blitt «dratt med» opp til Skardbotn, - eller Skåla som stedet også kalles -, og til et besøk på den flotte hytta som ligger her. Andre personer fra Steigen bør også unne seg denne lille utfordringa.

Kommer du i bil, er det bare å forlate hovedveien og kjøre inn på Brennvikveien. Etter noen hundre meters kjøring, ser du et skilt som peker opp mot venstre. Kjør opp denne lille stikkveien til du er ved et rødt hus. Her ser du et skilt og en tavle med et kart som viser vei. Du går i nordøstlig retning. Først over ei mark før du så er inne i skogen. Stien er meget tydelig: Her er det mange som har gått før deg. Så begynner stigninga. Du er inne på selve «Fjellvegen».

Opp igjennom skogen går det i slake svinger. Over skoggrensa blir det noe brattere. Stien svinger nå rett østover og snart også litt sørøstover. Stedet her heter Hestøyran.

Rett fram ser du nå hytta, - et lite og koselig krypinn. Du er framme og fyringa i omnen kan starte. Etter en kaffekopp eller to er det bare å strekke seg ut på benken og la søvnen komme....

Ja, har du lyst, er det bare å ta natta her oppe.

For mange er Skardbotn bare et steg på en mye lengre

tur. Nemlig opp til Kråktindan. Den høyeste toppen i denne delen av Steigen; 1045 m over havet. For godt turvante er det greit å gå dit, men er du usikker, er det best å ha med seg en guide. Deler av løypa er svært så luftig og kan være utfordrende. Du passerer bla. snø og is der du må vite hvor du skal sette foten.

Tilbake i hytta, - søvnen er gjort -, og etter et nytt kaffekok er det bare å rusle nedover.

Kart: 2030 II Kjerringøy • Type tur: Blå • Parkering: Brennvika avkjørsel fra kommunal vei, skiltet • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca. 3,5 km • Høyde startsted: 15 m
Høyeste punkt: 580 m • Laveste punkt: 15 m

Motstående side; stort bilde: På vei opp mot Skardbotn. Innfelt; topp: Skardbua ligger fint til mellom knausene. Midt: Rast i bakveggen til Skardbua. Bunn: Skardbotn ligger på veien opp mot Kråktindan. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 27: Brennvika – Stortinden

Topptur. Utrolig flott utsikt. En fjelltur som kjennes. Ja, karakteristikkene er mange for denne turen. En skikkelig topptur med ei oppstigning der du merker det godt i knær og lår. Er du i alminnelig god form, greier du imidlertid fint denne turen. Belønninga er stor; en utsikt du «aldri blir ferdig med».

Bilen settes på parkeringsplassen/snuplassen nede mot Brennviksanden. Det er godt mulig å gå nå langs stranda innover, men den vanligste ruta er å vandre inn på en skogsvei som starter på snuplassen. Du passerer etter hvert den gamle skytebanen, kommer deg over et par bekker og er så inne på stien langs stranda. Ei strand med rullesteiner innbyr alltid til lek og hopping. Dette stedet er intet unntak.

Så er du ved Heimstelveiva. Nå begynner oppstigninga. Stien er lett å finne der den går på høyresida av elva. Den første delen går gjennom småskog og kratt. Så blir det brattere. Ja, midt oppe i lia er det ganske så bratt, og du kjenner det godt på legemet. Du er nå over skoggrensen, terrenget flater noe ut og så er du ved utløpet av Heimstelvvatnet. Nå må vannflaska og sjokoladen fram.

Det bærer videre. Gå til høyre bortover en bergrygg,

- først langs vatnet, så litt sørvestover. Flere steinvarde viser vei. Et noe goldt landskap preget av istid og vatnets arbeide. Nede til venstre ser du nå et nytt vatn. Det er Synstelvvatnet. Du fortsetter rett fram til du omtrent har passert vatnet. Da tar du rett til høyre. Du er nå på vei mot selve toppen; Stortinden. Du må regne med å gå litt på snø, - selv i «varme» somrer. Rett opp til venstre ser du det høyeste punktet; 837 m.o.h. Du går imidlertid litt lenger fram ut på en pynt. Det er bratt ned på alle sider, men du er framme og kan begynne på nytinga av utsikten. Brennvika ligger rett nede, og langt der ute kneiser Lofotveggen. Ei natt her oppe mens midnattssola ruller over toppene er bare ubeskrivelig.

Leines idrettslag arrangerer hver sommer turer hit. Kanskje du kan hive deg med på en midnattstur? Du vil ikke angre!

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Brennvika parkering v/Brennviksanden • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca.6 km • Høyde startsted: 2 m
Høyeste punkt: 837 m • Laveste punkt: 1 m

Over: Sigvart peker mot Stortinden. Topp høyre: Stortinden stiger bratt opp fra Brennvika. Høyre: Stortinden beundres nedenfra. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 28: Brennsund – Brennvik

Dette er en av de «nye» langturene vi har fått i Steigen. «Ny» på den måten at ruta er blitt gjenoppdaget de siste årene. Strekinga er blitt mye gått av fjellvandrere i gamle dager, - som regel p.g.a. at man måtte komme seg til Brennvik i et eller annet ærend. Dagens bruk er delvis inspirert av at ruta er vandret av deltagere i 71 grader Nord-opplegget.

Strekinga anbefales av dere som er litt turvant og som tåler både stigning og store høyder.

Starten går i Brennsund. Det enkleste er å komme dit med hurtigbåten. Går man på i Helnessund en lørdags morgen, har man hele dagen på seg.

Fra kaia går det oppover kjerreveien imellom hus og jordflekker. Om sommeren er det mange som «tar husene tilbake», så du kan fort treffe på noen som lur på i hva slags ærend du er i.

Etter praten bærer det innover dalen. Den første delen er på vei før du så går over på en sti. Du holder til venstre i dalen, - på oversiden av myrene. Nede i dalen ser du Brennsundelva slynge seg nedover. Stien forsvinner etter hvert, men hold samme høyde innover.

Kommet inn i dalen og forbi myra, må du gjøre et valg: Enten kan du gå litt mot høyre inn i Rismålsskardet, eller nordvestover inn i Breidskardet.

Du bør velge Breidskardruta dersom du går tidlig på sommeren. Her forsvinner nemlig snøen fort, mens det kan være isete langs Rismålsskardet. Den siste ruta er imidlertid mest brukt utpå sommeren. Veien mot Rismålsskardet holder seg mer oppe i fjellet enn det andre alternativet. Du stiger raskt oppover og kommer snart ovenfor skoggrensen og opp på berggrunn. Til venstre kneiser Breidskardtinden og til høyre Rismålstinden. «Stien» holder seg litt til venstre i dalsiden. I dalbunnen er det et par små vatn.

Nå er det en ny tind som reiser seg mot vest: Det er selveste Stortinden, 837 m.o.h. Du har nå et noe større vatn til høyre; Synstelvvatnet. Det er tid for en rast. Kanskje får du lyst til en tur ut på selve Stortinden? Tur nr. 26 forteller deg mer om den strekinga.

Etter en velfortjent matbit bærer det videre. Vatnet legges bak deg, terrenget er steinet, men flatt, og snart ligger et nytt vatn foran deg. Du er kommet til Heimstelvvatnet. Nå bærer det nedover. Bratt nedover. Til venstre for Heimstelvelva. Det er bare å ta det rolig, og så er du nede ved sjøen.

Tilbake ved veidelet før fjellet: Strekinga til venstre går altså over Breidskardet. Oppstigning er bratt, og du går opp i ei kløft i fjellet. Til høyre stiger Breidskardtinden. Etter ei

kort «klatring» er du oppe. Rett nedenfor deg ligger et lite vatn. Hold deg på øversiden av vatnet, rund toppen og gå nedover ei noe bratt li. Midt i lia ligger et nytt vatn. Dette er Vassdalsvatnet. Du har sikkert behov for en liten rast her.

Så er det bare «noen meter» igjen før du er kommet nedover skogslia og til sjøen. Du er nede, - men ikke helt framme. Bortover langs stranda går det, innover Brennvika. Stranda er full av rullesteiner, men det er fint å gå der. Så legges steinura bak deg, og du er inne på gressmark og sanddyner. Du er kommet mot Brennviksanden. På flotte sommerdager er det et yrende badeliv på stranda, og kanskje slår du følge.

Turen er over. En lang og slitsom tur, men du verden så godt det gjør!

Vassdalsvatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Helnessund v/ kai. Båt til Brennsund • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca.16 km • Høyde startsted: 1 m
Høyeste punkt: Ca.600 m • Laveste punkt: 1 m

Venstre: Gjennom Brennsund. Over: Opp Brennsunddalen. Høyre: Stemning ved Breidskard-vatnet. Under Utsikt mot Breidskard-vatnet.
Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 29: Laukvik – Brennsund

Steigen har blitt begunstiget av besøk av 71 grader Nord-konseptet flere ganger. Spesielt har de lagt sin elsk på Sør-Steigen, og det ikke uten grunn. En innbydende og utfordrende fjellverden med utallige muligheter til å prøve seg på. Man gjør ikke unna dette partiet på bare ett besøk!

Vi går i deres fotspor, - i en trase som ikke er så mye brukt, men som så aldeles er å anbefale. Vi skal fra Laukvik på Stamsviksida og over til Brennsund.. Omtrent så langt vest du kan komme i Steigen. I Laukvik setter du bilen på parkeringsplassen rett før du kommer til de siste husene. Plassen ligger oppe til høyre rett før en sving. Så bærer det vestover. Med sekk på ryggen. Det blir en lang dagmarsj, og du trenger påfyll underveis.

Den første delen kjenner du igjen dersom du tidligere har vært oppe ved Gammen eller ute ved Ørneredet. (Se tur nr. 23). Langs en åsrygg går det, over flere myrer og gjennom småskog. Etter en god marsj nærmer du deg Brennsundfjellet. Omlag en tredjedel av turen er tilbakelagt. Det er litt bratt stigning oppover fjellsida. Vel oppe er det å nyte utsikten og en kaffekopp før du rusler videre.

Langt der nede ser du Brennsund, målet for turen. Oppe mot høyre troner Breidskardtinden og Rismålstinden.

Nå bærer det nedover. Ikke lenge, og du er nede i skogen igjen. Noen bekker slynger seg nedover fjellsida og må vades over, og så er du nede på myrene. Her finner du

ei lita elv som du følger. Snart møter du ei litt større elv: Brennsundelva. Terrenget er flatt og lettgått. Framfor deg ser du nå de øverste husene i Brennsund. Nå er det kun sjarmøretappen igjen. Du rusler nedover, møter kanskje noen feriegjester, slår av en prat og kan skryte av et godt utført dagsverk.

Heimturen kan gjøres samme vei, men de fleste velger å ta hurtigbåten. Den anløper kun på signal, så du må ta kontakt med rederiet på forhånd.

Har du imidlertid flere krefter igjen, er det bare å hive seg på neste utfordring: Ruta fra Brennsund og til Brennvik. Fortsatt i 71 grader Nord sine fotspor. (Se tur 30).

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Laukvik utkjørsel v/skilttavle • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca.11,5 km • Høyde startsted: 20 m • Høyeste punkt: 580 m • Laveste punkt: 1 m

Venstre: Nedstigning er i åssida. Under: Utsikt fra Ørneredet. Bunn: Laukvik. Alle foto: Sverre Henriksen

Nordfoldområdet

Skog, skog og atter skog. Ja, det kan man tro at Nordfoldområdet er dekt av når man forlater Botn og kjører inn i Djupdalen. Og det er jo skog man ser: Høge, slanke granlegger. Imidlertid; langt der oppe skimtes noen topper, og kjører du videre mot sjøen, ser du at Nordfoldområdet er så mye mer enn bare skog. Strandflater med «snille» bukter og vikar, store og langstrakte vann, kneisende topper og snaufjell. Det er et rikt område du er kommet til. Ikke rart at nordfoldværingene er kjent som et meget ivrig turfolk, sommer som vinter. Det er mange skikilometer som brøytes blant snøtunge graner, og turbøkene fylles opp av navn med stadig økende antall turer bak navnet.

Her kan du boltre deg.

Vi starter med å vandre utover fjorden. Og her er det flott å vandre! Ingen steder i Steigen er det så mange turruter som her; meget godt merket og med fine skilt og instruktive store tavler. Du kan ikke gå deg bort i dette strøket!

Fra Kjærlighetskroken kan du gå innom Vallvatnet og gammen. Du kan starte ved fotballbanen på Segelstein og gå opp til Vetfjellhytta eller kanskje videre over fjellet og ned til Åsjord. De som liker toppturer kjører

utover til Laukvik og tar «til flekkings» oppover lia til den gammen som ligger der. Eller videre forbi «Ørne-redet» og over fjellet ned til Brennsund.

Overalt har du god utsikt utover Nordfoldfjorden og innover Sørfold.

Og overalt vil du støte på en turgåer....

Innover fjorden er det ikke mindre fint: Gammen ved Grøntinden er «et must» som du bare må få med deg. Det samme kan sies om hytta «Erlingbu» på Einangen. Hit kommer du ved å gå over fjellet, eller du tar oppstigninga ifra Laksa. Reinkalvtinden lokker deg også til en liten topptur.

Innerst i fjorden kommer du til kronprinsen blant toppene: Hatten. Rett opp fra fjæra bærer det. 1030 m opp. Opp til en fantastisk utsikt.

Hva er så kongen? Jo, selvfølgelig Heldalisen. På andre siden av Nordfoldfjorden må du, og dermed må du i båt. Steigens eneste isbre ligger på toppen og utgjør det høyeste fjellet i kommunen.

Hit bør du gå med en guide. Spesielt nå som isbreen smelter så mye som den gjør, bør du ikke gå uten kjentfolk. Men kommer du deg hit, vil du ikke angre!

Det er smått med overnattingssteder og kaféer i dette strøket. Avstanden til Leinesfjord og vertshuset er imidlertid ikke stor.

Fullmåne. Foto: Sverre Henriksen.

Nordfoldvatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 30: Laukvik – Gammen

Stamsvikområdet innbyr til mange flotte turer. Dette er en av dem. En tur som gir deg utsikt og luft under vingene.

Vi har nå kjørt nesten til veis ende langs Stamsviklandet. Vi er kommet til Laukvika. Like før de siste gårdene i en slakk venstresving, ser du en parkeringsplass på oversiden av veien. Du ser et skilt som peker mot skytebanen. Her parkerer du og begynner vandringa. Stien er tydelig og lett å følge. God merking og flotte skilt, - slik som det er i hele dette området. Etter noen minutters vandring er du kommet til et veidele. En benk er satt opp under noen høge grantrær. Vi velger å gå til venstre.

Stien stiger raskt. Opp gjennom skogen bærer det, og etter ei stund begynner du å få litt utsikt. Snart kommer du til et nytt veidele. Nå velger du stien mot høyre. Det er bratt oppover. Så bratt at du kjenner det godt i lårene. Men dette glemmes når du setter deg ned på toppen og nyter utsikten utover Foldfjorden. Rett nedenfor deg ligger øya Hjartøya, og bakenfor den skuer du innover fjorden mot fjell i Sørfold.

Så er det å begynne å gå igjen. Nå bærer det slakt nedover til du snart ser en gamle. Liten er den, men et artig byggverk som kan gi god ly hvis været er ufyse-

lig. Gammen ligger litt i nordhellinga, og fra den kan du se utover en dal med myrer og småskog, og med Laukviktinden kneisende i bakgrunnen.

Nå runder vi åsen, kommer på sørvestsiden, og stien slynger seg nedover åssiden. Et godt stykke nede i lia kan vi velge en liten avstikker til høyre. Vi gjør det og kommer over noen myrer, gjennom småskog, krysser ei lita elv og stiger slakt oppover en ås. Stien er også her lett å følge. Det er ikke lenge før vi er ved målet: en flott sitteplass med en storslagen utsikt. Benker omkranser ei bålgrue, og herifra ser du utover Foldfjorden rett mot

Tårnvika, mot Kjerringøy, og Landegode er plutselig blitt så nært. «Ørneredet» blir plassen kalt av lokalkjente. Et forståelig navn.

Heimturen må også takes. Samme vei tilbake. Når du er ved veidelet der du kom ned fra Gammen, er det bare å fortsette langs åssiden. Gå rett fram ved neste veidele. Snart er du ved benken igjen. Nå er det bare «straka vegen», og så er du ved bilen.

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Laukvik v/utkjørsel v/skilttavle • Terreng: Sti • Lengde: Ca.2 km • Høyde startsted: 20 m • Høyeste punkt: 255 m • Laveste punkt: 20 m

Turpostkasse.

Ved gammen.

Staute turfolk.

Flotte skilt.

Inne i gammen.

Tur 31: Kjærlighetskroken – Vallevatnet – Segelstein

Blir du nysgjerrig på førsteavnet i tittelen? Jo, det var her ungdommen ifra Nordfoldsida og Botnsida møttes i gamle dager, og der kjærlighet kunne blomstre. Derav navnet.

Og her starter turen. Midt i en meget skarp venstresving på riksvei 835, - like før du kommer til avkjøringa mot Stamsvika -, der setter du bilen din. Du får øye på ei flott tavle der skogsveien starter: Ei tavle som viser at her er det nedlagt et utrolig flott arbeide for å tilrettelegge for friluftsliv og turer. IL Løken med sine aktive medlemmer skal ha æren for tavler, merking, gapahuker m.m.. som du vil oppdage både på denne turen og alle de andre turene på Stamsvika.

Du er på en skogsvei. Flott vei som tar deg inn mellom høge grantrær, oppover bakker og langs bekker. Etter ei kort vandring er du oppe på et lite platå. Rett ved siden av veien ligger ei grå hytte, - noe falleferdig og slitt. Her ser du et skilt og ei tavle som peker opp mot høyre, til et sted der samejenta Ellbjørg en gang endte sine dager. En liten avstikker som forteller litt om livet for dem som bodde her i gamle dager.

Veien går videre, og om ikke lenge er du ved et veiskille. Veien rett fram peker mot Breivika. Hvis du ikke vil ha en altfor lang tur, er dette alternativet greit. flatt terreng,

kvile i gapahuken noen hundre meter bortenfor veiskillet, og så er det strake vegen til Breivika.

Du vil imidlertid oppover, og dreier derfor inn på skogsveien som går skarpt opp mot høyre. Noen lange bakker ligger foran deg. Etter ei stund svinger veien mer mot venstre, flater ut, og så er det slutt på vei. Da er det å stige inn på stien, tydelig og merket sti. Nå går det sørvestover, over myrpartier i en noe trang dal. Så er du ute av dalen, og det blinker i vatn; Vallevatnet. Et nydelig vatn omkranset av siv, småbjørk og blomster.

Nå er det å følge stien langs vatnet, fortsatt like tydelig og god. Stort sett flatt terreng. Nesten innerst i vatnet finner du en gamme, et flott lite hus der du kan søke ly i dårlig vær, koke deg kaffe og slappe av. Eller bare slenge deg ned ute på trammen. Der er det også en fin kaffeplass. Et forseggjort sted som brukes mye både sommer og vinter.

Rasten er over, og stien fortsetter. Du går rett mot sola. Vatnet legges bak deg, og stien beveger seg oppe i dalsiden, fortsatt flott og godt merket. Snart bærer det nedover innimellom gran og større bjørk. Ja, enkelte steder kan området minne om en urskog, - så frodig er det.

Nede på flata passerer du benker der du kan slå deg

ned. Stien dreier mer og mer sørøver. Myrer ligger foran deg før det bærer oppover en ås, gå over den og ned på andre siden. Nå ser du utover Segelstein og Foldfjorden. På nytt nede på flata, og stien går over i en skogsvei. Du møter sivilisasjonen: Denne gang i form av en gressbane. Du er framme ved målet.

Morgenstemning ved Vallevatnet. Foto: Sverre Henriksen

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Kjærlighetskroken utkjørsel v/skilttavle • Terreng: Sti, myr • Lengde: Ca.11 km • Høyde startsted: 40 m
Høyeste punkt: 160 m • Laveste punkt: 40 m

Gammen ved Vallevatnet. Øverst fra venstre: Artig kar. Kaffeplassen. Gapahuken ved Breivika. Vallevatnet. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 32: Håsand – Åsjord

Fra sør til nord. Ei kryssing rett over halvøya fra Stamsvikområdet og over til Leinessiden.

Denne turen passer like godt om vinteren som om sommeren. Ja, hvert år går det et skirenn i denne traséen: Hellgatarennet. Da følger du traséen fra selve Håsand.

Om sommeren kan du velge om du vil gå vinteralternativet eller om du går fra fotballbanen. Begge veiene er godt merket, og du finner lett frem.

Her velger vi å gå ifra fotballbanen som ligger midt mellom Håsand og Segelstein. Bilen parkeres ved fotballbanen, og stien går fra enden av banen der et flott skilt er oppsatt. Skiltet er et av flere fine tavler som det lokale idrettslaget har satt opp.

Du følger først en skogsvei, men tar så snart av fra den og opp igjennom skogen. En godt merket og tydelig sti leder deg på vei. Det bærer oppover Ramnflåget, - en liten ås -, nedover på andre siden, over noen myrer og så oppover igjen. Du er på vei opp mot fjellet og kommer snart til Vetfjellhytta. Ei koselig hytte som alltid står åpen, klar for en kafferast og en kvil.

Så er det å vandre videre. Du er nå oppe på fjellet. Dvs. på toppen av et fjellpass mellom Stamsvika og Åsjord. Fjellpasset kalles Hellgata. Stien kan være van-

skelig å finne her, men terrenget viser vei. Dessuten er det merking på trær og steiner.

Nå går det nedover igjen. Hold mot venstre. Nede mot lavlandet møter du igjen på skogen, passerer noen nye myrer før du så må krysse Nonselva. Så bærer det nedover langs Åsjordvatnet. Først et stykke fra vannkanten før du så beveger deg nedover mot den. Ved enden av vatnet er det en benk. Det passer med en hvil.

Siste biten er en lett marsj. Du går rett nordover på en god skogsvei. Etter en kort tur er du nede ved hovedveien. Så var det å hente bilen som står på Håsand.

Vetfjellhytta. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 II Kjerringøy • Parkering: Håsand utkjørsel fylkesvei v/skilttavle • Terreng: Sti, myr, skog • Lengde: Ca.15 km • Høyde startsted: 20 m
Høyeste punkt: 210 m • Laveste punkt: 20 m

Venstre topp: Utsikt mot Stamsvika. midt.: Hellgata mot Åsjord. Bunn. Skilt. Over: Inne i hytta. Midten nede: Åsjordvatnet. Høyre nede: Veien fra Åsjordvatnet. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 33: Nordfold – Einangen – Laksaa

Dette er en klassiker! En av de mange, flotte rutene i Nordfoldområdet du aldri blir lei av å gå.

Ei rute der du blir svett i motbakkene, kan nyte et praktfullt skue, og der du virkelig kan «dra ut» på heimturen.

Vi starter i Nordfold. Du tar av fra hovedveien like nord for det gamle tannlegekontoret, kjører oppover til du er kommet ut av neste sving. Da ser du ei tavle og tydelige skilt på venstresiden av veien. Her parkerer du, og her starter du.

Første del av turen er gjennom granskog og etter hvert noe lauvskog. Stien er meget tydelig og god, og du stiger jamt og trutt oppover lia. Underveis passerer du et par benker du kan hvile deg på.

Etter en god halvtimes gange begynner du å komme over tregrensa. Etter kryssing av elva går stien bratt oppover mot toppen. Så er det ikke lenge før du skimter ei lita rød bygning under en bergrab: selveste «Gammen», ei lita bu der du kan kripe inn hvis været slår seg vrangt, med vedovn og gode sitteplasser.

Utsikten herifra er flott: Rett imot kneiser Helldalisen som kongen blant innlandets mange topper, og i sør skimter du Landegode. Klyver du på rabbene ovenfor Gammen,

kan du skue Småtindene i det fjerne, og et lite glimt av Lofotveggen kan du også få med deg.

Rett mot nord ligger en topp du bare må opp på: Lille Grøntinden. Det tar bare et kvarters tid å komme opp på denne toppen, og da ser du fort neste topp som du også vil bestige: Store Grøntinden, 644 m over havet.

Vel tilbake til Gammen er det bare å sele på seg ryggsekken igjen og finne stien som går rett nordover og vest for Grøntindene, litt innimellom knauser først før du snart begynner på nedstigninga. Stien er god, og det kan gå fort nedover. Innimellom ser du noen røde merker som viser at du er på rett sti. Du kommer inn i lauvskogen, og stien dreier litt mot nordvest. Rett fram troner nå Reinkalvtinden.

Du kommer ned på flata, og flere myrpartier må forse-res. Her kan det vært riktig så vått. Let til du finner tørrere rabber. Så, - rett på andre siden av ei myr ser du ei hytte. Det er Erlingbu. Du er kommet til Einangen. Hytta er åpen, og det er bare å stige på. Etter en rast og skriving i hytteboka bærer det videre nedover lia, først nordover og etter hvert nordøst. Tydelig og lettgått sti, forbi flotte furuer og over bergrabber bærer det. Nede på neste flate er det også myrpartier, men her er det lagt planker over de verste stedene.

Så er du på veien. Nå er det bare å vandre nedover langs veien mot Laksaa. Til venstre har du Laksaavatnet, og langs bredden ligger flere velstelte hytter. Snart kan du trå på hovedveien, og turen er til ende

Nordfoldvatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2130 IV Nordfold • Parkering: Nordfold, Kalvdalen v/skilt • Terreng: Sti, berg, grusvei • Lengde: Ca.8 km • Høyde startsted: 45 m • Høyeste punkt: 528 m • Laveste punkt: 20 m

Utsikt nordover. Foto: Sverre Henriksen.

Gammen. Foto: Sverre Henriksen.

Uvær i sikte. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 34: Laksaa – Einangen – Reinkalvtinden

828 høydemeter skal du gå i dag. En lang tur, en tur som tar på krefter, men også en tur der du kan nyte utsikt til «alle verdens kanter», og der du kan vandre på steder som ikke er de mest brukte turveier.

Den første delen er imidlertid velbrukt. Du er kommet til Laksaa. Rett før du skal krysse Laksaaelva, går en vei inn til venstre. Parker på utkjørselen her og ta beina fatt på veien. Er du litt lat eller har dårlig tid, betaler du bompenger i kassen ved skiltet, og kjører innover langs Laksaavatnet.

Om du går eller biler, når du ser et skilt i veikanten til venstre med inskripsjonen «Erlingbu», er du klar til å starte på den virkelige turen. Stien er svært god og tydelig, og på bløte partier er det lagt planker så du kommer deg tørrskodd fram over myra. Snart stiger det. Oppover bakkene bærer det, - forbi flotte furutrær og noen få sitteplasser for slitne bein.

Om ikke lenge er du oppe på flata, og du ser ei hytte rett framfor deg. Det er Erlingbu, et lite krypinn i ruskevær eller dersom du vil søke ly for kleggen. Her kan du spise, koke deg kaffe eller ta deg en lur på benken.

Imidlertid er det opp du skal. Du kommer deg ut av hytta og leter deg til en sti i nordvestlig retning for hytta.

Det bærer lett oppover. Du passerer både vierkratt og annen småskog, og her er ikke stien lett å finne. Nå og da er den der, men uansett: Hold deg ganske i vestlig retning til du er kommet så langt at du er godt over tregrensa. Her på venstresida er det flere store steiner og våte myrpartier, ispedd noen smådaler/kløfter, ikke spesielt lett terreng å gå i. Uansett; du skal etter hvert opp på noen tørrraber mot venstre. Nå blir terrenget lettere, og det er bare å stige oppover på smågrus og steiner. Drikk i de få bekkene du finner. Det blir etter hvert tørt og meget steinete der du ferdes.

Det blir litt slakere, og du forstår at toppen nærmer seg. Etter et par «skuffelser» når du den, 828 m over bakken. Smalt, bratt på sidene, men flott!

Så var det utsikten: Småtindan, fjellene i Nordfold, utover Knedal og nordover, til fjell i Tysfjord stenger for utsynet. Folkene, bilene og husene blir små, og her oppe kan du kose deg, - lenge -, inntil du med et sukk bare må begi deg nedover fjellsiden.

Kart: 2130 IV Nordfold • Parkering: Privat vei fra Laksaa (bomvei), v/skilt • Terreng: Grusvei, sti, fjell • Lengde: Ca. 7,5 km • Høyde startsted: 20 m
Høyeste punkt: 828 m • Laveste punkt: 20 m

Oppstigninga mot Reinkalvtinden. Foto: Sverre Henriksen.

Venstre under: Utsikt mot Nordfoldvatnet. Midt under: Utsikt mot Skjelvareid. Under: Fjellene i nord heller mot nordvest. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 35: Nordfold – Nordfoldvatnet – Marhaug

En klassiker kan denne ruta kalles, ihvertfall den første delen. Spesielt om vinteren er det mange som går denne traséen med ski på beina. Lysløypa er svært populær, ikke minst bakkene nedover mot Nordfoldvatnet.

Du kan velge å parkere ved ungdomshuset like før du kommer til selve Nordfold. Eller du kan ta av opp en bakke til venstre like etter passering av ungdomshuset. Denne siste veien er en bomvei, og du kan betale ved en postboks et stykke oppe i bakken.

Kjører du helt opp, kan du sette bilen ved starten av lysløypa. Her står det ei tidtakerbu m.m., og det er flere gjenstander som minner en om vinter og ski. Ja, denne ruta er like velegnet om vinteren som om sommeren.

Du tar sommerruta og går videre opp noen bakker opp på høyden, og så bærer det nedover. Du er nå på en god skogsbilvei. Her er det lett og fint og gå. Vel kommet ned de lange, slake bakkene og litt bortover, ser du et kvernhus nede til venstre. Kvernhuset ligger fint til ved elva, - restaurert som det er. Enkelte ganger blir det ført inn vann slik at man kan se hvordan kverna arbeider. Et flott kulturhistorisk tiltak.

Vi vandrer videre, og det tar ikke lange stunda før vi ser Nordfoldvatnet blinke innimellom buskene. Dette

er et ganske stort vann, og det er idag drikkevannskilde. Så følg reglene for slike vann.

Nede langs vatnet ligger naustene på rad og rekke. Det er mange som har båt her. Båter som fører eierne inn til sine mange hytter langs Nordfoldvatnet.

Det passer med en rast, og det kan du gjøre på en av benkene som er satt ut, eller med beina nede i vannkanten.

Etter kvilen vil du videre. For dem som er ute etter en langtur, er det flott å gå på en god sti innover langs Nordfoldvatnet helt til du er kommet omtrent midtveis på vatnet. Her tar du oppover mot nordøst i retning Einangen. Derfra går det sti ned til Lakså.

Du velger imidlertid å gå litt tilbake langs elva som går ut fra vatnet til du kommer til ei nylaget fylling. Ets skilt viser veien. Gå over den og drei mot høyre opp noen gressbakker. Stien kan være borte noen steder her, men du skjønner godt hvor du skal gå. Snart runder du haugen som ligger til venstre, passerer ei hytte, og så er du inne på en ny skogsvei. Her er det myrer på begge sider av veien. Følg denne veien videre til du kommer til et veidele med skilt og kart. Nå går du rett sørover på en god skogsbilvei. Mange svinger og småbakker passeres før du så er nede ved en bom. Du er kommet til Marhaug. Og så er det å hente bilen.

Motstående side:

Venstre topp: Morgenstemning. Høyre topp: Sopptur ved kommunehytta. Innfeldt: Kommunehytta. Venstre bunn: Sopp er topp. Midt: Kvernhuset. Høyre: Båter ved vatnet. Alle foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2030 I Steigen • Parkering: Nordfold v/lysløype (bomvei) • Terreng: Grusvei, sti, skogsvei • Lengde: Ca. 5,5 km • Høyde startsted: 60 m
Høyeste punkt: 170 m • Laveste punkt: 45 m

Tur 36: Saga (Alvenes) – Hatten

Fjellet med den karakteristiske formen, - som en gedigen hatt. Eller kanskje fjellet ligner på en svær kjempe eller en statsmann som sitter på sin trone? Bare du bestemmer...

Fjellet er kjent, og du kan se det fra flere steder i Steigen. Imidlertid er det bare ett sted du kan starte fra for å bestige kjempen. Det er dit vi skal, til Saga.

Saga ligger så langt du kan komme med bil innerst i Nordfoldfjorden. Du passerer Nordfold, Lakså og er snart forbi Alvenes. Da ser du byggverket som gir stedet navn, ei stor, nyrestaurert vannsag. Opprinnelig ble den bygd omkring 1815, og det er vel anvendt tid å beundre dette mesterverket.

Så starter vår tur som vil bli en lang tur, - 8 t går det før du får se saga igjen. Du veit at du blir sliten, - turen passer for dem som har rimelig god kondisjon, - og for dem som ikke har høydeskrekk(!)

Imidlertid er du bestemt på å prøve, og du rusler ned i fjæra. Det går en sti, men den er ikke alltid like tydelig. Snart er du ved en odde, Gravneset. Nå dreier fjorden innover og du starter på Store Ballkjosen.

Du går omtrent halvveis innover fjorden. Da er du kommet til en dal som kalles for Stordalen. Du har også passert ei lita elv og har den neste lille elva foran deg. Da

skal du forlate fjæra og begi deg oppover dalen. Den første delen går greit. Du er inne i småskogen. Drei gradvis mot nordvest. Snart er du ovenfor skogen, og berg tar over. Og dermed også det bratte partiet. Enkelte steder er det virkelig bratt, men samtidig uten at du trenger å klatre. Omtrent midt oppe i lia er det et belte med store steiner og framspring. Her gjelder det å lete til du finner den enkleste veien.

Vel gjennom nevnte parti holder du litt mot høyre. Du ser et stup ved siden av deg. Nå nærmer toppen seg raskt. Og der, der ligger Nord-Steigen badet foran deg. Og langt ute i synsranden kan du skue mot Lofotveggen. Snur du deg, ser du fjell etter fjell mot øst, fjell som ligger i Sørfold og Hamarøy. Ja, på gode dager skal du visstnok også se fjell på svenskegrensa!

Det kan være vindfullt oppe på toppen. Har du ikke høydeskrekk, er det mulig å liste seg ned på ei fjellhulle i forkant og sette deg ned her. Ikke for langt fram! Det er 500 m rett ned i et fjellvann!

Du river deg løs for å ta tilbaketuren. 1029 m skal du før du kan sette foten i fjæra igjen. Imidlertid går det fortere nå. Særlig hvis det er snø i nordhellingene. Da går det unna!

Kart: 2130 IV Nordfold • Parkering: Saga v/enden av vei • Terreng: Sti, fjæra, fjell • Lengde: Ca. 8 km • Høyde startsted: 1 m • Høyeste punkt: 1029 m • Laveste punkt: 1 m

Hatten sett fra Gravneset. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 37: Sandbakk – Helldalisen

«Kongen» av topper i Steigen. Ført opp på lista over de 50 flotteste toppbestigningene i Norge. Ja, Helldalisen er en mektig topp der den troner opp av Foldfjorden med en hvit lue av evig is. Litt langt unna. Litt utilnærmelig på avstand, men ikke umulig.

Du bør være bra turvant for å gi deg Helldalisen i vold. Dette er ikke en topp for nybegynneren. Du bør også ha gode kunnskaper om ferdsel på isbreer dersom du skal gå dit alene. Det anbefales sterkt at du tar med deg vant turfører. Hver sommer blir det da også arrangert guidete turer opp dit. Leines idrettslag har blant annet stått som arrangør av slike turer. Vær også oppmerksom på at været kan skifte fort. Tåka endrer landskapet raskt og kan gjøre den hyggelige turen noe motsatt.

Du må på andre siden av fjorden for å kunne innta «kongen». Hurtigbåten fra Nordfold anløper Sandbakk på bestilling etter bestemte regler. Ta kontakt med rederiet/båten i god tid. Private kan selvfølgelig også kontaktes.

Vel i land i Sandbakk er du klar for marsjen. Toppen ser du ikke ennå, men du kan betrakte deler av ruta oppover fjellsiden. Rett ovenfor hovedhuset ved kaia starter «stien». Den er ikke mye brukt, men utpå sommeren kan du nok se farene etter andre. Stien er en gang blitt merket, men nå er det bare rester igjen av den.

Det bærer oppigjennom skogen. Først ikke så bratt, men stigninga kommer snart. Du holder deg i sørvestlig retning. Så er du over skoggrensa og oppe på berget. En liten kulp passerer, og kursen legges mer sørover. Går du om morgenen, ligger berget ennå i skyggen, og da kan det være litt glatt her.

Etter ei god vandring der du kjenner det godt i lårene, er du oppe ved brekanten. Den verste stigninga er over. Sola titter fram og du kan kjøle deg ned på isen.

Nå må du holde deg godt over mot venstre, men samtidig ikke for langt ut mot flågene. Inne på selve breen går det flere revner og sprekker som kan være skumle nok. Kursen dreies igjen mer vestlig, og du går i et nesten flatt parti. Innimellom isen setter du også foten på bart fjell. Så er du ved varden. Du er framme! 1351 meter over havet! Høyere kommer du ikke i Steigen!

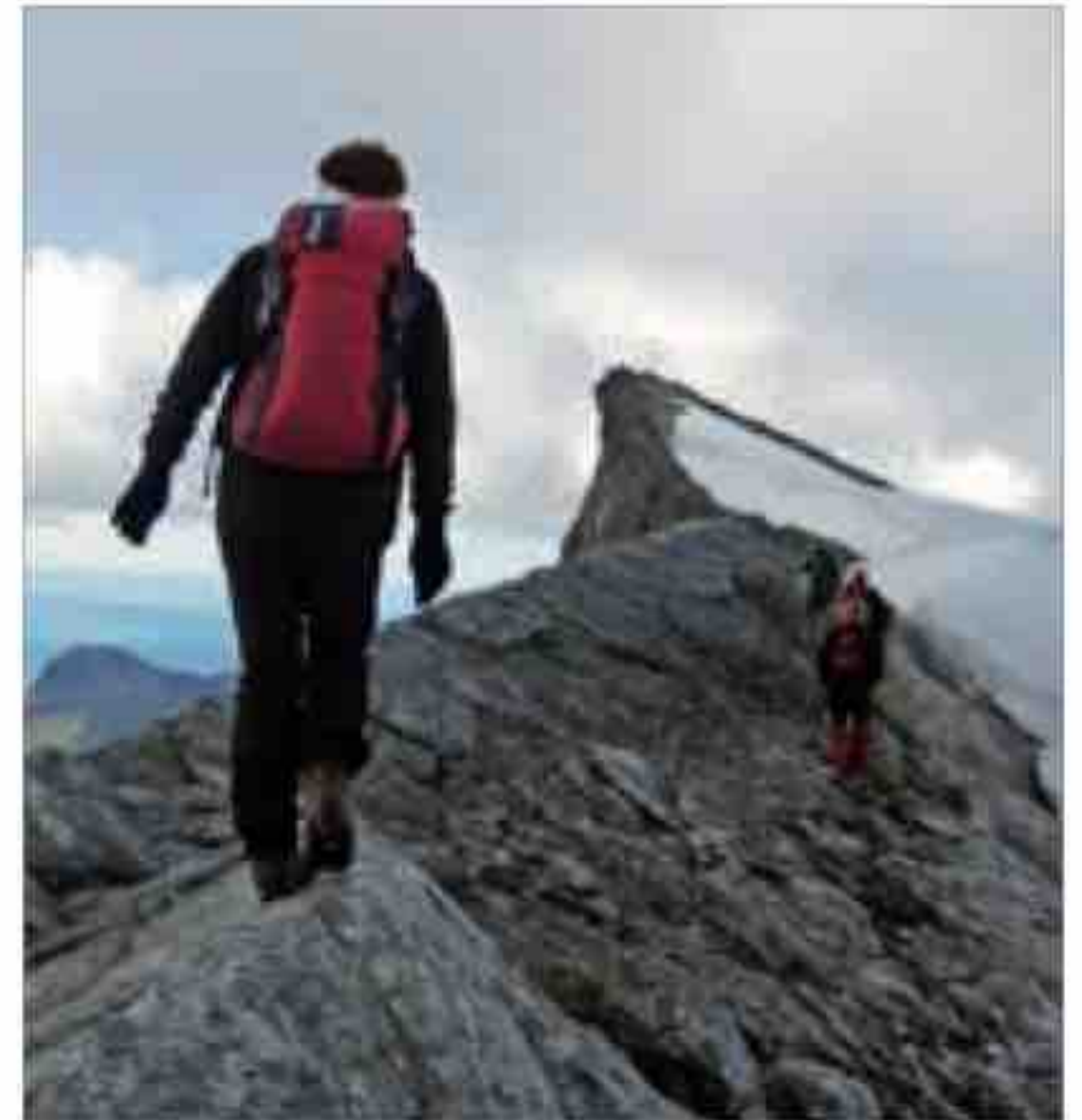
En flott solskinnsdag kan du kose deg med en utsikt som er formidabel: Fjell på fjell innover mot Sørfold, utover mot Bodølandet, og kanskje ser du topper som ligger langs grensen til nabolandet? – Det er bare å nyte utsikten, ta deg en velfortjent kvil og ete brødiskiva.

Så er det å glede seg til nedturen. Den går noe raskere!

Motstående side: Venstre topp: På vei opp lia. Høyre topp: Utsikt østover fra toppen. Venstre bunn: På selve isbreen må man holde til venstre. Midt: Helldalisen sett fra Saga. Høyre: Nå er det ikke langt igjen. Alle foto: Bjørg Aalstad, untatt Midt: Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2130 III Helldalisen • Parkering: Nordfold v/kaia. (Båt til Sandbakk) • Terreng: Sti, fjell, isbre • Lengde: Ca.7 km • Høyde startsted: 1 m
Høyeste punkt: 1351 m • Laveste punkt: 1 m

Dypingområdet

Et gisp har nok sluppet ut av mange som kjører ut av Steigentunellen og ser Forsan med Hamarøyfjellene bakenfor. Det er flott. Det er vakkert, og det innbyr til vandring og til rast. Det siste kan du bl.a. gjøre ved en av Norges flotteste rasteplasser nede ved sjøen, samtidig som du beskuer de flotte skulpturene som beveger seg opp av havet.

Forsan er for tiden i stor endring. Anleggsmaskiner, dynamitt og plasthaller har tatt over landskapet. Det er kraftverket som bygges, og etter hvert skal det også anlegges et stort smoltanlegg nede ved fjorden. Hva blir det igjen av naturen og stiene? Ja, det får tiden vise. Fortsatt kan du vandre oppover langs fossen og beundre dens vannmasser. Fortsatt...

Innover fjorden går det, og innerst i Straumfjorden er det start for flere flotte turvalg. Først langs sjøen før du enten går over fjellet til Storvatnet og videre via Forsan og til Tømmerneset. Da har du tatt en av de få langstrekningene i Steigen, - en tur der du nok må overnatte underveis i telt.

Eller du kan fortsette innover fjorden, ta båt videre på vatnet og komme deg opp til Storvatnets sørlige bredder. Herifra rusler du ned til Lommeren og tar storørreten.....

Dyping er «tettstedet» langs fjorden. Her lå det engang en skole og en butikk. Nå er det et smoltanlegg som troner ytterst ute på neset.

Innerst i Dypingspollen kan du ta av og vandre oppover mange og bratte bakker til du ender ved Dypingsvatnet. Til tross for store reguleringsinngrep, finner du lett flere oaser her oppe, bla. ved gapahuken ved Langvatnet.

Fra Dypingsvatnet er det også «kommanes vei» over fjellet og ned til Belkjosen. Da er du snart i Nordfold.

Siste skudd på stammen av tilrettelagte anlegg for dem som har vansker med å komme seg ut i naturen, er Steinslandsvatnet på Nyvold. Driftige personer i grendelaget har anlagt vei, bru, baderampe og gapahuk til glede for store og små.

Nå er det ikke lenger noen butikk på Dyping. Nærmeste ligger i Bogen.

Overnattingsplasser finnes, men da på utleiehytter/feriehus.

Harespor. Foto: Sverre Henriksen.

Utsikt mot Dyping. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 38: Steinslandsvatnet

Det er mange turglade personer som har vansker med å komme seg ut i terrenget. Dette kan f.eks. skyldes fysiske skader, funksjonshemninger m.m. Da er det flott at det bygges anlegg som er tilrettelagt for dem.

Et slikt anlegg finner vi ved Steinslandsvatnet. Der har ivrige medlemmer i Dyping grendelag bygd kjøre-ramper, kai, gapahuker m.m. som gjør at bl.a. personer med rullestol kan komme seg helt ned til vatnet, og også ut i vatnet om ønskelig. Et flott anlegg som ble ferdigbygd i 2011.

Og det er ikke bare rullestolbrukere som kan glede seg over stedet: Har du barnevogn er dette et sted der du slipper å slite fram vogna.

Du kjører på riksvei 835, passerer Holmvåg på vei «ut» av Steigen og kommer over en bakketopp med et par hus oppe til høyre. Like etter at du har kjørt forbi det siste av disse husene, tar du av til høyre på den første lille «skogsveien» du ser. Omkring deg er det tørre moer med spredt småskog.

Du kjører denne veien kun ca. 100 m. Der forlater du bilen. Rett framfor deg ser du starten på «nyveien», en meget godt planert og gruset vei. Følg den veien over noen myrer og forbi småskog.

Så er du nede på stranda. Ei lita sørvendt strand med tett skog i bakkant. Her er det flott å slå seg ned på stranda eller ta et bad. En flott rampe hjelper deg ut i vatnet dersom du har behov for det.

Det er også satt opp bord og benker her, du finner et toalett og snart bygges det en gapahuk. Har du lyst til og er istand til det, kan du gå langs vatnet mot høyre til du kommer fram på et nes. En fin fiskeplass der de minste har bra mulighet for å få napp.

For de spreke er det mulig å ta til venstre nede på stranda og langs vatnet til du kommer omtrent halvveis av vatnet. Da går du rett oppover lia. Her er det bratt, og stien er ikke så lett å se alltid. Holder du deg på venstresiden av elva, går det bra. Om ikke lenge er du oppe ved et nytt vann; Breiddalsvatnet. Dette vatnet har rykte på seg å være et godt fiskevann.

Liker du ikke å fiske, så er den flotte utsikten mot Bogen og Engeløya et godt argument for å ta denne avstikkeren.

Kart: 2130 IV Nordfold • Parkering: Steinslandsvatnet utkjørsel v/riksvei 835 • Terreng: Sti • Lengde: Ca. 0,4 km • Høyde startsted: 20 m
Høyeste punkt: 22 m • Laveste punkt: 20 m

Venstre: Ivrig ung fisker. Over: Kaffekos ved vatnet. Venstre under: Brua fører til selve stranda. Midt under: Kveldsstemming ved vatnet. Høyre under: Steinslandsvatnet. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 39: Dypingspollen – Dypingsvatnet – mot Belkjosen

Dypingsvatnet har opplevd ei endring de siste årene: Vatnet er blitt regulert som en følge av vannuttak til et smoltanlegg i nærheten. Dette uttaket har skapt flere sår i terrenget: Grøfter er blitt lagd, rør ligger på marka, skog er blitt hugd ned osv.. Den mest synlige endringa er imidlertid at bredden langs vatnet er blitt annerledes: Et bredt belte av våt sand-/leirebunn ligger nå i dagen i de deler av året vatnet er nedtappet.

Disse naturinngrepene frustrerer mange naturelskere. Samtidig er mye av omlandet intakt. Så derfor forsvarer fortsatt Dypingsvatnet en plass i ei turbok. Dessuten kan du også komme deg ovenfor vatnet om ønskelig.

Du kjører på riksvei 835, passerer Dyping og kommer til Dypingspollen. Like etter at du har rundet selve pollen, ser du to stikkveier opp til høyre. Sett bilen din ved en av disse. Pass på at du ikke stenger for annen trafikk. Veien oppover er nemlig en bomvei.

Nå starter du på ei lang og god stigning. Det tar på lår og legger, men du går på god skogsvei. Langt om lenge etter at du har gått både opp og ned og i flere svinger, ser du det første vatnet framfor deg. Det er Langvatnet. Ikke så langt som navnet tilsier, men et koselig vann der du godt kan ta en rast.

Nå er ikke veien lang til selve Dypingsvatnet. Før du kommer dit passerer du et veikryss. I krysset ligger det en gapahuk. Der finner du ei turbok du gjerne kan skrive deg inn i. Like ved siden av er det også et utedo for trengende.

Du tar først veien mot venstre. Du passerer ei rørgate og noen måleinstrumenter, og så er du kommet til nordenden av Dypingsvatnet. Som du fort ser, er vatnet skåret opp i flere viker med noen småøyer innimellom. På andre siden av vatnet ligger det noen hytter.

Du kan velge om du vil følge vannkanten, som kan være litt vanskelig da den nye bredden er noe sleip og tung å gå på når vatnet er nedtappet. Eller du kan gå tilbake til veikrysset og ta veien opp til høyre. – Du tar det siste valget og stiger raskt oppover noen bakker. Snart er du på toppen av en liten høyde og kan bak deg skue utover Dyping med Engeløya i bakgrunnen. Framfor deg ligger nå den innerste delen av Dypingsvatnet. Nå følger du veien nedover lia til der veien stopper. Så tar du oppover lia på skrå oppover mot høyre. Det skal være rester av en sti her, men den er vanskelig å finne. Du tar imidlertid retning mot skogsida rett framfor deg, samtidig som du holder deg så langt inn mot åssiden til høyre som mulig.

Så bærer det rett oppover, - helst i sikksakk. Det kan

være tungt å gå her, men det tar ikke lang tid før du er oppe på høyden. På skrå ned mot venstre ser du et lite tjern. Hold deg på høyresiden av tjernet og gå oppover ei slak li midt i dalsøkket. Etter ei kort vandring er du oppe på toppen av lia, og belønninga venter, en stor slått utsikt utover Belkjosen.

Belkjosen er den innerste av fjordarmene i Nordfoldfjorden. Så du er nå kommet på sørsiden av Steigen, på Nordfoldsida. For å få enda bedre utsikt kan du gå oppover lia mot venstre til du er oppe på snaufjellet. Nå ser du mer av fjorden og fjell i sør. Går du videre opp og nordover, kommer du ovenfor Dypingsvatnet og kan se rett ned på det. Og du kan skue utover Skotsfjorden mot Lundøya, Hamarøy og langt der ute Lofotveggen.

Belønninga er i rik monn!

Høstfarger: Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2130 IV Nordfold • Parkering: Dypingspollen utkjørsel v/riksvei 835 • Terreng: Grusvei, sti • Lengde: Ca. 2,5 km • Høyde startsted: 10 m
Høyeste punkt: 160 m • Laveste punkt: 10 m

Venstre: Speiling av Store Skjolden. Midt: Utsikt mot Belkjosen. Høyre: Gapahuken ved Langvatnet. Alle foto: Sverre Henriksen.

Fin sommerdag ved vatnet. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 40: Straumfjord – Straumfjordvatnet

Dette er ikke en lang tur, - du gjør strekningen unna på en god halvtime -, men det er en tur som bringer deg inn til en rolig, litt bortgjemt plass. En fredfull plass. Og en tur som passer godt for barn som trenger litt tid.

Du starter i Straumfjord. Du tar av fra hovedveien like etter brua, kjører inn på stikkveien til høyre, passerer Statskog si hytte og parkerer så bilen din nede ved flytebrygga. Du er nå på ei lita halvøy.

Her ser du et skilt som viser hvor stien starter. Stien er tydelig og god der den fører deg gjennom noe høyt gress og ned mot strandkanten på andre siden av halvøya. Herfra og helt til veis ende følger du stort sett strandkanten.

Etter å ha vandret et lite stykke, ser du et forlatt hus og et fjøs oppe i bakken til venstre. Ungene kaller det for «spøkelsehuset». Derfor vel verd en liten avstikker. Stien er stort sett meget god, men her og der må du over berg som kan være glatt når det regner. Stopp underveis og ta deg tid til å se utover fjorden. På andre siden går det en vei/sti som også fører til Straumfjordvatnet. Veien passerer noen nedlagte gårder som nå stort sett brukes som feriehus. Ei lita halvøy og småøyer bryter av fjorden. Kanskje vil du se en sjørret som hopper?

På vår sti ser du et skilt som peker opp mot venstre.

Det viser retninga til Malågvatnet; et vatn på veien over til Storvatnet eller mot Forsanvatnet.

Du hører så lyden av ei elv,- Malåga som nettopp kommer fra Malågvatnet -, og snart kysser du elva over ei lita bru. Nå nærmer du deg den første gapahuken som

er satt opp av Statskog. Den ligger nede ved fjorden til høyre. - Går du noen meter lengre over noen gressbaker, støter du på neste gapahuk. Her stopper vår sti. Framfor deg går fjorden over i en stri strøm før den ender opp i Straumfjordvatnet. Småbåter kan passere her når strømmen er rolig. Ofte må man ut og dra båten gjennom strømmen. På oversiden av strømmen ligger båtene til hyttefolket inne ved Straumfjordvatnet. De har klokkelig lagt sine båter i fortøyning her.

Så, etter en god rast, er det bare å vende nesene heimover igjen.

Blåbærtur. Foto: Sverre Henriksen.

Kart: 2130 IV Nordfold • Parkering: Straumfjord v/flytebrygge/hytte • Terreng: Sti, fjære • Lengde: Ca.2 km • Høyde startsted: 1 m • Høyeste punkt: 20 m • Laveste punkt: 1 m

Venstre: Innover Straumfjordvatnet. Midt: Ved straumen. Høyre: Langs Straumfjorden. Alle foto: Sverre Henriksen.

Venstre: Utafor spøkelseshuset. Midt: Flott sti langs fjæra. Høyre: Turbokskrivning ved gapahuken. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 41: Straumfjord – Forsanvatnet – Tømmerneset

Steigen er slik skapt at det er ikke mange steder man kan gå så lange strekninger at det er naturlig med overnatting underveis. Som regel kommer man fram i løpet av en hel dag.

Denne turen kan til nød også gåes på en dag, men turen blir mye mer rik hvis du legger inn ei natt i telt underveis. – Du starter i Straumfjord. Ta av fra hovedveien like etter brua, kjør inn til høyre og sett bilen på marka nede ved flytebrygga. Så er det å laste på sekken og labbe avgårde.

Den første delen av turen går over det lille eidet og ned til strandkanten til selve Straumfjorden. Nå følger du strandkanten langs fjorden et langt stykke. Stien er tydelig og stort sett god.

Etter å ha gått i ca. 20 min, ser du et skilt som peker oppover til Malåga. Malåga er elva som kommer ifra Malågvatnet. Følg stien oppover langs elva. Du er nå på venstre side av elva. Det blir noe bratt etter hvert, men det er greit å komme seg opp gjennom småskogen og over skoggrensen. Nå er du ved Malågvatnet; et lite fjellvatn der du godt kan ta nattekvilad dersom du har startet turen seint på dag.

Mange vil imidlertid ned til Storvatnet og slå leir der. Da forlater du Malågvatnet, dreier rundt fjellet og vandrer ned i Malågskardet. Snart møter du småbjørka igjen, og nede mot vatnet, - Storvassbotn kalles det for

her -, kan du støte på stor og fin skog. Ser du godt etter, kan du finne rester etter hus og fjøs som en gang i tiden sto her. Og kanskje finner du tegn på at et stort dyr som holder til her? Klauvavtrykk og ekskrementer viser at elgen koser seg i dette terrenget.

Etter ei god natts søvn og en fin frokost, settes kursen oppover dalen igjen. Men nå mer mot høyre.

Du går langs Forsanelva, - på venstre side av elva. Så er du over skoggrensa og landskapet endrer karakter. Her er det berg og steiner, og innimellom flere mindre fjellvatn. Gå rundt disse og i østlig retning. Nå ser du Forsanvatnet framfor deg, og du går ned mot vannkanten.

Det er lite med sti her, men du finner ei rute delvis nede mot stranda. Grensen mellom Steigen og Hamarøy passerer. Når du er kommet nesten innerst i Forsanvatnet, stiger du oppover gjennom bjørkeskogen. Oppe på «flata» kan du finne en sti som du følger til du starter på en liten dal, - Forsskardet -, videre innover mot øst. Nå har du høyspentlinja like ved siden av deg.

Så er det bare å traske videre på stien. Den går over myrer, gjennom småskog, ned i en ny dal, passerer flere småvann og etter hvert også ei hytte. Lengre fram er det også innhegninger for sauer. Rundt deg kneiser høge fjell og du hører duren fra en foss nede mot høyre.

Kart: 2130 IV Nordfold, 2130 I Innhavet • Parkering: Straumfjord v/flytebrygge/hytte • Terreng: Sti, fjell, myr • Lengde: Ca.22 km • Høyde startsted: 1 m
Høyeste punkt: 380 m • Laveste punkt: 1 m

Stien holder seg oppe i dalsiden. Snart begynner den å gå nedover mens du dreier mer i nordlig retning. Så er du inne i skogen igjen. Stien er brei og god her etter mye trakking av sauer. I sikk-sakk vandrer du nedover lia. Så er du nede på flata og siste etappe er over ei myr før du er nede på veien som går mot Rota. Nå er det bare noen meter med asfalt igjen før du er på parkeringsplassen på Tømmerneset.

Kanskje venter en bil på deg her. Ellers så går det buss om kvelden tilbake til Straumfjord, Ihvertfall de fleste dagene....

Forsan med nedstigninga til høyre. Foto: Sverre Henriksen.

Stemning ved Malågvatnet. Foto: Sverre Henriksen.

På vei mot Forsan. Foto: Sverre Henriksen.

Småbilder topp: Fin bjørkeskog ved Forsan. Midt: Saltautomat. Bunn: Stien går mye over myr. Over: Malågfossen. Alle foto: Sverre Henriksen.

Tur 42: Forsan – Forsanvatnet

I skrivende stund er de første anleggsmaskiner begynt si gjerning med å lage vei innover mot foten av Forsanvatnet. Anleggsmaskiner som skal bygge en del av Forsan kraftverk. Fossen skal temmes og mye av elva skal legges i rør. Ei villmark er i ferd med å forsvinne.

Hvordan terrenget vil se ut etter at maskinene har trukket seg ut, vites ikke. Forhåpentligvis vil det fortsatt være mulig å finne seg vei oppover langs elva og opp til vatnet. Og i sommersesongen skal det være mulig å beundre noe av den prakt som fossene i Forsanelva i så mange år har gledet turvandrene med.

Egentlig er det flottet å starte turen nede ved rasteplassen ved fjorden. Nå blir det imidlertid bygd et stort smoltanlegg der. Derfor er det nok lurt å starte oppe ved Steigentunnelen.

Ved tunnelen går det en vei ned til høyre. Her kan du sette bilen din. Så kan vandringa starte. Du tar kursen rett sørvestover inn på en sti. Over noen gjerder og myrer bærer det før stien snart dreier oppover lia. Det blir brattere og brattere der stien slynger seg oppover fjellsiden. Nede mot høyre ser du og ikke minst hører brusset ifra elva. Stien dreier etter hvert mer sørover og flater ut. Du er oppe ved noen kulper som ligger ved

siden av elva. Mot høyre går det en sti som passerer ei bru.

Du dreier mot venstre og langs kulpene. Snart er du over noen småhauger og har Forsanvatnet framfor deg. Et stort vatn omkranset av høge topper og bratte fjellsider. Her har mang en vandrer funnet ro i sjelen mens blikket går utover vatnet. Kaffen putrer over bålet og duppen ligger og vaker.

Vil et neddemmet vann gi samme ro i sjela? Du som tar turen dit en stille sommerkveld, må selv finne svaret...

Kart: 2130 IV Nordfold • Parkering: Forsan utkjørsel v/riksvei 835 • Terreng: Sti, berg • Lengde: Ca. 2,5 km • Høyde startsted: 20 m • Høyeste punkt: 260 m • Laveste punkt: 20 m

Brua over elva. Foto: Sverre Henriksen.

Forsan. Foto: Kjell Fredriksen.

Utsikt mot Hamarøy. Foto: Sverre Henriksen.

Tur 43: Lommeren – Storvatnet – Nøtnes

Bortgjemt, naturskjønt, vilt. Dette er ord som er blitt brukt om denne delen av Steigen. Og ordene er ikke overdrivelser. Her er det vakkert, du er ganske så langt unna sivilisasjonen og du er kommet til et område der du kan ane noe villmark. Og så er det vanligst å bruke båt for å komme deg hit.

De fleste går med båt ifra Nordfold. Det er også mulig å komme deg hit pr. føtter, og da går du ifra Høydal.

Lommeren gir en god klang for laksefiskere. I juni er det mange som står spent ved bredden av elva og ser flua lande rett ovenfor et vak. Det er mulig å være med på trekking av fiskedøgn, og utpå sommeren er det vanlig kortsalg. Imidlertid kan du bare fiske i en bestemt sone: resten av Lommerenelva er privat. Ta kontakt med den lokale Jeger- og fiskeforening.

Du lander på nordsiden av elveoset. Her finner du snart en sti. Den følger du oppover langs elva. Du kommer etter ei kort vandring til Lommervatnet; en liten perle omkranset av fin skog. Du kan ikke fiske her, og trør derfor videre langs elvas mange svinger.

Så er du kommet til Storvasseidet. En fredfull plass ved bredden av Storvatnet og omkranset av store fjell. Ikke rart at dette var en boplass i gamle dager; nært til jakt- og

fisketerreng. Her ligger ei hytte som tilhører Nordfold jeger- og fiskeforening. Den kan du låne hos dem. Du kan også låne båt og prøve fiskelykken ute på vatnet.

Etter en rast vil du vandre videre. Nå må du krysse elva like ved utløpet. Her er det en sti som begynner å forsvinne. Stien følger du over berg, gjennom småskog, opp en liten dal før du så begynner på nedstigninga. Du må nå passere flere myrpartier før du kommer inn på en delvis gjengrodd traktorvei, Veien følger du nedover til husene i Bjørsvika. Her bor det fastboende, og om sommeren kan det være riktig så mange i feriehusene.

Nå krysser du elva og er over på vestsiden av den.

Heim fra feltet. Foto: Sverre Henriksen.

Passerer noen hus til og vandrer på stien som går langs sjøkanten. Du runder fjellet og ser snart nye hus framfor deg: Du er kommet til Nøtnes. Ei ny husklynge der alle husene brukes som sommerhus.

Så er det bare å vente på skyssen fra Nordfold.

Kart: 2130 IV Nordfold • Parkering: Nordfold v/kai (båt til Lommeren) • Terreng: Sti, berg • Lengde: Ca.7 km • Høyde startsted: 1 m • Høyeste punkt: 210 m • Laveste punkt: 1 m

Fra Storrasselva. Foto: Kjersti Gylseth

Med utsikt over Storvatnet. Foto: Gunnar Svalbjørg

Turen starter i lille Balkjosen. Foto: Gunnar Svalbjørg

Tur 44: Lund – Fløta

Lundøya er en perle i seg sjøl. Ei øy med høge tinder, stor skog, bergrabber, kulturmark og omkranset av fiskerikt hav. Øya er idag avfolket, men hver sommer er det aktivitet i de mange husene som ligger langs strandbredden. Et yndet ferieparadis for utflyttete lundværingar. Etter hvert er det også kommet flere hytter, - kanskje mest på sørøstsiden av øya.

Vår rute er en liten topptur på øyas nordlige område. Vi starter ved det nordligste huset på Lund, - på andre siden av bukta. Nå følges fjæra et stykke, så opp gjennom et lite skar til en begynner på en liten dal; Kvanndalen. Nå ligger Lundtinden oppe mot høyre og Fløta, eller Steintuva som stedet kalles på mange kart, oppe til venstre.

Du følger så myrkanten videre, videre opp stigningen og inn i selve dalen. Snart er du ved et lite vann; Førstevatnet. Du vandrer langs elva et godt stykke oppover Kvanndalen. Det er en god del kratt her som du må passere.

Nå er du ferdig med dalen og krattet, og kan dreie rett nordover. Du begynner på selve stigninga opp mot toppen. Her er det godt å gå med myk mose under skoene. Terrenget flater noe ut, og snart er du oppe på

Fløta/Steintuva. En mektig utsikt møter deg: Framfor deg breier Vestfjorden seg, mot vest skuer du utover Engeløyas nordlige skjærgård og tinder, og mot øst kan du beskue Hamarøyas vestlige partier; Skutvik, Neslandet m.m. Og mot nord, - ja, på nytt kan du beundre de skarpe taggene til Lofotveggen.

Det er bare å kose seg lenge...Vil du fortsette kosen når du er kommet deg ned? Jo når du vel er kommet deg ned forflytter du deg nordover til «en av verdens flotteste strender»; Fjetterstranda. Du bare må ta deg et bad her...

Her - fra Lund Starter turen, en kan så vidt ane begynnelsen av Fløta helt ute til venstre i bildet. Foto: Kjell Fredriksen.

Fløta fra Øksnesodden. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: 1231 III Hamarøy • Parkering: Båt til Lindøya • Terreng: Sti, fjell • Lengde: Ca. 3,5 km • Høyde startsted: 1 m • Høyeste punkt: 703 m • Laveste punkt: 1 m

Lundøya i måneskinn sett fra Skutvik. Fløta høyeste toppen ute til høyre. Foto: Kjell Fredriksen.

Omtale Sørfold

Sørfold kommune omfatter et samlet areal på 1661,55 km², og kan by på både høye fjell og dype fjorder. Turmulighetene er mange og allsidige såvel sommer som vinter, med alt fra barnevennlige løyper i tettstedsnære områder til krevende villmarks- og toppturer.

Rago Nasjonalpark ligger i Sørfold og er sammenhengende med tre nasjonalparker på svensk side. Rago har til nå vært det mest brukte området for fotturister, og beskrives særskilt på annet sted i boka.

Som turkart vil vi anbefale kartene fra Statens Kartverk, målestokk 1:50 000. Men stor kommune og stor målestokk gjør at du trenger 8 ulike kart for å dekke hele kommunen. Kartene

er detaljrike og fås kjøpt i bokhandel, for eksempel på Fauske.

På nett finner du løypene på www.godtur.no og herfra kan du også laste ned løypene til din GPS. I tillegg er det utgitt egne kart for den nye nasjonalparken Sjunkhatten, Barnas Nasjonalpark (opprettet 2010). Disse dekker også deler av kommunene Fauske og Bodø.

Fjordformasjonene danner en naturlig inndeling av kommunen, og vi har valgt å presentere områdene vest, nord og øst for Leirfjorden som Nordre Sørfold.

Rago vil som nevnt få egen omtale, og videre tar vi for oss turer med utgangspunkt Straumen/Kvarv. Til slutt kommer området Røsvik

Fakta om Sørfold kommune, servicetorget 756 85 000 • www.sorfold.kommune.no • Nødtelefoner: Brann 110, Politi 112, Medisinsk nødtelefon 113 • Lensmann 02800 • Legekantor Straumen: 756 85140 • Øyeblikkelig hjelp i kontortid 756 85143 • Legevakt, etter kl. 15.00 på hverdager og i helgene 755 40444 • Kirke 756 85 370 • Ruteopplysning 177 • Bilberging Vakttelefon, Fauske: tlf: 41651441 Kart: Turkart for Sørfold / M711 serien: 2029 I Valnesfjord / 2129 IV Fauske / 2129 I Sisovatn / 2230 III Linajåvrrre / 2130 II Mørsvikbotn / 2130 III Helldalsisen / 2030 II Kjerringøy / 2229 IV Skagmadalen

Leirfjordgård. Foto: Kjell Fredriksen.

Nordre Sørfold

Bygdene i dette området ligger på Styrkesnes-halvøya, nord og innerst i Leirfjorden samt Mørsvik. I dagligtale kalles området for Nordsida. Her finner du Styrkesnes (Strøksnes), Kvantoland, Bonåsjøen, Bonådalen, Horn-dalen, Storeidet, Sildhopen, Mørsvikbotn, Mørsvikvatnet, Kobbvatn, Kobbelveid, Elvkroken, Sørfjorden, Ørnes/Engan og Leirfjordgården.

Sørfold har ingen utpreget skjærgård, men om du kommer sjøveien på de fiskerike fjordene, finnes det lune vikar for oppankring, og det er anlagt gjestebrygger ved Kobbelv vertshus, på Styrkesnes, Rørstad og i Mørsvikbotn. Om du likevel ikke har tilgang til båt, så kan du få rikelige med fisk fra land da det er djupt helt inne ved land de fleste stedene.

Fjordene er fiskerike og yrkesfiskere driver profesjonelt fiske året rundt, og på Styrkesnes er det også fiskemottak. I fjordene er det mange oppdrettslokaliteter, og sjøfarende må vise hensyn og holde god avstand til anleggene.

For noen år siden ble boka *Kystbok for Sørfold* gitt ut av Sørfold kommune og med Per Reffhaug som forfatter. Denne boka gir deg som sjøfarer et dypdykk i de mulighetene som du har for friluftsliv på fjordene. Her finner du opplysninger om hvor du kan legge til land, servicemuligheter og gode fisketips. Blant annet kan du lese om Mørsvikfjorden som er unik i Nordlands-sammenheng, og hvor det relativt ofte er besøk av ekso-

tiske fiskearter som for eksempel sverdfisk, månefisk, taggmakrell og blåhai.

På landjorda har du turmuligheter i fleng. Her er lange, merka stier som går over lange distanser i høyfjellet, og her finner du også kortere løyper som grendelag, grunneierlag og andre har tilrettelagt for alle slags vandrere.

På Sørfold kommunes heimeside www.sorfold.kommune.no finner du oversikt over hvor du kan henvende deg for å få tak i fiskekort i fjellvann og flere gode elver med laks, ørret eller sjørøye.

Innerst i Leirfjorden finner du Kobbelv vertshus, en moderne reiselivsbedrift som er kjent for god mat basert på det ypperste av lokale råvarer. Her har du også et vertskap som gjør sitt ytterste for å tilrettelegge for et opplevelsesrikt opphold. Dette med bespisning i tunnel-innslaget fra 2. verdenskrig like ved vertshuset, på fjorden eller om du ønsker å vandre Norge på tvers eller leie hytte noen timers vandring inne i fjellheimen.

Kobbvatn like ved E6 er en opplevelse med sin hvite sandstrand, og et besøk på Styrkesnes, «Sørfolds solside», en sommerdag gir deg panoramautsikt mot Sjunkehatten nasjonalpark, Barnas Nasjonalpark, som du ikke vil glemme.

Området Engan / Ørnes og Kjelvik er et av 22 utvalgte kulturlandskap i jordbruket i Norge, og her finner du blant annet husmannsplassen Kjelvik som drives av Nordlandsmuseet, og som er åpent for besøkende i sommermånedene.

Baggfossen. Foto: Kjell Fredriksen.

Overnatting: Mørsvikbotn Camping, tlf. 756 95 118 / Kobbelv vertshu, tlf. 756 95 801 / Kobbvatn camping, tlf. 756 95 850
Nærbutikker: Mørsvikbotn (drivstoff), Elvkroken (drivstoff) og Styrkesnes.

Tur 1: Kobbvatn

Kobbvatnet er et barnevennlig aktivitetsområde som er mye brukt både sommer og vinter.

På gode, varme sommerdager er det et yrende liv med badende unger på den hvite stranda ved campingplassen, og mange bruker også vatnet til padling og fiske.

Stedet er også et godt utgangspunkt for små og lengre turer ved vatnet, opp til trimkassen på Tullhågen eller i skogen hvor det om høsten vanligvis er gode forekomster av blåbær, tyttebær, molter og sopp. Anleggs-

veien i Gjerdalen (åpen fra 15. juni–15. oktober) er mye brukt som innfallsport mot høyfjellet og lengre turer.

Vinterstid anbefales isfiske på Kobbvatn eller skitur på oppkjørte løyper innover Gjerdalen eller i lysløypa til IL Leirguttene i Kobbskar like ved innkjøringa til Kobbskar-tunnelen på E6 mot Mørsvik.

Til høyre: Speilblank is. Foto: Ragnhild Hansen.

Parkering: Ved Kobbvatn camping • Kart: 2130 II Mørsvikbotn • GPS-koordinat: Nord: 7518104–Øst 794036

Stort bilde: Isfiske. Foto: Ragnhild Hansen. Småbilder; venstre: Mathilde bader i Kobbvatn. Foto: Lillian Martinussen. Høyre: Mange koser seg ved Kobbvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 2: Mørsvikvasstinden

Dette er en relativt lett topptur som er like fin sommer som vinter. Høydeforskjellen fra Lomtjønna ved E6 er bare rundt 300 meter, og du er oppe til en flott utsikt ned mot Mørsvikvatnet og dalen sørigjennom. Mot nord troner Kråkmotinden. Snøen i nordhellinga ligger lenge, så du kan få deg en fin vartur på ski. Det har vært turbok

i varden, titt etter, den kan være der fremdeles.

Du kan starte enten fra parkeringsplassen ved Lomtjønna, 3 km kilometer sør for høyeste punkt på E6 på Kråkmofjellet, eller på utkjørsler langs E6 på den rette strekninga mellom Tennvatnet og Lomtjønna. Det er ingen spesielle stier, men målet er synlig hele tiden, og

terrenget er greitt og oversiktlig. Går du på ski, kan du ta turen fra Tennvatnet over Grønnvatnet og så opp lia noe vest for selve tinden. Du får deg da en fin retur i skråninga ned mot Grønnvatnet. Går du sommertur, er det ikke lurt å holde for meget ned i vestsida på Tennvasshågen da her er mye vegetasjon.

Parkering: E6 ved Lomtjønna på Kråkmofjellet • Høyde startsted: 388 m • Høyeste punkt: 640 m • Laveste punkt: 388 m • Lengde: tur-retur ca.5 km • Terreng: Myr, skog og fjell
Kart: 2130 II Mørsvikbotn • Sesong: Sommer og vintertur

Topp venstre: Kråkmotinden fra Mørsvikvasstinden.

Topp høyre: Mørsvikvatnet fra toppen av tinden.

Nede: På nedtur langs elva fra Tennvatnet. Foto: Kjell Fredriksen

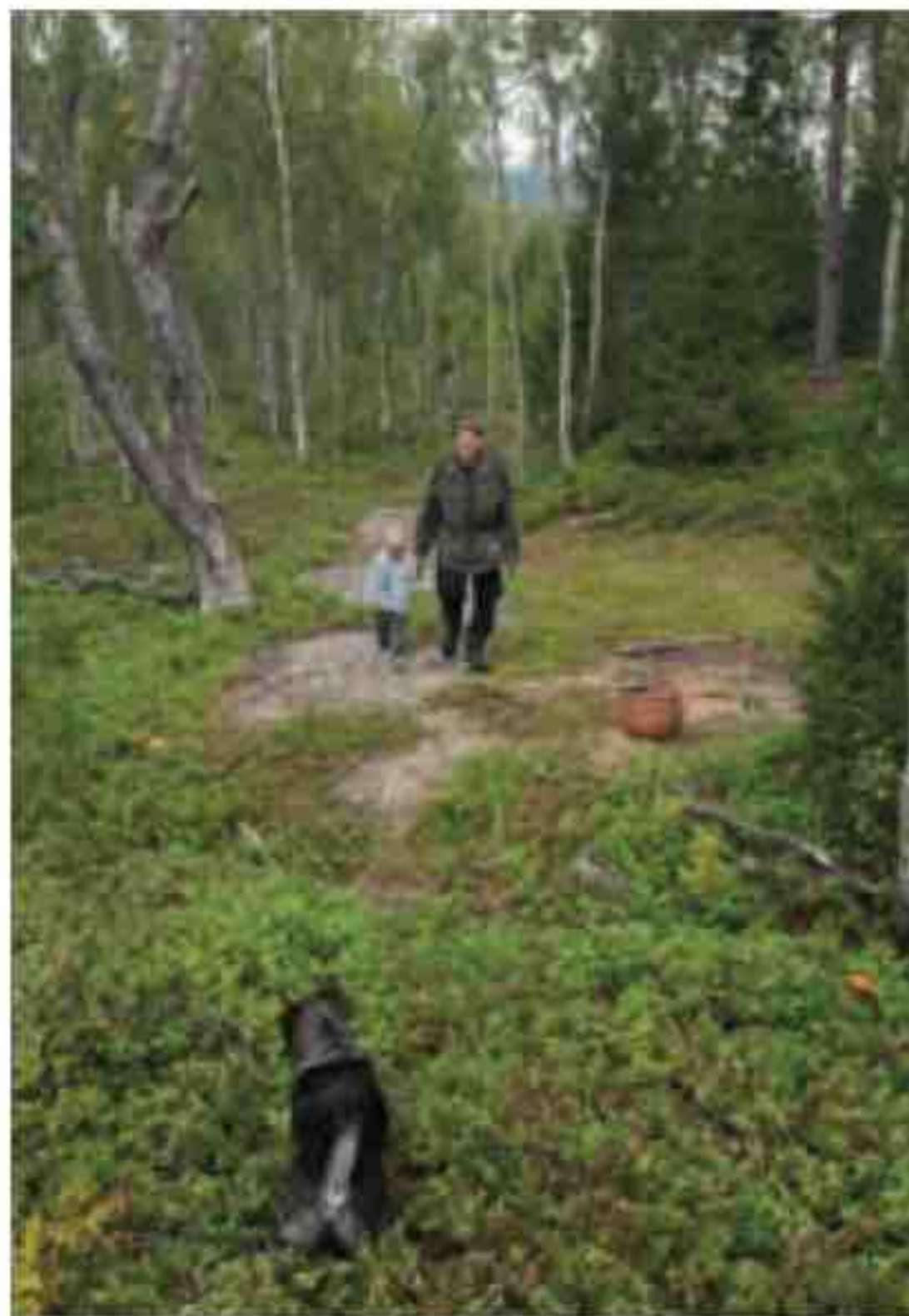

Tur 3: Mørsvikvatnet

Mørsvikvatnet ligger ca. 2 km nord for Mørsvikbotn. Om du kommer med bil, kan du parkere ved sørvestenden av vatnet ved Mørsvikelva, eller du kan kjøre 500 meter nordover langs E6 og så ta av nedover på kommunal vei til den store parkeringsplassen ved Tverrelvneset. Tett innafor parkeringsplassen, og like ved der som asfalten begynner, går det en skogsvei ned til vatnet hvor det foreligger planer om tilretteleggingstiltak som flytebrygge og gapahuk. Denne vil også kunne brukes av bevegelseshemmede. Båtutleie planlegges også. Fiskekort kan kjøpes på campingplassen i Mørsvikbotn. Like ved der du går ned til vatnet, og ovenfor veien, er det en minnebauta over falne russiske krigsfanger. Den står like ved høyspenten som også krysser den kommunale veien.

Snuplassen innerst langs Mørsvikvatnet, i Mørsry, er startpunkt for både korte og lange turer. Herfra kan du gå Daumannskaret, via Sjuendevatnet og Rekvatn i Hamarøy kommune og videre til Musken i Tysfjord kommune. Andre alternativ er å gå sørover til øvre del av Sildhopvatnet. Du går da langs en vei som blei bygd av krigsfanger under 2. verdenskrig og hvor veien var bilvei mellom militærleiren i Mørsry og tunnelinnsla-

get i Sildhopvatnet. Her skulle det gå en 4-5 km lang tunnel gjennom Sildhopfjellet til Gjerdalen.

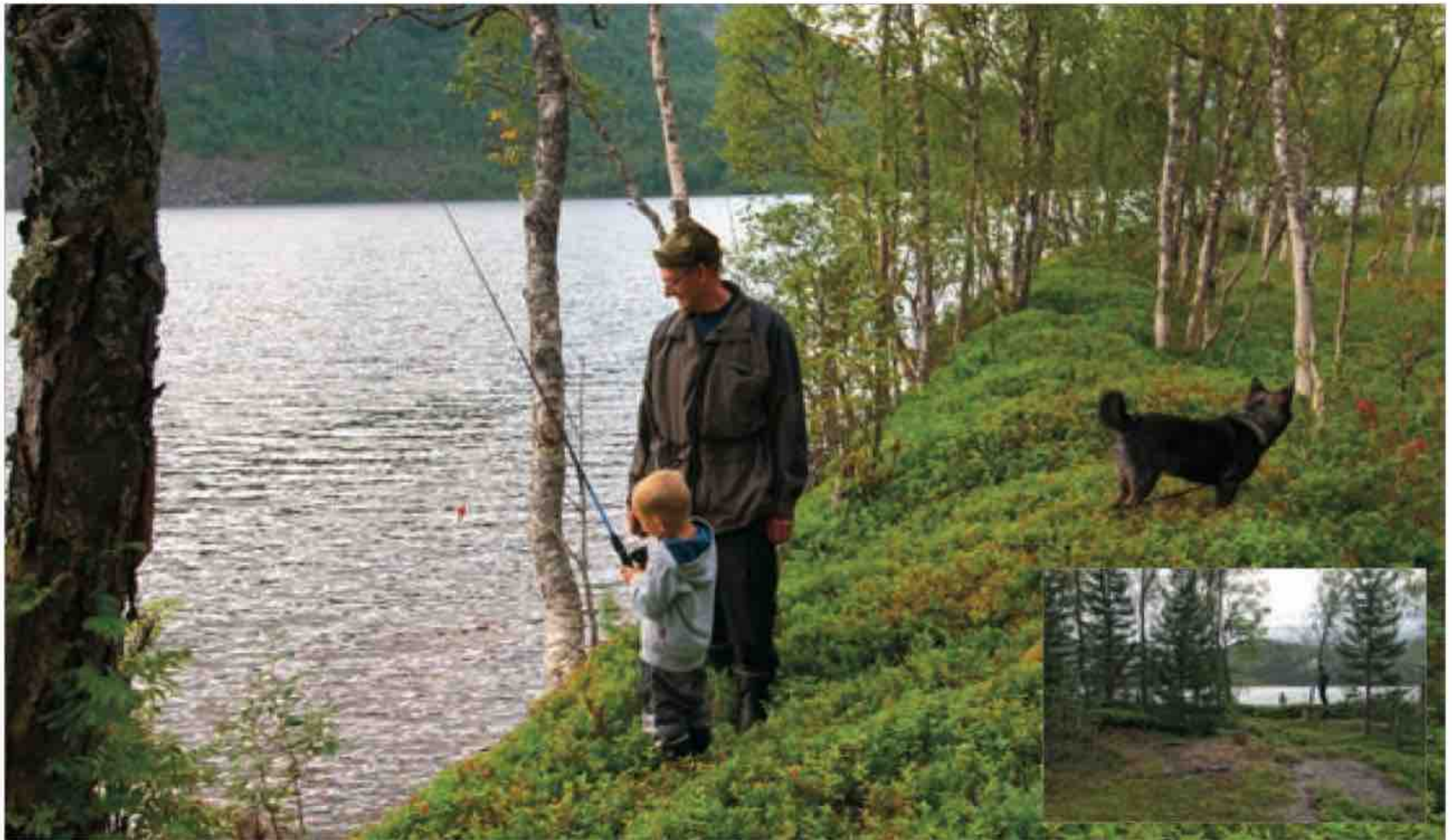
Venstre: På fisketur til Mørsvikvatnet.

Høyre: Minnemerke over russiske fanger. Foto: Kjell Fredriksen

Parkering: På utkjørsel på Tverrelvneset • **Høyde startsted:** 98m • **Høyeste punkt:** 98m • **Laveste punkt:** 78m • **Lengde:** tur-retur ca.500 m • **Terreng:** Skogsvei • **Kart:** 2130 II Mørsvikbotn
Gps-koordinat: N: 7528731 / Ø: 791889 • Se kart tur 2

Kanskje fisken biter - fin fiskeplass. Foto: Kjell Fredriksen

Innfeltt bilde: Her planlegges det gapahuk. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 4: Sildhopen – Kollen

Vil du ha god utsikt over Sildhopen og indre del av Mørsvikfjorden, skal du ta deg en svipp oppom den 235 m høye Kollen som ligger ovenfor Sildhopen. Kjør av fra E6 ca.150 meter nord for åpningen av Kobbskartunellen, og fortsett 200 meter nordover parallelt med E6. Kjør deretter over brua og parker bilen ved skolen.

Her tar du beina fatt oppover skogsveien til Sildhopvatnet. Et stykke ovenfor den skarpe svingen vil du se en godt synlig tursti opp til venstre hvor det står et trimkasse-skilt. Etter ca.100 meter kommer du til trimkassen for barnehagen. Her deler veien seg hvor du tar til venstre og fortsetter oppover lia.

Snart kommer du til et flott svaberg. Du går på østre side av dette og krysser over til vestre side ovenfor svaet. Stien går deretter videre fram til toppen av kollen hvor du kan øyne en liten varde. Vel oppe har du som før nevnt et herlig rundskue.

Etter en liten rast anbefaler vi at du tar deg en tur innover fjellet. Det er nærmest flatt som et stuegolv de første 3-400 meterne og meget lettgått. Du vil få utsikt ned til Sildhopvatnet. Er du ekstra sprek, kan du fortsette innover til Mørsry.

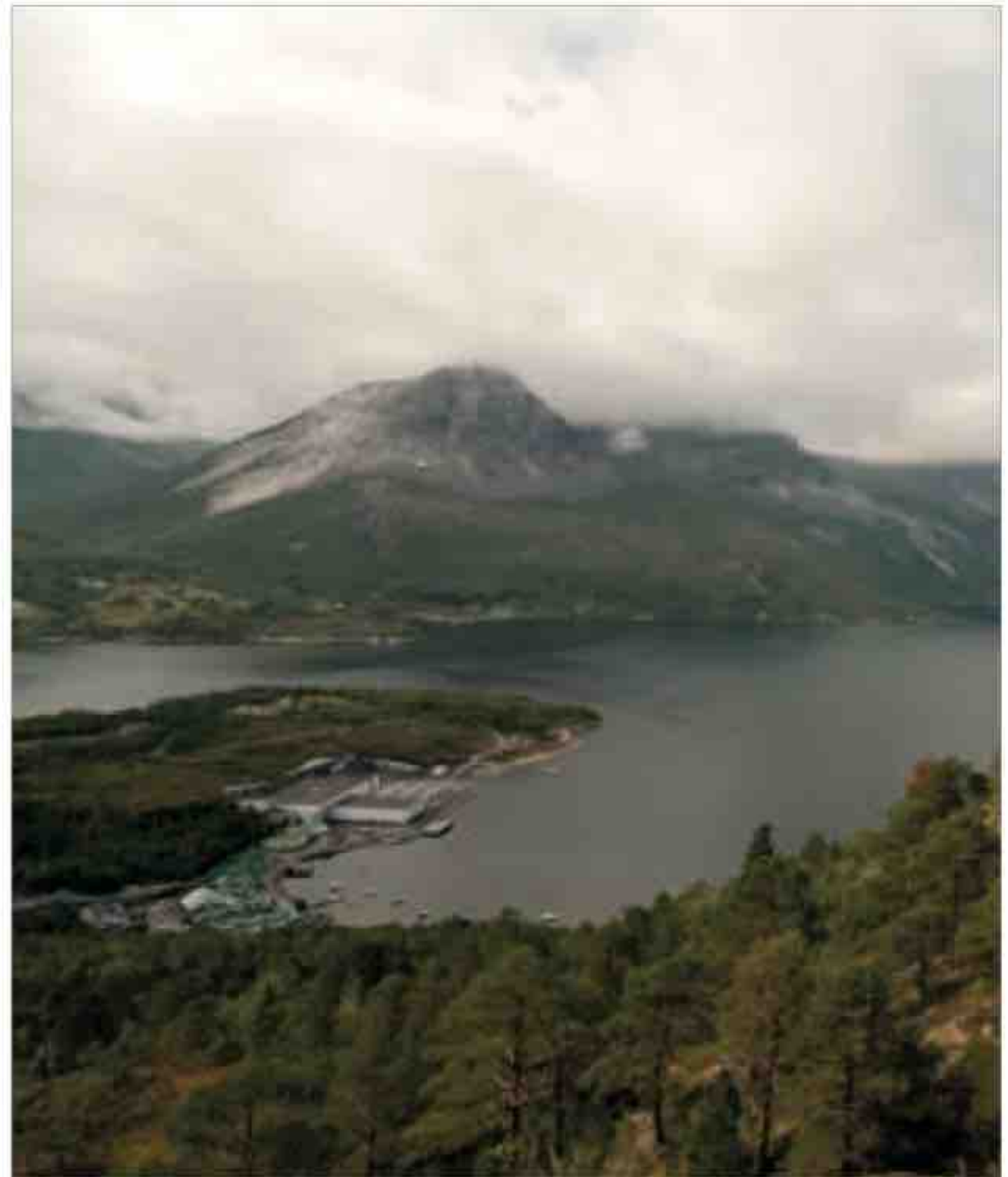

Parkering: Ved skolen • **Høyde startsted:** 50 m • **Høyeste punkt:** 235 m • **Laveste punkt:** 80 m • **Lengde:** Tur-retur ca.3 km • **Terreng:** Sti, svaberg • **Kart:** 2130 II Mørsvikbotn

Venstre: Det er trivelig oppe på fjellet ovenfor Kollen. Under: Skoleklasse har vært på besøk her i 1959. Bunn: Sildhopen og Storeidet. Foto: Kjell Fredriksen

Utsikt utover Mørsvikfjorden. Foto: Kjell Fredriksen

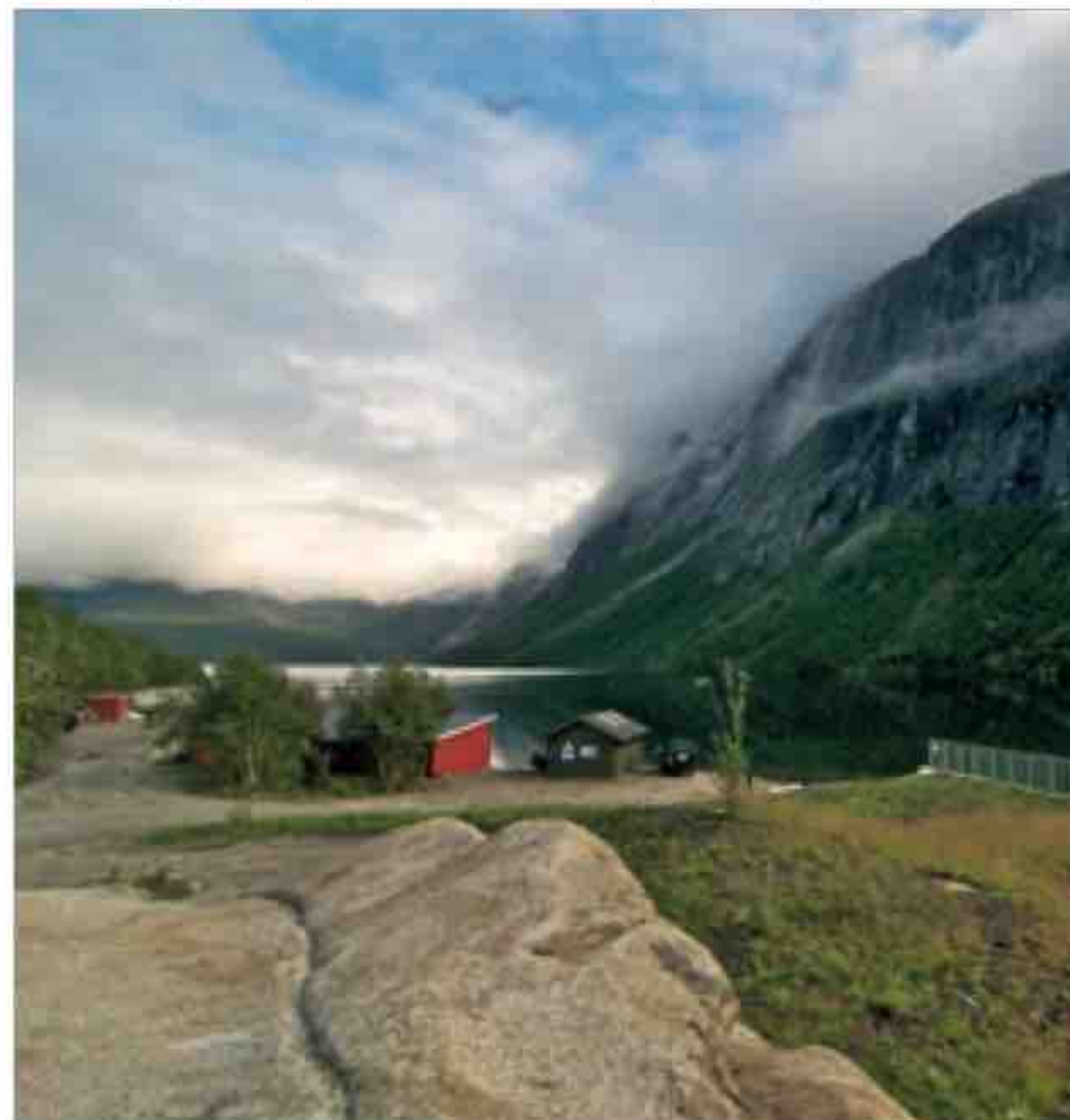

Tur 5: Sildhopen - Sildhopvatnet

Dette er en fin turvei hvor en kan ta med seg små barn, eller bruke barnevogn. Kommer en med bil sørfra, tar en av til venstre i krysset like etter at en er kommet ut av den lange Kobbskar-tunnelen. Herfra kjører en parallelt med E6 nordover et lite stykke før en krysser E6 på bru. En kjører opp til skolen eller kapellet, og rusler videre og inn på veien som går opp til vatnets sørvestre ende. Ved vatnet er det flott utsikt mot det bratte Rønnfjellet.

Venstre: Veien opp til Sildhopvatnet. Under: Haust ved Sildhopvatnet. Foto: Kjell Fredriksen

Parkering: Ved Mørsvik oppvekstsenter eller kapell • **Høyde startsted:** 50 m • **Høyeste punkt:** 88 m • **Laveste punkt:** 40 m • **Lengde:** Ca.2 km tur-retur • **Terreng:** Grusvei
Kart: 2130 II Mørsvikbotn • Se kart tur 4

Sildhopvatnet med Rønnfjellet i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 6: Tverrelvhaugen – Storeidet – Linhågen

Før den gamle Riksvei 50 kom gjennom Sørfold, var det en ferdavei mellom Horndalen og Storeidet og Kobbvatnet. Det er deler av den vi skal traske på i dag. Vi velger å kjøre av ved nordsiden av Kobbskartunnelen og inn på den gamle E6 (Riksvei 50) som går mot Horndalen og det gamle fergestedet Bonåsjøen. Kjør ca.3 km og forbi gårdene på Storeide og oppover forbi brua til Håkjerringneset. Ca.350 meter ovenfor denne brua vil du på venstre (østre) side av veien se en stor gapahuk som Storeidet Velforening har satt opp. Her er også grillplass og lekeplass for barn. Her går vi inn på den gamle bygdeveien fra Horndalen, eller rettere fra Eiavatnet, da de måtte ha båt på vatnet for å komme over til Horndalsiden. Vi vandrer på den godt tilrettelagte stien tilbake til Storeidet. Like før høyeste punktet kan du gå ned på en ny opparbeidet sti og komme ut på riksveien mellom de to øverste gårdene. Ca.50 -100 meter lenger kommer vi til et nytt kryss. Her kommer stien ned fra Kobbvatnet. Vi kan gå videre rett frem ned til gårdene på Storeidet. Vi velger å gå et stykke oppover mot Kobbskaret. Nye skilt forteller oss gamle stedsnavn så som Linhågen, Massinghellaren og Husiloftet. Stien følger en tørr rygg oppetter hele dalen

og er flott å gå. Geitstigen er det besværligste punktet, men er du først oppe så er det bare å følge Vialoftet østover til høyspentlinja, følge denne gjennom skardet og ned til Kobbvatnet.

Godt tilrettelagt. Foto: Kjell Fredriksen

Parkering: Ved gapahuk, se tekst • **Høyde startsted:** ca.50m • **Høyeste punkt:** (Kobbskardet) 580m • **Laveste punkt:** ca.50 m • **Lengde:** Til Geitstigen 2,5 km • **Terreng:** Sti, noe myr og berg • **Kart:** 2130 II Mørsvikbotn

Over: Geitstigen. Topp høyre: Gapahuken og rasteplassen ved Tverrelvhaugen. Høyre: Utsikt over Mørsvikfjorden.
Foto: Kjell Fredriksen

Tur 7: Kobbelva – Nedre Veikvatnet

Kjører du nordover, tar du av fra E6 austover like før du skal inn i Middagsfjelltunellen. Kjør så oppover langs Kobbelva ca.1 km og ta av til høyre over elva på bro og videre den kronglete veien opp på Memaurkollen. Ut fra parkeringsplassen og østover mot Austerelva er det merket sti. Denne leder deg fram til hengebrua, og på den andre sida møter en den gamle stien fra Austerelva. Stien går i småkupert og noe myrete terreng, og stigningene er slake. Ved knausen ved Veikvatnet må man ned gjennom noen bratte bergkliper. Nede ved vatnet har Hamarøy jeger – og fiskerforening en båt som kan leies om du avtaler leie på forhånd, og du kan ro inn til naustet som ligger på sørsida av vatnet der hvor elva

kommer ned fra Øvre Veikvatn.

For leie av båt og naust: se www.njff.no og slå opp på Hamarøy JFF.

En annen rute inn til Veikvatnet og videre innover er om du går fra den tidligere omtalte Memaurkollen og følger kraftlinja opp den bratte lia. Her er stien lite synlig, men du følger i hovedsak kraftlinjetraséen til du kommer deg opp på Tverrfjellet. Herfra blir terrenget flatere og enklere, og du har fine vandremuligheter ned til Veikvatnet eller videre inn til fredningsområdet i Stillelva mellom Øvre- og Nedre Veikvatnet.

Over: Nedre Veikvatnet. Venstre under: Småpytter inn i mellom.
Foto: Kjell Fredriksen

Kart: 2130 II Mørsvikbotn • Parkering: P-plass Memaurkollen • Høyde startsted: 96 m • Høyeste punkt: 280 m • Laveste punkt: 96 m • Lengde: ca.5 km tur-retur • Terreng: Myr, skog og fjell

Under: Tilbakeblikk mot Engan. Innfeldt: Brua over elva fra Veikvatnet. Foto: Kjell Fredriksen

Tur 8: Horndalsvatnet - Grovatn - Tennvatnet–Ytre Styrkesnes

Denne turen er ei av 6 lange turløyper i Sørfold som er spesielt merket med informasjonstavler ved start og endepunkt. Turen er sommermerket og er skiltet underveis med stedsnavn og avstandsskilt. Denne turen kan du også starte fra Ytre Styrkesnes.

Dersom du starter fra Horndalsvatnet parkerer du ved informasjonstavle ved fylkesveien og du følger stia ned til vatnet, langs stranda vestover forbi de første hyttene og deretter opp lia mot Sommarfjell. Et par plasser kan svabergene være glatte.

Etter ca. én times vandring passerer du Vinkfjordelva som kommer fra Sommarfjellvatnan. Herfra er det en fin avstikker opp til vatnene hvor det står en åpen gamle på høyden vest for det ene Sommarfjellvatnet mot Gamtjønna.

Ellers går den merka stia forbi Monsvatnet, Monstjønna ned til Grovatnet hvor du følger østsida av vatnet og så opp skoglia til bygda Tennvatnet.

Bygda blei fraflyttet på 60-tallet, men oppsittere har satt opp ei grill-stue som også som kan benyttes av fjellvandrere.

Fra Tennvatnet kan du også ta en avstikker ned den 7 km lange veien ned til Sagfjordbotn hvor hurtigbåten

ankommer på tur fra Røsvik til Nordfold fredag ettermiddag og med retur til Røsvik på søndag ettermiddag.

Husk: Sjekk ruteopplysninga, tlf. 177, før du planlegger transport med båt til/ fra Sagfjordbotn.

Fra Tennvatnet følger du vestsida av vatnet opp mot de to nedlagte brukene Hauan og Jordbru. Deretter går du videre over myrene over høyden og deretter gjennom Storskogdalen og høydedraget ned mot parkeringsplass på Ytre Styrkesnes.

Løypa er ikke vintermerket og har en annen trase. For turer fra Ytre Styrkesnes følger en scooterløypa til Sagvatnet, Lisjvatnet, Jordbru/ Hauan, Tennvatnet og Grovatnet.

De fleste som går hele strekninga Horndalsvatnet–Ytre Styrkesnes vinterstid starter som regel fra Horndalsvatnet og går ”mot sola”. Når du kommer opp til Sommarfjellvatnan er det viktig at du går over det øverste vatnet (det som ligger lengst mot nord) før du går over høydedraget og ned nordsida av skaret ned Grovassallmenningen og vestover isen på Grovatnet. Parallelt med Langnesodden tar du av sørover og følger scooterløypa opp bakkene mot gårdene i Tennvatnet. Herfra følger du scooterløypa videre til Ytre Styrkesnes.

Bading i Langvasselva. Foto: Bjørn Godal.

Parkering: p-plass v/ Horndalsvatnet eller p-plass Ytre Styrkesnes • **Høyde startsted:** 111 (Horndalsvatnet) 118 (Ytre Styrkesnes) • **Høyeste punkt:** 300 m • **Laveste punkt:** 88 m • **Lengde:** ca.20 km én vei • **Terreng:** Myr, skog og fjell • **Kart:** 2130 II Mørsvikbotn/2130 III Heldalisen

fra venstre: Retningsskilt Grovatn. Foto: Ragnhild Hansen. Rast ved Horndalsvatn. Foto: Bjørn Godal. Horndalsvatnet. Foto: Kjell Fredriksen, Hauan - Jordbru. Foto: Steinar Strand. Under: Regnbue over Horndalsvatnet. Foto: Bjørn Godal.

Tur 9: Lappvika, Ytre Styrkesnes - Skardvatnet

Lappvika er et mye brukt friluftsområde for både fastboende, hytteeiere og tilreisende. Området er lett tilgjengelig, og her er et utall av muligheter for gode, enkle friluftsupplevelser på den langgrunne fjæra, i skogen eller ved Styrkesneselva. Her er også Sørfolds eneste naturgressbane for fotball som innbyr til aktivitet. Lappvika er

også samlingsplass for feiring av St-Hans, og i påska avvikles Strøksnes-lekan her når det ikke er snø nok i marka for skirenn. Da er det bålkos og uhøytidelige leker som kjerringbæring for store og leker for store og små.

Lappvika er også et fint utgangspunkt for tur til Skardvatnet og Svartvatnet både sommer og vinterstid. Om vinteren

er det dårlig med parkeringsplasser, men på sommeren kan du parkere ved fotballbanen, i grustaket eller ved det gamle idrettsbygget. Deretter går du langs en gammel kjørevei på øst-sida av Styrkesneselva og går 2,5 km opp til Skardvatnet. Underveis kan du ta avstikkere til små og store kulper hvor det er fine rasteplasser der du også kan se fine jettegryter.

Om du ønsker å gå videre fra Skardvatnet til Svartvatnet går du først langs øst-sida. Deretter krysser du elva mellom vatnene og går nordover et stykke før du går østover til Svartvatnet. Hvis du skal til Grønfjellet direkte fra Skardvatnet kan du krysse elva ved utløpet og gå langs vestsida et stykke og deretter på skrå opp lia. – Snart er du oppe i et åpent, gresskledt landskap hvor det er et mylder av større og mindre vatn. Noen er det fisk i og barn under 16 år fisker fritt med stang / handsnøre, mens voksne må innhente grunneiers tillatelse.

Styrkesneselva. Foto: Steinar Strand

Parkering: I grustak I grustaket eller ved fotballbanen • **Høyde startsted:** 10 m • **Høyeste punkt:** 104 m • **Laveste punkt:** 10 m • **Lengde:** Ca.4 km tur-retur • **Terreng:** Skogsvei og myr
Kart: 2130 III Heldalsisen • **GPS-punkt Lappvika:** Nord: 7505216 Øst: 775510

Under: Ved det gamle brohodet i Lappvika. Foto: Kjell Fredriksen.
Bunn: Vinnere kjærringbæring. Foto: Tor Eggesvik

Topp: Lappvikfjæra. Foto: Tor Eggesvik. Bunn: Kos i Lappvika. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 10: Fylkesvei - Vakkerlivatnet Styrkesnes

Vakkerlivatnet ligger, som navnet sier vakkert til like over skoggrensen på Styrkesnes. Du kjører fra Bonåsjøen og forbi Kvantoland. Et par km videre etter det høyeste punktet på veien kommer du til ei lang strekning hvor du har en stor parkeringsplass på høyre side ved et lite granfelt. Veien fra parkeringa og fram til vatnet er skiltet. Turen opp til Vakkerlivatnet er også første del av ruta når du skal til Kobbovatnan vinterstid.

Fra p-plassen følger du en traktorvei vestover fra granfeltet. Når du har gått ca. 600 meter langs denne veien, deler veien seg hvor den ene stien går rett til høyre og den andre går rett frem. Sommerstid skal du gå rett frem ca. 50 meter før du dreier til høyre, går over ei lita elv og følger stien rett nordover. På vinteren skal du ta til høyre i veiskillet og følge scooterløypa opp bakkene. Du går under høyspenten på din vandring oppover, og etter ca. 500 meter er du over skoggrensa og får en flott utsikt til fjellet rundt deg. Du følger stien videre opp til vatnet. Rundt vatnet er det små hauger hvor du kan nyte utsikten enda bedre.

Parkering: P-plass v/ fylkesvei 612 • Høyde startsted: 220 m • Høyeste punkt: 280 m • Laveste punkt: 220 m • Lengde: ca. 3 km tur-retur • Terreng: Skogsvei • Kart: 2130 III Heldalisen

Hytte ved Vakkerlivatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 11: Fylkesvei–Kobbovatnan

Kobbovatnan er fra gammelt av et mye brukt friluftsområde for befolkninga på Indre Styrkesnes og her er det et ti-talls hytter hvor det ofte er folk og med muligheter for en kaffeskvett for vandrere. Vinterstid går veien til Kobbovatnan via Vakkerlivatnet, men i sommerhalvåret brukes denne ruta som er atskillig kortere.

Fra veien går turen nærmest rett opp i bratte berg og når det regner må du være varsom over glatte partier. I det bratteste partiet er det satt opp tau som du kan holde fast i over den verste kneika.

Etter 15-20 minutter er kommet over “brattbergan” og turen blir atskillig lettere og videre er det merket / satt opp varder. Snart er du ved trimkassen før du like etter har flott utsikt til hyttene ved Kobbovatnan. Her er det flere vatn hvor du er velkommen til å fiske med stang. Om du ønsker å gå videre kan du gå på østsida av Brattliskogvatnet (vatnet hvor de første hyttene er) over Slåttaksla til Bonådalen. Et annet alternativ er å gå over Grønnfjellet til Sommarfjellet og Horndalsvatnet. Det er også en fin tur om du går ned til Storvatnet og følger elva ned til Svartvatnet, videre til Skardvatnet og ned til Ytre Styrkesnes.

Stort bilde: Opp Brattbergan. Innfeldt: Brattliskogvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Parkering: ved fylkesvei 612 • Høyde startsted: 225 m • Høyeste punkt: 400 m • Laveste punkt: 225 m • Lengde: Ca.3 km tur-retur • Terreng: Berg • Kart: 2130 III Heldalsisen
Se kart tur 10

Like ved oppstigninga er det flott utsikt. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 12: Grottekommunen Sørfold

Sørfold er ikke den kommunen som er mest kjent for sine grotter, men her finner du faktisk det lengste kartlagte grottesystemet i Norge og i Skandinavia. Hittil har grottere kartlagt 21 814 meter av Tjorvekraiggje som befinner seg i Høgfjellet ved Bonådalen i den nordre delen av kommunen.

Grottesystemet ble funnet så sent som i 1993 og hvert år gjøres det nye kartlegginger. Grotten er også en utpreget labyrintgrotte, og for uerfarne vil det derfor være en farlig manøver å utforske grotta på egen hånd.

Ei anna grotte som er mer besøksvennlig er Aspfjordgrotta som befinner seg ca. 25 km nord for kommunesenteret Straumen. Uerfarne bør ikke gå inn i grotta, men heller ta kontakt med for eksempel Nordland Turselskap i Bodø som så arrangerer guidede turer hit.

Husk at grottene har utviklet seg gjennom millioner av år og dryppsteiner, stalaktitter og stalagmitter, må ikke røres. På enhver grottetur er det 2 hensyn som alltid må ivaretas. Det første og viktigste er personlig sikkerhet for deg selv og andre (sikker ferdsel). Det andre er hensynet til grotta (skånsom ferdsel).

Sikker ferdsel: Grotter er spesielle og farlige miljø å bevege seg i. Risikoen for at det skal skje et uhell er alltid til stede. Alle som skal på grottetur bør derfor ha studert og lært seg grottevettreglene (eller innifjellvettreglene):

1. Legg ikke ut på langtur uten tilstrekkelig trening
2. Meld fra hvilken grotte du skal i og når du regner med å være hjemme igjen
3. Lytt til erfarne grottere
4. Vær rustet mot uhell selv på korte turer
5. Husk hvilken vei du kom
6. Gå ikke alene
7. Vend i tide, det er ingen skam å snu
8. Spar på kreftene

Grottevettreglene er enkle å etterkomme, men katastrofale å ignorere.

Skånsom ferdsel: Grotter er meget sårbare og representerer både estetiske og forskningsmessige verdier. Verdiene i grottene kan bli skadet/ødelagt av souvenirjegere, av industri- eller utbyggingsvirksomhet eller av ren og skjær vandalisme. *Grottemiljøer over hele verden har anerkjent følgende 3 regler for skånsom ferdsel i grotter:*

1. Ta ingen ting - bare bilder.
2. Etterlat ingen ting - bare fotavtrykk (og knapt nok det).
3. Slå ikke i hjel noen ting - bare tid.

Stalaktitter og stalagmitter i Aspfjordgrotta.

Leirskoletur til Aspfjordgrotta: Alle foto: Foto Espen Olsen

Tur 13: Hestmyra - Storkorken-Ørneskorken - Stauren

Toppene mellom Leirfjorden, Bonå og Kobbvatnet har vært turmål fra gammel tid. De kan nås fra flere kanter; her beskrives bare et par av de mest brukte:

Storkorken

Parker like ved høyeste punktet på veien mellom Engan og Bonå og ta på sti nord-østover langs den lille ryggen. I høyden der stiene fra Leirfjordgården og Engan møtes, ligger et lite vatn, kalt Vasskollvatnet, høyde 373 m. Herfra går du nordøstover gjennom det siste beltet av småskog, og står da ved enden av den lange bergryggen som strekker seg opp langs Storkorken og enda videre. Du følger ryggen nordover, tidvis finner du sauestier som holder retningen. Etter en halv times slak stigning finner du en smal, bratt elvedal der Ørneselva forsvinner under jorda. Du kan så gå langs denne dalen på den ene eller andre siden og stort sett holde retningen til du når toppen av Storkorken.

Ørneskorken

Du holder østre side av øvre Ørneselvdalen til du trefrer på en stor bekk fra vatnet på 877 moh. Du følger

så bekken opp mot vatnet og runder dette, helst på sørsida. Der begynner en rygg som du kan følge helt til toppen av Ørneskorken. Den er noe bratt i starten, men går etter hvert over i en slakere, men smal rygg. Det er greit å gå, men det blir nokså luftig mot vest etter hvert. Vinterstid må en se seg for, og ikke begi seg ut på skavlene.

Stauren

Når du har nådd toppen av Storkorken, står Stauren foran deg med sin jevne, stupbratte side. Det er mulig å fortsette over Korken og klatre opp Stauren fra vestenden. Bare den første høyden anbefales. Såvidt vites har ingen gått hele ryggen bortover. Det er for fjellklatrere uten høydeskrekk. Ønsker du å nå toppen av Stauren, må du starte fra utkjørselen ovenfor Kobbvatnet og følge ryggen oppover Litlfjellet og videre mot Stauren. Fra skaret mellom korkene og Stauren kan du på godt sommerføre gå ned til Storsletta og Rødaksla (Steinaksla). Hold til høyre under Stauren til å begynne med.

Parkering: Ved fylkesvei på høyeste punkt mellom Leirfjordgården og Bonå • **Høyde startsted:** 100 m • **Høyeste punkt:** 1167 m (Ørneskorken) • **Laveste punkt:** 100 m • **Lengde:** Ca.10 km tur-retur (Ørneskorken) • **Terreng:** Skog, berg • **Kart:** 2130 II Mørsvikbotn

Storkorken og Ørneskorken. Foto: Kjell Fredriksen.

Skitur på Korken. Foto: Bjørn Godal.

– Se flyfoto side 223 - Utsikt ut Leirfjorden. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 14: Engan/Ørnes

Når du kommer kjørende på E6 fra sør, har du på en finværsdag en fantastisk utsikt over Engan / Ørnes fra den store utkjørselen på E6, like sør om Rauhammartunnelen sør for Kobbelv vertshus. Herfra blir det antakelig tatt mest bilder fra Sørfold i sommerhalvåret.

For å komme til Engan/Ørnes tar du av E6 i Elvkroken og kjører ca. 3 km utover langs nordvestsida av Leirfjorden. Disse to sammenhengene bygdene er sammen med Kjelvik på andre sida Leirfjorden valgt ut av nasjonale myndigheter som et av 22 verdifulle kulturlandskap i jordbruket i Norge. I sin begrunnelse for utvelgelsen har landbruks- og miljømyndighetene

vektlagt at dette området har store biologiske og kulturhistoriske verdier.

På Engan og Ørnes er det to bruk som er i drift, og menneskenes samspill med naturen har gjennom generasjoner vedlikeholdt landskapet slik at det nå framstår som ei velstelt og vakker nordlandsk fjordbygd med har spesielle opplevelsesverdier.

Det er kort tid siden den nasjonale utvelgelsen ble gjort, og foreløpig er det ikke gjort mange fysiske tilretteleggingstiltak i området. Det foreligger planer om merking og skilting, men inntil videre kan du kontakte fastboende som gjerne informerer deg om turmulighetene.

Inntil videre kan du stoppe i Sagvika, som er den første plassen du kommer til om du komme nordfra. Her har en av grunneierne satt opp et grill-hus, og utafør her er det fint å ta en stopp og kanskje en dukkert i havet. En annen turmulighet er om du parkerer ved gammelskola på Engan og følger skiltet som viser vei til en trimkasse på Innernakken. Spør fastboende om tilatelse til privat parkering om disse plassene er opptatt.

Det foreligger planer om å legge til rette for ferdsel på merka og skilta stier i området både med utgangspunkt i Sagvika, Ørnes og på Engan.

Engan sett fra E6 ved Kjelvik. Foto: Kjell Fredriksen.

Kart: 2130 II Mørsvokbotn

Engan er en vakker bygd. Foto: Kjell Fredriksen.

Hesje, Engan. Foto: Terje Nystabakk.

Tur 15: Rundtur ved Kobbelv vertshus

En liten pausetur fra slitsom bilkjøring, eller en liten appetittvekker, er denne lille avstikkeren som begynner og slutter fra parkeringsplassen ved Kobbelv Vertshus. Fra terrassen foran vertshuset går ei trapp ned langs elva. Her kan du gå, mens du beskuer den flotte Baggfossen under E6-en. Mot slutten av trappa kan du gå til venstre og se en del av prosjekt Polahrbahn hvor tyskerne under 2.verdenskrig ved hjelp av krigsfanger skulle realisere jernbane nordover til Narvik. Her serverer Kobbelv Vertshus lekre og spesielle middager til større grupper hvis så er ønsket. Går du til høyre, kommer du inn på stranda som du kan følge videre forbi et naust og til den nye småbåthamna. Har kan du ta en liten rast mens du beskuer den vakre Leirfjorden med vakre gårder på nordsiden. Etter en liten pust kan du ta grusveien opp til hotellet og parkeringsplassen. Dette er en flott liten rundtur som kan gjøres unna i en fei, eller du kan bruke lang, lang tid og nyte naturen.

Trappa ned til tunellen. Foto: Kjell Fredriksen.

Parkering: P-plass ved vertshuset • **Høyde startsted:** 40 m • **Høyeste punkt:** 40 m • **Laveste punkt:** 0 m • **Lengde:** 500 m • **Terreng:** Skiltet, trapper, grusvei, fjære • **Kart:** 2130 II Mørsvikbotn

Bildet til høyre: Rundløypa går like nedenfor Kobbelv Vertshus. Foto: Kjell Fredriksen.

Langs fjæra. Foto: Kjell Fredriksen.

Trappa ned til tunellen. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 16: Sørfjordmoen–Sørfjordvatnet

Fossen ut av Sørfjordvatn. Foto: Kjell Fredriksen.

Om du er ved Kobbelv vertshus kan du ta turen opp til Sørfjordvatnet hvor du får innblikk i vill Sørfold-natur med susende elver og høye fjell. For å få denne opplevelsen går du 400 meter sørover langs E6 fra Kobbelv Vertshus og så opp til venstre mot boligfeltet.

Like før boligfeltet tar du til venstre og følger en traktorvei østover. Denne veien går helt fram til Sørfjordvatnet gjennom en dal med bratte sider og en stri elv i botn. Til å begynne med er det skog opp gjennom hamrene, men inne langs sørsida av dalen blir det mer bar granitt. Fra veien ser du et nedlagt gårdsbruk i sidedalen mot øst, Sørfjorddalen.

Ved utløpet av vatnet er det høvelig å ta seg en liten kafferast og nyte den vakre naturen. Langs Sørfjordvatnet er det vanskelig å ta seg fram. Folk i Sørfjorden bruker helst båt over vatnet sommerstid.

Hvis du har bedre tid en annen gang kan du ta turen videre innover fra Sørfjordvatnet til Kolbakkan og til Austervatnet hvor grunneierlaget har ei hytte for utlån.

Kart: 2130 II Mørsvikbotn • Parkering: Ved Kobbelv Vertshus eller ved boligfeltet ovenfor Sørfjordmoen • Terreng: Ca. 2 km tur–retur. Lett og fin traktorvei, egner seg meget godt for barn
Se kart tur 15

Båter ved Sørjordvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 17: Sørfjordmoen - Langvatnet – Grensen

Norge på tvers

Informasjon om denne turen får du på ei tavle som er satt opp ved Kobbelv vertshus.

Herfra er det godt skiltet slik at du kommer på rett kurs for videre vandring mot grensa. Turen er sommermerket, og det er skiltet underveis med steds- og avstandsskilt.

Turen begynner bratt opp skoglia fra Sørfjordskaret, men etter den første halvannen time er du kommet opp på åpent fjell. Her i høyden står det et skilt som viser vei til toppen av Reinhausen om du vil begrense turen hit, eller om du bare vil ta en liten avstikker for å se ned på Sørfjord-bygda, Engan og skue utover Leirfjorden.

Fra Reinhausen følger du lettgått terreng gjennom Pilikoppdalen og videre til Kivatnan og Kivasskollen. Herfra er det noen mindre besværligheter med glatte berg og bergkliper.

Også mot austenden av Langvatnet må du over noen tverrgående svaberg. Her må du følge den merka løypa nøye da du ellers kan risikere å gå deg fast. Når du har passert Langvatnet og grensen, ligger den svenske nasjonalparken Padjelanta foran deg. Du kan fortsette ned dalen og ned til Hurrejåkkå, herfra kan du dreie nordover eller gå sørover langs buktene i Vastenjaure

mot Virihaure., og du bør beregne et par overnattinger på turen til/fra Sørfjorden.

Historie

I gamle dager var dette veien bufeet trakk til beitene austom Reinhausen. Og det var også veien til jaktterreng i Gaulis, Hurrefjellet og vestom Veikdalen. I Sørfjorden var det mange dyktige jegere, og folket der har holdt jakta i hevd helt opp til våre dager. Svensksamer som lå i sommerleir ved Stallo og Vastenjavre, kom denne veien for å handle i Leirfjorden. I senere år er benevnelsen «Flyktingeruta» brukt fordi mange mennesker tok seg over til Sverige denne veien under siste krig. I 1985 ble den merket opp igjen og lagt litt om ved austerenden av Langvatnet med tanke på oppdemning av vatnet.

Båtferd i villmarken

Fra Sørfjorden og inn til de store sjøene like over grensa på svensk side ble det i 1939 gjort litt av et arbeidsstykke. Den Svenske Turistforening trengte båter på Vastenjavre og Virri-haure. Disse ble bygget i Saltdal, og folk i Sørfold ble bedt om å ta dem over fjellet til de store innsjøene på svensk side. Rundt 20 menn sa seg villige å dra de 4 båtene de ca. 30 km i luftlinje, en del av disse km i bratt fjellterreng. Det var mange som mente dette var galmannsferd. Men kr 40.- pr mann, som var tilbudet, var store penger i de dager. Går du denne turen, så vil du kanskje skjønne hvilket

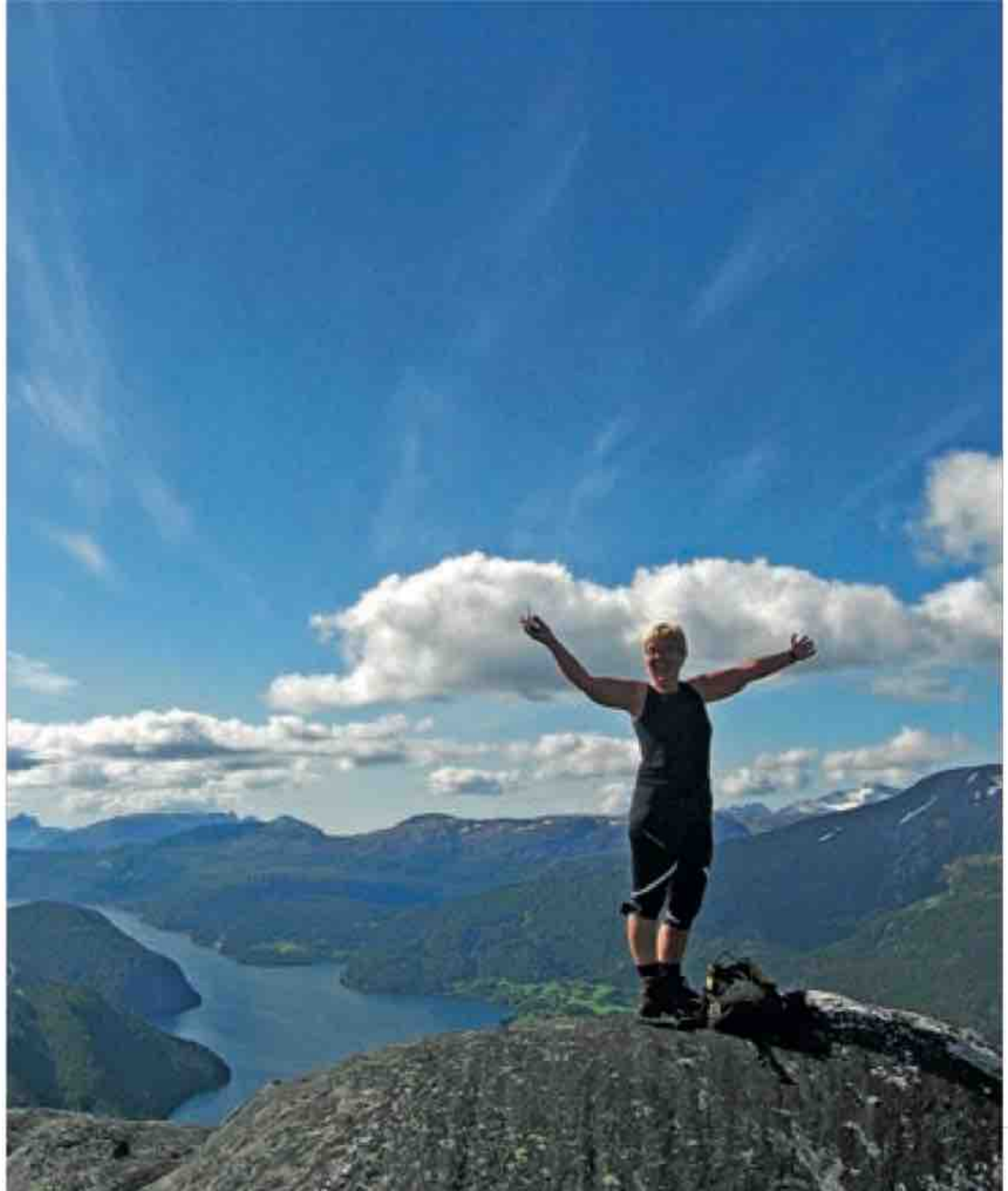
Parkering: P-plass ved vertshuset • Høyde startsted: 40 m • Høyeste punkt: 730 m • Laveste punkt: 40 m • Lengde: Ca. 18 km til grensen • Terreng: Skiltet, gårdsvei, skog, berg
Kart: 2130 II Mørsvikbotn og 2230 III Linnajavrre

arbeid disse karene utførte. Turen frem til Høgheia gikk på en dag, karene gikk så hjem, og etter to dagers hvile dro de båtene videre til Langvatnet. Etterat våronna var ferdig, dro karene oppover igjen på datidens ski med proviant og heller dårlig utrustning. I issørpe til opp på ankelen vasset de over Langvatnet mens de dro båtene etter seg. To av båtene skulle til Hurriluokta, mens de andre skulle trekkes 10 km videre over Vastenjaure. En natt gikk med til dette, og et døgn etter at de hadde dratt hjemmefra, begynner returen til Sørfjordgrenda. Nå møtte de på dårlig vær, og det kunne gått dem galt. Men de kom seg heim, totalt utslitte: «E sov et heilt døgn etter at e kom heim», uttalte en av de brave menn.

Les om den store bragden i «Årbok for Sørfold 1979» side 76 til 81.

Over: Ved Kivatnan. Foto: Jonny Bergfall.
Høyre: På toppen av Reinhausen. Foto: Ragnhild Hansen.

Tur 18: Sørfjorden-Kati - Lakshol

Denne turen er én av 6 fjellturer i Sørfold som er spesielt merket med informasjonstavler ved start og endepunkt. Turen er sommermerket og skiltet underveis med avstandsskilt.

Denne turen kan følgelig også startes fra Lakshol.

Merk: Informasjonstavle for denne turen står ved Kobbelv vertshus, men stia starter ved Rauhammaren tunnel, ca. 1 km sør for vertshuset. Du kan også parkere ved tunellen.

Stia er bratt i begynnelsen og det er ganske heftig stigning før løypa fortsetter mellom koller og knauser opp til Svadvatnan. Fra vatnet kommer du over på lette moserabber, til dels også svaberg. Stigningen mot Kati går også på fast mark i greit lende. Likevel er det ganske hard stigning før du når høyeste punkt på ruta, i Kativaggi. Herfra tar du lett en times avstikker til den høyeste Kati-toppen i vest, eller til Sørsvadtinden i øst, begge på over 900 moh.

Løypa går i slakt lende over bergene til du får et par bratte nedstigninger til vestenden av Langvatnet. Herfra er det lett gange til du kommer til et noe tyngre og kupert skogsterreng ned mot Langvasselva. For å komme videre må du krysse elva og med unntak av svært tørre perioder må du regne med vading for å komme over.

Mellom Langvasselva og til sørenden av Sleipdals-

vatnet er det kupert skogsterreng og øverst i Sleipdalen kommer du til et veiskille. Nord-østover går det sti til Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening si hytte ved Steinfjellvatnet, og her er det fine fiskevatn i Moskusdalen innover mot Storskogtinden.

Hvis du ikke skal ta denne avstikkeren, men fortsette sørover til Lakshol er det lettgått nedover bergene ned til skog- og myrterreng i Sleipdalen hvor stia snor seg ned mot Lakshol og innfallsporten til Rago.

Hulda Skar på Kati. Foto: Mikal Arntzen.

Parkering: Ved Kobbelv Vertshus ev. E6 øst for Rauhammaren tunnel • **Høyde startsted:** 40 m • **Høyeste punkt:** 933 m. (Kati) • **Laveste punkt:** 40 m • **Lengde:** ca. 18 km én vei
Terreng: Skiltet, skog, fjell • **Kart:** 2130 II Mørsvikbotn og 2129 I Sisovatnet

Kati sett fra Høgbergfjellet under Korken. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 19: Husmannsplassen Kjelvik–Kjelviksøyen

Parker ved rasteplassen ved E6 for Kjelvik Gård ca. 4 km sør for Kobbelv Vertshus og følg stien opp mot husene på gården. Anlegget som nå forvaltes og drives av Nordlandsmuseet, er åpent for turister i sommerhalvåret, og her kan du få både omvisning og enkel servering.

For en liten mannsalder siden ville det vært mer naturlig å beskrive turen den andre veien, dvs. fra sjøen og oppover. Det var den veien som folk kom til gårds i gammel tid, men med ny E6 rundt Leirfjorden i 1986 ble plassen Kjelvika lett tilgjengelig. Lokalhistorielaget i Sørfold hadde sett muligheten flere år i forveien, og ved veiåpningen var husmannsplassen restaurert og klar til å ta imot besøk.

Veien fra husene og ned til Kjelvik-sjøen er merket som Sørfolds del av «Fotefar mot Nord» - prosjektet. Nedover den lune dalen er vegetasjonen frodig med gress og stauder; bjørkeskogen er åpen og høyvokst med bratt bregneli i sørsida. Landskapet bærer preg av menneskelig aktivitet, selv om det har ligget i fred lenge nå. Det bærer utfor brattere bakker ned mot det nedre fraflytta småbruket, Nersletta.

Siste stykket av veien er tillaget for å kunne kjøre opp fra stoa med hest. Over flomålet ser du murene av naust

og garnhjøll, muret av den laglige kalksteinen som finnes her og oppe på plassen. Alt minner om et strevsomt folk som levde her og ble borte. I Leirfjorden var det et uttrykk som sa:»Å far te kjerke i Kjelvika» Det beskriver folks følelser ved å besøke folket der, og det å oppleve Kjelvik-folkets gjestfrihet. De gjorde flere slags håndverk for folk i Leirfjorden; smed- og blikkenslagerarbeid, hjulmakeri, søm m.m. Så det fotefaret som er beskrevet her, var en beferdet vei en gang i tida.

Sammen med området Ørnes/Engan på andre sida av fjorden er Kjelvik et av 22 nasjonalt utvalgte kulturlandskap i jordbruket hvor det er laget en forvaltningsplan som skal ta vare på områdetets særegenheter.

Stien ned til Kjelviksøyen. Foto: Kjell Fredriksen.

Parkering: Rasteplass E6 ved Kjelvik • **Høyde startsted:** 210 m • **Høyeste punkt:** 210 m • **Laveste punkt:** 0 m • **Lengde:** 4 km tur-retur • **Terreng:** God sti, noe bratt ned mot sjøen
Kart: 2130 II Mørsvikbotn

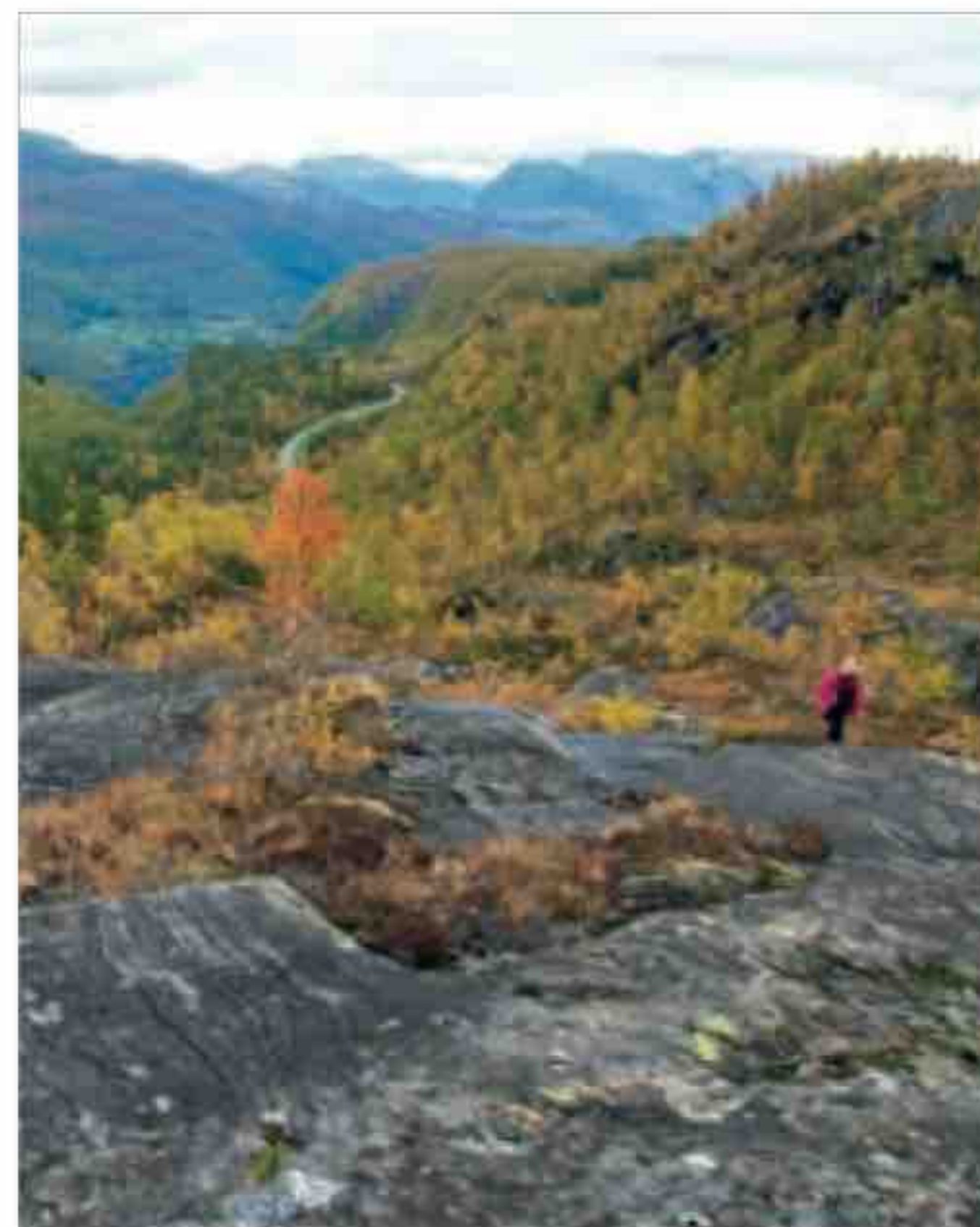

Husmannsplassen Kjelvik. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 20: E6–Sommarsetvatnet

Ca. 8 km sør for Kobbelv Vertshus langs E6 finner du en turperle. Kjør disse 8 km og parker ca. 350 meter nord for den siste tunellen før Sommarset (Kannflogtunnelen) Gå 250 meter nordover til en liten knaus hvor det er en liten avkjørsel på sørsida av veien. Herfra går det sti ned til Mølnelva og hvor du følger vestsida av elva gjennom av Mølnelvdalen, ca. 2 km opp mot Sommarsetvatnet.

I begynnelsen av turen er det litt heftig stigning, men etter noen meter flater denne ut og du får en flott tur i jevnt stigene terreng. Det er godt synlig sti der du går på vestsiden av elva. Her er noe myret og i skikkelige regntunge dager vil det nok være ganske bløtt her. Terrenget flater ut når du nærmer deg Sommarsetvatnet, og når du har kommet gjennom siste krattskogen, ligger et flott åpent fjellvatn foran deg. Går du litt frempå vil du se Sjunkhaten i vest. Sommarsetvatnet er et fint fiskevatn hvor en krever fiskekort for å fiske.

Tilbakeblikk mot E6 og Engan. Foto: Kjell Fredriksen.

Parkering: P-plass ved E6 • Høyde startsted: 280 m • Høyeste punkt: 441 m • Laveste punkt: ca. 260 m • Lengde: ca. 4 km tur–retur • Terreng: Myr, skog, berg
Kart: 2130 II Mørsvikbotn/2130 III Heldalisen

Kveldsol ved Sommarsetvatn. Foto: Kjell Fredriksen.

Straumen og omegn

Denne strekninga omfatter utvalgte turer fra bygdene Kvarv, Nordfjorden, Tørfjorden, kommunesenteret Straumen og Djupvik, samt turer til og i Rago Nasjonalpark.

Fra E6 som er hovedfartsåren gjennom Sørfold, er det mange lett tilgjengelige turområder. Utenom de beskrevne rutene er det mange fine opplevelser, og det er bare å spørre lokalbefolkninga for å finne fram til turperlene høyt til fjells, i nærområdene i skog og mark og ved sjøen.

Vinterstid er skianlegget med lysløypene i Seljeåsen svært mye brukt, og fra Kvarv og innover mot Småvatnan og Faulvatnet er det stor vinterutfart i oppkjørte løyper i lettgått terreng. Seljeåsen er også et mye brukt utfartsområde sommerstid hvor det også er flere stimuligheter opp til masta på Høg-Seljeåsen. Her og andre steder rundt Straumen er det også lagt ut poster for turorientering.

Fra kommunesenteret Straumen går det anleggsvei innover langs Straumvatnet og som er mye brukt til fotturer langs vatnet og som innfallsport for turer innover fjellet. Veien langs vatnet er i perioder utsatt

for is- og steinras, og ferdsel må skje med forsiktighet. Området langs Straumvatnet er også mye brukt som buldreområde, dvs. klatring på store steiner, og hit kommer entusiaster fra både inn- og utland.

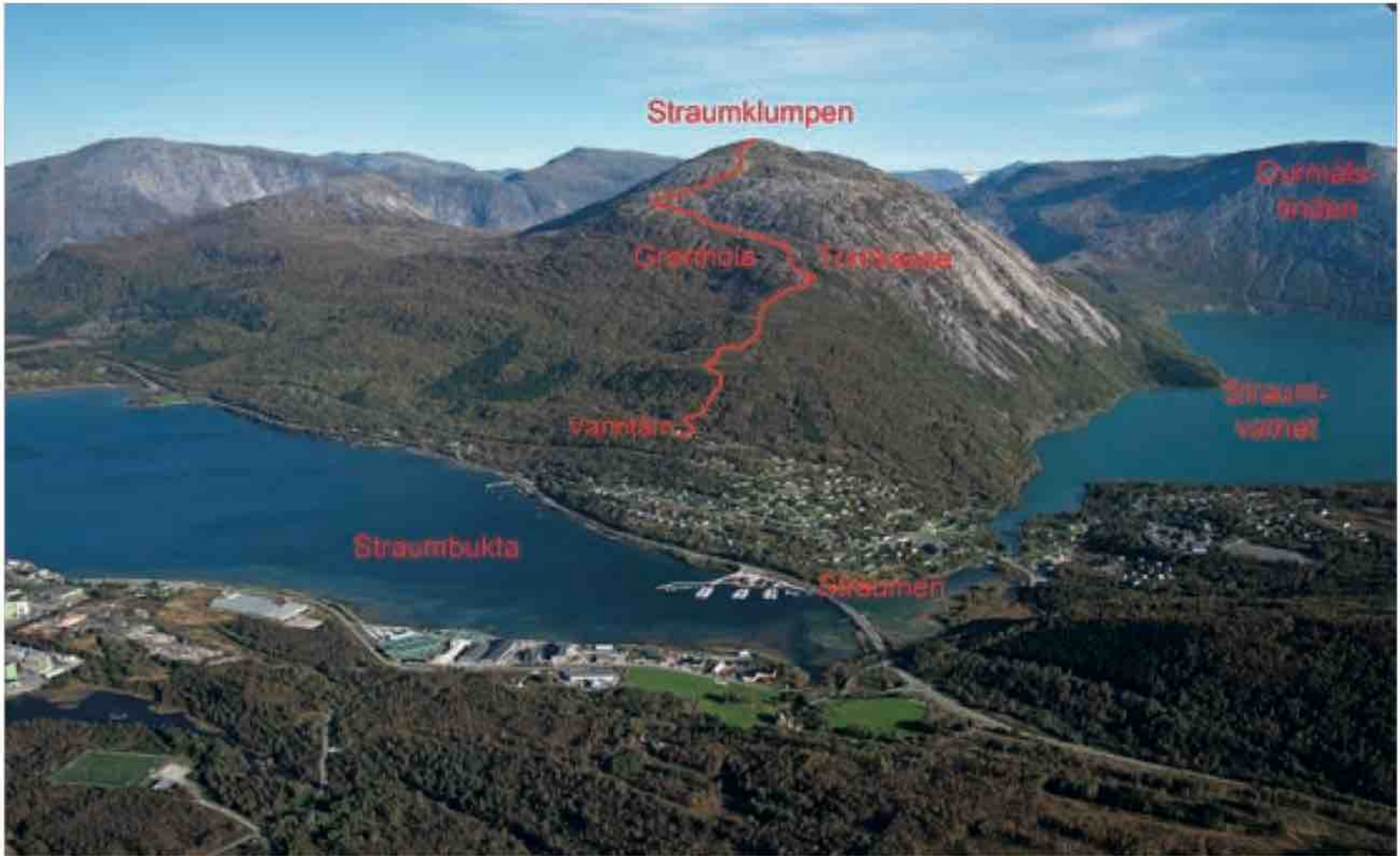
I likhet med de andre deler av kommunen er det gode fiskemuligheter både ved sjøen, i elvene og i fjellvann. Oversikt over salg av fiskekort finner du på Sørfold kommunes heimeside www.sorfold.kommune.no. Her finner du også oversikt over områder med salg av jaktkort og servicetilbud. Vær oppmerksom på at elvene enkelte år kan ha restriksjoner eller være stengt for fiske etter ørret, sjørøye og laks. Sjekk dette med lokale kortselgere før du planlegger tur.

Om du kommer sjøveien har du gode oppankringsmuligheter i mange bukter og viker, og i tillegg er det ei flott gjestebrygge i småbåthavna på Straumen. Her er det kort vei til offentlige tjenester, overnattingstilbud og annen service. Det er også småbåthavn med båtutsett i Megården.

Austrekrågforsen. Foto: Kjell Fredriksen.

Servicetilbud Straumen: **Overnatting / campingplass:** Strømhaug camping, Straumen • **Camping / caravan:** Øyra Camping, Nordfjorden • **Annet:** Dagligvarebutikk med post i butikk og drivstoffsalg, kro, drosje, rådhus med servicetorg, legekontor, bibliotek, oppvarmet kunstgressbane på Lakselva, eldresenter, skole, barnehage • **Næringsliv:** Elkem Salten, bygningsentreprenør, mekanisk bedrift, produsent av smolt, el-installasjon, bilverksted og Vekst-bedrift.

Tur 21: Gyltvikvatnet

Når du ferdes gjennom Sørfold, ser du store deler av kommunen fra innsida av Mor Norge. I alt kjører du gjennom 15 tunneler fra du forlater kommunesenteret Straumen og til du er i den nordligste bygda som er Mørsvikbotn like før oppstigninga til Hamarøyfjellet. Mange trafikanter tar konsekvensen av at det er godt å ta seg en stopp underveis, og en av de fine plassene er Gyltvikvatnet som ligger ca. 20 km nord for Straumen.

Vatnet ligger idyllisk til like ved E6, og sjøl om grunneierne har fjernet sperringene slik at du kan kjøre inn på området så bør du helst parkere på den store utkjørselen. Deretter kan du strekke beina og også ta deg en tur til vannkanten.

Særlig mange bobilturister har oppdaget denne plassen, og i sommersesongen står det som regel to-tre biler parkert her hver natt.

Utenom turistene bruker også lokalbefolkninga Gyltvikvatnet til rekreasjon, og på varme sommerdager brukes vatnet mye til bading.

Kart: 2129 IV Fauske • Parkering: På stor utkjørsel ved E6.

Venstre: Kos ved Gylrvikvatnet. Under: Bålkos. Begge foto: Anne Furnes.

Tur 22: Kvarv - Rismålsvatn - Faulvatn

Vi vil nå beskrive en tur som Ole Benjamundson, smed og reparatør fra Kvarv, ofte benyttet. Han var en ivrig fjellmann, og helleren som du finner ved stien, er oppkalt etter ham. Her hadde han fast rasteplass. På denne turen er det lurt å ha fiskestanga med seg. Fiskekort for privatgrunn, Rismålsvatnet og Småvatnan, fås kjøpt hos grunneierne (se oppslagstavle ved parkeringsplassen). For Statskog kan du sende sms med kodeord inatur til 2470.

Du starter denne turen fra grustak ved E6, og du parkerer ved det nedlagte samvirkelagsbygget på Kvarv. Du starter ved sørenden av grustaket og følger en skogsvei noen småbratte kneiker opp gjennom bjørk og furuskog. Etter ca. 20–25 min gange kommer du til en rasteplass på Grønnliheia, hvor du har fin utsikt over Foldafjorden, og på klare dager kan man skimte Lofotveggen i det fjerne.

Etter å ha krysset myr på steinheller og tresviller sees den før omtalte Ole Benjamundson-helleren til høyre for stien. Etter ca. 150 m er du framme ved Rismålsvatn.

Skal du videre, er det enklest å ro innover langs Rismålsvatn med båt, men i motsatt fall må du gå over demninga og gå ca. 200 meter langs nordsida av vatnet forbi hytter og naust. Stien følger så en rabbe rett opp gjennom ei svært bratt bjørkeli opp på Rismålskollen.

På toppen er stien lite synlig sti, men etter 5–600 meter er du i lia ovenfor nordenden av Rismålsvatnet, og her er det små varder som viser vei i lettgått terreng forbi Småvatnan, over Faulvasshøyda og ned til Faulvasshytta. Denne eies og drives av Bodø jeger- og fiskerforening.

Hvis du ror med båt over Rismålsvatnet til Nordbotn er det merket sti og lettgått terreng videre til Faulvatn.

Det var tyskerne som under siste krig startet opp

med Rismålsvatn kraftstasjon; deler av demninga er bygd av krigsfanger. I området rundt Gamvatnet er det rester etter tidligere samisk bosetning. Inger Olsdattervatn kommer av navnet på ei kvinne som var bosatt (forvist) til dette vatnet.

Parkering: Kvarv. Se tekst • Høyde startsted: 100 m • Høyeste punkt: 440 m • Laveste punkt: 100m • Lengde til Faulvasshytta: ca. 9 km • Turdata: Kart: 2129 I Sisovatn
Terreng: Se tekst. Lett fjellterreng

Faulvasshytta. Foto: Astrid Karlsen.

Faulvatnet i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen.

Flotte småtjønner langs stien inn til Faulvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Ole Benjamundson-helleren. Foto: Kjell Fredriksen.

Rismålsvatnet. Foto: Astrid Karlsen.

Tur 23: E6 Kvarv – Kråktuva

Som et alternativ til den mest brukte turen på Kvarv, fra E6 og til Rismålsvatnet, anbefales denne turen fra E6 og opp på Kråktuva. Denne turen kan også startes fra skogsveien ved Gyltvikvatnet, men vi har valgt den snarreste veien.

Du parkerer på utkjørsel ved Einmoelva, ca. 1 km nord for Gyltvikvatnet. Stien starter nord for elva og vises tydelig. Etter et par hundre meter med bratte bakker kommer du snart over i slakt, fint terreng. Herfra går stien nordover over skogbunn, over et lite parti med myr, over ei lita elv og videre opp gjennom lia hvor du går langsetter en fin rygg.

Mot slutten går stien over berg fram mot trimkassen like nedenfor Kråktuva. Ca. 100 meter etter trimkassen er du oppe på Kråktuva som er et fantastisk utkikkspunkt. Med Svinknubben, Kollen og Gyltvikfjellet bak deg, har du et flott skue over Gyltvika, Kvarv og utover Sørfolda mot Røsvik og mot nabokommunen Steigen. På klare dager skal du også kunne skimte Lofotveggen i det fjerne.

Selv en regnværsdag gir flott utsikt fra Kråktuva. Foto: Steinar Strand.

Parkering: Utkjørsel ved E6 • Høyde startsted: 90 m • Høyeste punkt: 295 m • Laveste punkt: 90 m • Lengde: Ca.3 km tur-retur • Terreng: Skog, myr, berg • Kart: 2129 IV Fauske
Se kart tur 21

Stor vannføring i Einmoelva. Foto: Steinar Strand.

Sti opp til Kråktuva. Foto: Steinar Strand.

Rago Nasjonalpark

Rago ble fredet som nasjonalpark i 1971 og er med sine 171 km² en av Norges minste nasjonalparker. Sin beskjedne størrelse til tross er kontrastene og naturopplevelsene store. Her kan du oppleve alt fra fredelige furumoer og lune viker til blankskurte svaberg, tordnende fosser og høyfjellet med evig snø. Det er svært få tekniske inngrep i nasjonalparken og lite tilrettelagt for ferdsel. Området fremstår derfor som villmark.

Rago nasjonalpark grenser til Padjelanta nasjonalpark i Sverige, som igjen grenser til de svenske nasjonalparkene Sarek og Stora Sjøfallet. Disse tre nasjonalparkene utgjør 5500 km² verneområde, og sammen med Rago utgjør dette et av de største sammenhengende verneområdene i Europa.

Topografien i Rago fører til at de fleste som går i Rago ferdes på de merkede stiene; den ene fra Lakshol til Storskogvatnet og videre inn mot Sverige og den andre stien fra Nordfjorden til Lisjverivatnet og videre til Sølvskard. Utenom stiene møter du ur med store steinblokker og djupe daler med skog. Stor ferdsel har ført til at det er stor slitasje enkelte steder, og Statsskog har klopplagt endel av myrene for å minske skadene i terrenget.

Er du på din første Ragotur, anbefaler vi at de merkede stiene følges. Dette for å spare Rago for slitasje. En god karakteristikk av terrenget ligger i begrepet «Ragomil» i forhold til vanlig mil.

Inne i parken er det overnattingsmuligheter ved Storskogvatnet i den låste utleiehytta til Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening. Når du leier denne hytta, får du også tilgang på båt og garn. Ved dette vatnet har Statskog ei åpen hytte som kan brukes av vandrere. Statskog har også ei åpen, lita sikringshytte ved foten av Ragotoppen, ca. 2 km fra grensen mot Sverige.

Ved Litlverivatnet har jeger- og fiskerforeninga naust med båt og hytte med båt som du kan leie. Husk å kontakte foreningens hytteutleier på forhånd. I begge vatnene er det rikelig med fisk av svært god kvalitet.

Terrenget i Rago er meget spesielt og du som besøker nasjonalparken må sørge for å holde deg til Nasjonalparkens regler, slik at de som kommer etter deg, også kan få den samme gode følelsen av uberørt natur.

Tjuvkollen og nederste del av Storskogdalen. Foto: Kjell Fredriksen.

Litlverivatnet og fossen. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 24: Lakshol - Storskogvatnet

Stien starter med en bratt oppstigning fra parkeringsplassen i Lakshol. Deretter flater stien noe ut før den kommer fram til elva fra Storskogvatnet. Elva følges fram til Nordskardet. Undervegs passerer hengebrua over Mellomforsen. Herfra og til Storskogvatnet går stien på vestsida av vassdraget. Det er en bratt stigning fra elva og opp på Nordskardet. Der er det tid for en god pause med fin utsikt nedover dalen. Etter ca. en halv times tur videre kommer vi fram til skiltet som markerer grensa til Rago Nasjonalpark, og fargen på merkinga forandres fra rødt til gult. Nordskardet forlates, og stien går i et mer åpent landskap. Vi kan se Ragotoppen og Litlrago rett fram, og mot høyre (sør-vest) ses området mot Sølvskardet og lenger bak Litlverivasshamran. Til venstre har vi Gråfjellet som skiller Storskogdalen fra Sleipdalen. Stien går gjennom glissen furuskog med noe bjørk imellom. Landskapet må betegnes som goldt med partier med svaberg og myrer. Etter et forholdsvis flatt parti kommer vi til Storhellarheia. Under en heller, ca. 10 meter til venstre for stien, kan vi se restene etter et gammelt husvære. Fra Storhellarheia får vi også et storslagent syn nedover Storskogdalen. Litlverivassfossen og Lappfjellet sees

rett mot sør. Etter å ha gått ned «stigen» er det bare et kvarters gange før vi er fremme ved «Åpenhytta», dvs Statskogs utmerkede hytte ved utløpet av Storskogvatnet. Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening har også ei hytte med naust og båter ved utløpet av Storskogvatnet, men disse er låst. Leie må avtales med foreningen.

Bevertjønnå. Foto: Kjell Fredriksen.

Parkering: Se beskrivelse Lakshol-Storskogvatn • **Høyde startsted:** 18 m • **Høyeste punkt:** 200 m • **Laveste punkt:** 18 m • **Lengde:** Ca. 8 km til Storskoghytta • **Terreng:** Skogsvei, ur, myr, berg
Kart: 2129 I Sisovatnet

Brua ved Mellomfossen (stort bilde). På Nordskaret (innfeldt). Begge foto: Kjell Fredriksen.

Tur 25: Storskogvatnet–Svenskegrensa

Fra den før nevnte hytta ved Storskogvatnet er det mulig å gå til Padjelanta, den store nasjonalparken i Sverige. Dette er en ekstremtur og krever at en er fjellvant og har utstyret i orden. Kart og kompass er absolutt nødvendig da den gamle merkingen som er her, er lite synlig. Uvær på sommerstid i høyfjellet kan gjøre turen skikkelig ubehagelig og i verste fall farlig.

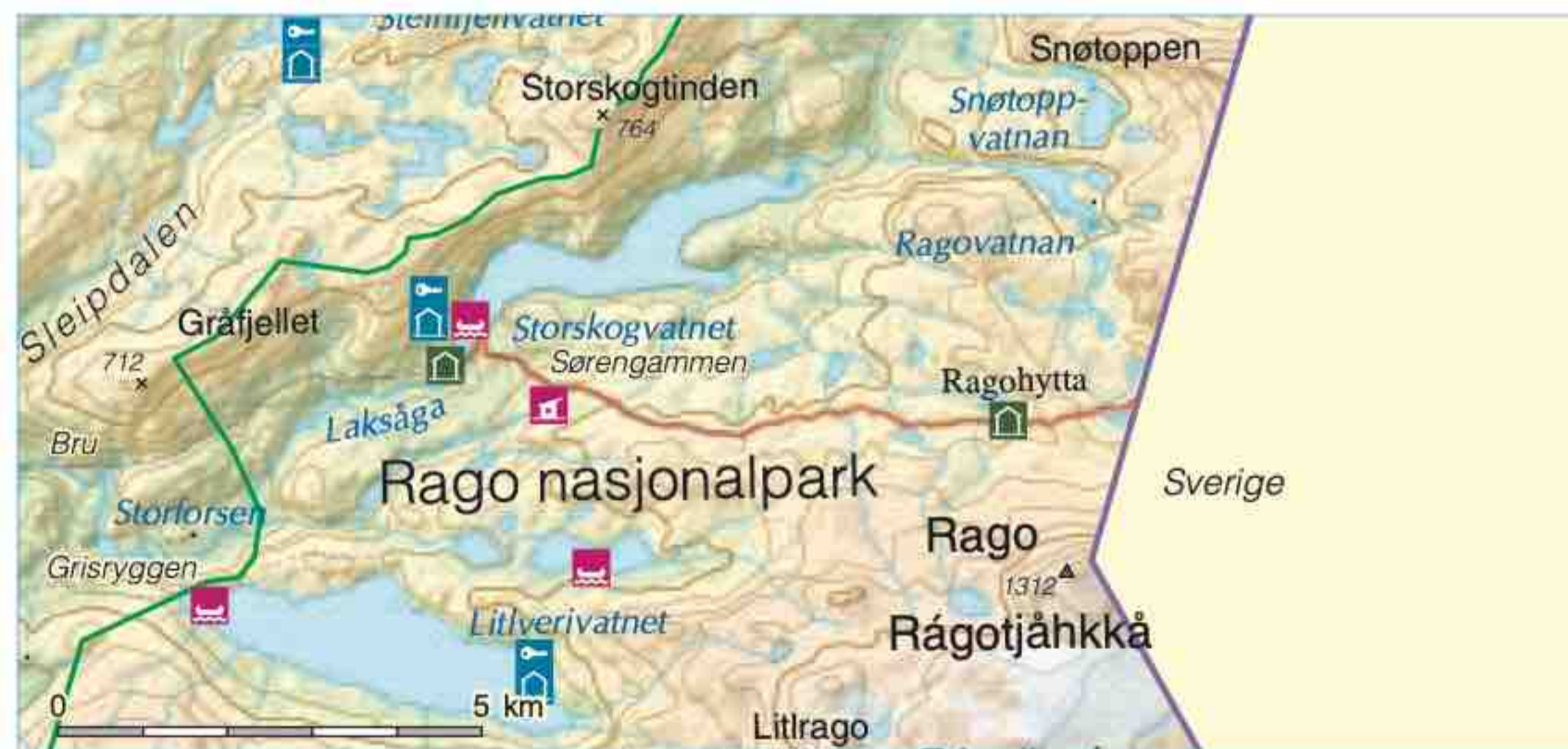
Fra Storskoghytta går man over hengebrua ved utløpet av Storskogvatnet og videre forbi Skrømhellarn (gammel overnattingsplass). Rett etterpå deler stien seg hvor den ene går rett fram og stiger bratt opp mot Sørengammen, mens den andre stien går til høyre mot Sølvskarvatnan og videre til Litlverivatnet.

Sørengammen er en gammel jaktgamme som blei oppført og brukt av Søren Løkthaug. Denne er nå restaurert av Statskog og kan være et greit krypinn på turen inn mot grensa. Den har ikke ildsted. Her begynner bjørkeskogen å avta, og videre innover er det svaberg og steinete høgfjellsterreng. En har fin utsikt mot de høye grensefjella mot nord, Gaulis og Snøtoppen, og Ragotoppen blir mer og mer dominerende etter som en nærmer seg grensen. Mot vest får en av og til små gløtt mot Storskogvatnet, mens Storskogtinden

og Gammsletta er synlig det meste av veien. En holder østover til en når grensen og dreier så nordøstover langs Rakotjåkko. Det er inntegnet sti på svenske kart sør for vatn 718 (på svensk side) og sørøstover ned til Rakojaure, videre på sørsiden av denne og videre sørøstover til Alasluokta ved Virihaure. Her er det lurt å ha svenske kart for å komme videre.

Fin fisk å få. Foto: Lars Magnus Kvamme.

Parkering: Se beskrivelse Lakshol–Storskogvatn • **Høyde startsted:** 193 m • **Høyeste punkt:** 640 m • **Laveste punkt:** 193 m • **Lengde:** Ca.12 km til svenskegrensa

Terreng: For det meste fjellgrunn, noe steinet • **Kart:** 2129 I Sisovatnet

Under: Fjellryper. Foto: Lars Magnus Kvamme. Høyre: Jakt. Foto: Trygve Ness.
Bunn: Over bru ved Storskogvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 26: Storskogvatn - Sølvskardet - Litlverivatn - Lakshol

Denne turen er «perla» i Rago rutenett og tar normalt 5 - 6 timer (ca.14 km) hvis du er turvant. Vi starter ved Storskogvatnet ved den før omtalte hytta, går over hengebroen og kommer etter ca.1 km til veiskillet (se forrige tur). Vi følger stien som går sørover (merkeskilt i stidelet). Stien går i sterkt kupert og bratt terreng opp mot vannskillet mot Sølvskardet. Her passerer vi småvatn og fine idyller.

Fra vannskillet går stien videre sørvestover langs en brei fjellrygg mot utløpet av Litlverivatnet. Utløpet av vatnet passeres på en solid hengebro. Kryssingen kan være en frisk opplevelse med den høye fossen rett under seg. Denne delen av stien går gjennom storslått natur, med utsikt mot Tjørnmoen og Storskogdalen, og mot Litlverivatnet, Litlverivasshamran og Flatkjølen i øst. Det er blitt fortalt at navnet Litlverivatnet kommer fra den store svenske innsjøen Virihaure som ligger like øst for grensen. Innsjøen ble på dialekt kalt for «Stor-Verivatn», -ingen fikk en gammel foldværing til å si «Virri». Det ble «Verri»! Litlverivassfossen, som er en attraksjon i seg selv med sitt 223 meter høye fall langs glattberget ned mot Tjørnmoen, er et av Nord-Europas høyeste fossefall.

Ved sørenden av Litlverivatnet ligger et låst naust som tilhører Fauske og Sørfold jeger- og fiskerforening og hvor det er to båter. Før du starter turen kan du avtale leie av naustet hvor du kan overnatte og hvor du får tilgang på båt og garn. Den andre båten får du bruke hvis du leier hytta "Fjellrosen" som ligger inne i botnen i den østre delen av vatnet.

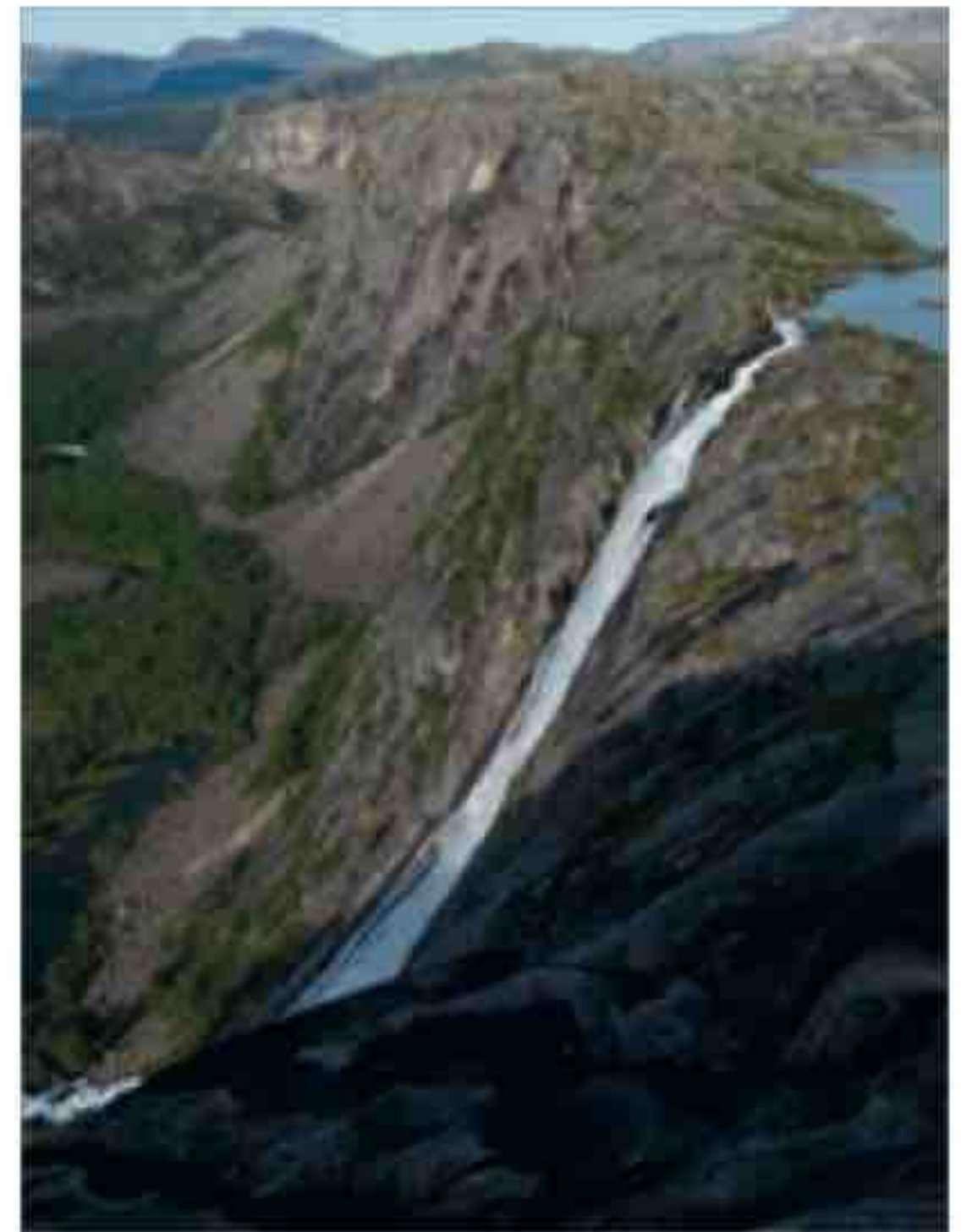
Etter Litlverivatnet er det slutt på Rago Nasjonalpark, og merkinga på stien blir igjen rød. Grisryggen er en nokså smal og luftig bergrygg, som avsluttes med

ei 10 - 15 meter lang egg. Hvis berget er glatt og/eller at du har høydeskrekk er det lurt å sløyfe vandringa over Grisryggen og heller gå gjennom ura på innsiden. Ned mot Nordfjorden og Lakshol dukker stien ned i frodig bjørkeskog. Denne stien kommer ned til bilveien ca.2 km fra Lakshol, så det blir noen minutter på veien før en er tilbake til parkeringsplassen og bilen.

Topp venstre: Litlverivassfossen. Bunn venstre: Storskogdalen. Bunn midt: Sølvskardvatnet. Bunn Høyre: Litjverivassfossen: Foto: Kjell Fredriksen. Topp høyre: Lisjverivatnet. Foto: Lars M Kvamme.

Parkering: Se turbeskrivelse Lakshol - Storskogvatnet • **Høyde startsted:** 193 m • **Høyeste punkt:** 420 m • **Laveste punkt:** 20 m • **Lengde:** 14 km
Terreng: Sti, berg, siste halvdel noe myr og skogsti • **Kart:** 2129 I Sisovatnet

Fossen ut av Storskogvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Nedre ende av Storskogvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 27: Steinbakkan – Svartvatnet

For å komme til Svartvatnet kan du starte fra flere plasser i Steinbakkan, men vi anbefaler denne ruta.

På grunn av få parkeringsplasser langs veien bør bilen forlates ved E6 på nordsida av Trengsel bru. Deretter følger du veien ca. 200 meter mot Lappelva før du går inn på en gårdsvei og forbi et hus og inn på en liten sti opp gjennom skogen. Etter ca. 15 – 20 minutter er du oppe på ei flate som tidligere var dyrka mark og til gården Fjellheim på Lisjgardsloftet som lokalbefolkninga omtaler plassen. Denne gården ble drevet helt fram til 1978, og turen er ei fin vandring i gammelt kulturlandskap.

Videre er det kupert, lettgått terreng på gammel gårdsvei, skogsvei og sti med variert vegetasjon før du kommer opp mot bergene og hvilebenken. Et stykke lenger opp finner du trimkassen, og om ikke lenge er du oppe ved vatnet.

Det selges ikke fiskekort for Svartvatnet, men om du er under 16 år så har du også her rett til å fiske med stang/handsnøre. Om du er over 16 år må du spørre grunneierne.

Parkering: Ved Tørfjorden bru ved E6 • **Høyde startsted:** 5 m • **Høyeste punkt:** 181 m • **Laveste punkt:** 5 m • **Lengde:** 4 km tur–retur • **Terreng:** Sti/skogsvei/sti • **Kart:** 2129 IV Fauske

Gutt og frøsk. Foto: Espen Olsen

På tur til Svartvatne. Foto: Espen Olsen.

Utsikt over Lisjardsloftet. Foto: Kjell Fredriksen.

Svartvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 28: Helland

Helland er et mye brukt utfartsområde for befolkninga på Straumen og særlig for familier med små barn. Området byr på varierte friluftsopplevelser på sjøen, i fjæra, langs svabergene og til skogs. Nærheten til kommunesenteret gjør at mange sykler hit fra Straumen og om du kjører bil er det godt om parkeringsplasser både langs veien og ved kapellet/kirkegården.

Hele Hellandsbukta, fra Rebbosnes ved E6 til Hellandsodden, er svært langgrunn og fjæra gir flotte friluftsopplevelser enten det gjelder leiting etter skjell og krabber eller om du ønsker å bade eller bare kose deg ved bålet.

Helland med Straumklumpen i bakgrunnen. Foto: Kjell Fredriksen.

Oppfordring: Ta med egen ved til bålet, og vær miljøbevisst slik at du ikke forlater engangsgriller og annet søppel.

I strømmen mellom holmen og fastlandet er det også muligheter for edelfisk om du er der på rett tid med fiskestanga. Gode fiskemuligheter er det også om du går videre fra parkeringsplassen ved kirkegården utover til odden og videre langs bergene. Du kan stoppe her eller fortsette videre forbi hyttene i Hellvika og videre til det gamle kvartsbruddet på Bratthaugen. Her er et gammelt kvarts-dagbrudd med rester etter driftsbygninger, noe som gir næring til fantasien hos små og store. Her er også fine fiskeplasser langs land.

Parkering: ved vei eller parkeringsplass ved kirkegården • **Kart:** 2129 IV Fauske

Badeliv ved Helland. Foto: Kjell Fredriksen.

Familieutfukt. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 29: Straumen - Straumklumpen

I Straumen sentrum står det ei informasjonstavle som viser denne turen opp til Straumklumpen og turen fra Straumen over fjellet til Røyrvatnet. Skilt viser vei til starten for begge turene.

Du starter i Straumen sentrum, kjører 600 meter nordover langs fylkesvei 539 før du svinger av til høyre ved ei balløkke. Deretter følger du Slettliveien opp til vanntårnet i Straumlia.

Her kan du parkere på den lille parkeringsplassen før du går starter på den bratte bakken mot vanntårnet.

Stien opp til Straumklumpen starter på sørsiden av vanntårnet. Følg skiltinga. Stien er tydelig så lenge det er vegetasjon og videre er den godt merket.

Til å begynne med er det skogsterreng med blandingsskog. Dette går over i fururabber, og til slutt har en bare snaufjellet. Ved trimkassen til IL Siso, dreier stien nordover, krysser Grønholen og stiger rett oppover Straumklumpen.

la. Ved Grønholen er det fint å ta en rast før en tar siste biten opp til toppen.

Viktig: Ukjente må følge merket løype for å unngå svafjellet sør for Grønholen. Der er det lett å komme ut i flåsområdet over Straumvassura. Like ved toppen dreier stien noe sørover igjen.

Fra trimkassen til IL Siso (i varden på toppen) har du rundskue mot kommunene Steigen, Hamarøy, Saltdal, Fauske og Bodø. Mot vest kan en på klare dager se det ytterste av Lofotveggen og buen av havet utenfor Bodø. Mot øst sees en front av Blåmannsisen. Her har en også vakker utsikt ned til Fagerbakken med rester av en isolert gård som var i drift fram til slutten av 1970-tallet.

Turen egner seg best på sommerføre og du bør ta med drikkevann!

– Se flyfoto side 265, – Se kart tur 28

Straumklumpen. Foto: Roald Larsen.

Parkering: Nedenfor vanntårnet • **Høyde startsted:** 50 m • **Høyeste punkt:** 871 m • **Laveste punkt:** 50 m • **Lengde:** Ca. 3 km en vei • **Terreng:** Skog, myr, berg • **Kart:** 2129 IV Fauske

Utsikt mot Sisotinden og Fagerbakken. Foto: Kjell Fredriksen.

På tur ned fra Straumklumpen. Foto: Kjell Fredriksen.

Utsikt mot Straumen. Foto: Kjell Fredriksen.

Skilt Straumklumpen. Foto: Steinar Strand.

Tur 30: Straumvassbotn - Nedre Veiski-vatnet

Denne turen egner seg godt for sykkeltur. Du starter fra Straumen og sykler/kjører ca. 7 km langs nordøstsida av Straumvatnet. Merk: I perioder er veien rasfarlig og du ferdes på eget ansvar!

Hvis du kjører bil må du parkere i Straumvassbotn før du starter syklinga (trillinga av sykkelen!?) opp de bratte bakkene på anleggsveien opp mot Lemmen. Herfra har du fin utsikt ned mot det nedlagte gårdsbruket Fagerbakken med vannene Tjønna og Øvervatnet.

Et stykke videre opp bratt anleggsvei kommer du til Tægrakammen og da kan du trille ned i Sisodalen før du må bruke kreftene de siste kilometrene opp til Sisodammen.

Ved Sisovatnet er du på statsgrunn og fra dammen ser du den mektige Blåmannsisen i øst. Herfra sykler du på nordsida av vatnet og hvor det er noe stigning til nordenden. Herfra kan du sykle nordover på anleggsvei til Løytavatnet eller sykle et stykke videre østover mot Nedre Veiski-vatnet. Et stykke inne på nordsiden av dette vatnet ligger en hytte tilhørende Fauske og Sørfold Jeger og Fiskerforening som det er mulig å få leie. I vatnet her er det fin røye; dette får du også i mindre vann i dette området mellom Løytavatnet og grensa mot Sverige.

Øverst: Anleggsveien i Sisodalen. Foto: Øistein Wien.
Nederst: Sisotind vokter Ankilvatnet. Foto: Øistein Wien.

Parkering: På lemnen i Straumvassbotn • **Høyde startsted:** 105 m • **Høyeste punkt:** 671 m • **Laveste punkt:** 105 m • **Lengde:** Straumvassbotn–Sisodammen, ca.10 km/ Sisodammen–Nedre Veiskivatn, ca. 10 km • **Terreng:** Anleggsvei, sti • **Kart:** 2129 I Sisovatnet og 2129 IV Fauske

Anleggsveien sees til høyre i bildet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 31: Straumen–Harlifjell–Røyrvatn

To lengre turer er godt merket og skiltet om du ønsker å starte fra Straumen sentrum.

Den ene er toppturen Straumklumpen (871 m.o.h), og den andre er turen fra Straumen via Harlifjell og til Røyrvatn. Sistnevnte turmål brukes av mange som sitt nærturområde da det også er mulig å komme til Røyrvatn på en enklere måte enn å bruke beina over fjellet fra Straumen sentrum. Du kan kjøre 7 km innover anleggsveien på nord-østsida av Straumvatnet til Siso kraftstasjon, fortsette kjøringa ca. 2 km sørover til Røyrvasseid, parkere her og gå en snau kilometer opp mot Røyrvatnet.

Merk: Anleggsveien er i perioder rasfarlig og ferdsel skjer på eget ansvar.

Ved Røyrvatnet har Fauske & Sørfold jeger- og fiskerforening et naust med overnattingsmuligheter og båt og garn, og like ved står det også en gapahuk. Her er det også mange kulturminner fra gammel bosetting, og her er gode bær og soppforekomster. Røyrvatnet er regulert, og ferdsel på isen må skje med varsomhet. Om du ønsker å gå strekninga Straumen–Røyrvatn følger du skiltinga fra Straumen sentrum forbi campingplassen og følger veien som går i en bue rundt bebyggelsen til du kommer fram til et skilt merket 6 Røyrvatnet.

Her kan du kjøre 50 meter opp til grustaket og parkere her. Se etter anvisningsskilt.

Fra grustaket følger du skogsveien og deretter på godt synlig sti opp mot Harlifjell.

På toppen har du storslått utsikt over fjorden, Straumvatnet og Røyrvatnet. Underveis kan du også se vrakrester etter en Thunderjet som styrtet 7. november i 1956.

Støa ved Røyrvatnet. Foto: Steinar Strand.

Parkering: Se tekst • Høyde startsted: 5 m • Høyeste punkt: 340 m • Laveste punkt: 5 m • Lengde: 7 km én vei • Terreng: Sti, myr, skog og fjell • Kart: 2129 IV Fauske

Ned fra Harlifjell. Foto: Øistein Wien.

Røyrvatnet og Harlifjell sett fra Straumklumpen. Foto: Kjell Fredriksen.

Vårlig rast på Harlifjell. Foto: Øistein Wien.

Vinter ved Røyrvatnet. Foto: Steinar Strand.

Tur 32: Seljeåsen

Seljeåsen er et mye brukt utfartsområde både sommer- og vinterstid. Adkomst til området er beskrevet i omtale av Valvatnet. De fleste som er i Seljeåsen, starter fra skistadion, men på sommeren starter også mange fra grustaket oppe på Seljeåsnes (nesten på det høyeste punktet på veien mellom Straumen og Djupvik). Fra grustaket går det sti inn til masta på Høgseljeåsen hvor det er flott utsikt mot Straumen fra trimkassen som står ved den høge masta. Herfra kan du gå videre til Djupdalen i Fauske kommune. Stiene i området var tidligere godt merket, men sjøl om merkinga nå stort sett er borte så er stiene ganske synlige.

Når du starter fra skistadion på sommeren har du mange muligheter. En av dem er å følge grusveien opp på første høyden og så følge skiløypetraséen 50 meter nordover før du tar av og går opp i åsen. Ellers kan du gå til andre sida av Lisjvatnet og opp til gårdene som nå brukes som fritidsboliger. En runde i den 2,5 km lange lysløypetraseen er også fin

På vinteren er det stor aktivitet i de velpreparerte løypene som eies av IL Siso og som kjøres opp med kommunal løypemaskin. Her er det folk som trimmer av og til, familier på tur, racere i kondomdress og unger

på Siso-cup. Langs løypa er det satt opp en gapahuk og det er også trimkasse her.

På sommeren er det også lagt ut o-poster i Seljeåsen, og pose kjøpes på butikken på Straumen.

På tur opp på Seljeåsen. Foto: Kjell Fredriksen.

Parkering: skistadion på Seljeåsen eller grustak på Seljeåsnes • **Høyde startsted:** 80 m skistadion/92 m Seljeåsnes • **Laveste punkt:** 80 m • **Lengde:** variabelt

Terreng: Grus- og skogsvei, skog, myr, gammel slåttemark • **Kart:** 2129 IV Fauske

Rast på toppen av Høg-Seljøsen. Foto: Kjell Fredriksen.

Skirenn i Seljøsen. Foto: Øystein Wien.

Utsikt mot Straumen fra turen opp. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 33: Valvatnet

Sjøen om Valvatnet ligger i Fauske kommune er området et av de mest brukte utfartsområdene for Straumens befolkning. Vatnet ligger i grei sykkelavstand fra kommunesenteret og brukes mye både sommer og vinterstid. For å komme hit tar man av fra E6, følger fylkesveien som går til industriområdet og etter ca. 400 meter tar man av til venstre på veien som går over Seljeåsnes til Røsvik. Etter å ha passert brua over Lakselva går veien til venstre opp mot skistadion på Seljeåsen og videre ned mot vatnet.

Sommerstid er det bading og soling i de mange buktene og noen finner sine egne plasser bl.a. for å prøve fiskelykken. Fiskebestanden er rimelig god og du får kjøpt fiskekort på sportsbutikkene på Fauske. Samme kort gjelder også for Kvitblikvatnet.

Ved den nord-østre enden av vatnet, ved innløpet til Lakselva finnes rester av den gamle kraftstasjonen. Ei vandring nedover elva er noe ulendt, men gir fine opplevelser.

Om du drar videre langs vatnet i retning mot Kvitblik kommer du til en plass hvor Fauske kommune i samarbeid med Fauske Helsesportslag har gjort tilrettelegginger. Her er stor parkeringsplass, toalett og flytebrygge slik at også bevegelseshemmede kan komme seg helt ned til vatnet.

Her ligger det båter og kanoer som kan lånes gratis ved å kontakte servicetorgene på rådhusene i Fauske og i Sørfold.

Mellom Valvatnet og Kvitblikvatnet og mot myrene mot Grønås og Fauske går kanaler hvor det er fascinerende å padle med kano. Siden området er landskapsvernområde blir det ikke ryddet langs kanalene og noen plasser må man manøvrere godt for å komme videre. Dette gir en følelse av å ferdes i villmark sjøl om en noen få steder kun er like ved E6. Anbefales.

Flott rasteplass ved Vallvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Utleiebåter. Foto: Kjell Fredriksen.

Parkering: på opparbeidet parkeringsplass • Kart: 2129 IV Fauske
Se kart tur 32

Fra brygga ved Valvatnet. Foto: Kjell Fredriksen.

Tur 34: Djupvik–Kvanngrova

Skal du ha utsikt mot bygdene i indre Sørfolda, er dette en tur som anbefales. Kommer du sørfra, tar du av til Røsvik i kryss ca.8 km nord for Fauske og videre 7 km til Djupvik. Kommer du fra nord, kan du ta av i Straumen og kjøre over Seljeåsen 4 km mot Djupvik.

Fra krysset hvor disse veiene møtes, kjører du videre ca.300 meter mot Røsvik. Like etter den første svingen er det en utkjørsel på venstre side, og her kan du parkere. Her står det ei informasjonstavle som Djupvik Grendeforening har satt opp, og som viser til ulike kulturpunkter underveis.

På hvert av disse stedene står det mindre informasjonsskilt som forteller om lokalhistorie og botanikk. Stien er godt merka.

Du følger først veien over jordet opp til det gamle sommerfjøset. Her kommer du inn på en god sti/traktorveg som dreier sørover. Denne følger du oppover et stykke til den dreier nordover, og terrenget flater ut. Traktorveien er meget godt synlig i terrenget, og langs stien er det satt opp treskilt med lokale stedsnavn.

Etter hvert som det blir brattere, har det nok blitt verre for traktoren å ta seg frem, og veien går mer over i sti. Den er godt merket og meget grei å gå på. Når du

nærmere deg Kvanngrova, får du en herlig utsikt mot fjorden og bygdene og til dolomittbruddet i Hammarfall – gruveindustriområdet i Sørfold. Så er du oppe ved skjelterskjåen til Djupvik Grendeforening. Her er det fint å ta en rast. Du kan velge om du vil snu her eller fortsette opp til fjellet. Veien videre er i dag ikke merket, men det er planer om dette.

Det er god sti fra Kvanngrova. Foto: Kjell Fredriksen.

Parkering: Utkjørsel ved fylkesveien • **Høyde startsted:** 20 m • **Høyeste punkt:** 250 m • **Laveste punkt:** 20 m • **Lengde:** til sjeltersjø, ca.2 km • **Terreng:** Gammel slåttemark, traktorvei, skogssti
Kart: 2129 IV Fauske

Skallfuringshammaren. Foto: Kjell Fredriksen.

Foto: Kjell Fredriksen.

Foto: Kjell Fredriksen.

Foto: Kjell Fredriksen.

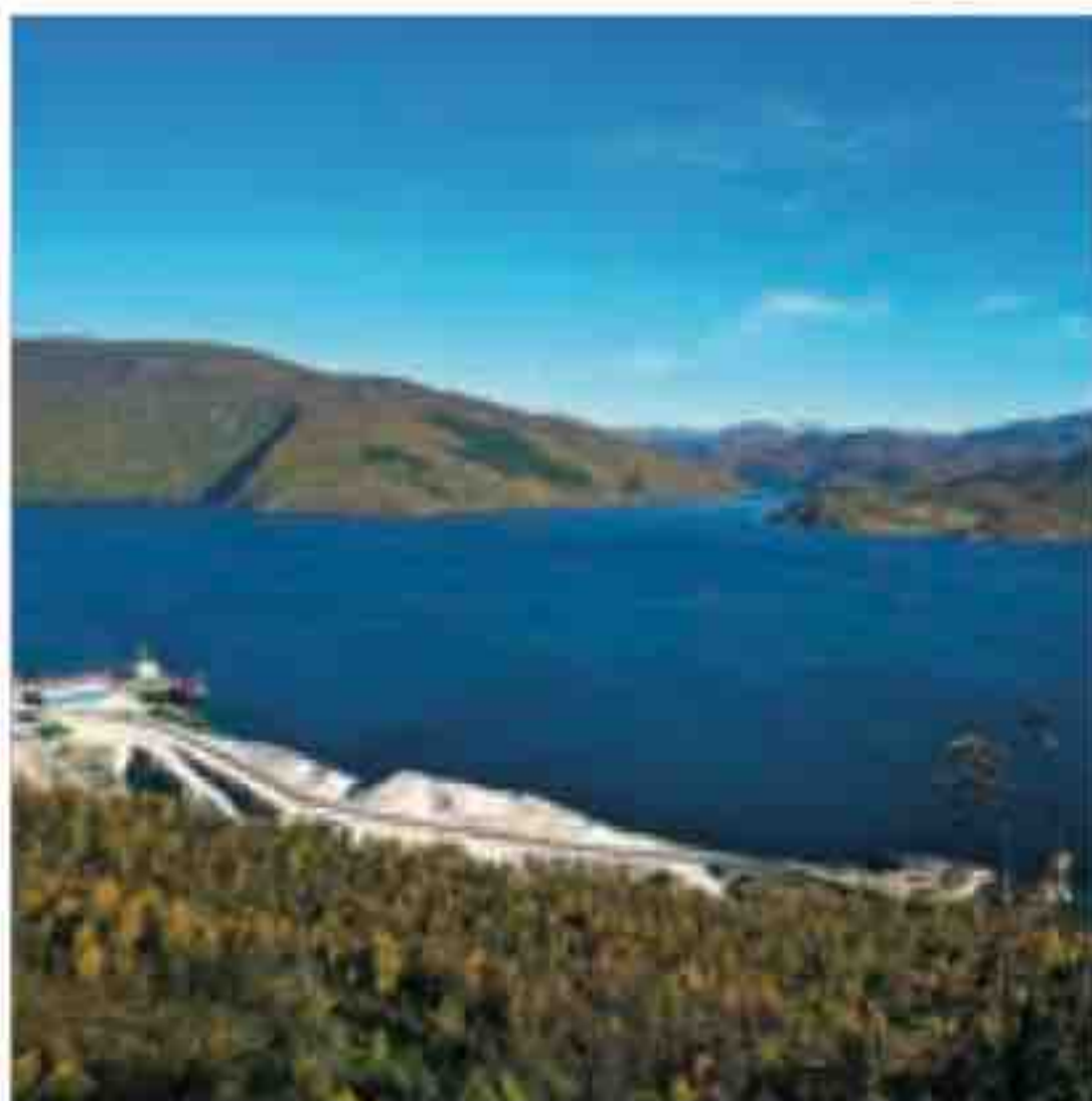

Foto: Kjell Fredriksen.

Røsvik og omegn

RØSVIK GAMLE HANDELSSTED: En husklynge rundt et tun, samt kai og brygge litt nord for tunet. Bygningene er fredet, og stedet er i privat eie. Det er båtutsett ved den gamle fergekaia og privat båtslipp ved allmenningskaia.

Dette området består av tettstedet Røsvik som tidligere var kommunesenter i Sørfold og bygdene Ånsvik, Kines og Furnes.

Bygdene utenom Røsvik ligger klemt mellom fjord og bratt fjell, og folk herfra drar oftest til Røsvik for utfart både sommer og vinterstid. I forbindelse med opprettinga av Sjunkhatten nasjonalpark, Barnas nasjonalpark i 2010, ble Røsvik valgt som en av tre innfallsporter til parken. Her skal det gjøres bygningsmessige tiltak som markerer dette, og som skal bidra til hensiktsmessig ferdsel inn i parken både til sjøs og til lands.

Bygda satser sterkt på kystkultur, og her har også Salten Veteranbåtlag sin base sommersstid med MK Blomøy og MK Bolga som kan leies for guidede turer ut fjorden.

Røsvik skole har kjøpt inn båter for utleie, og ildsjeler arbeider iherdig for videre satsing for utøving av enkelt kystfriluftsliv.

Fra Røsvik er det mange turmuligheter hele året rundt. I tillegg til de beskrevne rutene

finnes det ei flott lysløype som kjøres opp av IL Knubben, og den langgrunne fjæra gir fine opplevelser for store og små. Stedet har også mange krigsminner, men mange av disse er overgrodde og lite tilgjengelige. Spør lokalbefolkninga om du er interessert i å finne ut mer.

Vinterstid er Røsvik et mye brukt utfartsområde for ferdsel inn til nasjonalparken, og da starter du fra den store parkeringsplassen på Storbakken hvor det er oppkjørt skiløype over til Sætervatnet. Herfra går det merket løype videre til Fridalen i Valnesfjord. I tillegg er det også en fin tur å gå den merka løypa opp til Kinesknubben og videre mot Fauske.

Fra allmenningskaia går det hurtigbåt til/fra Nordfold i sommermånedene og som anløper små steder ute i fjorden.

I Røsvik finner du kirke, skole og barnehage, men i skrivende stund er ikke butikken i drift.

Treg jakt. Foto: Steinar Strand.

Tur 35: Sjunkhatten nasjonalpark – Barnas nasjonalpark

Tips: Salten Veteranbåtlag arrangerer turer med sine to skøyter, M/K Bolga og M/K Blomøy, og som garantert gir deg god fangst i form av fisk og flotte naturopplevelser i og utenfor nasjonalparken.

Sjunkhatten nasjonalpark er barnas nasjonalpark og ble opprettet i 2010. Røsvik er en av de tre hovedinnfallsporter, og de andre stedene er Øvre Valnesfjord i Fauske kommune og Vatnvatnet i Bodø kommune. Det planlegges bygningsmessige installasjoner på hver av de tre hovedinnfallsportene, og det skal tilrettelegges med informasjon om bruk og ferdselsmuligheter.

Det varierte landskapet er prega av mange karakteristiske spisse topper, avrunda fjell, elver, vatn og rolige daler. Landskapet kjennetegnes som vilt og vakkert, men samtidig nært og tilgjengelig.

Vegetasjonen i parken er relativt fattig, men det er stor variasjon. Når det gjelder fugleliv, er det spesielt rikt fugleliv i våtmarksområdene i Vassvikheian med gode bestander av stor- og smålom. Sangsvaner har hekkelokaliteter, i våtmarksområdene som grenser inntil nasjonalparken. Rovfugler som havørn, kongeørn, hønsehauk og fjellvåk er fast inventar i nasjonalparken, men fore-

komstene er spredt. Av de store rovdyrene er det bare gaupa som opptrer regelmessig.

Innenfor parken er det både forhistoriske kulturminner fra steinalderen, samiske kulturminner og kulturminner knyttet til nyere tids norsk bosetting. De eldste kulturminnene er 8-9000 år gamle, og noen skriver seg fra samisk veidekultur forut for tamreindrifta.

I dag er området det eneste stedet i Nordland hvor representanter for den lulesamiske kulturen fortsatt driver reindrift. Reinen er sårbar for forstyrrelser, særlig på senvinteren og i kalvingstida om våren. Nyt synet av reinsdyra, men vis respekt og hold avstand.

I tillegg til ferdsel inn i parken fra Valnesfjord i Fauske og fra Vatnvatnet i Bodø er det mange muligheter for ferdsel blant annet fra Røsvik inn i nasjonalparken. Her er det merka og skilta sti fra Storbakken og inn til parkgrensen mot Sætervatnet, sti fra kirkegården til Gardsfjellet og fra Røsvik sentrum til Bordstolvatnet som ligger like utafor parkgrensen.

Røsvik er også en naturlig sjøveis innfallsport til Sjunkhatten nasjonalpark. Fra Røsvik kan du ro, padle eller bruke annen båt utover Sørfolda forbi Brennesvika, Korsvika, Jovikneset og inn på Færøyvalen. I ruskete vær kan den 2 km lange strekninga langs berghamrene mellom Korsvika og Jovikneset være ei utfordring, men i maks-vær går det greit. Turen inn gjennom Sjunkfjorden innenfor parkgrensa gir store opplevelser. Bare spør elevene fra Røsvik skole som årlig har sine skoleturer hit.

Det er i dag ingen åpne hytter og heller ingen turistforeningshytter i parken, men Bodø jeger- og fiskerforening har to utleiehytter; innerst i Sørfjorden og i Heggvassbotten i Bodø kommune. Men, det er rikelig med gode teltplasser hvor du i henhold til allemannsretten kan telte. Om du er i nærheten av bebygde områder er det også god folkeskikk å spørre grunneiere om tillatelse til telting. Og når du forlater området er det selvfølgelig ingen spor etter deg!

SjøunkhattenElevcamp. Foto: Halvard Toften.

Sjøunkhatten. Foto: Trude Gleinsvåg.

SjøunkfjordenElever. Foto: Halvard Toften.

Tur 36: Nes, Røsvika – Tortenvika – Hammervika

Dette er en mye brukt tursti hvor du enten kan starte fra parkeringsplassen i Hammervika (sørsida av Storbakken), eller du kan starte fra parkeringsplassen i Nes (Håkjerringnes på kartet) i Røsvik.

De fleste starter fra Nes, og for å komme til start for denne turen kjører du rett fram mot kirken når du kommer ned Storbakken til Røsvik. Deretter kjører du helt til veis ende og parkerer ved snuplassen i Nes. Gå deretter ca. 50 meter tilbake mot kirken og følg gårdsveien opp til venstre forbi husene fram til pil som viser start på turløypa.

Fra husene følger du stien innover langs land, og det er greit å gå hele veien. Denne turstien er mye brukt på ettermiddagstid, også som nærturområde for barnehagen i bygda. Idrettslaget Knubben har gjort en god jobb med rydding og tilrettelegging. Like før du er halvveis, kommer du fram til trimkasse som idrettslaget har satt opp, og her står det også et skilt som viser vei ned til grillplassen hvor det er satt ut bord og benker.

Om du ønsker, kan du gå videre mot Tortenvika og deretter på godt opparbeidet sti forbi hyttene i Hammervika mot parkeringsplassen ved fylkesveien.

I tillegg til å være ei god tursti byr denne om lag 2

km lange turen på kulturhistorisk vandring. Størstedelen av stien går på den gamle ferdselsveien mellom bygdene Røsvik og Ånsvik, og i Nes finner du krigsminner i form av kanonstillinger, tunnelinnslag og murer etter bygninger fra 2.verdenskrig

Parkering: P-plass i Storbakken (sørsida mot Ånsvik) • eller i Nes (Håkjerringnes) i Røsvik • **Høyde startsted:** 5m (Røsvik), 70 m (sørsida av Storbakken) • **Høyeste punkt:** 70 m
Laveste punkt: 5 m • **Stiens lengde:** ca.2 km • **Terreng:** Sti på skogbunn og berg, grusdekke • **Kart:** 2129 IV Fauske.

Løkta barnehage, Røsvik på tur til Tortenvika; Spennende ruiner langs stien, og fin kosetund på grillplassen. Foto: Liss-Mona Abrahamsen.

Tur 37: Røsvik–Bordstolvatnet

Røsvik er et godt utgangspunkt for mange småturer, og turen opp til Bordstolvatnet er en flott nærtur som gir deg god utsikt over bygda og fjorden. Turen er en ypperlig tur for familier med små barn. Bordstolvatnet har gode muligheter for fiske med stang fra land. Kanskje blir det her den første småørreten dras på land?

Parker ved allmenningskaia (butikkbygget) og gå ca. 40–50 meter sørover. Ta av første gårdsvei opp mot skogen og gå forbi husene. Stien er bratt, men i tørt vær går det greit opp gjennom lia. Snart kommer du over den tetteste skogen og stien går over i småkupert og deretter åpent terreng fram mot vatnet og gapahuken som er satt opp av IL Knubben. Her er det trimkasse som du kan skrive deg inn i.

I og rundt gapahuken er det fint å raste før du enten går nedover igjen eller du sliter deg opp ca. 100 høydemeter til Bordstolkrona (287 m.o.h.) i nord hvor du har flott utsikt over mot Strøksnes og innover Leirfjorden. Her er du inne i Sjunkhatten nasjonalpark, Barnas Nasjonalpark, og du kan fortsette ei lita vandring innenfor nasjonalparkens grenser om du går rett sørover til Lisjvatnet og ned mot kirkegården. Alternativt kan du ta turen lenger inn i parken til Gardsfjellet

med fantastisk utsikt utover Sørfolda mot Færøyvalen, Korsviktinden, Sjunkhatten og Skeistinden.

– Se flyfoto side 299 • Gapahuk ved Bordstolvatnet. Foto: Birgitte Gleinsvåg.

Parkering: Ved allmenningskaia/brygga • **Høyde startsted:** 5 m • **Høyeste punkt:** 190 m • **Laveste punkt:** 5 m • **Lengde:** ca. 4 km tur retur • **Terreng:** Sti gjennom skog, myr, høfjell
Kart: 2129 IV Fauske • Se kart tur 36

Tur 38: Røsvik - Gardsfjellet

Er en i Røsvik, og har lyst på en fin trimtur som gir god utsikt, bør en ta en tur opp på Gardsfjellet. Kommer du med bil, er det mulig å parkere denne ved kirkegården, som ligger ved veien til skytterbanen. Snuplassen ved kirkegården er et greit startsted. Her tar du av fra veien, krysser en liten bekk, og går en liten stigning mot nord til en tydelig sti som går opp gjennom skaret mot vest gjennom plantefeltet. Denne stien kan du følge til Lisjvatnet. Her krysser du elva som går ut av vatnet og følger høydedraget vest for vatnet opp mot Gardsfjellet. Over skoggrensa har man nydelig utsikt mot Færøy og Sjunkan, og de flotte fjellene Korsviktinden og Sjunkhatten åpenbarer seg. Mot øst kan en se fjellene i Rago. I Lisjvatnet er det mulig å fiske.

– Se flyfoto side 299

Alle i nasjonalparken. Foto: Halvard Toften.

Parkering: Ved kirkegården (opp forbi sykehjemmet) • **Høyde startsted:** 50 m • **Høyeste punkt:** 457 m • **Laveste punkt:** 50 m • **Lengde:** ca. 8 km tur-retur • **Terreng:** Sti gjennom skog, myr, høyfjell • **Kart:** 2129 IV Fauske • Se kart tur 36

Fra Gardsfjell mot Færøy. Foto: Halvard Toften.

Tur 39: Færøyvalen

Ca. 1 mil ut fra Røsvik langs sørsida av Sørfolda ligger Færøyvalen som en oase for sjøfarende som trenger ei innbydende naturhavn for rekreasjon eller som ly for uvær fra nord eller vest. Når du skal inn på Færøyvalen, går du forbi lykta på Jovikneset og svinger deretter inn det trange sundet hvor du må passe på å ha begge stakene på din babord (venstre!) side. Når du først er innafor, er det 19 meter djupt, og båter på opptil 60 -70 fot kan gå inn her.

Her er det kun private flytebrygger, men du kan legge båten på svai i ei bøye som Straumen Båtforening har lagt ut nesten helt innerst på styrbord side.

Færøyvalen ligger like utafor den nyopprettede Sjunkhatten Nasjonalpark-Barnas Nasjonalpark, mens Færøyvatnet er innafor parkgrensen. Om du har med deg kano eller gummibåt, har du store muligheter på dette vatnet som kun ligger et par steinkast unna Færøyvalen. I sør troner Korsviktinden og Færøytinden og mot vest har du Sjunkhatten og Skeistinden i nord-vest.

Om noen fra båtfølget ønsker å ta turen tilbake til fots til Røsvik, er det fint å gå landveien til Korsvika, forbi Brennesvika, over Bordstolneset og til veis ende i Røsvik. Fra Færøyvalen er det en flott tur å gå over Vassvikheian til Sætervatnet i Fauske kommune.

Kart: 2129 IV Fauske og 2130 III Helldalisen

Venstre side: Vakre Færøyvalen. Foto: Halvard Toften. Under: Færøyvalen mot Nordfold sett fra Korsviktinden. Foto: Halvard Toften. – Se flyfoto side 299

Tur 40: Kirkestedet Rørstad

Rørstad ligger vakkert til på ei slette under høge fjell ved innseilinga til Sørfolda. Navnet har oppstått som avledning fra “Rørækstadir” som betyr Røreks bosted, og registreringer gjort av Universitetet i Tromsø tyder på at stedet har hatt bosetting siden jernalderen. Nå er det bare en fastboende på Rørstad, men fra våren og langt utpå høsten kommer grunneiere og besøkende til stedet når hurtigbåten kommer fra Røsvik og Tårnvik på fredagene og med retur på søndag ettermiddag. Fritidsbåtene ligger også trygt innafor den solide moloen hvor grunneierne har lagt til rette for besøkende ved at de i tillegg til den private flytebrygga innerst også har lagt ut ei gjestebrygge.

Med sin spesielle historie som kirkested i alle fall fra midten av 1500-tallet og med eksisterende korskirke med løkformet kuppel bygd i 1761, er stedet unikt. Et krusifiks i bronse og emalje er laget i Limoges i Frankrike på 1200-tallet. Dette og en rekke andre historiske gjenstander som hører til kirken, blir nå oppbevart andre steder, men det arbeides for å finansiere sikring slik at de fleste av dem kan bringes tilbake for oppbevaring i kirken, synlig for besøkende.

Det anbefales at du anskaffer deg boka “Menneskers

møte” med undertittel “Tidsbilder sett fra Rørstad”, (Leif G. Strømdal, 2011) og med denne boka som bakteppe har du et annet og bedre utgangspunkt for ditt besøk på denne historiske plassen.

På varme sommerdager innbyr den hvite stranden på Skjoldsanden til soling og bading, men vandring opp gjennom alleen til prestegården og den såkalte

sameskolen og videre opp til kirken og kirkegården anbefales. På tunet i prestegården står du på rester etter gammel bosetting som viser at akkurat her har det levd mennesker i 700-800 år. Det finnes også flere gravhauger på stedet, og rester etter gamle nausttufter viser en plassering som stemmer overens med havnivået i jernalderen.

Etterpå kan du følge veien forbi kirken og gå stien til brua som fører deg over Straumen inn til Hopen. Rett etter at stien forlater jordene på Rørstad, deler den seg. Om du velger stien til høyre, kan du gå gjennom skogen til Sandvika i Hopen. Underveis passerer du to store steinblokker, Friarsteinen. Her kan du ta deg en avstikker opp langs åsryggen til Prosthammaren eller lenger innover åsryggen mot fjellet Skjolden. Her får du et inntrykk av den vide bygda og beliggenheten med det åpne havet utenfor. Fortsetter du i stedet rett fram der stien deler seg, og over brua, tar du til høyre og går 200 meter til den tredje kirkegården på Rørstad. Den ble vedtatt nedlagt i 1994. Her er det flott utsikt inn i den ca. 2 km lange pollen.

Fra Hopen er det fullt mulig å gå over til Rørstaddalen. Da følger du sørsida av Hopen inn til Mølnelva og følger elva opp gjennom skaret mellom Tuva og Tverrurdfjellet. Etter at du er kommet ned til Øvervatnet, går du på nordvest-sida av vatnet, over myrene og til sørøst-sida av Mellomvatnet og krysser deretter og følger nordvest-sida av Nervatnet. Fauske & Sørfold jeger og fiskerforening har hytte og båt ved utløpet av Nervatnet, men leie må avtales på forhånd da denne er låst.

*Midten: Detalj ved dør fra våpenhuset, Rørstad Kirke.
Til høyre: Rørstad Kirkested. Begge foto: Leif Strømdal.*

Rørstad kirke 2007. Foto: Lars Magnus Kvamme.

Altertavla i Rørstad Kirke. Foto: Leif Strømdal

Avrunding fra redaktører:

Kjell Fredriksen

Hamarøy kommune

Takk fra Kjell:

Jeg takker mine medforfattere Sverre Henriksen fra Steigen og Steinar Strand fra Sørfold for utrolig godt samarbeid. Salten Friluftsråd for økonomisk støtte og god hjelp i prosjektiden.

Kommunene Steigen, Sørfold og Hamarøy for prosjektstøtte. Nordlands Fylkeskommune for tekst og økonomisk støtte. Statskog for tekst og økonomisk støtte. Trond Loge ved Salten Friluftsråd for hjelp og rådføring. Bjørn Godal og Tore Tønning for godt kartsamarbeid. Min gamle lærer Roald Finvik for iherdig korrekturlesing. Ørnulf Berthinussen for arbeidet med layout og mange gode råd underveis.

Min fru Berith Fredriksen for stor tålmodighet under bokenarbeidet.

Berith Fredriksen, Torill Høydal, Wenche Wold og Odd Danielsen for godt turfølge på mange av turene. Tor Langås for hjelp med turer på Finnøylandet.

Sander Andersen for hjelp med turer i indre Hamarøy. John Eivind Skogøy for en flott flytur i Nord-Salten. Svein Morten Sandnes for hjelp med teksten for tettstedene.

Og mange flere som jeg har bedt om hjelp i forskjellige faser i bokenarbeidet.

Takk alle sammen – uten dere alle hadde det ikke blitt en så flott bok!!

Sverre Henriksen

Steigen kommune

Takk fra Sverre:

En stor takk til Gunnar Svalbjørg som har gjort hovedarbeidet med kartene og har ellers vært en god støtte og hjelper!. Takk også til samme Gunnar og Kjersti Gylseth for bildene til tur nr.43.

Takk til Bjørg Ålstad for bildene til tur nr. 37, og til Kjell Fredriksen for bildene til tur 44.

Steinar Strand

Sørfold kommune

Takk fra Steinar:

Stor takk til min arbeidsgiver Sørfold kommune som gjennom praktisk handling og økonomiske virkemidler støtter opp om friluftstiltak i offentlig og privat regi. Og som i tillegg har latt meg lov til å bruke deler av min arbeidstid til å få utgitt denne boka! Takk også til de flinke hobbyfotografene som har bidratt med bilder i denne dugnaden. Stor takk også til prosjektleder Kjell Fredriksen som er ei unik ildsjel og et stort, raust friluftsmenneske.

Disse har støttet turboka økonomisk:

Hamarøy kommune

Steigen kommune

Nord-Salten Auto

Skutvik Idrettslag

Sørfold kommune

lokalavisa
NORDSALTEN

Friluftsliv er den aktiviteten som er mest populær blant den voksne delen av befolkningen. Friluftsliv og naturopplevelse er den viktigste kilden til livskvalitet, helse, tilhørighet og bolyst hos nordlendingene

Nordland opplever de samme folkehelseutfordringer som Norge ellers, og den vestlige verden for øvrig. Befolkningen øker i vekt og vi får mer livstilssykdommer. Hvordan har det seg at vekten øker samtidig som flere oppgir de er mer fysisk aktive i fritiden enn for 20-25 år siden?

En av de viktigste årsakene er at vi er blitt mye mindre fysisk aktive i hverdagen. Færre har fysisk kroppsarbeid, bilen har overtatt som transportmiddel over korte avstander der det tidligere var vanlig å gå eller sykle, og vi tilbringer mer tid foran en eller annen form for skjerm. Norske 10. klassegutter bruker i gjennomsnitt ca. 44 timer per uke foran PC eller TV, utenom skoletid.

Vi vet også at det er betydelige forskjeller i fysisk aktivitetsnivå knyttet til inntekt og utdanning. Folk med høyere utdanning og lønn er jamt over mer fysisk aktive og har mindre vektøkning i forhold til folk med lavere utdanning og inntekt. Dette skaper forskjeller i helse.

Gjennom de siste 20 år har Nordland fylkeskommune hatt fokus på å tilrettelegge og å bedre tilgangen på friluftsliv og naturopplevelse, spesielt i tettsteds- og bostedsnære områder. Ved å gi alle gode muligheter til å drive friluftsliv i sitt nærmiljø, både som fysisk aktivitet og som opplevelse og rekreasjon, øker muligheten for økt daglig fysisk aktivitet. Statens anbefalinger er minimum 30 minutter fysisk aktivitet per dag med moderat intensitet. Lett tilgjengelighet til attraktive friluftslivsområder i nærområdene er et viktig virkemiddel for utjevning av helseforskjeller knyttet til utdanning og inntekt.

Naturen i Nordland har en uendelighet av opplevels- og rekreasjonsmuligheter, og er vår viktigste arena for fysisk aktivitet, glede, mestring og livsutfoldelse.

Marit Tennfjord

Fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse

Velkommen til naturopplevelser på statsgrunn i Salten

Et av hovedmålene til Statskog er å stimulere og legge til rette for allmennhetens tilgang til jakt, fiske og naturvennlig friluftsliv. Statskog forvalter i all hovedsak innlandsområder og fjellterreng og byr på natur av høy kvalitet. Flere av regionens nasjonalparker ligger på statens grunn.

Samarbeid:

Lokalt samarbeider Statskog med kommuner, jeger- og fiskerforeninger og andre lag/foreninger om tiltak og tilrettelegginger. I tillegg samarbeider Statskog og Nordland fylkeskommune om virkemiddelordningen som heter Statskogordningen. Formålet med ordningen er å styrke arbeidet med prosjektrettet næringsutvikling og friluftsliv i kommuner der Statskog er stor grunneier.

Tilrettelagte friluftsområder:

Av Statskogs familievennlige områder ved vei anbefaler vi:

- ✓ *5. og 6. vatn i Hamarøy:* Turområde med bade- og fiskemuligheter. Gapahuk, sittegrupper, toalett og grillsted.
- ✓ *Hellarmovatn i Sulitjelma:* Fine fiskemuligheter og tursti rundt vannet. Gapahuk, bål plass og sittegrupper.
- ✓ *Balvassdammen i Sulitjelma:* Fiskemuligheter, båtutsett, sittegrupper, toalett og åpent informasjonsrom.
- ✓ *Tverrånes i Beiarn:* Turområde med rundturløype, gapahuk, toalett (i DNT hytte), sittegrupper, bål plass og bademulighet.

- ✓ *Storjordsområdet i Saltdal:* Turløypenett med universell utforming, natursti, gapahuk, naturklatrejungel, toalett og sittegrupper.
- ✓ *Innervatn i Saltdal:* Fiskemuligheter, fiskebrygge, gapahuk, sittegrupper, bål plass og toalett.

Turplanlegger på nett:

GodTur.no er en landsdekkende friluftsportal. Den er landets mest innholdsrike portal, med et vell av turforslag både i nærmiljøet og i ødemarka. Sammen med gode kart, flyfoto, spennende temalag og funksjoner, håper vi GodTur hjelper deg ut til gode naturopplevelser!

Jakt- og fiskemuligheter:

På statsgrunn er det ca 3000 fiskevatn og 500 km med elv og gode muligheter for en vellykket jakttur. Informasjon om Statskogs jakt- og fisketilbud finnes på statskog.no og kort kan kjøpes gjennom inatur.no. Alle under 20 år fisker gratis etter innlandsfisk med stang og håndsnøre på statsgrunn i Norge.

Nytt jakt- og fiskekart for Helgeland og Salten er i salg høsten 2011. Kartet inneholder oversikt over grunneierorganisering (stat og privat), kortselgere i regionene, dressurområder for hund, båtutsett, hytter og båter til utleie, navn på nøkkelutleiere mm. Et fint og nyttig kart.

Kartet fås kjøpt lokalt, eller hos de fleste sportsbutikker og bokhandlere i fylket.

God tur!

HAMARØY

STEIGEN

VESTFJORDEN

TYSFJORD

0 5 km
Langfjellet

STEIGEN

SØRFOLD

Folda

BODØ

Blåmannsisen

Sverige

0 5 km

På tur i Hamarøy, Steigen og Sørfold.

Naturen i disse tre kommunene er vekslende og uhyre variert. Den har påvirket forfattere til å skrive verdenskjente romaner, og bildende kunstnere finner seg meget godt til rette og finner inspirasjon her. Det er da et håp at du også skal bli imponert. Men for den som er ukjent, og ønsker å bevege seg ute i naturen, kan det være vanskelig å finne frem. Vi har derfor laget denne turboken der vi presenterer noe av det fineste vi har slik at det kan være mulig for deg å finne frem på en rimelig grei måte. Vi har i tillegg fått flinke fotografer til å illustrere turene. Kartutsnittet viser også hvor turene går, men vi anbefaler deg å bruke de turkartene som kommunen har gitt ut. I tillegg planlegger Salten Friluftsråd sammen med kommunene egne turkart for Nord-Salten.

Dette er tredje utgave av turboka. De to første var ganske like; andre utgaven hadde også Tysfjord kommune med. I denne utgaven er over halvparten nye turer, kartene er bedre og alle bildene er byttet ut. De gamle turene er omskrevet og designet er helt nytt.

Da gjenstår det bare å ønske god tur
– og husk; bruk fjellvettreglene - du går hele tiden på eget ansvar.

Utgiver: Hamarøy Kommune, Steigen Kommune, Sørfold Kommune og Salten Friluftsråd

Salten
Friluftsråd

978-82-994448-2-8 (Hamarøy kommune)

978-82-994450-2-3 (Steigen kommune)

978-82-997949-2-3 (Sørfold kommune)